

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Hundborg Herreds Tingbog -1666

Herredsskriveren Poul Poulsen erklærer, at han vil indføre alt, hvad der foregår på tinget »så sandt hjælpe mig Gud og hans hellige evangelium«.

Liste over sandemænd:

Niels Ydt i Sundbye, Velladtz Tomess. ved Velsund, Jens Andersss. i Baaregrd., Niels Christensøn Fogedt i Hundborig, Anders Jenss. i Vestergrdt, Christen Nielss. Hee i Tuorup, Peder Søffrenss. i Siørindt, og Jens Salmandss. i Torstedt. Ransnævninger:

Michell Søffrenss. i (Tilsted)?, Peder Kiellerg. I Schiolborg, Bolle Christenss. i Sundby, Peder Offuess. i Tuorup, Franda (Chri)stenss. i Øster Vand., Christen (Chri)stenss. i Siørin., Peder Lauriss. i Torp.

Autorisation 11. januar 1666 ved amtmand Mogen Kruse. Mandag 8. januar.

Eller Jachobsøns fuldmægtig ..... s Andersen i Thelstedt lader fordele Ejler Jacobsens tjenere her i herredet for restance. (i Thelstedt, Thorstedt, Thinstrup, Norindtofft Mølle, Telstedt, Hiardall, Vandet, Hiardall). Restancerne nævnt for hver bonde.

2 a.

(Mikkel) Tomsen i Sperring ..... og Christen Christensen i Sperindt stævnedede menige Sperring (bymænd) ..... anlangende forbud ..... mellem Reffgraff (Rævgrav) og Worum Kier (Vormkær) såvel som den Re (ræ), som kan indstrande ..... Arsøe imellem Kaser Eng og Knabholm. Så var her til stede efterskrevne Sperind mænd - -, som vedkendtest førnævnte åsteder for en fri felle (fællid) til Sperind bye. Da for nogen årsag blev forbydelse at udstede. Udsat 4 uger. (5/2).

Laug Oluffsøn i Haring, dommer til Hundborg h. ting, gør vitterligt, at år efter Guds byrd 1666, mandag d. 8. januar, som var snabsting, var her for retten til stede Tomas Pedersen, i Skyum, skriver til Hassing ting på hr. Poul Jensen, sognepræst til Sjørring og Torsted hans vegne og efter ordre fra lensherren, Mogens Kruse til Spøttrup, og krævede dom over folk, som havde brugt voddræt og ruser i Nøruig sønden og norden for spangstenene ud for præstegårdens eng og endel. Der fremlægges tingsvidner af 1619, 1630, 1631, 1640..... 1645 (nævnt Peder Jensen Møller i Lagårds mølle og hans søn Jens Pedersen), 1653 (nævnt Son Offuesøn i Dollerup) en mand i Schuorup. 1645. Folk har brugt voddræt, nedsett og jagt i Nøuvig med sten og stager og jagede fiskene med i deres vod i forstrog for præstens Russett (fol. 4 a. nævnes Peder Jensen i Thuolshøy. Der irettelægges klagevidne 1645, forbudsvidne 1656, klagevidne 1665, tingsvidne af gamle folk, der mindes indtil 22 år, om at hr. Poul og hans formænd, og Anders Bang i Dollerup og hans formænd har haft deres fri fiskeri i Nøruig norden og sønden spangstenene. (Alle dokumenter afskrevet).

Dom: Fiskeriet norden og sønden spangstenene til midtstrøms, skal tilhøre Sjørring præstegård. (Sagen fortsætter).

587

Hundborg Herreds Tingbog -1666

Tomas Pedersen i Skyum, skriver til Hassing herredsting, på hr. Poul Jensen i Siørindt hans vegne efter ordre fra lensherren ctr. nogle personer, som ulovlig håndgerning med båd og breyler, stagen og plumpen, havde fisket i Nørvig sønden og norden spangstenene. Så fremkom Son Offuess. og Niels (Ovesen) (af Dolle)rup og lovede, at de ikke efter denne dag ville komme i Nørvig med båd, vod, ruser eller breyler sønden og norden spangstenene til Anders Bangs norderste digeende tvært overfor vigen for hans inddigede hove, eller nordenfor hans sønderste digeende tvært overfor vigen for ikke at komme i nogen forstrog for hr. Poul Jensens voddræt eller rusesæt sønden eller norden spangstene enten med båd at løfte over ved spangstene eller med vod, ruser, brejler eller andet.

(Mikkel Tomsen (i Sperring)) (og) ..... dersen i Nestrup, som har fået fæstebrev på kirkens tiende af Sjørring sogn, begærer, at sognernændene vil holde dem skadesløs for samme tiende. Otte dannemænd af sognet (bl.a.) Anders Andersen i Kiergaard) lover på menige sognemænds vegne at holde de to mænd med fæstebrevet skadesløs, og de to mænd lovede at holde sognemændenes fæstebrev til stede i god forvaring deres livstid.

Anders Ebbesen i Sjørring, delefoged (til Ørum) ..... og hr. oberst Kruses befaling ..... Laurits Bertelsen på Kaarsbore (og Søren) Christensen i Thuede har 13. november sidst stævnet unge Christen Olufsen ved Klitmøller og Niels Pedersen ibid. og fremlagde et tingsvidne af 30. oktober, hvorefter to synsmænd har ransaget efter klittag, og der fandtes klittag hos de to Klitmøllermænd.

Dom: De bør straffes efter recessen. 15. januar.

(8 tingmænd og thill offuers Madtz Clemedss i Siør .....)

Anders Ebbesen i Siørind, delefoged til Ørum, beviste med Christen ..... sen Offuergrdt i Rechby og Anders Madsen i Int, at de har stævnet Jens Christensen, nu tjenende i Vester Diemis, forleden år tjenende i Braagrdt i Siørindt og Karen Nielsdatter, barnefødt i Vang til at betale lejermålsbøder, 12 rdl. og 5 rdl. Opsat 4 uger. (19/2).

Afkald til Christen Andersen i Sjørring fra Niels Andersen og Ib Andersen, Christen Andersens brødre, på egne vegne og Ebi Jenss. i Braagrdt på hans hustrus Karen Andersdatters vegne, på arv efter deres fader Anders Ibsen og deres moder Maren Christensdatter, som begge boede og døde i Sjørring.

Christen Nielsen, forvalter på Thanderup lader stævne Tomas Pedersens efterladte enke Ingeborg Andersdatter for restancer (landgilde) 1663, 1664 og 1665 samt for lånte penge. Hun skal betale.

22. januar.

(Blandt tingmænd Bertil Christensen i Lagaardt.) til overs Niels Christensen på Bach i Aas.

588

Hundborg Herreds Tingbog -1666

Anders Frøst i Tilsted lod fordele så mange mænd i Tilsted, som reterede med konge- og kirketiende samt Salmand Gregerss i Næstrup, der skyldte ham 24 skp. havregryn.

Dirich Vellomsøn, rådmand i Tisted, lod fordele Laurits Lauritsen i Tilsted, fordi han ikke har klareret hans gårds udgift efter restance og bygfældighed på gården som efter synsvidne beløber sig til 21 sldl.

Poul Madsen i Tilsted lader stævne Christen Christensen i Næstrup og Jens Christensen i Næstrupgård for 12 sldl., som de har lovet godt for deres søster Maren Christensdatter, sal. Mads Tomsens efterleverske i Tilsted for en hoppe, hun bekom af Poul Madsen. Opsat 4 uger.

Syn over Vang præstegård. På hr. Christen Jensens vegne mødte hans fuldmægtig, den tid Poul Poulsen tingskriver. Blandt synsmænd Jep Christensen i Kaarsgaardt. De så et rækkehus vesten i gården sønden porten, som var stald, Kiørhus og Stud ..... var 20 par spænder lang, desuden en Stold vesten ladeenden 6 par spænder lang, et ildingshus østen i gården ..... lang, og et hus norden ..... en vesten i gården. Sal.

hr . Jens Christensens enke Giertrud Villadsdatter og hr. Jens Christensens søn, Christen Jensen stævnet til at påhøre synsvidnet. (5/2).

Anders Andersen i Sperindt og Laurits Christensen lod fordele nogle mænd i Næstrup med flere i sognet for penge de skylder for stedsmål af deres kirketiende.

Mikkel Tomsen i Sperring og ..... dersen i Næstrup lod fordele så mange, som rester med deres stedsmål af kirkens tiende.

Laug Oluffsøn i Haring, dommer.

Pouell Salmandss. i Vesteruandet beviste med opsættelse af 27/11 sidst, at Niels Christensen og Mads Salmandsen i Thorsted har stævnet efterskrevne for, hvad de skylder Poul Salmandsen (lang liste. Mellem skyldnerne Mikkel Andersen i Huoll i Torstedt).

De skal betale. 29. januar. Mikkel Sørensen i Torp lod fordele Jens Christensen i Næstrupgård og Christen Madsen i Skinnerup, hver for tre rigsort for Hyffuell og Treskou, de bekom hos ham i Thisted på St. Olufsdag sidst forleden.

Laurits Christensen i Øster uandet lod fordele Niels Mikkelsen i Torsted og Peder Christensen Vendelbou ibm., hver for 2 sldl.

Laug Olufsen i Haring, dommer. Niels Pedersen Foged i Sperring på Jocus Jurgenss til Vestervig hans vegne tiltaler folk for skyld, bl.a. Else Offuisdat. i Dollerup (landgilderestancer).

De skal betale.

589

Hundborg Herreds Tingbog -1666

Christen Nielsen i Dollerup fremlægger et tingsvidne, som lyder: Søren (Jensen) ..... (i?) Kanstrup, dommer til Hillerslev herreds ting (og tre mænd) gør vitterligt, at 1660 den ..... . august var skikket Christen Nielsen i Dollerup på unge person Niels Andersens, barnefødt i Bjerregård (Bieregaard) i Vesteruandet sogn hans vegne og fik et fuldt tingsvidne af otte dannemænd (i Hellersløff ..... i Seels ..... i Østrild. Jens Christensen, barnefødt i Schorupgaardt i Vesteruandet, har indgået en kontrakt, hvori han lover Niels Andersen, barnefødt i Bieregrdt hans fædrene og mødrene arv efter hans fader og moder i nærværelse af hans lavværge, Christen Nielsen i Dollerup og med hans samtykke. Desuden med fru Anne Lunov til Nebell hendes samtykke og Peder Nielsen (i?) Tøfftting, Søren Andersen i Schorupgaardt, Peder Sørensen i Vilspell deres samtykke og overværelse. Da lovede Jens Christensen Niels Andersen ..... sldl. hver daler til 64 skilling danske foruden en grå hestplag, tre år, og lovede at betale al vitterlig gæld, og så lover til gengæld Christen Nielsen på Niels Andersens vegne, at Jens Christensen skal nyde og beholde alt bo og boskab, det ene med det andet efter hans moders død, og fornævnte børnepenge skal blive stående uforrentet i boet, til Niels Andersen bliver 18 år gammel, og så længe lover Jens Christensen at forsørge Niels Andersen med øl og mad og andet, som forsvarligt kan være, om han vil være hos ham og lyde ham. Dat. Bjerregård 6. august 1660. Underskrevet af Anne Lunou, sal. Niels Haardbous, og Peder Sørensen. Her for retten tog nu Jens Christensen og Christen Nielsen hinanden i hænderne og lovede at holde samme kontrakt. (Jens Christensen i Bjerregård).

Laug Oluffsøn i Haring, dommer.

Eller Jacobss, sitshaftig på Kabell hans fuldmægtig Anders Frøst i Tilsted beviste med en opsættelse af 20. november sidst, at Anders Mikkelsen, der før boede i Nørby, Tvorup, men nu bor i Grønkier, har vedgået, at han har brugt avl til den gård i Tvorup, som nu står øde, og man kræver nu, at han fremviser sin hjemmel til at bruge gårdens jord.

Dom: Han skal fremvise sin hjemmel eller lide, som det sig bør. En opsættelse.

Anders Ebiss. i Sjørring på Jørgen Nielss (Hols)t i Djernæs hans vegne dtr. skyldnere, bl.a. Anders Madsen i Int, Søren Christensen i Tuede, Mads Christensen på Skorhied, Svenning Christensen i Snestrup, Erik Nielsen ved Kletmøller, Jens Nielsen i Rechbye i Vang sogn, Laurits Christensen i Trab, som skal betale mig af Knud Sørensens, som boede i Trab, hans gæld efter registrerings formelding 5 mark.

5. februar.

(Mellem tingmænd: Mattis Pouelsen i Sperindgrdt, Niels Pedersen i Huolgrdt?).

(22/1). Poul Salmandsen i Vesteruandet hans fuldmægtig, Mads Pedersen i Sand lader stævne Gertrud Villadsdatter i Vangs præstegård og Christen Jensen, barnefødt i Vang præstegård, Oluf Sørensen i Vangsgård og Jens

590

Hundborg Herreds Tingbog - 1666

Christensen Østergård i Silstrup, (Silstrup overstreget i originalen), indvåner i Thisted for skyld efter skiftebrev fra Vang præstegård 1. juni 1655, indført 27. august, hvorefter boets gode var 3221/2 sldl., og mellem gælden var 27 rdl. rentepenge, som boet skyldte Poul Salmandsen, og som han nu kræver betalt. Opsat 6 uger. (12/3).

Oluf Andersen i Vang ctr. Peder Nielsen i Langgaardt for skyld. Opsat 6 uger. (19/2). Christen Andersen i Holder i Vestuandet sogn ctr. Mads Tomsen i Tilsted, hans efterladte enke Maren Christensdatter for skyld efter brev 1663. Opsat 6 uger.

Niels Christensen Smed i Skuorup lod fordele folk for skyld, bl.a. Niels Pedersen i Huolgrd (?) (senere) talte med ..... Niels Huolgrd ..... selv.

Jelle Christensen og Christen Jensen ved Kierch og Jens Salmandsen i Torsted ctr..... og Christen Frøst i Torsted for, hvad de blev kirken skyldig på sidste regnskab.

(8/1). Christen Poulsen i Sperring lader fremkalde vidner om det ræ, som indstrander af Arsøe mellem Reffgraff (Rævgrav) norden Kier Dige og imellem Kadtzer eng og Knabholm Dige for Sperrind.

Jens Lauritsen i Kallerup vidnede, at han både før svenskens indfald og i svenskens tid tjente og var i Sperring 12 år. Da var søstrand på fornævnte åsteder en fri felle (fællad) for Sperring mænd, så hvem der først kom, tog det ræ, der indstrandede og afførte efter hans vilje. (19/2).

Simon Sørensen i Sperind han mindes i 60 år. Da har han såvel som hans grander, der først kom, taget det ræ ulast, som var indstrandet på fornævnte åsteder, og fornævnte forstrand været en fri felle for Sperind mænd.

Niels Madsen skomager vidnede, at han havde (boet) i Sperind på 3 års tid. Da var fornævnte strand og fornævnte åsteder en fri felle for hver mand, og når der indstrandede ræ på fornævnte åsteder, da hvem der først kom, han bjergede og tog fornævnte ræ.

Jens Simonsen og Christen Christensen bestod, at de havde stævnet Mikkell Tomsen i Sperindt til at påhøre vidner.

(22/1). Oluf Sørensen i Vangsgård lader stævne Christen Jensen i Vang præstegård for skyld, dels ifølge brev, dels lånte penge og varer.

Opsat 6 uger. (19/3). 12. februar.

Laurits Christensen i Næstrup, så stande for dem Peder Sørensen i S ..... og tog forn. Laurits Christensen i hånd og på sine søskende Ib Sørensen og Ingierd Sørensdatter deres vegne, og Christen Sørensen, barnefødt i Næstrup, tog Laurits Christensen i hånd og gav ham kvittering og afkald på den arv, de kunne være tilfalden efter deres sal. fader Søren Ibsen, som boede og døde i Næstrup. Peder Sørensen og Christen Sørensen, såvel som Anders Andersen i Næstrup,

591

Hundborg Herreds Tingbog -1666

Salmand Gregersen ibid., Jens Pedersen i Kallerup, Christen Andersen i Siørindt og Knud Andersen i Kiergaardt, alle overværende, samtykkede, at den vanføre pige selv må tage sin fædrearv til sig.

Ydermere sagde Laurits Christensen sig fra den gård, han havde i fæste, såvel som opsagde sig fra sin hustru zidsel Pedersdatter, så han ikke efter denne dag har enten med gård eller korn at bestille. zidsel Pedersdatter nægtede også, hun ikke efter denne dag ville have ..... fornævnte Laurits Christensen ..... i nogen måde.

Lauge Olufsen i Haring, dommer.

Anders Nielsen i Sundby har stævnet Peder Nielsen i Skjoldborg, Peder Christensen i Hundborg, Jens Christensen i Sundby, og Niels Christensen i Skjoldborg efter en opsættelse af 18. december sidst, og begærer at blive fri for det værgemål, han er pålagt for sal. Christen Tomsens børn i Tilsted, da han har andet værgemål og de indstævnedes er lige så nær og lige så vederhæftige. Han formener, at Peder Christensen i Hundborg er lige så nær slægtet og er vederhæftig, og bør pålægges værgemålet.

Dom: Da sagen er opsat 6 uger, og ingen af de indstævnedes er mødt, skal Peder Christensen i Hundborg være børnenes lavværge.

19. februar.

Clemet Terchildss i Hørdum på sal. Suendt Christensen ferimandtz arvingers vegne har ladet stævne Tomas Vinters efterladte arvinger i Sundby til dom og talte med Christen Tomsen i deres gård, og fremlagde et brev, som lyder i sin mening, at Thomas Christensen Vinter i Sundby erkender at skylde Svend Christensen færgemand ved Vell Sund 20 dl. og 2 td. godt byg. Dateret Vell Sund 4. nov. 1659. Så mødte sal. Tomas Vinters søn, Christen Tomsen af Sundby med en kvittering, underskrevet 11. sept. 1665 af Svend Christensen for, hvad Tomas Christensen har betalt på sin gæld. Så for nogle årsager blev sagen opsat i 4 uger.

Niels Pedersen i Tinstrup, Anders Madsen i Tinstrup fremlagde en fuldmagt, som lyder: Anders Madsen i Tinstrup, Mads Madsen synder i Skinderup, Niels Madsen i Tistedt, Christen Madsen, Peder Madsen og Jens Madsen alle i Tinstrup erklærer, at de har oppebåret den arv, der var tilfaldet dem efter deres forældre, som boede og døde i Tinstrup, for

hvilke arvelodder de giver kvittering til Niels Pedersen, som nu bor i samme gård i Tinstrup.

Og Tomas Nielsen af Skinderup gav på sine søskendes, Niels Poulsens, Anne Poulsdatters og Sidsel Poulsdatters vegne kvittering til Niels Pedersen for den arv, de kunne være tilfalden efter deres sal. broder Niels Christensen, som døde i Kose og (som) sal. Mads Andersen i Tinstrup var værge for.

Alle tog Niels Pedersen i hånden og gav afkald for arv efter deres fader, Mads Andersen, og enhver deres moder.

(12/3). Bertel Pedersen i Sundmølle tiltaler Villads Tomsen i Sundzgaardt for skyld efter udgivne breve.

Opsat 4 uger.

592

Hundborg Herreds Tingbog -1666

Anders Andersen i Sperindt har stævnet Mikkell Tomsen i Sperring og Anders Andersen i Næstrup, som skylder 30 rdl., rester stedsmålspenge af kirkens tiende.

Opsat 4 uger formedelst ingen svar.

(5/2). Christen Christensen i Næstrup. Peder Frøst i Tilsted, Knud Sørensen og Christen Christensen i Thelstedt var i dag 8 dage i Mads Tomsen, som boede og døde i Telstedt, hans efterladte gård og bo, udnævnt af tinget, sammen med herredsfogeden, og gjorde udlæg af, hvad der fandtes i gården, både for husbonden og andre gieldener, gældnere, og ikke det kunne nær slå til gælden, og børnene delte selv deres faders klæder imellem dem.

(15/1). Laug Oluffssøn i Haring, dommer.

Anders Ebisøn i Siørindt, delefoged til Ørum, tiltaler Anders Jens Christensen (!) og Karen Nielsdatter, barnefødt i Vang, som begge forleden år tjente i Braagrdt i Siørind for lejermål, og kræver lejermålsbøger, han 12 rdl., hun 6 rdl. Dom: De skal betale.

Niels Jensen i Sundby så stande for dem hans svoger Christen Poulsen i Sperring, lovede og forpligtede sig til at give sin stifdatter, Ingibore Pouelsdatter, foruden hendes fædrene arvelod 30 sldl., når hun kommer i ægteskab.

Christen Christensen i Liungbierggaard i Telstedt som fremlagde et vurderingsregister over Kirsten Pedersdatter, som boede og døde i Telstedt hendes bo. Jesper Andersen i Kallerup og Anders Andersen i Næstrup var til stede som hendes datters lavværge. De vurderede hendes bo og bohavet til 115 sldl. 3 mk. 6 sk. Gælden bl.a. børnepenge var 92 sldl. 12 sk. I behold 23 sldl. 2 mk. 10 sk., så Christen Christensen arver 11 sldl. 3 mk. 5 sk. og hans steddatter, Anne Madsdatter lige så meget. Christen Christensen blev sådan forligt med hendes lavværger, at han skal forbedre hendes arvelod til 14 sldl., så hendes fædrene og mødrene arv

bliver 40 sldl., som skal stå i boet uforrentet, til hun bliver 18 år. Han skal give hende ophold og holde hende til skole. Hvis han dør før Anne Madsdatter bliver 18 år, og hvis hun ikke vil blive i boet hos ham, til hun bliver 18 år, skal han give hende 6 sldl. mere. Hun skal have sin moders kiste og klæder uden skifte.

(5/2). Laug Oluffssøn i Haring, dommer.

Mikkel Tomsen har ladet stævne Sperring bymænd efter opsættelse 6 uger til forbydelsesvidne, han agter at forhverve, mod at nogen tager det ræ, som indstrander aff Aarsø mellem Rævgrav og Vormkær dige og imellem Kaser eng og Knabholum dige. Da mødte Simon Sørensen, Jep Madsen, Christen Christensen Skrifer og Niels Sørensen og vedkendte sig de fornævnte åsteder for en fri fællad til Sperring by.

Mikkel Tomsen fremlægger forbudsvidne 1645 snabsting, hvori Niels Ibsen forbyder nogen at befatte sig med ræ på forn. åsteder, og i samme vidne indført en seddel, hvori Mogens Kås til Støvringgård, befalingsmand på Ørum, bevilger Niels Ibsen i Sperring det ræ, som indstrander af Arsø (ovennævnte steder),

593

Hundborg Herreds Tingbog -1666

fordi han beklager sig over, at han tit og ofte besværes med lensmandens og kongens sager, og han ikke som andre af hans grander har gårdsjord, der støder op til søen. Mogens Kås bevilger ham derfor ræet på fornævnte steder og er hans fri hjemmel dertil. Dat. Ørum slot 10. oktober 16.9 (klat, 1619?). Desuden flere forbudsvidner (hvert år til Snabsting) og et tingsviden 1643 5/11 om at Laurits Sørensen og Niels Sørensen i Sperringgård har læsset ræ på søstranden vesten Vormkær dige og kørt det bort. Mikkel Tomsen formente, at hjemmelen var givet til gården, som han nu beboer.

Derimod mødte tre mænd af Sperring, der mindes 12 år, 60 år og 3 år, og da har de åsteder været fri fællad osv.

Dom: Lensmanden har bevilget Niels Ibsen ræet for hans besværing som en forlening og derfor bør ræfaldet være en fri fællad for granderne, som det af Arrilds tid har været.

(12/2). (8 mænd) vidner med ærlig velagte karl Mogens Villadsen i Sjørring præstegård på hans søster Gertrud Villadsdatter, hr. Jens Christensen, forrige sognepræst i Vang og Tvorup, hans efterladte hustru, hendes vegne. Så stande for dem Christen Jensen, bemeldte hr. Jens Christensens søn, der bekendte, at han havde delt og skiftet i Vangs præstegård med sin kære Stebmoder Gertrud Villadsdatter. De har delt boet i to lige store parter, og Christen Jensen har taget den ene lod til sin nøje og sin forvaring og tog Mogens Villadsen i hånden som en for alle medarvinger og gav kvittering og afkald. Christen Jensen lovede for sig og sine arvinger og medarvinger, om nogen kendes kan, at holde Gertrud Villadsdatter kvit og fri og skadesløs for boets gods, så han og alle formodendes medarvinger ingen ret har til at kræve mere arv efter hans fader.

25. februar.

Anders Ebbesen på Peder Madsens vegne ctr. Peder Yde i Telsted og Anders Frøst ibid., for gæld efter brev 17/8 1660.

Opsat 4 uger.

Anders Ebbesen i Sjørring på Peder Madsens vegne tiltaler Christen Jensen i Torsted og Anders Frøst i Tilsted, som har oppebåret hestepenge af herredet for de rytterheste, (som??) af herredet, (af) landet udkom, før det svenske indfald. (Meningen må være, at pengene indkom af herredet). De bør gøre regnskab for bemeldte penge. Opsat 14 dage. (9/4).

Mads Pedersen i Sand på Jep Krabis vegne lader fordele Niels Mikkelsen og Christen Frøst i Torsted for skyld. To mænd talte med dem selv. Christen Mikkelsen i Skinnerup ..... havre, hesteleje på Anders Jensens vegne i Næstrup.

Jens Salmandsen i Torsted lod fordele folk i Torsted, der resterer med Torsted kirketiende. Mads Salmandsen og Niels Moustsen gav varsel.

594

Hundborg Herreds Tingbog -1666

Niels Pedersen i Vorup fremlagde et vurderingsregister, fire mænd, deriblandt Jep Christensen 1 Brunshoffue, der var i forn. Niels Pedersens bo i Vorup i herredsfogedens overværelse og vurderede boet og bohavet. Han kommer til at skyldes sin steddatter 37 sldl. 3 mk. 7 sk., der skal blive i boet, da hendes farbroder Anders Nielsen i Vorup ikke er vederhæftig dertil. Hun hedder Karen Christensdatter.

Der skyldes til Svend Jensen fesker på Faderspell og til Mikkil Jensen i Faderspøll, til Salmandt Christensen på Hiff Ris m.fl.

Jep Pedersen i Førbye stævnes (m.fl.). 5. marts.

Tinghørere bl.a. Tomas Tomsen Roykier.

(19/2). Peder Madsen, ridefoged til Ørum slot stævner på sin principals vegne Gertrud Villadsdatter i Vang præstegård og hr. Christen Jensen, sognepræst i Vang, og Christen Jensen, tilholdende i Vang præstegård.

Peder Madsen fremlagde skiftebrev af 28/12 sidst, 30 dage efter hr. Jens Christensen(s død), hvori findes indført: Oluf Sørensen i Vangsgård æskede på sin hustrus Anne Jensdatters vegne arv efter hendes fader nemlig den fjerdepart af det halve bo, når gælden er betalt. I skiftebrevet stod (som førnævnt) at Gertrud Villadsdatter og Christen Jensen havde delt boet i mellem sig, da ingen andre arvinger på den side var til stede. Christen Jensen skulle efter arvingernes samtykke beholde den salig mands igangsklæder. Oluf Sørensen nægtede at have givet samtykke til den deling, der fandt sted og mente, at han burde give sit samtykke til, hvad der kunne tilfalde hans hustru. Peder Madsen forment på Oluf Sørensens hustrus vegne, at hun burde indtages i boet efter loven

og have en søsterlod og ikke udelukkes, som var sket. Opsat for nogle årsager.

Peder Madsen, ridefoged, på sin principals Gabriell Berndtz vegne, lader forbyde Gertrud Villadsdatter og Christen Jensen at forhandle eller lade bortkomme noget af boet. (12/3).

Jørgen Nielsen i Diernis på hans broder Christen Nielsen, forvalter på Tanderup, hans vegne tiltaler folk i Hundborg og Janderup, som skylder korn for vin og brød. Det er udlagt til Christen Nielsen for hans gældsfordring i Hundborg præstegård efter en seddels indhold.

Opsat 4 uger.

Oluf Sørensen i Vang opsagde i dag som de to næstforegående ting den gård i Vang, som han en tid lang har haft i brug, som kaldes Krogsgaardt, så han herefter intet mere vil have med den at bestille. (19/3).

Mikkel Sørensen i Torp tiltaler Niels Christensen i Telstedt for skyld efter brev. Opsat 4 uger.

595

Hundborg Herreds Tingbog -1666

12. marts.

(5/2). Mads Pedersen i Sand på Poul Salmandsens vegne. De så stande for dem, Anders Andersen i Skorup, Anders Jensen i Vestergård og Jens Christensen i Frøkier, der bevidner, at de var i Poul Salmandsens stue i Vester Vandet 24. april 1655 og hørte og så, at Oluf Sørensen i Vangsgård leverede nogle penge til Poul Salmandsen på hr. Jens Christensens vegne, og da hørte de, at der blev bestående 27 rdl. ubetalt på deres sogneskat, og Oluf Sørensen blev for retten tilspurgt, om han vidste forn. penge var siden betalt, hvortil han svarede, at det nægtede han ikke. Niels Pedersen, Gertrud Villadsdatters fuldmægtig satte i rette og formente, at Gertrud Villadsdatter bør for tiltale fri at være, indtil det bevises ved hr. Jens's brev og segl, at Gertrud Villadsdatter var noget skyldig.

Villads Christensen i Skjoldborg lod fordele Peder Jensen i Torsted.

Niels Nielsen i Niesgaardt (Næsgård, Nørhå). Mikkel Tomsen i Sperring tog Niels Nielsen i hånd på sin hustrus Dorrete Nielsdatters vegne og gav Niels Nielsen afkald for al arv efter hendes forældre og søskende, hendes fader Niels Boedtzsøn og hendes moder Else Nielsdatter, som boede og døde i Niesgaardt, efter hendes broder Jens Nielsen i Sueygaardt så vel som efter de andre hendes søskende Mikkel Nielsen, Jens Nielsen og Maren Nielsdatter, som alle døde hjemme i Niesgaardt. Derimod lovede Niels Nielsen at holde Mikkel Tomsen og hans hustru fri for al bortskyldig gæld, som kunne findes eller komme efter Dorette Nielsdatters forældre og søskende.

I lige måde lovede Mikkel Tomsen, at holde Niels Nielsen og hans søskende fri for al den gæld, som kunne findes efter sal. Niels Ibsøn eller hans hustru, da hun sad i hendes enkestand.

(19/2). Villads Tomsen ved Vell sundt har ladet stævne Bertel Pedersen i Sund mølle og Karen Mikkelsdatter i Sundby i Mors med hendes to børn og kræver, at Bertel Pedersen leverer den arv fra sig, som hans kone, Anne Bertelsdatter kunne tilkomme efter hendes broder, Niels Lauritsen, som var i Sundmølle, da Bertel Pedersen fæstede møllen og fik hans (VTs) hustrus moder til ægte, og at han skal fremvise rigtigt skiftebrev og vurdering. Formedelst ingen svar opsat 4 uger. (19/3).

Jens Sørensen Bund i Skjoldborg tiltaler Tomas Tomsen øster i Skjoldborg for skyld efter brev. Straks tildømt at betale inden 15 dage.

Peder Nielsen i Sønder Skjoldborg fordeler så mange, som resterer med kirketiende og præstetiende, og som ikke med det første klarer.

Anders Jensen i Kochedall lod fordele Mikkel Jensen i Kiergrdt for, hvad han skylder ham for hans anpart af den aftingning de gjorde med lensmanden for klittag, som er fundet hos dem. Christen Nielsen i Rechbye og Anders Madsen i Intt gav varsel for denne dele.

596

Hundborg Herreds Tingbog -1666

(5/3). Anders Ebbesen i Sjørring, delefoged til Ørum slot har stævnet hr. Poul Christensen Påske, sognepræst i Skjoldborg og herredsprovst ved Hundborg herred, hr. Poul Jensen Snested, sognepræst i Sjørring, Mogens Villadsen i Sjørring præstegård, hr. Christen Jensen Koberø, sognepræst til Vang og Thuorup, Gertrud Villadsdatter, hr. Jens Christensens efterleverske, Christen Jensen, sal.

hr. Jens Christensens søn i Vang præstegård og de fire mænd, som havde været vurderingsmænd i Vang præstegård, nemlig Poul Pedersen i Diernis, Christen Poulsen i Vang, Poul Rasmussen i Tuorup og Jacob Christensen ibm., og fremlagde et skiftebrev, gjort i Vang præstegård 28. december, rette 30te dag efter hr. Jens Christensen, hvori var indført, at Oluf Sørensen på sin hustrus vegne krævede arv efter hendes fader (osv.). Derefter indeholder skiftet, at boet blev delt i to lige store dele, hvoraf den ene tilfaldt Christen Jensen og hvo dertil fandtes berettiget (osv.) Anders Ebbesen satte i rette, at Oluf Sørensens hustru skulle indtages i boet. Ingen af de indstævnedede mødt.

Opsat 4 uger.

Laug Oluffson i Haring, dommer.

Jørgen Nielsen i Vester Diernis har tiltalt (mange) folk for skyld. Ingen er mødt herimod at svare. De skal betale.

(5/2). Poul Pedersen i Diernæs på hr. Christen Jensens vegne; Laurits Jensen og Bendet Pedersdatter vidner, at Oluf Sørensen og hans tre døtre, Angenet, Anne og Berete kom ind i Krogsgårds råling, og Oluf Sørensen tog to sengedøre, der hængte for en seng, og nogle løse fjæl, som stod for gavlvæggen, og et lidet skab, der stod i gavlen. Oluf Sørensen svarede, at i dag hang sengedørene for sengen, som han vil bevise. Oluf Sørensen i Vangsgård beviste med Søren Tveder og Niels Tveder, at de har stævnet hr.

Christen Jensen i Vangs præstegård. Til stede var Anders Salmandsen og Poul Christensen i Vang og bekendte, at de fredag eftermiddag var hos Anne Jensdatter, afgangne Poul Christensens hustru og tilspurgte hende, om hun var Oluf Sørensens hjemmel til disse sengedøre og en bæk og de fjæl til den nørre seng, en kværnbing og en bæk, som Oluf Sørensen havde hende afbetalt, så hun takkede ham godt for god betaling. (26/3).

(5/3). Oluf Sørensen opsiger igen Krogsgård. Jens Salmandsens sag opsat 14 dage.

(19/2). Anders Andersens sag opsat 14 dage. (2/4).

(12/3). Hr. Christen Jensen lader afholde syn over Krogsgård. Synsmændene så et ladehus og en stald østen for, som de syntes at være brøstfældig for tømmer og tag og ler for 8 sldl., og ralingshuset på tømmer, tag og ler for ..... (1?) sldl.

(12/3). Villads Tomsen ved Vell Sund. Anne Bertelsdatter ibm. vidner, at Bertel Pedersen i Sundmølle har bekommet det efterskrevne af Villads Tomsen på den gæld, han var ham skyldig (korn, øl, en kviehud). (2/4).

597

Hundborg Herreds Tingbog -1666

(12/3). Oluf Sørensen i Vangsgård tiltaler Christen Jensen i Vangs præstegård for skyld efter brev 4 rdl. til hans hustru Anne Jensdatter, en sall (sadel?) så god som 11/2 rdl., 1 rdl. i penge, klæde til en lue, et par sko. Ubetalt 5 rdl. 8 sk. Dom: Han skal betale.

(12/3). Poul Salmandsen

ctr.

hr . Jens Christensens arvinger: Gertrud Villadsdatter, Christen Jensen, Oluf Sørensen og Jens Christensen Østergård, indvåner i Thisted, som alle er stævnet til dom, efter skiftebrev efter Anne Christoffersdatter i Vang præstegård, og et tingsvidne, 27/8 1655, hvori er indført skifte efter hr. Jens Christensens hustru, Anne Christoffersdatters død 1655 1. juni. Hr. Jens Christensen angav at være skyldig til Poul Salmandsen i Vester Vandet 27 rdl. rentepenge, som Poul Salmandsen nu forlanger betalt, hvis ikke med kvittering og god beskeyen (besked) kan bevises, de 27 rdl. er betalt. Fremlagt et tingsvidne af 12. marts sidst, hvorefter Oluf Sørensen blev spurgt, om pengene siden var betalt, hvortil Oluf Sørensen svarede, at det vidste han ikke. Niels Pedersen i Sperring, fuldmægtig for Gertrud Villadsdatter, krævede hende frikendt, indtil det bevises med hr. Jens Christensens brev og segl, at Gertrud Villadsdatter er Poul Salmandsen noget skyldig udover, hvad der er betalt. Christen Jensen formener også, at hr. Jens Christensens håndskrift skal fremvises, da der kan findes meget i det gamle skiftebrev, som er klareret og betalt. Poul Salmandsen lader fremlægge et skriftligt indlæg, hvori som hr. Jens Christensens arvinger er nævnt Jens Østergårds børn i Thisted

Niels Pedersen fremviser et brev fra hr. Jens Christensen på 100 rdl. med sin rente til Poul Salmandsen. Brevet var indløst og overskåret.

Dom: Da hovedbrevet ses at være indløst og kasseret, og der ikke foreligger nøjagtigt bevis for, at der skyldes 27 rdl., tør jeg ikke efter et gammelt skiftebrev tilkende arvingerne at betale nogen gæld til Poul Salmandsen, men for hans tiltale fri at være.

26. marts.

Mads Christensen, Christen Staffensens søn, fremlagde et vurderingsvidne, som fire mænd har udstedt. De var udnævnt til at registrere og vurdere Christen Staffensen, som boede og døde i Nør Skjoldborg hans efterladte bo og gods. Nævnt som kreditor Inger Nielsdatter i Norindtoft. Gælden overstiger formuen.

(19/3). Poul Pedersen i Diernæs på hr. Christen Jensen i Vang hans vegne har stævnet Oluf Sørensen i Vangsgård og hans tre døtre Angenett, Anne og Berette Olufsdøtre, fordi de har borttaget noget i Krogsgård: to sengedøre, nogle fjæl og et lidet skab i gavlbænkekrogen. Fjælene og skabet blev stående i huset, men Oluf Sørensen bar sengedørene ud. Siden, før synet, bar han dem ind igen og satte dem på en kiste.

Anders Ebbesen i Sjørring, delefoged til Ørum slot, mente på Oluf Sørensens vegne, at intet synsvidne eller tingsvidne burde udstedes før fardag, når Oluf Sørensen forlod gården. Så længe havde han forlov at bære ud og ind, hvad han lystede. Var der da gjort noget ubrugeligt, da at gå efter lands lov og ret. For nogle årsager blev det udsat i 4 uger at udstede tingsvidne.

598

Hundborg Herreds Tingbog -1666

2. april.

Villads Christensen i Skjoldborg stævner unge Tomas Tomsen i Nør Skjoldborg, og var til stede Clemet Velladtzson og Jens Velladss i Sønder Skjoldborg og vidnede, at de var i Villads Christensens gård i tre år og på det fjerde år siden efter Kiørmis, hørte og så de, at Tomas Tomsen afkøbte Villads Christensen en brun hoppe, og der blev stående ubetalt 10 sldl., og Tomas Tomsen lod samme tid afføre Villads Christensens gård samme hoppe.

Niels Christensen Schiøtt i Janderup fremlagde et vurderingsregister. 4 mænd udmeldt af tinget vurderede sal. Karen Olufsdatter, som døde til Niels Skiøttes, hendes der efterladte bo. Overværende Rasmus Svendsen i Villersløff og Laurits Sørensen i Skinderup på hendes søskendes vegne. Intet at skifte.

(19/3). Anders Andersen i Sperrings sag opsat endnu 14 dage. (19/3). Laug Oluffsøn i Haring, dommer.

Bertel Pedersen i Sundmølle har ved stævningsmænd (en i Møgelluang) stævnet Villads Tomsen i Sundsgård og tiltaler ham for gæld efter breve, som fremlægges. Villads tomsen fremlægger et tingsvidne, hvori hans hustru vidner. Bertel Pedersen nægter at skylde noget.

Dom: Villads Tomsen skal betale efter sine breve. (9/4). 9. april.

Bertel Pedersen i Sundmølle fører vidner på, at han har betalt Villads Tomsen for noget korn. Hans søn Laurits Bertelsen i Sundmølle bevidner, at hans fader solgte Villads Tomsen en rød ko, men hvad han skulle have for den, vidste han ikke. (Sagen fortsætter).

Villads Tomsen fører vidner på, at han har betalt Bertel Pedersen 2 sldl. i to penge og 1 slet mark i tre femskillinger. (23/4).

(26/2). Laug Oluffsøn i Haring, dommer.

Anders Ebbesen i Siørindt, delefoged til Ørum, ctr. Christen Jensen i Torsted og Anders Frøst i Telstedt, som af herredet har oppebåret de hestepenge, som blev udgivet til de rytterheste af bemeldte herred af landet udkom før svenskens indfald. Han kræver, at de gør regnskab.

Derefter fremlægger Anders Frøst først sit regnskab på, hvad han har fået fra de sogne, hvor han skulle opkræve pengene, og på, hvad han har givet ud (for heste?) og omkostninger, til herredsfogeden for hans tõe og umag, da han rejste med Anders Frøst over herredet at gøre udlæg 2 rdl. til fortæring (osv.) til Søren Skriver for sognene at lige for min tõe og umag på hver hest. (Nogle resterer). Desuden har Ebi (i Brogård) bekommet i Siørind sogn hos Jens Fisker ..... Christen på Veye ..... hans egne penge 5 mk. 4 sk. Niels Thing.rdt ..... Jens Kieldgårdt ..... Christen, Hiaret(") ..... Summa på de penge Ebi i Braagårdt har bekommet på hans hest . . . . . Underskrevet Anders Frøst.

599

Hundborg Herreds Tingbog -1666

Christen Jensen i Torsted fremlagde også regnskab ..... (nævnt) Klostergaardt Schuorup ..... Rambsgaardt ..... Fortofft ..... schinderup..... Vester uandett ..... Anders Christensen i Slet ..... Kabeztofft ..... struber Sig ..... Hundborg herred (men stadig vist i Vester Vandet sogn, sikkert i Klitmøller) ..... Niels Olufsen ..... Niels oye (Odde) ..... Janderup, Niels paa gaede .....

Dom: Da Anders Frøst og Christen Jensen har aflagt regnskab for indtægt og udgift, og ingen for retten beskylder dem for ubetalte penge, bør de for tiltale fri at være, og de som ikke er betalt, selv at søge de penge, som rester hos enhver efter opskrift.

(NB: Dommen begynder på fol. 49 b, 9. april 1666, men fol. 50 a og b mangler, ligesom der ikke er tilførsel for 16. april. Dog synes der ikke at være lakune, og da 9. april er seksugersdagen efter, at sagen var rejst 26. februar, skulle dommen formentlig også afsiges 9. april. Der synes altså at være tale om en fejlpaginering. 16. april var formodentlig helligdag).

23. april.

Peder Gregersen i Kaastrup tiltaler Mads Pedersen i Sand i Øster Vandet for skyld efter brev.

Opsat 4 uger.

Mikkel Sørensen i Vang. Christen Eschisøn i Øster Vandet tog Mikkel Sørensen i hånd og gav ham kvittering for den arv, hans hustru Maren Pedersdatter, hendes moder Anne Olufsdatter, og hendes to søstre Else Pedersdatter og Kirsten Pedersdatter, kunne tilkomme efter Mikkel Sørensens hustru Maren Pedersdatter, som boede og døde i Vang.

(9/4). Villads Tomsen af Sundsgård ved Vilsund tiltaler Bertel Pedersen i Sundmølle og kræver sin hustrus arv efter hendes broder Niels Lauritsen, som var i Sundmølle. Bertel Pedersen fremlægger et indlæg, hvori han siger, at skiftebrevet er ham frakommet i disse ufredstider, og at han har skiftet og uddelt sit bo i Sundmølle mellem hans børn og givet enhver af sin yderste formue til medgift. Han har været nødt til at kræve Villads Tomsen for skyld, da han havde sin broders børns gods under hænder og værgemål, og de vil nu have det.

Dom: Da Villads Tomsen ikke beviser, at Bertel Pedersen har indtaget noget af Niels Lauritsens gods, kan dommeren ikke tilfinde Bertel Pedersen nogen dele og tiltale, førend det anderledes bevises for ham.

Christen Jensen i Torsted, Mikkel Langballes tjener, lod læse en kopi af K.M.s brev om, at 22 skilling af hver td. hartkorn (for maj-august) og 4 sk. af hver td. - tiende skal ydes i Nykøbing 1. maj.

Laurits Nielsen i Sundmølle. Bertel Pedersen fremlagde et håndskrift, at han skal holde Laurits Nielsen i Sundmølle kvit og fri for al den arvelod, som jeg på min sal. broders 2 børns vegne, nemlig Bertel Nielsen og Niels Nielsen, har til sig (!) annammet, og beder min søn Christen Bertelsen med mig at underskrive. Dateret 4/4 1663.

600

Hundborg Herreds Tingbog - 1666

(26/3). Laug Oluffssøn i Haring, dommer.

Peder Madsen, ridefoged til Ørum Slot på Oluf Sørensens vegne ctr.

hr . Jens Christensens enke, Gertrud Villadsdatter og søn Christen Jensen, angående Oluf Sørensens hustru, Anne Jensdatter, hendes arv. Skiftebrev efter hr. Jens Christensen og efter hans første hustru Anne Christoffersdatter fremlagt. I det sidste nævnte skifte af 1/6 1655 nævnes børnene: Christen Jensen, Anne Jensdatter og Ellen Jensdatter. Desuden fremlagt fæstebrevet til Oluf Sørensen på Krogsgård (efter Poul Christensen) og attest fra Niels Tomsen på Duenæs i Oddenæs sogn i Norge, at Oluf Sørensen og Anne Jensdatter har opholdt sig på Duenæs siden 31. juli 1644 og holdt bryllup der d. 20. oktober, og sendebrev fra sognepræsten på Oddernæs, Anders Nielsen om, at han har trolovet og viet Oluf Sørensen og Anne Jensdatter og siden absolveret dem 4. maj.

Christen Jensen fremlægger en skrivelse fra hans fader, hvori han erklærer, at Christen Jensen har gjort ham regnskab for korn og andre varer, han har solgt for ham i Norge og for heste, hopper og øksne, han

har solgt for ham i Holstebro. Han har fået sin mødrene arv og intet videre af boet uden sit ophold, mens Anne Jensdatter som medgift har fæstet Krogsgård uden afgifter. Dat. 4. maj 1665. Christen Jensen sætter i rette, at Anne Jensdatter er udgiftet af fælles bo, mens fader og moder levede, og derfor kan have fået mere, end hun med rette burde, at faderen efter moderens død har givet hende hendes mødrene arv, hvad hun ikke burde have, da jeg (Christen Jensen) var umyndig, at hendes mand har fæstet Krogsgård uden afgifter på 17 års tid. Han mener, at hun, hvis hun vil have del i boet, igen skal indføre alt, hvad hun har fået.

Dom: Oluf Sørensen skal igen indføre i boet, hvad han har fået og gøre regnskab for Krogsgård og da skifte i samfrændeskifte, som ret er .....

30. april.

Jørgen Nielsen i Djernæs havde her for retten nogle synsmænd, som havde synet noget dæmning ved Trabs led, og har ladet stævne Laurits Christensen i Trab, som mødt og sagde, at dæmningen er gjort på hans gårds grund og ejendom, og mente, at hans husbond burde have været stævnet, og fremlagde et forbud, hvorefter hr. Christen Jensen Kobberø forbyder herredsfogeden at udstede noget synsvidne over det ålefiskeri, af Vang sø gående, som efter gamle dokumenter tilhører præsten i Vang, før han bliver lovlig stævnet.

Anders Ebbesen i Sjørring, delefoged til Ørum Slot, på Mikkeltomsen i Sperring hans vegne stævner Sperring bymænd og fremlagde et tingsvidne af 1619, 18. juli her af tinget, at otte mænd har vidnet, at de så stande for dem hr. Villads Simensen i Sjørring, Mikkeltomsen Juli i Skjoldborg, Jens Ibsen i Torsted og Vil Madsen i Sperring, der kundgjorde, at de i dag var på Sperring mark og der forligte Niels Ibss i Sperring og Jens Lauritsen i Sperringgård om nogen tvistighed dem imellem var om noget Knacher Jord liggende nord for Knabholm bach, således, at der nu med det første kastes en grob og schiff . . . tvært over køret lige nord for en digerum og ligger imellem Sperringgårds jord og Niels Ibsens jord og østen for fornævnte grob og schyff . . . r skal Jens Lauritsen beholde til Sperringgård fornævnte kær og knakkerjord, så vidt hans gårds jord påstøder, og vesten for samme schyffuer

601

Hundborg Herreds Tingbog -1666

og grob skal Niels Ibsens gård tilhøre, så vidt som køret går nær og vester og hans gårds jord påstøder. Alle samtykkede og nu her som tilforn forbød Anders Ebbesen på husbondens vegne nogen at komme på disse åsteder med nogen brugelighed imod de to mænds vilje og minde, som nu bor i de to gårde.

Christen Christensen i Nors tiltaler Christen Christensen i Thelstedt for skyld efter skiftebrev.

Opsat 14 dage. (14/5). Mandag 7. maj.

Ærlig og velagte karl Niels Jørgensen, tjener på Ørum Slot tiltaler på sin husbonds, Gabriel Bernt hans vegne nogle af Ørum tjenere for

restance, (derimellem: Ebi i Braagårdt 1/2 thønde gaard Aall 3 Rdlr ... Rambsgårdt ... grøn Biere ... thrab ... Thuorup sogn ... Langgaardt ...). Samtlige mænd var til stede og lovede at klarere med rede penge.

Niels Jørgensen på sal. Niels Lasens arvingers vegne ctr. nogle Ørum slots tjenere; som resterer på deres landgilde til Niels Lassen, forrige skriver på Ørum Slot. 1660 og 1663. (Nævnt schorhiede). Det kræves, at de betaler til Niels Lassens hustru og arvinger.

Poul Poulsen i Silstrup ctr. Anders Poulsen i Telstedt og Peder Pedersen i Selstrup for skyld, Anders Poulsen efter brev, Peder Pedersen 2 rdl. med rente i 6 år efter skiftebrev og for høstløn 1660, 1664 og 1665.

Opsat 4 uger. 14. maj.

(30/4). Christen Christensen Hiu (= Høj), hans sag mod Christen Christensen i Tilsted igen opsat 14 dage. '

Peder Pedersen i Silstrup bekendtgør, at han segl er blevet borte for ham mod hans vilje, og at han ikke vil svare til noget, som efter denne dag er forseglet med seglet.

21. maj.

Anders Ebbesen i Sjørring, delefoged til Ørum, har stævnet hr. Poul Jensen i Sjørring og Peder Clemedsen i Torsted til at opkræve synsmænd over et hussted og kålgårdssted i Torsted. De udnævnte Niels Christensen og Peder Sørensen i Bangsgaardt, Niels Madsen vedt Dam i Siørindt Jens Pedersen i Kiældgaardt, Ebbe i Brogård, Bertel Christensen i Lagrdt. (28/5).

28. maj.

(21/5). De førnævnte synsmænd hjemler deres syn. De var i Torsted østen Peder Clemedsøns gård, der så de et nyt dige, 8 skaft langt og somme steder 5

602

Hundborg Herreds Tingbog -1666

skaft (digetørv) (!) og somme steder 6 digetørv høj, og vestenfor dette stykke nyt dige stod der åbent 4 skaft. Nør ad var begyndt et stykke dige 2 digetørv højt og intet gammelt hus eller væggested (Vegerstedt) eller gammelt dige var kendeligt. Christen Pedersen bøycher og Christen Madsen hiartt l Sjørring havde stævnet hr. Poul Jensen i Sjørring og Peder Clemidsen i Thorsted til synets afsigelse.

Anders Ebbesen lod fordele Ingeborg Jensdatter i Aas, som skylder 11/2 mark, som rester hende at udgive for en rejse at køre med Niels Jørgensen til Mors.

4. juni. Indfaldt pinsemandag. 11. juni.

(Mellem tinghørere Niels Tomesen i Norindtofft).

Anders Lauritsen, prokurator i Thisted tiltaler på Niels Albredsøn, borger i Thisted, hans vegne, Niels Andersen i tuorup for skyld 16 rdl. 8 sk., som han har forpligtet sig til at betale, det første han kom her på ylandt Land (Jylland), som brevet melder; dateret Christian Sand i Norge 10. juli 1665. Niels Andersen. Desuden skylder han 4 rdl. 12 sk., Niels Albredsøns bekostning og rejsepenge fra Christian Sand og til Øster Risør, som han måtte gøre efter det løfte, han gav Niels Andersen efter hans skadesløsbrevs indhold.

Opsat 6 uger. (23/7).

Jep Pedersen Krabbe (Krab) ved Klitmøller på Jachob Nielsen, sal. Niels Ibsens søn, som boede og døde i Sperring hans vegne har ladet stævnet Just Christensen i Silstrup og Svend Olufsen ibid. Just Christensen skylder resterende landgilde, og fornævnte Just Poulsen (!) og Svend Olufsen skylder arbejdspenge.

Opsat 6 uger. (16/7).

Niels Pedersen i Sperring, delefoged til Vestervig kloster på sin husbonds vegne. Laurits Sørensen og Christen Christensen i Tilsted vidnede, at den gård i Tilsted, Niels Christensen sidst påboede, er øde (der står Øste = øde sted?), og han så forarmet, at han ikke kan betale sin resterende landgilde for de sidste to år. De vidnede også, at gården er så forskyldt, at de ikke synes, at den igen kan blive besat, uden der sker afslag på landgilden.

(14/5). Christen Christensen i Liøngbiere grdt i Tilsted. Christen Christensen Hyu i Nors bekendte, at han havde fået af fornævnte Christen i Liøngbiere betaling efter hans nøje for 24 sldl. på Anne Christensdatter i Mors hendes vegne efter skiftebrev, som var hendes arvelod, hendes broder Christen i Tilsted havde taget til sig, og hun havde fuldmægtiggjort Christen Hyu at indfordre. Så lovede Christen Hyu og Poul Pedersen i Kåstrup, som nu er Anne Christensdatters mand at holde Christen Christensen fri for mere tilkrav.

603

Hundborg Herreds Tingbog - 1666

18. juni.

Peder Pedersen i Tilsted. Berete Knudsdatter, hjemme i Redstedt i Mors kendte forn. Peder Pedersen, hendes svoger, at være hendes rette værge, eftersom hun er en fattig enke. (Sagen fortsætter).

Peder Pedersen i Tilsted. 4 synsmænd afhjemlede syn på den gård i Tilsted, Knud Knudsen fradøde. Ralingshuset fejlede på tag og ler for 4 sldl., Lahus (ladehuset) på tømmer og tag for 2 sldl, (16/7).

Jens Christensen i Næstrupgård. Syn over Jens Christensens sår og skade. På hans venstre arm nedenfor hans Aalbou et hul, der var resen og blå, og på hans venstre ben nedenfor Kallen var et sårsmål, og han skyldte Peder Clemmedsen i Torsted for at have slået ham med en vognkæp i Dollerup, da han kørte på alvejen, og Peder Clemmedsen greb han i håret. (25/6).

Ib Andersen i Sjørring opsiger den gård (part?), i Sjørring, han har i fæste. Den tilhører hr. Laurits i Hundborg.

Niels Tomsen i Kallerup opsiger den gård i Kallerup, han har i fæste, og lader stævne Voldemar Schram på Todbøl, stævningmænd talte med gårdsfogeden Salmand Madsen. (20/8).

Christen Jensen i Torsted beviste med Niels Christensen i Torsted og Christen Christensen i Hiardall, at de har stævnet Christen Sørensen i Torsted og talte med hans søn ved hans hus, og stævnede Anne Kremer(?) og Maren på hiede og forbød dem at føre deres korn af åstederne, før de havde tiendet.

25. juni.

(Tinghørere) ... tilovers Thomis Thomiss øster i Skjoldborg.

Laurits Nielsen Lannum på mester Villum Langes vegne lod læse en seddel på hæderlig og højlærde mand mester Villum Langes, befalingsmand til Asmild Kloster hans vegne befales Niels Søffrenss (?) at gøre de huse ryddelig og ledig, som han hertildags har haft. Dat. Skjoldborg 25. juni 1666.

(18/6). Jens Christensen i Næstrupgård. Svend Sørensen og Christen Andersen i Næstrup har stævnet Peder Clemedsøn i Torsted og gav last og klage over ham for sår og skade, han gjorde på ham, som han kom kørende på alvejen mellem Schuorup og Siørindt. (10/12).

Christen Jensen i Torsted. Anders Frøst i Tilsted og Kirsten Christensdatter Torsted vidnede, at de var nærværende 22. februar i Poul Steffensens stue i Thisted og der hørte og så, at Christen Jensen leverede Jens Sørensen i Nors en supplication og en fuldmagt, som Jens Sørensen lovede straks for Kongen at fremføre, som vi fattige folk af Hillerslev herred og Hundborg herred om skattens formildelse havde at fremdrage og lovede at skikke os skriftligt svar, hvad Hans kgl. Majestæt ville os unde, og samme tid så de, at Christen Jensen

604

Hundborg Herreds Tingbog -1666

gav Jens Sørensen på hånden 3 sldl., som han skulle have til hans rejse og for hans umage. Desforuden har han forlov at indkræve af dem som resterede i Hillerslev herred de penge, som resterede til denne rejse.

Anders Frøst vidnede, at han så i hans stue, Christen Jensen leverede Jens Sørensen 1 slet mark. Jens Sørensen er stævnet til dette vidne i hans gård. (11/6). På Jep Krabis vegn Suend Oluffsøn i Selstrup. Synsmænd vidner om afgrøden på den halve gård, Just Christensen senest iboede. De så ... en ager vesten og norden for grimers Kier på Silstrup mark .... afgrøden blev udlagt for Just Christensens forfaldne skatter. (16/7).

Laug Oluff Søn i Haring, dommer.

Var her til stede hæderlige højlærde m. Villum Lang, landsdommer i Nør Jutland, befalingsmand på Asmild kloster hans fuldmægtig Laurits Lanum og fremlagde landstingsstævning, hvorefter Tomas Tomsen i Nør Skjoldborg stævnes til Hundborg herredsting. Han er ulovlig draget fra hans gård.

Dom: Tomas Tomsen bør stille husbonden tilfreds for hans bortrømmelse og for restancer.

2. juli. Maria besøgelsesdag. 3. juli.

Ridefoged Peder Madsen lod fordele folk i herredet, der rester med noget havre 2 år.

9. juli. Intet. 16. juli. (Blandt tinghørere Son Offuess i Dollerup ... Aa Kier ... Kochedall (Anders Jensen).

Peder Andersen, ridefoged af Vestervig og Mors på hans husbonds vegne beviser med Niels Pedersen Vebedtdztoft i Tisted og Anders Ambrusesøn, at de stævnedede følgende i Vang sogn anlangende klittag, som er fundet i og ved deres huse. Blandt synsmænd Christen Nielsen hied i Tuorup, Niels Nielsen i Hellebiere. Syn over Ingeborg Christensdatters hus i Offuerg/rdt, og huse beboet af Anders Madsen i Inkt, Oluf Pedersen ved Hou kier, Anders Jensen i Aakier ... Christen Mortensen i Kløubore (på Salshuset) Jens Graversen i Guerup (et fæhus ved vester ende af Salshuset) Anders Kochedal ... Mikkel Kiergaard i Vang (ladehuset) ... (2/9).

Jesper Andersen i Kallerup tiltaler Thomis Thomess Roykier i Skjoldborg for skyld til kirkeværgerne.

Opsat 4 uger (9/9).

Poul Pedersen i Diernæs fordeler folk i Vang, som rester med deres skat 4

sk.

af hver gård og 2

sk.

af hvert hus.

605

Hundborg Herreds Tingbog - 1666

Thomis Øestede på provindzianfiskalens vegne bød sig til, hvis nogen havde stævnet fiskalen, da skulle han få svar, og giver til kende, at fiskalen har fået nye ordrer i hans K.M.s sager. (23/7).

(25/6). Laug Oluffsøn i Haring, dommer.

Hæderlige og vellærde student Jachob Nielsen, student, sal. Niels Ibsen i Sperring hans søn, hans fuldmægtig Jep Pedersen Krab ved Klitmøller tiltaler Just Christensen og Svend Olufsen for resterende landgilde.

De er trods opsættelser aldrig mødt. De skal betale.

Peder Pedersen i Tilsted fremlægger et vurderingsregister over sal. Knud Knudsens bo i Tilsted. Overværende ved vurderingen herredsfogeden, Mikkell Pedersen i Skinnerup på enkens, Maren Tomasdatters vegne, Peder Pedersen i Tilsted på Berete Knudsdatter i Redstedt i Mors hendes vegne efter fuldmagt, og Peder Pedersen på egne vegne.

Boets formue til skifte er 43 sid. (rettet, måske 48 sid.) 3 mk. 1 sk. Der tilkommer Maren Tomasdatter 12 dl. 12 sk. og Berete Knudsdatter 12 dl. 12 sk. Der oprettes aftægtskontrakt.

23. juli.

(Blandt tinghørere Christen Jørgensen i thing/rdt).

(16/7). Laug Oluffsøn-. Mester Anders Nielsen i Thisted beretter at ville bevise, om behov gøres, fiskalen var på Thisted ting på lørdag sidst. Så var her til stede Mikkell Tomsen i Sperring, Anders Andersen? (Madsen?) i Tinstrup, Christen Christensen i Kallerup, og Simon Christensen i Tinstrup, og berettede m. Anders, at det var ham sagt, at fiskalen var i Peder Andersens hus i dag tidlig. (Sagen fortsætter).

Mester Anders Nielsen, sognepræst i Thisted har ladet stævne (mange folk i Tinstrup). De vidnede, at de var i Thisted kirke 3. juledag d. 27. december sidst, at hæderlige og vellærde hr. Laurits Mouritsen prædikede til højmesse, og at han fra prædikestolen læste en seddel, hvori fiskalen Herman Koue (?) begærer, at menigheden ville blive til stede efter tjenesten, da fiskalen havde noget med dem at bestille. Og de hørte efter kirketjenesten, at fiskalen Herman Kierch houe gik op i koret til mester Anders. Ham efterfulgte hr. Jens Olufsen, borgmester Tomas Madsen, Morten Andersen, Niels Aaderøe, Jens Wert, rådmænd i Thisted, Rasmus Broch, byfoged, Peder Andersen, rådstueskriver, og mange flere borgere, og fiskalen oplæste nogle Hans kgl. Majs breve belangende hr. Jens Olufsen. Siden tilspurgte han borgmester og rådmænd, om de ville kalde hr. Jens Olufsen, og han spurgte hr. Jens, om han ville prædike og lade sig høre, og om han ville prædike fredagen derefter i kirken. Tre mænd vidnede, at de var i kirke fredag d. 29. december og så, at mester Anders gik fra alteret, som om han ville gå i prædikestolen, men da gik hr. Jens af den stol, han sad i lige ved prædikestolen og gik på prædikestolen og prædikede. Da gik mester Anders tilbage til alteret. Nogle mænd vidner, at da kirketjenesten var ude, læste fiskalen nogle breve, (som han berettede at være K.M.s breve

606

Hundborg Herreds Tingbog -1666

angående hr. Jens) på kirkegulvet. Da kom mester Anders ind i kirken igen med et brev i hånden, hvilket brev mester Anders læste på kirkegulvet, og han foregav, at hr. Jens havde opsagt sit kapellanikald til provstemode i Ålborg. Siden spurgte mester Anders hr. Jens, hvem der havde givet ham lov til at prædike og sagde lydeligt: Drages til minde, at her. Jens i dag er gået på prædikestolen uden mit samtykke og vilje, og at den, der giver sig an for fiskal, befatter sig her med at kalde. Han spurgte fiskalen, af hvad myndighed han med kaldet havde at bestille. Nogle mænd vidner, at de så og hørte, at fiskalen Hermandt Kierch houe

spurgte borgmester og råd, om de var fornøjede med hr. Jens Olufsen, og om de ville kalde ham til kapellan. Borgmester Tomas Madsen svarede ja, og så bad fiskalen, at de skulle komme frem og give hr. Jens hånd derpå. Da så de, at Tomas Madsen, borgmester, Simon Jensen, Dirich Villumssen, rådmænd, Rasmus Broch, byfoged, og Peder Andersen, rådstueskriver, tog hr. Jens Olufsen i hånd. To mænd bevidner, at de har stævnet hr. Jens Olufsen i Thisted og talte med hans datter Maren, fiskalen og borgmester og rådmænd.

(5/2). Tomas Nielsen i Tilsted. Synsvidne over den gård i tiilstrup?? (Tilsted), Mads Tomesen senest påboede.

Mikkel Sørensen i torp har ladet stævne sal. Christen Staffensens hustru i Nør Skjoldborg og hendes søn Mads Christensen, som er i gården hos hende for skyld efter brev.

Opsat 6 uger.

Anders Frøst i Tilsted på hans husbonds tjener Knud Pedersen i Norindtoft hans vegne har ladet stævne sal. Peder Friendsøn i Nørre Skjoldborg hans enke, Ellin Tomisdatter (talte med hendes søn tomis) for skyld efter Peder Friendsøns udgivne brev til Jens Gregersen i Norindtofft på 23 rdl. 1 sldl., som skulle være betalt 1650 og blev krævet ved skiftet efter Peder Friendsen 1661, 4/4, 30. dag. Opsat 4 uger. (2/9).

(11/6). Laug Olufsen i Haring, dommer.

Prokurator Anders Lauritsen i Thisted på Niels Albredsøns vegne, borger i Thisted, tiltaler Niels Andersen i Tvorup for skyld efter brev, for skibsstyr, han har lånt af Jens Gundisen i Strøm og for en rejse fra Christiansand til Øster Risør.

Dom: Han skal betale, hvad han efter ret og rigtigt regnskab er skyldig. Christen Christensen i Kalderup lader fordele Tomas Christensen i Skinnerup som skyldte ham for penge, han havde udlagt for ham til arbejde på Ullerupgård. Niels Mikkelsen hou (i Hov?) bekendte, at han havde modtaget pengene af Christen Christensen og gjort arbejdet.

30. juli.

(Tinghører bl.a. Offue Sosen i Dollerup). Intet.

607

Hundborg Herreds Tingbog -1666

6. august.

Christen Sørensen i Tinstrup fordeler sal. Christen Staffensens enke og børn for skyld fra 1660.

Jørgen Nielsen i Diemis lader stævne Christen Jensen Skovsted i Lønderup, Niels Jensen ibid. og Tomas Jensen i Skovsted for skyld, som de har forpligtet sig til at betale, alle for en og en for alle efter udgivne breve.

Opsat 4 uger. (23/9). 13. august. Intet. 20. august.

Anders Ebisen i Siørindt hans varselsmænd gav i dag måned så mange, som rester med vognhavre? og gæld varsel.

(18/6). Salmand Madsen, foged på Todbøl. Niels Tomsen i Kalleruup tog Salmand Madsen i hånd og lover (for sig og sine brødre at stille hans husbond tilfreds) for hvad tiltale Voldemar Schram havde til dem, og holde hans brødre uden skade.

Christen Poulsen i Vang. Anders Salmandsen forpligter sig til at holde menige Vang sognemænd hans uskårne hest uden skade efter denne dag.

Christen Jensen i Torsted. Synsmænd har synet kornskade på Torsted mark sidste høst.

27. august.

Niels Pedersen, delefoged til Vestervig Kloster. Synsmænd afhjemler syn over sår og skade på Mads Christensen i Dollerup, som han lå norden for Ove Sonesens raling sønden alvejen, nemlig et sår oven i hans hoved på højre side, og han sagde, at Sone Ovesen havde gjort ham den skade med en kølle, og Ove Sonesen slog efter ham med en sten. De var blevet venligt forligt. (21/9).

Niels Lauritsen Baareg/rdt, i Vorup. Afkald efter hans hustru Kirsten Pedersdatter fra Jep Pedersen i Førgaardt på egne vegne, Peder Pedersen i Istrup på egne vegne, Jens Pedersen i Førby på egne vegne, Christen Nielsen paa vey i Førbye på hans hustrus Anne Pedersdatters vegne, Anders Poulsen i Hundborg på hans hustru Gertrud Pedersdatters vegne, Niels Pedersen i Vorup på hans steddatters, Karen Christensdatters vegne.

Hr. Poul Jensen i Sjørring tiltaler Ove Sonesen i Dollerup, der har lånt 9 rdl. af ham og kun betalt 3 rdl.

Opsat 4 uger.

608

Hundborg Herreds Tingbog -1666

Laurits Nielsen i Sundmølle. Bertel Pedersen i Sundmølle og Jens Knudsen ibd. vidnede at de næste søndag morgen efter bertellemejdag sidst så fire karle, Mads? Mikkelsen, Jens Tøgersen, Las Vinter og Søren Vinter slog med deres polsuodt lige norden ved forn. Lauritz søns (Nielsen!) Anemunde, som han giver skat og skylde af, lige ud med landet. De fire karle har haft deres tilhold til Villads Tomsens ved Vildsund. (24/9).

Christen Christensen Hyu i Nors. Syn over Anders Lauritsens gård i Torsted. Der var intet boskab i husene uden et gammelt bord. Anders Lauritsen udlagde godvillig det korn, der fandtes og det gamle bord. Jens Salmandsen lovede Christen Christensen, at han skulle forvare kornet.

2. (= 3.) september.

(27/8). Niels Pedersen i Sperring, delefoged til Vestervig har ladet stævne Ove Sonesen i Dollerup og Sone Ovesen ibd. og mente, at de skulle stille deres husbond tilfreds for den tvistighed, de havde med Mads Christensen. Opsat 8 dage, og her forinden at stille husbonden tilfreds. (Sagen fortsætter).

Ove Sonesen i Dollerup. Christen Nielsen ibm. vidnede, at han så Mads Christensen i Dollerup kom af hans gård og ind i Ove Sonesens gård, og da hørte, at de skændtes (schiendist) i gården. Niels Ovesen vidnede, at Mads Christensen kom i hans faders gård og spurgte, om han ville lade ham hans øg ud (låne ham øg). Ove Sonesen svarede nej, det skulle stå, til han kom fra kirke, han ville have syn til hans korn.

Mads Christensen sagde, han skulle selv tage dem ud, som dog ikke skete. Da sagde Mads Christensen: Jeg skal vel ramme din gamle skælm. Sone Ovesen kom gående af vester og spurgte Mads Christensen, hvad ord han havde haft med hans gamle fader. Mads Christensen svarede: Hvad siger din skælm, og slog ham med en stang. Så slog Sone Ovesen til ham med en kølle. Jahan Ovesdatter og Anne Ovesdatter vidnede, at Ove Sonesen var ikke af hans gård, mens det skete.

Mads Christensen mødte og sagde, at han gik af hans gård og ville gå til kirke. Da kom Ove Sonesen af norden og gik for om ham over vejen. Da førte han sig i skænde med ham. Så spurgte Mads Christensen, om han ville lade ham hans øg ud. Da svarede han nej. Han ville have syn til hans havre. Da sagde Mads Christensen han ville også have syn til sit korn. Da svarede Ove Sonesen: Hvad siger din lange skælm, og i det samme tog han en sten og slog Mads Christensen med på hans kæbe. Ove Sonesen stod i hans gård, og Mads Christensen norden dige på vejen. (Sagen fortsætter).

Ove Sonesen og Mads Christensen i Dollerup tog i retten hinanden i hånd og endelig og vel forligte sig om, hvad der var dem imellem, bårdag og kornskade og andet, og vil være hinandens gode venner, hvor de findes, dog husbondens sag uforkrænket.

609

Hundborg Herreds Tingbog -1666

(16/7). Peder Andersen i Thisted, ridefoged over Ty og Mors tiltaler folk i Vang (nævnet i tingsvidne 16. juli), fordl de har slået eller rykket klittag.

Opsat 4 uger. (24/9).

(17/9). Fru Anne Lunou, sal. Niels Haardbous og ærlig og velb. mand Johan fan Bochfeldt til Nebel deres fuldmægtig, Mads Pedersen i Sand, tiltaler Kirsten Nielsdatter, født i Torsted. Hun bor i Torsted. Hendes nærmeste grande er Søren Nielsen. Hun har ladet sig lokke, mens hun tjente på Nebel, og kræves for bøde 6 rdl.

Opsat 6 uger. (17/9).

Christen Jensen i Sundby. Vurderingsvidne for sal. Tomas Christensens efterladte bo i Sundby, som var registreret ved st. mortensdags tid sidst-forleden. Efter at han var død, døde hans hustru knap efter, så der er ingen vurdering og registrering gjort efter hende, og skiftet er opholdt til i dag. (Kvæg, korn og indbo registreret). Boets gode er 229 sldl. gælden 250 sldl., deriblandt sønnens fordring 65 dlr. Børnene Christen Tomsen, Anne og Voldborg Tomasdøtre agter at sidde med hverandre i boet og svare husbonden efter lejlighed, og dersom nogen af de tre søskende får sig et stykke skamløst brød, vil de andre hjælpe den efter frænders samtykke.

(23/7). Laug Olufsen i Haring, dommer.

Knud Pedersen i Norindtofft tiltaler sal. Peder Friendsens enke i Nør Skjoldborg, Ellen Tomasdatter for gæld efter brev til Jens Gregersen i Norindtofft 23 rdl., dat. Norindtoffttofft(! !) 12/1 1650. Hun skal betale.

9. (= 10.) september.

Christen Jensen i Torsted fordeler folk i Torsted for skyld i korn for kornskade - i Dal ager og i pins faldt samt Anders Lauritsen for anpart kongetiende. (16/7). Jesper Andersen i Kallerup hans sag med Tomas Tomsen i Skjoldborg opsat 8 dage.

17. september.

Anders Frøst i Tilsted på hans husbonds vegne har ladet stævne Mattis Poulsen i Sperindg/rdt og sal. Søren Christensens efterleverske og Niels Sørensen i Sperring og Anders Andersen, Christen (Christensen) Skriver, Jep Madsen ibd. og Laurits Sørensen i Thued sogn. Anders Frøst spurgte dem, hvor hans husbonds tjener, Oluf Jensen i Tinstrup (*1666) hans hustru Maren Christensdatter hendes arvelod var efter hendes oldefader Søren Christensen i Sperringgård og hendes arvelodder efter hendes to farsøskende Christen Sørensen og Ingeborg Sørensdatter, som begge døde i Sperringgård siden deres fader. De indstævnedede (./. Mattis Poulsen) bevidner, at arven blev stående i boet, hos Karen Andersdatter (Niels Sørensen siger hans moder). (24/9).

610

Hundborg Herreds Tingbog -1666

(2/9). Laug Olufsen i Haring gør vitterligt, at Anne Lunou og Johan Bochfeldt på Nebel har ladet tiltale Kirsten Nielsdatter, født i Torsted, for lejermål, mens hun tjente på Nebel. To mænd (Anders Pedersen i strubersig) vidner, at hun tjente på Nebel 1662. Hun er ikke mødt. Hun bør betale sin bøde.

(6/8). Lauge Olufsen i Haring, dommer.

Jørgen Nielsen Holdst i Vester Diernis tiltaler efter opsættelse (Tomas Nielsen i Lønderup og Christen Andersen i Schoustedt har stævnet), Christen Jensen i Lønderup, Tomas Jensen i Skovsted og Niels Jensen for skyld efter breve. Dom: De skal betale hver deres kvota inden 15 dage.

24. september.

(2/9). Peder Andersen, ridefoged hans sag mod folk for klittag opsat 3 uger. (15/10)..

Anders Ebbesen i Sjørring på hr. Poul Christensen Påske i Skjoldborg hans vegne tiltaler folk for skyld, bl.a. Jens Tomsen, som før boede i Ås, men nu holder til i Sundby og Niels Møller i Nordentoft Mølle.

Opsat 4 uger.

(17/9). Anders Ebbesen i Sjørring på hans husbonds tjener Oluf Jensen i Tinstrup hans vegne har ladet stævne Mattis Poulsen i Sperringgård og sal. Søren Christensens efterleverske Karen Andersdatter ibd. og fremlagde et tingsvidne af snabsting 1657, hvori er indført et vurderingsregister efter Søren Christensen i Sperringgård, gjort 15/12 1656. Af det, der blev i behold, når gælden var betalt, tilkom enken Karen Andersdatter halvdelen 88 sldl. 14 mk., og de øvrige arvinger, hans børn Niels Sørensen, Laurits Sørensen, Anders Sørensen, Offuens Sørensdatter, Maren Sørensdatter, Christen Sørensen og sal. Christen Sørensens datter i faderens sted og Ingibore Sørensdatter den anden halvdel, som blev delt i 7 broderlodder, som Karen Andersdatter tog til sig og lovede at holde alle gældener fri.

Desuden fremlagdes et tingsvidne af 17/9 sidst, hvor 4 mænd vidnede, at den arv, Maren Christensdatter var tilfalden efter hendes oldefader og hendes to farsøskende, Christen Sørensen og Ingibore Sørensdatter, som døde i Sperringgård, siden deres fader døde, blev stående der i boet, og Karen Andersdatter tog dem til sig.

Han satte i rette og formente, at Karen Andersdatter og Mattis Poulsen, som sal. bemeldte mands bo, (og) gård besidder og en del den sal. mands midler med den sal. mands hustru og børn har bekommet og tillige med den sal. mands hustru har taget forskrevne arv og gods til sig, bør betale Oluf Jensen i Tinstrup hans kones arv.

Opsat 4 uger (27/10).

(27/8). Laurits Nielsen i Sundmølle har ladet stævne de fire karle fra Agger sogn, der slog med deres pulsvåd norden Laurits Nielsens aamunde.

Opsat 4 uger. (25/11).

611

Hundborg Herreds Tingbog -1666

Niels Christensen Yde i Sundby lader fordele Villads Tomsen i Sundsgård for skyld for en hest. To mænd har i dag måned givet Villads Tomsen varsel for denne del.

1. oktober.

Christen Christensen, født i Hundborg, nu boende i Sjælland, Finderup sogn, Løu herred, som er tilfaldet en arv i Dalgård i Hundborg på hans

søskendes vegne, nemlig Knud, Villads, og Christen Christenssønner og Maren, Kirsten, Maren (Karen?) og Anne Christensdøtre. Eftersom skiftebrevet om disse arvelodder er forvildet i disse ufredstider, er Christen Poulsen i Dalgård godvillig gået ind på at give hine brødre og søstre 71/2, sldl., hver, lige gode i lod. Christen Christensen af Sjælland og Mads Villadsen i schuorup bejaede. (Se nedenfor).

Jens Pedersen den sønderste i Snejstrup forpligter sig til at betale Anders Lauritsen i Hundborg og Tomas Nielsen i Vang henholdsvis 3 sldl. og 2 sldl. til påske.

(Se ovenfor). Jens Pedersen, sal. Peder Andersens søn i Snestrup. Christen Christensen, født i Dalgård i Hundborg, nu boende i Sjælland, bekender at have modtaget på sine egne og sine to søstres vegne, nemlig Maren Christensdatter, som er ovre udi Sjælland, og Karen Christensdatter, der døde til Peder Andersens i Snejstrup, den arv, de kunne tilkomme efter deres fader, Christen Christensen og deres moder Maren Andersdatter, som begge boede og døde i Dalgård, både summen og renterne, både den stund, de stod hos sal. Christen Smedt i Hundborg, såvel som hos forskrevne Peder Andersen, deres morbroder og rette værge. (5/11).

Peder Nielsen på møgell/uang tiltaler Villads Tomsen ved Vilsund for skyld efter brev.

Opsat 4 uger.

Christen Nielsen i Lille stiensgaard har ladet stævne Jens Mikkelsen i Stagstrup, Christen Christensen ibd. og Christen Christensen på Ulstrup, Harvig Kås's rytter, og spørger nu, om de som hans moders nærmeste slægt og byrd, vil tage hende til sig og forsørge hende og få det gods, hun har arvet efter hendes mand. Hvis de ikke vil, vil han tage hende til sig. (8/10).

8. oktober.

(1/10). Christen Nielsen i Lille Stensgård lover at holde sin moder, Maren Madsdatter et ærligt ophold hendes livstid.

Anders Ebbesen i Sjørring i fogeden på Øland hans fraværelse tiltaler Iver Smeds enke for skyld.

Opsat 4 uger. (15/10).

612

Hundborg Herreds Tingbog -1666

15. oktober.

Anders Ebbesen på fogeden på Øland hans vegne tiltaler Iver Smeds enke for restance på tiende af Stagstrup sogn, Iver Christensens enke 41/2 td. byg.

Opsat 4 uger. (8/10).

Knud Pedersen i norindtofft tiltaler Tomas Pedersen i Skinnerup hans enke, Ingeborg Andersdatter for skyld efter brev.

Opsat 4 uger.1

(24/9). Sagen om klittag opsat 14 dage. (29/10). 22. oktober. Intet.

29. oktober.

Peder Andersen, ridefoged, på lensmandens vegne lod læse en befaling om rostjeneste.

Poul Madsen, født i Skjoldborg. Christen Nielsen i Sperring forpligter sig til at betale Poul Madsen 18 rdl. med rente til mikkelsdag.

(24/9). Laurits Sørensen i tued Sogen. 4 mænd bevidner, at da arven efter hans fader Søren Christensen og hans broder Christen Sørensen og hans søster Ingeborg Sørensdatter, der døde i Sperringgård faldt, var Niels Sørensen hos hans stemoder ugift. (5/11).

Laug Oluffsen i haring, dommer.

(15/10). Ridefoged Peder Andersen, rådstueskriver på Mogens Kruse til Spøttrup hans vegne (amtmand) mod de folk i Vang og Vang klit, som har brugt klittag. De skal lide straf efter recessen.

Poul Madsen, født i Skjoldborg gav Jep Christensen i Sperindt kvittering for arv efter hans fader Mads Nielsen og hans moder Jahan Christensdatter, som boede og døde i Skjoldborg.

5. november.

Laug Oluffsen i Haring, dommer.

(29/10). Anders Frøst i Tilsted på hans husbonds tjener Oluf Jensen i Tinstrup hans hustru Maren Christensdatters vegne har tiltalt Mattis Poulsen i Sperringgård og sal. Søren Christensens hustru Karen Andersdatter og irettelægger vurderingsvidne 1656 indført i tingsvidne 1657 snabsting, og et tingsvidne 17/9 sidst, hvor 4 mænd vidner, at Oluf Jensens hustru Maren Christensdatters arv efter hendes oldefar og hendes to fadersøskende, som også døde i Sperringgård, blev stående i boet.

Irettelagt også et skriftligt indlæg fra Oluf Jensen, hvori han skriver, at han har ladet stævne Karen Andersdatter, Søren Christensens efterleverske og hendes svoger Mattis Poulsen, som har hendes datter, og kræver nu hans hustrus arv

613

Hundborg Herreds Tingbog - 1666

efter Søren Christensen og hendes sal. faders to søskende, som død i Sperringgård for omtrent 10 år siden. Poul Pedersen i Djernæs fremlagde på sin søns, Mattis Poulsens, vegne en kvittering, fra Niels Sørensen til Mattis Poulsen for Niels Sørensens og hans to søskende, sal. Christen

Sørensen og Ingeborg Sørensdatter, som døde i Sperringgård, deres arv efter deres fader. Poul Pedersen mener, at da hans søn Mattis Poulsen ikke var i gården, da skiftet blev holdt, men først kom dertil 4 år efter, og da Niels Sørensen har kvitteret for hans og to søskendes arv, bør han frifindes. Anders Frøst svarede, at det er bevist, at Oluf Jensens hustrus arv blev stående i boet, og da Mattis Poulsen har fået den sal. mands datter og middel, og han driver gården i fælle med den sal. mands hustru, så bør der af boet udbetales arv til Oluf Jensen. Niels Sørensen vidnede, at han ikke havde fået noget af Oluf Jensens hustrus arv, og hendes navn var ikke i kvitteringen.

Dom: Mattis Poulsen bør med Karen Andersdatter udbetale Oluf Jensen hans hustrus krævede arv. 121/2 dl. med renter, og hvad de to arvelodder angår, som Niels Sørensen har modtaget, bør han søges.

(24/9). Laurits Nielsen i Sundmølle tiltaler 4 karle fra Agger, som har fisket med pulsvåd for hans grund. Der blev fremlagt et tingsvidne 1632, 16/1, hvori Søren Poulsen af As og hans medfølgere, 6 personer, som havde vidnet, (at de mindes), 50 år og 40 år og 30 år, og det er dem fuldt vitterligt, at Niels Lauritsen i Sundmølle havde haft hans fri fiskeri med voydret og russet fra Sundmølle og til den Rus set på Kapell Øre uden al last og klage, og ingen har haft nogen brug på de åsteder, uden at de har haft det i hans minde. Desuden fremlagdes Laurits Nielsens hjemmel på Sundmølle og det tilliggende fiskeri.

Dom: De tiltalte personer bør lide efter recessen for samme fiskeri. Hr. Poul Christensen Påske tiltaler folk i Skjoldborg for skyld.

De skal betale.

(1/10). Niels Lauritsen, forhen ridefoged på fader Spøll, nu boende i Vorup, på hans husbonds tjener Jens Pedersen i Snestrup hans vegne har ladet stævne Christen Lauritsen i Nørhå anlangende rente af nogle penge, som Maren Christensdatter, født i Dalgård, er tilfaldet, og som Christen Lauritsen på hans søster Maren Jensdatter i Hundborg hendes vegne lovede godt for.

Opsat 4 uger. (17/12). Mandag 12. november. Christen Andersen i Sjørring tiltaler Christen Jørgensen i Tinggård for skyld efter kontrakt.

Opsat 5 uger.

Poul Pedersen i Silstrup. Christen Pedersen i Østergård, i Silstrup, Mikkel Sørensen, Peder Pedersen og Peder Pedersen brog ? ibid. vidner, at det er dem vitterligt, at Jens Mattisen i Thisted har længe brugt det jord til den halve gård i Silstrup, Just Christensen havde i fæste, med sin egen plov, såvel andre, han har lånt plov til, og al avl, korn og høavl har han ført til Thisted, og brugt jord til

614

Hundborg Herreds Tingbog -1666

thyruld, og i alle måder gjort sig jorden nyttig. Mikkel Balsøn og Christen Andersen i Silstrup har stævnet Jens Mattisen, og alle Silstrup bymænd. (19/11).

Peder Nielsen på Møgelvang tiltaler Villads Tomsen i Sundsgård for skyld efter brev. Han skal betale osv.

Vurderingsregister i Søren Christensen Skrædders bo i Næstrup efter hans sal. kones død. Børnenes lavværger er Niels Jespersen i Stagstrup og Christen Nielsen i Dollerup. (Liste over indbo, korn og besætning). Til deling 21 dl. 31/2 mk. 2 sk. Børnene får efter deres moder Mette Christensdatter, nemlig Anders Andersen, Christen Sørensen, Laurits Sørensen, Peder Sørensen og Maren Andersdatter halvdelen. Desuden har Søren Christensen bevilget Anders Andersen 2 sldl. (Sagen fortsætter).

Christen Nielsen i Dollerup på Anders Mikkelsens, som boede og døde i Torsted, hans datter Maren Andersdatters vegne og Niels Jespersen i Stagstrup på Anders Mikkelsens søn Anders Andersens vegne, giver afkald til Søren Christensen for arv efter deres moder Mette Christensdatter.

19. november.

(12/11). Vedtægt mellem Silstrup bymænd, om at holde digerne om gaden i orden, og hold svinene ringede, at de ikke skulle vrøde, og at ingen må tage tægtefæmon videre med ind på deres lodskifte eller på fælled end hans egen lod kan falde.

(8/10). Anders Ebbesen i Sjørring på Jens Sørensens vegne (foged) ctr. Iver Smeds hustru i Sundby.

Opsat 8 dage med bevilling. (26/11). 26. november.

(8/10). En dom. L.O. dommer

Lauritz Siøfeld til Øland hans fuldmægtig Anders Ebbesen i Sjørring tiltaler sal. Iver Smed, som boede og døde i Sundby hans enke for skyldig tiende til Stagstrup kirke, som den gode mand har fæstet.

Hun skal betale.

Jørgen Nielsen i Djernæs hans fuldmægtig Poul Poulsen, tingskriver, fremlagde en beskyldning mod Christen Nielsen i Dollerup, der skylder landgilde, og mod Ove Sonesen, der skylder både for landgilde, og 10 rdl. efter brev, 61/2 td. havde, han har borget ham, og for en stævn til en båd.

3. december.

Hartvig Kås til Ulstrup hans fuldmægtig, Christen Lauritsen i Dalgård har ladet synsmænd syne brøstfældighed på bygning på Landbo. Nævnt lade, ralingshus, stald, et jordhus, og et fårehus.

615

Hundborg Herreds Tingbog -1666

Hr. Poul Jensen i Sjørring fordeler folk i Sjørring og Torsted for skyldig tiende. Anders Frøst i Tilsted fremlægger på Eriks Smeds vegne et

vurderingsregister i Erik Pedersen Smeds bo efter hans sal. kone Maren Nielsdatters død. Jens Madsen i Skårup var mødt på egne vegne, Peder Jensen i Torsted på Christen Madsen i Skårup hans vegne, Anne Christensdatter på egne vegne og Else Madsdatter på egne vegne. Hus og Indbo vurderet samlet. Blandt udgifterne: til de to karle for graven at kaste og for ringen 1 mk., til degnen for han sang for liget 1 mk . . . . Erik Smed æskede arv, han havde indarvet efter sin broder Peder Simonsen, og som hans kone ikke havde indarvet. At skifte: 10 sldl. ringer 3 sk . . . . Peder Jensen i Torsted var til stede på Christen Madsen i Skårup hans vegne i hans hustrus Bodil Pedersdatters nærværelse.

Erik Smed lovede at betale al gæld og at give arvingerne rede penge for hvad de har arvet, så han beholder boets hus og bohave.

Vurderingsvidne om Maren Jensdatters bo i Tilsted. Arvinger: Laurits Sørensen i Tilsted på hans hustrus vegne, Jens Andersen på Christen Andersen i Holder hans vegne, Christen Christensen i Tilsted på sin moders, Maren Andersdatters vegne, Peder Andersen i møll på egne og broders vegne, Karen Andersdatter på egne vegne. Indbo og får vurderet (hver ting for sig). Af gælden: Christen Christensen for huspenge ... Niels Andersen for vurdering at skrive og hendes liv og levned at opskrive 20 sk. Enighed om, at Laurits Sørensen og Christen Christensen skal beholde boet til vurderingssummen og betale den skyldige gæld.

10. december.

(25/6). Jens Christensen i Næstrupgård tiltaler Peder Clemedtsøn i Torsted og fremlægger et skriftligt forsæt, et synsvidne og et klagevidne.

Opsat 4 uger.

Laurits Seefeld til Øland hans fuldmægtig Poul Poulsen, tingskriver, i fogeden, Jens Sørensen, hans fraværelse lader fordele enhver, som rester med deres afgift. til Øland efter udskrift af jordebogen.

Niels Andersen ved Kirke i Torsted på sin søster Ingeborg Andersdatters vegne, sal. Tomas Pedersens i Tingstrup efterladte enke. Peder boedsøn, barnefødt i Kåstrup gør vitterligt, at Ingeborg Andersdatter har opladt sin gård til mig med sin ældste datter Mergret Tomasdatter. Hun skal have ophold på gården og aftægt. Det yngste barn skal blive hos moderen, til han bliver 13 år og have sit ophold. Enken skal desuden nyde en ager. (Sagen fortsætter).

Jens Frøst i Tingstrup fremlagde vurderingsvidne for sal. Tomas Pedersens bo i Tingstrup til skifte mellem enken, Ingeborg Andersdatter og børnene Peder, Mergret, Helvig og Maren. Boet skylder efter dom skatter, tiende og soldaterløn for 27 dlr., som boet ikke kan betale, og der bliver intet til de andre gældnere, Knud Pedersen i Norindtofft, Poul Salmandsen i Vester Vandet og Laurits Lauritsen i Nør Klet i lill sogn.

616

Hundborg Herreds Tingbog -1666

17. december.

Harvig Kås til Ulstrup hans fuldmægtig Christen Lauritsen i Dalgård i Hundborg. Jens Christensen i Sillerslev på Mors på sin hustrus Maren Jensdatters og hendes søster Else Jensdatters vegne, Christen Mikkelsen i Tæbring på egne vegne, Niels Mikkelsen i Frøslev på egne vegne og Maren Mikkelsdatter i Hundborg på egne vegne. Hendes forskrevne brødre samtykkede i, at hun selv tog sin arv til sig, og de gav alle den gode mand (Hartvig Kås) afkald på for arv, de kunne være tilfalden efter sal. Staffen Mogensen, som boede og døde i Landbou i Hundborg Sogn og var Hartvig Kås hans tjener, og kvitgav den gode mand og hans arvinger såvel som den sal. mands hustru og arvinger.

(3/12). Erik Pedersen Smed. Christen Madsen i Schuorup på egne vegne og på hans søskendes vegne, som er i Sjælland og ikke er til stede, nemlig Niels Christensen, Poul Christensen, Maren Christensdatter, Karen Madsdatter og zidsel Madsdatter som er i Sjælland deres vegne, Jens Madsen i Skårup på egne vegne, Anne Christensdatter og Else Madsdatter på egne vegne, som deres brødre Jens Madsen og Christen Madsen samtykkede i selv at måtte modtage deres arveparter. De gav alle Erik Smed kvittering for al arv efter deres moder, Maren Nielsdatter, Erik Smeds hustru.

L.O., dommer.

(5/11). Jens Pedersen i Snejstrup har stævnet Christen Lauritsen i Nørgård i Nørhå og fremlagde ettingsvidne af 1657, 3/2, hvorefter Christen Lauritsen i Nørhå på hans søster Maren Jensdatters, sal. Christen Christensens enke i Hundborg, hendes vegne lover at holde Peder Andersen i Snejstrup kvit for rente af Maren Christensdatter, født i Dalgård i Hundborg, hendes penge, da hun er i Sjælland.

Da arven er faldet uden herredet, ved jeg ikke rettere derom at kende, end at Christen Lauritsen bør betale 51/2 dlr. rente efter hans love.

24. december. Intet.

617

Hundborg Herreds Tingbog -1667

Hundborg Herreds Tingbog 1667 24/6-23/12.

Af tingbogen 1667 findes kun det sidste halvår. den oprindelige paginering mangler.

24/6 indfaldt St. Hansdag midsommer. 25. juni.

25/6 holdtes ting efter Kong. Maj.s forordning. Laug Oluffsøn i haring, dommer.

Vell Suendss i brundt, delefoged til Ørum, på husbondens vegne beviste med Søffren Xtenss i thueder og Christen Jenss i Gurup, at de har stævnet Peder Jørgensen i tuorup til ting og dom. Fremlagt et synsvidne over Peder Ovesens hustru i Tvorup. De så 3 blå slag og et sårsmål, og hun blev

ført af voldstedet på en dyne. Peder Ovesen sigtede Peder Jørgensen for samme sår og skade. Desuden fremlagt et tingsvidne af 3. juni om, at Peder Jørgensen kom gående af norden til Peder Ovesens hustru Else Andersdatter på marken sønden Eshøj og slog hende omkuld på jorden, og så rejste hun sig op og faldt til jorden og gav to eller tre råb af sig, og hun blev båret ind i huset på en dyne. Også fremlagt et klagevidne.

Dom: Peder Jørgensen bør bøde for blå slag, sårsmål, jbrdskud og voldførsel efter loven. (8/7).

Anders Frost i Tilsted førte vidner om, at Anders Ebbesen i Sjørring, hans søn Ebbe og en tjenestepige den 3. juni kastede den kast i Tilsted kær sønden og norden Tilsted bro. Vell Svendsen i Brund, delefoged til Ørum, protesterer mod, at der afsiges dom, da Poul Klingenberg, som med Gabriel Berends er interesseret i Ørum slots gods, er udenlands i kongens tjeneste angående kontrakter mellem England og hollænderne, bør der ikke for Ejler Jacobsen udstedes vidne eller dom, før Poul Klingenberg bliver lovlig stævnet. Anders Frøst mener, at sagen ikke drejer sig om ejendom og grund, men kun om »håndgerning«, og forlanger sit tingsvidne beskrevet. (8/7).

Dom: Da sagen synes mig at angå grund og ejendom, mener jeg, at der ikke bør udstedes vidner, før jordrotterne er lovligt stævnet.

Anders Ebbesen i Sjørring på hr. Poul Christensen Påske i Skjoldborg hans vegne har her inden ting rug, byg og havre og tilbød frøgæld, om nogen havde ført ulovlig sæd i hans tjeners jord, nemlig i den gårds jord, Jelle Christensen i Torsted ibor, og forbød dem at føre korn af ageren, før de har betalt tiende.

Peder Barfoed i Brændgård på hans husbands vegne. Så stande for dem niels Tomsen og Jesper Tomsen i Nordentoft på deres egne og deres moders vegne og bekendte, at den irring og trætte de har været i med Silstrup bymænd om deres hjorddrift, er nu venlig forligt. De vil efter denne dag ikke komme på Silstrups mænds fureskårne lodskiftede jord med drift eller grøft, og Silstrup bymænd lover ikke at komme i Nordentoft mark og ejendom med ulovlig drift eller grøft.

618

Hundborg Herreds Tingbog -1667

1. juli.

Anders Ebbesen i Sjørring på hr. Poul Jensen ibm., hans vegne. S.st.f.d. Jep Nielsen i Snedsted bevidnede, at han havde taget den sal. pige, Zidsel Madsdatter, som tjente og døde i Sjørring præstegård, hendes gods til sig, som var over hendes begravelses omkostning 3 sldl., og han vil holde hr. Poul Jensen fri derfor i alle måder.

8. juli:

Jep Pedersen Krab ved Klet Mølle har ladet stævne unge Christen Olufsen, Christen Krogs søn Peder og Christen Brannj, alle ved Kletmøller, som

sejlede på Jep Krabis skude, da fjenderne afplyndrede den. De vidnede, at før de kom af deres fjenders hænder, da var samme skude løsgiven og gik for vind og vove, derhen hvor vinden førte dem, og fjenderne tog anker og tov og sejl og ror og hug masten af samme skude, klæder og alt, hvad de kunne over komme på samme skude, og intet af indbygning eller garnering var brækket, da de slap skuden, og da var i behold 86 rdl., som skipperen Christen Olufsen havde gemt mellem garneringen og bord. Peder Christensen havde indsat 60 rdl. og 5 sldl. på kølbunden, og han bekræftede med ed, at dem fik fjenderne ikke. Skuden strandede sønden Vorupør, og da var garneringen blevet opbrudt på landet.

Derfor stævnedes også strandfogederne ved Vorup øer, der blev spurgt, om de vidste, hvem der havde brækket på samme skude. De svarede nej. Desuden var stævnet Jørgen Kås til Faddersbøl, om han ville have noget at sige. (Sagen fortsætter).

Jep Krab satte i rette, at de to strandfogeder bør fremvise, hvem der har gjort brækkelse på skuden, og dernæst hans penge forkommet, eller lide som vedbør, og begærer dom.

Opsat 4 uger. (22/7).

(25/6). Anders Ebbesen i Sjørring fremfører vidner, der vidner, at den kast, Anders Ebbesen har kastet mellem Tilsted og Sjørring mark, er på Anders Ebbesens gårds grund og det rette skel østen for mellem Anders Ebbesens og Anders Frøsts jord, Anders Frøst mener, at der ikke bør udstedes vidner, før jorddrotterne er lovlig kaldet. Dommeren ved ikke rettere at kende, end at, da vidnerne ikke tydeligt vil vidne, at det (kastet?) er det rette skel, skal jorddrotterne stævnes.

Anders Frøst vil begære, at jorddrotterne er i København, som er Eler Jacobsens medarvinger-bliver lovlig stævnet. 2 mænd har været på Mumtofft og stævnet Eller Jachobsen.

(25/6). Peder Jørgensen og Peder Ovesen i Tvorup bekendte for retten, at de var venlig forligt om alt, hvad der var imellem dem, og det skal være dødt og magtesløst såvel som hvad vidner der er gået deri, dog husbondens sag uforkrænket.

619

Hundborg Herreds Tingbog -1667

15. juli.

(15/7). Anders Sørensen i Østerild tilbyder på hans søskendes vegne det gods, som blev vurderet af Anders Salmansens bo efter dom, nemlig ... Anders Salmansen, at han kan købe det igen.

Tomas Sørensen på egne vegne og Oluf Sørensen i Vang på hans søskendes Niels Sørensen, Salmand Sørensen og Anne Sørensdatters vegne giver afkald til Anders Salmansen for al den arv, de kunne være tilfalden efter deres fader, Søren Sørensen Boy, som boede og døde i Vang, efter skiftebrev.

Niels Andersen i Østergrdt i Jestrup har ladet stævne Mikkell Sørensen i Silstrup, som stævningmændene har givet varsel for denne dele på jomfruerne Ellen og Anne Krags vegne, der lod fordele Mikkell Sørensen for skyldig landgilde.

Laurits Nielsen ved Vellsund opsiger det bols jord og det drettstedt i Sundby, som kaldes Selduig, og har ladet stævne Albert Isen og hans fuldmægtig hid til tinget til dette vidne.

Peder Clemedtsøn i Torsted har ladet stævne Christen Pedersen i Øster Vandet (talte med hans søn Klemedt) og fremæskede af Christen Pedersen rigtig besked på hans og hans broder Poul Clemedsøns vegne om deres efterstående arvelodder, som blev stående i Lagrdt efter deres sal. fader Clemed Persøn, da hans (Christen Pedersen) søn Bertel Christensen kom derind, som han mener var 20 rdl., eller også breve og bevis, hvoraf kunne ses, om det var mere eller mindre.

L.O. i haring, dommer.

Salmand Madsen, foged på Todbøl, tiltaler på Voldemar Schram til Todbøl og jomfru Ide Margrete Schram deres vegne alle Todbøl tjenere, som refterer med landgilde (ikke specificeret) efter jordebogen.

Dom: De skal betale. 22. juli.

(8/7). Jep Pedersen Krab udi Klitmøller har ladet stævne begge strandfogeder i Vorup (...) Christen Jepsen og Niels Christensen, til at høre et synsvidne. Synsmænd vidner, at de så en skude på havstranden sønden på Vorup Ør, som Jep Krab foreviste dem. De så, at overlugen var mestendels afbrudt, og dernæst garneringen mest afbrudt og borte, og begge køjer for og bag afbrudt og slet borte. Fremstavnen afbrudt og borte, og var brudt overalt på skuden både for og bag, og var hugget hul på den ene side. Nagler var uddrevet af bjælker og af vrenger i enden af skuden, og samme vrenger lå løse i skuden, og boltnaglerne var borte. Det syntes dem, at det er afbrudt på stedet, hvor samme skude ligger. (19/8).

620

Hundborg Herreds Tingbog -1667

29. juli:

Hans Hendrichsen Krøger, foged på Mumtofft lader fremkalde synsmænd, der afhjemler syn over sår og skade på Niels Tomsen i Norindtofft. De så et blåt slag bag hans højre øre, og han var blå oventil begge hans øjne og resen, og et blåt slag neden højre skulderblad var resen, og resen under hans venstre patte, og kno på hans højre hånd på hans lille finger var blå og resen. Jesper Tomsen og Peder Andersen i Næstrup havde stævnet Knud Pedersen i Norindtofft.

Hans Krøger på hans husbonds vegne fremkalder vidner, Peder Pedersen, tjenende i Nordentoft vidnede, at på tirsdag otte dage sidst kom Knud Pedersen gående i Norindtofft sønder i stu ... kier med kølle på hans arm og tog tre armfulde hø af hans eget hø imellem høbredselen og åen. Så kom Niels Tomsen kørende med hans vogn. Så sagde han til Knud Pedersen: Hvad er på færde? Så svarede Knud Pedersen, at han skulle være aff hans eng at

køre, hvortil Niels Tomsen svarede, at Knud Pedersen havde kørt hulveje i hans (min) moders eng uadspurgt. Dermed gik Knud Pedersen til Niels Tomsen og skød ham af (stedet?) og spurgte, om han ville slå på ham. I det samme slog Knud Pedersen til Niels Tomsen med sin næve. Så skød Niels Tomsen Knud Pedersen fra sig, så han drev omkuld, og hans lue faldt af ham. Så tog Niels Tomsen den op og satte den på Knud Pedersens hovede igen og sagde til Knud Pedersen: Giv dig tilfreds. Jeg vil ikke have med dig at bestille. Så slog han igen Niels Tomsen i hans ansigt med sin næve. Da sagde Niels Tomsen: Kan jeg ikke være til freds for dig? Skal vi endelig slogis, da mød mig ved gården med degen. Da sagde Knud Pedersen: Jeg skider i dig og din degen - med flere ukvemsord, de imellem var ... Da tog Niels Tomsen en kårde og svarede: Tak, broderlille, gå du halvvejen, så vil jeg gå halvvejen. Så gik Knud Pedersen til Niels Tomsen og klappede ham på hans kind og sagde ... kød og blod og sagde: Få jeg skam, om jeg mener andet end ærlig og godt. Dermed kørte (N.T.) af engen med et læs hø, og Knud Pedersen gik med ham. Så gik Knud Pedersen tvært over ageren til de kom under hald. Der stod Knud Pedersen ved vejen, og Niels Tomsen kørte om ham med høet. I det samme løftede Knud Pedersen sin kølle og blev stående, og så hørte de et stort slag. Så løb Knud Pedersens karle til, nemlig Niels Nielsen og Mikkil Sørensen, og da jeg kom til læsset, da lå Niels Tomsen på jorden, og Knud Pedersen og hans karle var hos ham. Niels Tomsen lå som et dødt menneske. Så gik Knud Pedersen der vester fra og sagde: Så karle, så karle! Var til stede Berete Tomasdatter, Karen Tomasdatter og Anne Madsdatter, som vidnede ligesom Peder Pedersen. (Sagen fortsætter).

Ydermere vidnede Peder Pedersen og Berete Tomasdatter, at de kom til Niels Tomsen og hjalp ham op, og så faldt han omkuld for dem igen, og så hjalp de ham op, og han gik imellem dem hjem, og en under hver arm. Anders Sørensen i As vidnede, at han så, at da Knud Pedersen og Niels Tomsen var sammen i engen, kom de begge omkuld med hverandre en gang eller to, og han hørte, de snakkede venligt med hverandre og fulgtes ad fra stedet. Jens Nielsen i Ås vidnede det samme, og de vidnede begge, at de så, at Niels Tomsen faldt omkuld 2 gange for Berete Tomasdatter da hun fulgte (ham) hjem.

621

Hundborg Herreds Tingbog -1667

Ældste Poul Enevoldsen i Agerholm giver afkald til Tomas Nielsen i Vang for den arv, han trolovede fæstemø Anne Tomasdatter kunne tilfalde efter hendes sal. moder Eng Jensdatter, som boede og døde i Vang og var Tomas Nielsens hustru.

5. august.

Jens Nielsen skrædder i Elsted fordeler Christen Nielsen i Sundby og hans søn Niels Christensen for resterende skyld til Snedsted kirke efter kirkens bog. (29/7). Bertel Pedersen Lerche på Niels Tomsen i Nordentoft hans vegne efter lensmandens befaling og fuldmagt, han stævningmænd Jesper Tomsen i Nordentoft og Niels Poulsen ibd. har stævnet Knud Pedersen i Norindtofft til sigtelsesvidne under lovmål. Samme dag stævnedes de mester Engelbrett Badskær i Thisted, Mikkil Sørensen og Niels Nielsen, tjenende Knud Pedersen. Til.stede Hans Krøger, foged på Momtoft

på hans husbonds Eller Jachobsens vegne og bød sig i rette at svare Niels Tomsen, som havde begæret af ham, at han skulle forhverve syn, hvad også skete, men da Niels Tomsen er hjemme hos hans moder i hendes brød, mener han, at der ingen vidner burde gå i rette i den sag. Herimod svarede Bertel Pedersen, at eftersom lensherrens befaling og tilladelse til han om at gå i rette, og det ikke bevises, at Niels Tomsen har givet Eiler Jacobsen nogen husbondhold, og derfor efter hans begæring til Lensherren måtte tage til fuldmægtig, hvem lensherren bestændig at være. Dommeren ved sig intet andet at kende, at eftersom Niels Tomsen har indskudt sagen under lensherren, og det ikke bevises, at Niels Tomsen har stedt og fæstet af Ejler Jacobsen, må Niels Tomsen udvælge sig en fuldmægtig, hvor han vil, eftersom han har tjent kgl. Maj. som korporal. (Sagen fortsætter).

Mester Engelbret badskær i Thisted bekender, at eftersom Niels Tomsen har begæret af ham, at han ville tage ham i kur for den skade Niels Tomsen i Nordentoft har gjort ham, da var han slået bag hans højre (øre) på benet, og der var et slag mellem hans skuldre, som var blå, og ovenfor tindingen, som. var blødagtig, og på venstre bryst var en knude, som var resen, og han vidste ikke, om han af samme skade, kunne leve eller dø. (Sagen fortsætter).

Samme stævningmænd stævnedes Mikkel Sørensen og Niels Nielsen, som tjente Knud Pedersen. De vidnede, at de havde set Niels Tomsen køre med et læs hør, og Knud Pedersen kom gående nedenunder over bårer og gik hjem til vejen, og så så de ikke mere dengang. Siden hørte de en stor skrup, som nogen kunne falde omkuld, så så de dem om. Da lå Niels Tomsen på jorden. Så løb de begge til, og da så de, at Knud Pedersen slog et slag eller to med hans kølleskaft, som han (NT) lå på jorden, og da han blev fulgt hjem, så de, han faldt omkuld en gang for hans søster Berete, som havde ham under armen. (Sagen fortsætter).

Bertel Pedersen Lerche sigter Knud Pedersen for slag og skade mod Niels Tomsen, da han var på sin rette farende vej hjem til hans moders hus og gård, og da han ikke kan vide, om han lever eller dør af samme skade, inden år og dag, ved han ikke anden bane end Knud Pedersen, hvorfor han begærer, at denne stiller borgen for sig eller skikker borgen.

622

Hundborg Herreds Tingbog -1667

12. august.

Jørgen Nielsen på Diernæs på Voldemar Schram til Todbøl hans vegne. Jesper Andersen i Kallerup vidner, at 1666, onsdag efter påske hørte han i Jørgen Jensens stue i Hornstrup, at Niels Jespersen talte med Valdemar schram om restance af den gård i Skjoldborg, han iboede og fraflyttede. Jørgen Jensen i Hornstrup og Salman Madsen, foged på Todbøl vidnede, at Niels Jespersen var på Todbøl omtrent ved Voldborgdag, og talte med Voldemar Schram om restancen og lovede at komme til Todbøl med en stud og betale noget i restance og bad Voldemar Schram, om han ville eftergive ham noget. Voldemar Schram sagde, at når han kom med studen og betalte noget, så kom de nok til rette. Men Niels Jespersen har endnu ikke betalt noget.

Christen Lauritsen i Haring fremlægger fuldmagt fra Karen Nielsdatter, født i Tyland i Klostergård i Vang, hvorefter han tiltaler Christen Nielsen i Klostergård og Peder Nielsen, født i Klostergård, for sin arv 88 sldl. og 20 sldl. i bryllupskost med rente fra 1666, da han drog fra Klostergård herover til Norge, som hun nu kræver udbetalt til Christen Lauritsen, som lover at skikke pengene med det første over til min (hendes) morbror Simon Poulsen, som nu skal være hendes værge og formynder.

Dat. Christianssand 3/7 1667. KND, Simon Poulsen.

Der fremlægges et tingsvidne efter skifte, som er gjort i Klostergård 1654, hvorefter Karen Nielsdatter er tilfaldet (det ovennævnte), eftersom hendes brødre, farbroder og morbroder har samtykket, denne deres søster at være lige i arv og skifte med dem.

Dom: Christen Nielsen skal betale til hendes fuldmægtig. (Sagen fortsætter). Peder Nielsen, født i Klostergård, kræver resten af sin arv efter hans forældre af broderen Christen Nielsen i Klostergård 651/2 sldl. Christen Nielsen bejaede det ret og sandt at være.

Dom: Christen Nielsen bør betale. (16/12).

Vell Suendsøn i Brund forbyder på sin husbonds vegne Christen Mortensen i Kløvborg at have nogen tilflugt på hans husbonds ejendom, hvor han nu opholder sig med kone og børn, da han aldeles ingen tilladelse har dertil, og kræver, at Christen Mortensen skal fremvise sin hjemmel.

Vell Suendsen på husbondens vegne (Ørum Slot) fremlægger restanceseddel mod Christen Nielsen i Klostergård, og fremkalder vurderingsmænd, der har været i Klostergård og gjort udlæg i hans gods. Vurderingen specificeret. Vurdering i sal. Anders Madsen, som boede og døde i Grønbierre i Sperring hans gods. Til stede hans fader Mads Andersen i Skinnerup, og hustruens, Maren Lauritsdatters broder Peder Lauritsen. Vurderingen specificeret. Der er gjort udlæg for gælden.

623

Hundborg Herreds Tingbog -1667

19. august. (8/7). En dom.

(Sagen om Jep Pedersen Krabs skude, strandet syd for Vorupør. Tingsvidner fremlægges i Masse. Nogen dom synes ikke afsagt, eller også mangler et blad eller to, men da næste blad tilsyneladende hænger sammen med dette, er eventuelt manglende blade sikkert bortkommet).

26. august. Intet.

2. september. Intet. 9. september.

Christen Jensen i Torsted fremkalder synsmænd, Mikkell Andersen i Huoll i Torsted og Christen Frøst ibd., med syn over en bygager ved Bøn hiue (Bønhøj) på Torsted mark. Der var skade for 4 skp. byg i bygæe (raderne), og de så, at Peder Clemmensens hest gik løs i raderne.

16. september.

Mikkel Sørensen i Silstrup fremkalder synsvidner om kornskade på en rugager i Silstrup mark, Mølsti agger kaldet, for en tønne rug. Mikkel Sørensen skylder Jens Andersen i Silstrup for, at hans fæmøn har gjort skaden. (23/9).

23. september.

Bertel Pedersen i Sundmølle vidner, at han i går 14 dage gik ned fra Stagstrup kirke med Niels Jensen til hans raling på hans rette vej fra kirken. Da kom Anders Pedersens søn i Stagstrup gående og spurgte Niels Jensen, hvorfor han havde ladet ham stævne. Niels Jensen sagde: Jeg vil intet have med dig at gøre. Peder Andersen knyttede sin næve og ville have slået ham, hvortil Bertel Pedersen sagde: Gør ikke uførm på kirkevej. Peder Andersen sagde til Niels Jensen: Gak ind og få doffuer og mød mig så herude, jeg skal være dig god nok. Således vidnede også to andre vidner.

Niels Ovesen i Dollerup på sin søster Else Ovesdatters vegne tiltaler deres broder Sone Ovesen i Dollerup for 1111/2 sldl., som Sone Ovesen skyldte Niels Christensen Smed i Thisted, men som denne havde undt og givet Else Ovesdatter. Sone Ovesen mødte og lovede at betale.

(16/9). Jens Andersen i Silstrup tiltaler Mikkel Sørensen for et svin med et hårtøjr, som tilhører JA, og som han havde sendt Else Poulsdatter ind til Mikkel Sørensen for at begære, hvortil Mikkel Sørensen sagde nej. Vidner erklærer, at Mikkel Sørensens led næsten hele havde været øde og ligget ned, så det hverken havde holdt for svin eller gæs imod deres grandebrev. (21/10).

624

Hundborg Herreds Tingbog -1667

Peder Christensen i Sønder Skårup fremlægger vurderingsregister i sal. Anders Nielsens bo. Han boede og døde i Skårup. Til stede var herredsfogeden og Christen Nielsen i Tvorup, børnenes farbroder. Boets goder vurderedes under et til 87 dlr. 12 sk. Gælden var 46 sldl. 2 mk. 5 sk. Konen Mette Christensdatter fik 20 dlr. 1 mk. 31/2 sk., og børnene Christen Andersen og Jahan Andersdatter efter værgernes samtykke hver lige meget, nemlig 10 dlr. 1 mk. 11/2 sk. 1 alb. Børnene skal blive i boet hos deres stedfader og moder, til de bliver 18 år, og midlerne blive stående i boet hos forn. Peder Christensen.

Laurits Madsen, sognepræst i Hundborg og Jannerup fremkalder synsmænd, der har synet Hundborg præstegård efter lensmandens befaling. (Mange huse). 30. september. Intet.

7. oktober.

Christen Jensen i Torsted har stævnet Karen Enevoldsdatter i Torsted, Christen Jensen ved kirke, Niels Andersen ved kirke, Niels Andersen i Huoll, Christen Frøst, Oluf i Vigh, Mads Pedersen i Sand og Jens Salmandsen i Torsted og skylder dem for soldaterløn, samt Peder

Clemmensen for kornskade, som blev forligt. Mads Pedersen i Sand og Vell Suendsøn i Brund, delefoged til Ørum, på husbondens vegne var til stede. Da de (bønderne) benægter, at de har lovet soldaterne noget til løn, som de skyldes for, sættes det til forvalteren på Ørum at kende noget derpå. (18/11).

(23/9). Niels Christensen Smed i Thisted fremkalder folk, der var vurderingsmænd i boet efter sal. Niels Pedersen i Skårup. De vidner, at nu sal. Anders Nielsen æskede 8 sldl. som hans morbroder var ham skyldig, og som han fik udlagt værdier for, bl.a. en bryggerkedel, som Laurits Andersen i Skårup tog til sig og lovede at give Anders Nielsens hustru Mette Christensdatter betaling for den. Niels Christensen ved Sishøy og en anden stævned Laurits Andersen. Niels Christensen (Smed i Thisted) på sin søster Mette Christensdatters vegne tiltaler Laurits Andersen i Skårup for 7 sldl. efter tingsvidnes indhold med rente, i omtrent 10 år samt omkostninger.

Opsat 4 uger. (18/11).

Anders Nielsen, som tjener i Søndergård, fremkalder synsmænd, bl.a. Anders Frøst i Tilsted, der har synet kornskade på en uhøstet havreager. Han har stævnet Niels Ibsen i præstegården og Laurits skomager.

14. oktober.

Skøde fra Jens Nielsen, sal. Niels Ibsens (forrige herredsfoged) søn i Sperring til hans broder Jacob Nielsen, student, på hans part i to gårde i Silstrup, den ene beboet af Poul Pedersen, den anden af Svend Olufsen og Just Christensen, som ejes efter de velb. herrer kommissærer, Jacob Sparre til Råstrup og Hartvig Kås til Ulstrup deres indførsel. Dateret Thisted 18/9 1667. Medunderskrivere Jens Lauritsen Wert, rådmand og JNs svoger Jens Mattisen.

625

Hundborg Herreds Tingbog -1667

Anders Ebbesen i Sjørring på hr. Poul i Sjørring hans tjener Voldborg Kjeldsdatter hendes vegne fremkalder vidner, der har tjent i Ladegård og vidner, at nu sal. Bertel Christensen lovede Voldborg Kjeldsdatter, som havde tjent i Ladegård 11/2 sldl., som han skyldte på hendes halvårsløn. (Vidner: Karen Pedersdatter i Torsted og Niels Christensen Soldat ibd. Maren Christensdatter i Ladegård er indstævnet.

21. oktober.

(23/9). Mikkelt Sørensen i Silstrup lader fordele Jens Andersen i Silstrup for en tønne rug kornskade.

28. oktober.

Jens Christensen i Næstrup lod fordele Laurits Christensen i Skårup for skyld. Forn. Jens Christensen lod fordele Peder Clemedsen i Torsted for skyld efter dom for sårsmål, to huller og hårgreb og for badskærløn og omkostninger ved retssagen og for den store overvold; han og hans hund

har pludselig overfaldet ham på hans rette farende alvej, da han kom kørende til herredsfogeden.

Laug Olufsen, dommer.

Peder Frøst i Tilsted tiltaler Anders Poulsen i Tilsted og Niels Mikkelsen i Torsted for skyld efter breve (den sidste efter brev af mikkelsdag 1660).

Dom: De skal betale. 4. november.

Peder Christensen, Christen Pedersens søn i Skinnerup, har begæret syn over avling og andet i gården efter Sivert Brochenhuus hans skrivelse. Synsmænd så ca. 12 læs korn og foder i laden, 4 magre øg, 2 magre køer og et usselt ungnød, i ralingshuset 2 gamle kar og to gamle tønder og en gammel vogn i gården.

Anders Frøst i Tilsted lader fordele så mange i Tilsted sogn, som skylder kongeog kirketiende.

11. november. Intet. 18. november.

Niels i Huoll i Torsted lader fordele Anders Lauritsen i Dalgård i Sjørring for skyldig korn.

(7/10). Niels Christensen Smed i Thisted på hans søster Mette Christensdatter i Sixhøy hendes vegne. Laurits Andersen i Skårup forpligter sig til at betale Mette Christensdatter og hendes børn 14 sldl. skadesløs til Snabsting førstkommende og dermed alt klart imellem dem.

626

Hundborg Herreds Tingbog -1667

Poul Nielsen i Bundgård. Christen Madsen bouer i Tuorup Kier på Mergret Andersdatter, sal. Niels Christensen Munchs ibd. hendes vegne, såvel som Jahan Nielsdatter i Bundgård på hendes moders vegne giver Poul Nielsen afkald og kvittering for arv, de kunne være tilfalden efter den gamle pige Anne Madsdatter, som har haft sin værelse og tilhold i Bundgård og døde der. (Hun døde 1667 i Bundgård, Skjoldborg (kirkebogen).

Hr. Poul Christensen Påske i Skjoldborg har ladet stævne folk i Skjoldborg for resterende tiende til præsten.

Opsat 6 uger.

Poul Christensen Smed i Skjoldborg lod fordele så mange i Skjoldborg sogn, som resterer med konge- og kirketiende.

(7/10). Christen Jensen i Torsted på hans søns vegne, som er soldat, har ladet stævne forn. soldats bønder til ting, og nu tilspurgte forn. soldat hans bønder, om de havde noget ubilligt at beskyldte ham for, mens han havde været deres soldat. Niels Andersen i Huoll, Niels Andersen ved kirke og Jens Salmandsen, alle i Torsted, svarede, at de ikke denne gang havde ham noget at beskyldte.

26. november.

Christen Mortensen i Torsted lod fordele Anders Lauritsen i Dalgård i Sjørring for skyld.

Anders Jørgensen i Sjørring lod fordele Anders Lauritsen i Dalgård for skyld. Jens Salmandsen i Torsted lod fordele nogle (nævnte) Torsted sognemænd for skyldig tiende.

Jens Salmandsen (i Torsted) ctr. Peder Sørensen i Sjørring, Niels Bang ibd. og Christen Jensen på bakke i Torsted for deres landgilde til Torsted kirke, som de er tildømt at betale inden 15 dage. Mads Salmandsen og Niels Huoll har stævnet dem.

2. december.

Hr. Poul i Sjørring lod fordele folk i Torsted og Næstrup for skyldig præstetiende og for lånt korn.

Clemet Therchildsen i Hørdum har ladet stævne Villadz Tomsen i Sundsgård og fremlagde et tingsvidne af Hassingherreds ting 14. november sidst om, at Jens Andersen, ladegårdsfoged på Irup, tit og mange gange nu i forleden år har boyedt og ladet boye Villads Tomsen at komme til Trup og gøre hans husbonds arbejde, men han har siddet det overhørig. Ligeledes vidnede Niels Andersen i Koldkudt, at havde advaret Villads Tomsen at komme og annamme husbondens

627

Hundborg Herreds Tingbog -1667

førsel, og han har ikke efterkommet det. Det kræves derfor, at han dømmes til at have sit fæste forbrudt.

Dom: Villads Tomsen bør være i sin husbonds minde derfor eller lide på hans fæste.

9. december.

Poul Salmandsen (i Vester Vandet) tiltaler Christen Nielsen i Klostergård for skyld efter brev 35 sldl., som skulle være betalt til mikkelsdag 1663, og Christen Nielsen i Dollerup, som skylder 30 sldl., som skulle have været betalt til mikkelsdag 1662.

Dom: De skal betale osv.

Anders Ibsen i Tinstrup lod fordele Kirsten Andersdatter i Tinstrup for 9 sl.mk., hun var blevet skyldig på deres regnskab og havde lovet at betale.

Anders Pedersen, født i Øster Vandet fremkalder folk for at vidne deres sandhed. Christen Iversen på Holm vidnede, at han skyldte Peder Olufsen i Øster Vandet 4 sldl., som han havde hans brev på 2 år siden.

Christoffer Sørensen bekendte, at han skyldte Peder Olufsen 1 rdl. for 1 td. havre, han fik hos ham i Vordag (forår) sidste år, straks før hans kone døde, som han betalte ham nu siden mikkelsdag. Christen Eskesen i Øster Vandet vidnede, at han skyldte Peder Olufsen 1 rdl. for sæderug, som han fik af ham, før hans kone døde, og betalte den sidste rest af til mikkelsdag. Christen Madsen i Tinstrup bekendte, at han skyldte Peder Olufsen 1 rdl., for sædebyg, han havde fået af ham i Vordag sidst, før hans kone døde betalt ved Se. olufsdagstid. Christen Frost i Torsted bekendte at skylde Peder Olufsen 5 sl.mk. i 3 år, endnu ubetalt.

Hr. Peder Jacobsen i Snedsted lod fordele Laurits Lauritsen skomager, nu bor i Tinstrup (rettet med 1 over n) for 1 rdl. efterbrev.

Laug Olufsen i Haring, dommer.

Laurits Seefeld lader fremlægge restanceliste over tiendebyg af Stagstrup sogn (restanterne nævnt) og formener, at de bør betale inden tre solemærker.

16. december.

Jørgen Nielsen i Diernæs lover på Niels Andersen, som boede i Sønderby i Tvorup, hans vegne, at betale til Niels Christensen Smed i Thisted 41/2 sldl., når Niels Andersen får hans hustrus arvelod i Ferigaardt.

Niels Christensen Smed i Thisted fremkalder vidner, der beretter, at Christen Sørensen, som boede i Ås har fået stål og andet for 10 sl.mk., som han lovede at betale Niels Christensen Smed med det første.

(12/8). Peder Nielsen, født i Klostergård, fremlægger vurdering til udlæg i Klostergård for hans arvelod, bl.a. i 1 stålgryde, 1 messingkedel, 1 malmgryde,

628

Hundborg Herreds Tingbog -1667

2 tinfade, 1 messingbækken, 1 ørsch (kiste) med lås. Christen Nielsen lover desuden sin broder, at han skal have 2 td. havresæd i godt jord.

Jens Jørgensen i Vester Hørdum på sin husbonds vegne tiltaler Bertel Pedersen i Sundmølle for rest af kvartalsskatten, som fogeden på Irup har pålagt Bertel Pedersen at give, hans medtjener til hjælp.

Laurits Nielsen i Sundmølle fremlægger en kontrakt, hvorefter Bertel Pedersen har opladt møllen til sin »svoger« Laurits Nielsen, og mener derfor, at Bertel Pedersen må frikendes.

Dom: Efter loven har Anders Lauritsen (fogeden) lov at lægge og lige skatten som en fuldmyndig foged og som han det agter at forsvare for øvrigheden.

23. december.

(Blandt tingsvidner Anders Jørgensen i Huorstrup).

Niels Jespersen i Stagstrup fremkaldet vidner. Mikkell Madsen i Stagstrup mindes 30 år, Peder Andersen, født i Stagstrup, mindes 22 år, Niels Yde 40 år og mere. De vidner, at Niels Jespersen og hans formand har haft deres drift østen af hans gård mellem hans toftdige og Christen Madsens toftdige øster ad udmarken uforment i alle måder. De kunne drive sønden om Niels Jespersens lade og toft og Christen Madsens toftdige, når de lystede.

629

Hundborg Herreds Tingbog -1668

Dommer er Laug Olufsen i Haring. Skriver er Poul Poulsen i Vang.

(6. januar var Helligtrekonger - helligdag til 1770).

(13. januar) »snabsting« (et eller flere blade forsvundet).

Jens Pedersen (stednavn forsvundet) får skudsmål af 24 mænd som en ærlig og skikkelig ung karl. Hans far er (Peder) Jensen og hans moder (forsvundet) Jensdatter.'

(18/11 67). Villads Christensen i Skjoldborg på hr. Poul Christensen Paaske i Skjoldborg, hans vegne, har ladet stævne følgende Skjoldborg sognemænd for restancer: Tomis Tomsen Rojkier, Mads Madsen, Jens Christensen og Poul Jensen »forlover for« Niels (Staffensen ?), Eline Tomisdatter, Mads Christensen, Ander Sørensen i Aas, Niels Christensen, Thomis Christensen på Møgelvang og Christen Madsen ved Kirk, efter seddel underskrevet Skjoldborg præstegård d. 4/11 1667.

Sal. Christen (An)-dersens efterladte hustru på Ferigård lader »her i dag på snabsting« forbyde »kommen og brugelighed« i nogle kær samt på »Ferigårds bori i søen« (= Færgesø i Sjerring sø ?). Endvidere at befatte sig med fiskeri, ruser og vod, i Ferigårds del af søen. Ellers skal man lide »skade for hjemgæld«.

Hr. Christen Jensen Koberøe, sognepræst til Vang og Tuorup sogne, lader sin fuldmægtig »den tid Poul Poulsen i Vang« (= tingskriveren) »her i dag på snabsting« forbyde at komme med nogen voddræt eller anden fiskeri eller rusedræt foran hans ålesæt i den del af Vangsø, som ligger til præstegården efter gammel brevs indhold. (Der nævnes bl.a. »Feri od« og »Thodbøll eng«). »Item forbødes at skære raffuel for(an) hans eng eller at slå rør af søen«.

20. januar.

Lensherrens fuldmægtig Niels Andersen Frøst i Telsted fremstiller efter lensherrens skrivelse og befaling vidnerom de gårde, der er øde i Vang, Tuorup og Tilsted sogne. Følgende Vang sognemænd: Christen Poulsen i Vang, Thomis Nielsen, Anders Salmandsen, Christen (Olufsen?), Poul Poulsen og Laurits Christensen i (Trab ?) aflagde deres vidne, at der var en gård i vang, liggende til Ørum slot, som havde været øde i 19 år og var uden bygninger, men nu har Peder Madsen, ridefoged til Ørum, nylig fæstet den til Anders Jensen i Aakier. Tuorup sognemænd: Jørgen Nielsen i Vester Diernis, Poul Rasmussen i Tuorup, Jachob Christensen, Christen

Nielsen Hil (= Hede), Peder Jørgensen og Peder Offuersen ibm. En gård i Synderby Tuorup, ligger til Ørum slot, er øde på 10 års ti, er »mesten af sandflugt fordærvet«. Nu har Peder Madsen nylig fæstet den til Christen (ulæseligt Endvidere i Tuorup en (gård ?), der har ydet til Thisted skole, nu af Peder madsen fæstet til en Christen Nielsen, og 1 boel, som Peder Christensen sidst påboede, giver til Tuorup kirke, en ejendom som Peder

630

Hundborg Herreds Tingbog -1668

Poulsen har i fæste, alle fordærvede af sandflugt. Endelig en gård i Nørby Tuorup, som Anders Michelsen sidst påboede, har givet til Vang kirke og herlighed deraf til Eller Jacobsen, har ligget øde i 2 års tid, er nu for nylig stedt til Peder Jørgensen i Tuorup.

Michel Jensen i Tilsted, Jep Frøst, Jens Christ(ensen), Knud Sørensen, Laurits Lauritsen og Peder (forsvundet), alle ibm., vidner om en gård i Thelsted, som Laurits Lauritsen senest påboede, som »captien Strudthis« arvingers tjener, er uden bygninger og har ligget øde i 2 år.

Anders Ebisen i Sjørrind, delefoged til Ørum, på hans husbonds tjeners vegne, fremlægger et vurderingsregister af 7. januar 1668, rette 30. dag, efter sal. Niels Christensen, som boede og døde i Aas. Vurderingsmænd: Villads Christensen i Skjoldborg, Poul Smidt ibm., Niels Christensen i Aas og Peder Pedersen ibm. Overværende: Herredsfogeden på rettens vegne, samt Christen Andersen i Rydsgård i Hundborg og Peder Christensen i Basihaffue (= Bassehave i Solbjerg sogn) i Mors.

Skifte mellem hans efterladte hustru Maren Nielsdatter og børn Christen Nielsen, Niels Nielsen, /Dorete Nielsdatter, Else Nielsdatter og Karen Nielsdatter. Boets formue 199 sldl. 11/2 mk. (Specificeret). Boets gæld: Peder Christensen i Basishaffue, som formynder for Anne Christensdatter, kræver hendes arvelod efter hendes sal. forældre og hendes medgift på 20 rdl., som hendes sal. broder for:ne Niels Christensen har lovet hende »om hun blev (forsørget?) i mandsvare«, og hvis ikke skulle de 10 rdl. gå til Maren Nielsdatter og de andre 10 rdl. blive »stående stille i boet og deles i to lige lodder«.

Når skyldig gæld er afregnet og det halve bo til konen, kommer til børnene 7 søsterlodder hver på 101/2 sldl. og 7 sk.

»En dom«.

Laug Olufsen i Harring, dommer til Hundborg ting, gør vitterligt at her i dag for retten d. 20/1 1668 har Jørgen Nielsen i Vester Diernæs ladet stævne Niels Andersen, nu boende i Ulstrup mølle, for restgæld på skadesløsbrev af 3/10 1665 samt for en gæld til Niels Smed i Skuorup, afholdt af Jørgen Nielsen, og ydermere Kgl. M.s korntiende og Tuorup kirkes tiende af den gård i Synderby Tuorup, han »senest iboede og avlede til forleden år 1667«.

Dom: Han skal betale. (4/5-6/7). 27. januar.

»Opsættelse«.

Villads Christensen i Skjoldborg på egne og på hans søn Jens Villadsens vegne, har ladet stævne Thomis Thomsen i Tomis Roykiers gård i Skjoldborg for gæld efter skadesløsbrev af 4/4 1664 m.m.

(Vistnok igen opsat). (3/2).

631

Hundborg Herreds Tingbog -1668

3. februar. »Opsættelse«.

Jachob Lauritsen i Tinstrup har ladet stævne hr. Jens Kiildsen, sognepræst til Haring og Staxsterup, og skyldte ham efter fuldmagt og brevs indhold, dateret 7/10 1667, hvori hr. Jens bekender sig skyldig 18 skp. byg til Bertil Pedersen i Sundmølle.

Sagen opsat 4 uger. (27/1). »En dom«.

Laug Olufsen i Haring, dommer til Hundborg herredsting, gør vitterligt her for retten den 3. februar 1668, at Villads Christensen i Skjoldborg på egne og på hans søn Jens Villadsens vegne, har stævnet Thomis Thomsen i Tomis Roykiers gård i Skjoldborg for 6 rdl. og 1 td. rug samt 2 td. byg og 11/2 mk. Hertil at svare møder Thomis Thomsen, der med ed hævder at skyldte 61/2 slmk. i stedet for de 2 td. byg.

Dom: Han skal betale, dog af god byg svarende til 61/2 slmk. og ikke 2 td. 10. februar.

Jørgen Jensen i Huorstrup på hans datters vegne, som er enke efter sal. Christen Sørensen, som boede og døde i Ås, har ladet fordele (Laurits) Andersen i Skourup for gæld.

Laurits Lauritsen Klim, borger og indvåner i Thisted, får arveafkald fra Christen Poulsen i Vang. (Arveladers navn forsvundet).

Morten Andersen, borger og rådmand i Thisted, har i dag tilforordnet følgende mænd at være strandfogeder over efterskrevne strande ved Vester hav, nemlig over stranden norden Klitmøller fra (Kold ?) til Klitmøller å: Christen Blach, og over stranden fra Klitmøller å til Vangså: Christen Knudsen og Michel Blach og over stranden fra (Vang)å til Palsens å: Christen Mortensen og Oluf Pedersen og over stranden fra Palsens å til Vorupør: Søren Jacobsen i Tuorup og hans fader Jachob Christensen selv.

Morten Andersen fremstiller vurderingsmænd: Laurits Bertilsen i Kaarsbaarer, Anders Knudsen i Skurup, Oluf Pedersen ved Houkier, Erich Jørgensen ibm., Laurits Christensen i Trab og Jep Christensen i Kaarsgård, der har vurderet et skib, indstrandet for Vang den 4. januar sidst forleden, således. Først anker og tov 90 rdl., sejl og løbende »redskaff og opstandende (vant ?)« 20 rdl., »thømer og dieller, som blev bjerget, det haffuet ikke borttog« 20 rdl., vrag 10 rdl., »4 jernstøcher som fornævnte sagde de havde ikke forstand på at vurdere«.

Vedermålsting.

Hundborg Herreds Tingbog -1668

17. februar.

Jens Christensen i Hundborg tilbyder Peder Jensen (Landbou ? se 2/3) den arvepart efter kontrakts indhold, som Peder Jensens »quone« og hendes medarvinger kan tilfalde efter Jens Christensen sal. hustru Kirsten (Eriksdatter ? se 9/3).

Vedermålsting. (2/3).

Isach Nielsen i Sperrind på husbondens vegne, har ladet stævne alle Westervig Closters tjenere i Hundborg herred.

Sagen opsat 14 dage. 24. februar.

Søren Christensen i Staxstrup, forrige ladefoged til Spøtrup i Salling i Rødding birk, fremstiller Christen Pedersen i Hundborg, der vidner, at han, da han tjente på Spøtrup, så og hørte, at Søren Christensen »ved S. Pedridags tid 2 år forleden« lånte 10 sldl. til Hans Pedersen Viborig, da tjener på Spøtrup som skolemester, og Hans Pedersen lovede at betale til S. Valboris dag.

Ligeledes vidnede Christen Jensen, nu tjenende »offuerst Cruse«, amtmand over Thy og Mors. Yderligere blev fremlagt en seddel, hvoraf fremgår, at Christen (forsvundet) »lytnant til hest«, vidner det samme.

Endelig fremlægges endnu en seddel underskrevet i Thisted den 17. februar 1668 af Poul Jensen, der oplyser »anlangende thi sldl. Hans Pedersen Wiborig, forrige velb. oberst Kruses preceptor« er skyldig, har Poul Jensen efter Søren Christensens begæring krævet dem af Hans Pedersen, der lovede at betale incl. rente, når han fik sin løn.

Hans Pedersen er stævnet i Viborg.

Klemed Terchildsen (i Hørdum), delefoged til Irup, på husbondens vegne, forbyder fiskeri i Vell Sund (område forsvundet). Samme forbyder at skære »raffuel« og rør i Irups del af Sundmøll dam. Graffuers Jensen og Christen Suendsen i Sundby har stævnet alle Sundby mænd og grander samt Jens »feri mand« ved Vell Sund, Villas Tomsen i Sundsgård, Laurits Nielsen og Bertill Pedersen i Sundmølle og Niels Nielsen i Kapellhus.

24. februar. »En dom«. Laug Oluffsen i Haring, dommer til Hundborg herredsting, gør vitterligt, at den 24. februar var her for retten Klemed Tercildsen i Hørdum og fremlagde en restands af Irup jordbog for 1667, Hundborg herred Sundby: Christen Nielsen, Morten Andersen, Iffuer Smeds enke, Graffuers (Skredder ?), Christen Suendsen, Laurits Nielsen i Sundmølle, Willas Tomsen i Sundsgård, Jens Ollufsen på Møgellvang. Der foruden Morten Andersen i Sundby stedsmålspenge og lejermålsbøde, Anne Iffuersdatter ibm. lejermålsbøde og Niels Christensen ibm. stedsmålspenge.

Dom: De skal betale.

Hundborg Herreds Tingbog -1668

Anders Jensen i Vestergård får afkald af Mads Pedersen i Toffelgård i Øster Vandet på dennes hustrus vegne, Else Madsdatter, og af Laurits Christensen i Tanderup i Vester Vandet sogn, på dennes hustrus vegne, Maren Madsdatter, for arv efter deres søster, Anders Jensens sal. hustru Karen (Madsdatter ?) (Sagen fortsætter).

Anders Jensen i Vestergård lover at betale 8 sldl. til S. Michelsdag til Laurits Christensen i Tanderup, hans arv efter Anders Jensens sal. hustru. Vedermålsting.

Christen Nielsen på Tanderup, hans fuldmægtig Niels Jør(gensen), fremstiller Poul Pedersen i Diernis, Erich Jør(gensen) i Hou Kier, Niels Michelsen (stednavn forsvundet), Niels Poulsen i Houe, der vidner om et boel, der er øde. Anders Jørgensen i Sjørind har ladet stævne Anders Andersen i Sperind og Christen Andersen i Sjørind og skyldte dem »efter kirkens bogs indhold« for penge »og en skibspund blye, som er indkøbt til Sjøring kirke«.

Opsat 8 dage.

Jørgen Jensen i Huornstrup og Jesper Andersen i Kalderup lader fordele Peder Tomsen i Kalderup og Christen Christensen ibm. fortiende.

Jørgen Jensen i Huornstrup, Peder Tomsen i Kalderup, Jesper Andersen og Christen Christensen ibm. vidner, at den gård i Kalderup, som Jep Pedersen sidst påboede, har været øde i 2 år.

Isach Pedersen og Anne Pedersdatter i Tilsted vidnede, at Peder Ydes hustru i Tilsted havde lånt Peder Pedersens hustru i Silstrup (ulæseligt) på 11/2 tønne nær. Peder Pedersen var til stede og nægtede ikke.

Sagen opsat 8 dage. 2. marts.

(17/2). Jens Christensen (stednavn forsvundet) har ladet stævne Peder Jensen i Landbou og dennes hustru (Kir?)sten Christensdatter samt sal. Christen Erichsens børn i Nykøbing på Mors nemlig Sedsell, Mette, Maren, Anne, Erich, anden Maren og Berete Christensdøtre og -søn med deres lavværge til tredie ting i dag til tilbud.

Nu tilbød Jens Christensen efter kontrakts formelding, som tilforn, rede penge til arvingerne efter Christen Erichsen (Smed?), som boede i Nykøbing »fornemmelig« Peder Jensen i Landbou, som sig på deres vegne har »lejlighet«/sig at komme. Hertil svarede Peder Jensen, som tilforn, at han kun ville modtage (på egne vegne ?).

Yderligere er stævnet Niels Erichsen i Karby i Mors, der påstås at være sal. Christen Erichsens børns rette lavværge.

Sagen opsat 4 uger. (9/3).

Clemed Terchildsen, delefoged til Irup, fremstiller: Anders Nielsen i Sundby, Niels Yde Niels Jensen og Christen Tomsen ibm., der vidner, at den bolig, Jens

634

Hundborg Herreds Tingbog -1668

i Sundby og Laurits Nielsen i Sundmølle havde i fæste og har lovligt opsagt, er øde. Stævnet er amtmanden i Tisted Bisgård samt amtsskriver Christen Mortensen i Tisted.

Salmand Madsen, foged på Tuodbøll, på sin husbonds vegne, fremstiller: Villads Christensen i Skjoldborg, Christen Andersen og Niels Michelsen ibm, samt Christen Christensen og Jesper Andersen i Kallerup, der vidner om øde gårde: 1 gård i Skjoldborg, 1 gård i Kallerup, som Jep Pedersen iboede, 2 gårde i Kallerup, som (forsvundet) og Niels Oluffsen iboede, en halvgård i Kallerup som Niels Tomsen iboede.

Hr. Christen Jensen, sognepræst til Vang og Tuorup sogne, hans fuldmægtig Poul Poulsen i Vang fremstiller: Poul Pedersen i Diernis, Peder Jensen i Torsted, Anders Frøst i Thelsted og Jelle Christensen i Torsted, der vidner, at en gård i Vang, som Oluff Sørensen sidst påboede, og som er tjener til Vang præstegård, er øde og ubesat og var det, før hr. Christen Jensen kom i kaldet. (9/3).

Anders Frøst i Tilsted på hans husbonds vegne, fremstiller: Peder Jensen i Torsted, Poul Pedersen i Selstrup, Michel Sørensen ibm., der vidner, at en gård i Torsted, som Peder Christensen iboede, er Eller Jacobsens tjener, er øde og ubesat.

(Yderligere 1 gård, vistnok i Skjoldborg, er øde).

Vidner med for:ne Anders Frøst for:ne mænd, at en gård i Telsted, Øland tjener, som Thomis Nielsen sidst iboede, er øde og ubesat. En gård Nesterup by, er Øland tjener, som Søren Ibsens enke påboede, samt en halvgård i Nesterup, til Øland, som Søren Christensen påboede, er begge øde.

Vidner med Poul Pedersen i Selstrup: Jens Andersen i Selstrup, Michel Sørensen, Poul Poulsen, Jens Christensen ibm., at en halvgård i Selstrup, som Just Christensen sidst iboede, tjener til Jacob Nielsen Sperind er øde og ubesat. Jens Christensen Foged i Hundborg på hr. Laurits Madsens vegne, sognepræst i Hundborg og Janderup sogne, fremstiller: Christen Nielsen i Lille Stiensgård og Peder Jensen i Stuor Stiensgård, Michel Sørensen og Poul Pedersen i Selstrup, der vidner om øde gårde, som tjener til Hundborg præstegård: En gård i Hundborg, som Christen Pedersen Kioldmand iboede. En gård i Snestrup i Janderup sogn, som Jørgen Kruses tjener, tilforn (iboede).

(Indledningen forsvundet). Der vidnes om en øde gård i Selstrup, som er velb. Hendrich Bellous tjener.

»En opsættelse«.

Oluff Nielsen, tjener på Rostrup, har ladet stævne, Niels Staffensen i Skjoldborg, Ellin Tomasdatter ibm., »talte med hendes søn Tomis Christensen«, Mads Christensen ibm., (søn af Christen Staffensen), Christen Ibsen og hans søn Christen Christensen i Kalderup, for gæld. (6/4).

635

Hundborg Herreds Tingbog -1668

9. marts.

Oluff Draxbech har ladet stævne Anders Nielsen ved Brou ved Klitmøller og Anders Knudsen i Skurup (til vidnespåhør) samt Niels Pedersen Skinderup ved Klitmøller og Mads Pedersen ibm., der begge vidnede, at den 3. januar var de på stranden i (Møll ... ?) og der så og hørte de, at Anders Knudsen og Anders Nielsen solgte et stykke fyrrevrag, der lå norden for på stranden, for 1 sldl. til Anders Poulsen og Peder Olufsen. (4/5 - 6/7).

Anders Frøst i Thelsted på hans husbonds vegne, fremstiller synsmænd: Mads Pedersen i Siørind, Anders Jensen i (Nestrupgård ?, m.fl., navne forsvundet), der har synet en »agger af Frands Christensens«, som var »slet fordærvet«. Niels Tomsen i Øster Vandet, Niels Christensen, Christen Jensen og Christen Gregersen var stævnet »på åstedet og til denne vidne«.

(4/3). Anders Ebisen i Siørind på hr. Christen Jensen i Vang, hans vegne, frembyder en gård i Vang, kaldet Krogsgård, som Oluf Sørensen sidst påboede, til en »lidelig af gift«: (6/7).

Christen Christensen Hyu i Nors på velb. Klaus Jull til Synder Vosborg, hans vegne, fremstiller: Niels i Huoll i Torsted, Christen Jensen ved Kirk, Christen Mortensen og (forsvundet) Nielsen ibm., der vidner, at en gård i Torsted, som (Anders?) Laustsen sidst påboede er øde.

(2/3). Peder Jensen i Landbou i Thy fremlægger en fuldmagt fra sin »svoger« Peder Jensen, borger og handelsmand i Nykøbing, som rette lavværge for sal. Christen Erichsen, fordm i Nykøbing, hans efterladte søn Erich Christensen og døtre Sedsel, Maren, anden Maren, Mette, Anne og Berete Christensdøtre, vedr. disse børns arv efter deres sal. farsøster Kirsten Erichsdatter.

Peder Jensen i Landbou får fuldmagt til at give fuldkommen afkald til Jens Christensen i Hundborg. Underskrevet 8. marts i Nykøbing. Til vitterlighed Laurits Christensen, borger og rådmænd i Nykøbing, og Jens Pedersen, herredsfoged i Synderherred i Mors.

Peder Jensen i Landbou giver derefter på sin hustru Kirsten Christensdatters vegne og efter fuldmagten afkald til Jens Christensen for arv efter dennes hustru Kirsten Erichsdatter.

16. marts. (Intet på tinge).

23. marts. »Indfaldt Påskemandag«. 30. marts.

Laurits Nielsen Lannum på Vellum Lange, Landsdommers vegne, fremstiller: Jens Christensen i Skjoldborg, Mads Sørensen ibm., (Poul) Jensen Ibm. og Niels Staffensen ibm., der vidner, at en gård i Skjoldborg, som Tomis Tomsen sidst påboede »på Asmild Closter staffuen, er øde og ubesat«.

Stævningmændene talte med Tomis Tomsens hustru på fors ne gård.

636

Hundborg Herreds Tingbog -1668

Samme med samme vidner, at en gård i Nørskjoldborg, som Tomis Tomsen sidst påboede, tjener til Asmild Closter, er aldeles øde.

Jens Christensen, Christen Christensen i Liøngbieregård, Anders Pedersen og Peder Madsen, alle i Tilsted, har synet en gård i Tilsted, som Peder Pedersen sidst påboede, og som er Hendrich (Beylous ?) tjener: Gården blev forevist dem af Christen Hiu i Nors, og de så et nedfaldent rallingshus, tømmer og tag vurderet til 2 mk., et gammelt »læhus og en stald udi enden og var huoll synder på loen og 2 par spender slet synder og indfalden i loen og 2 stolper ved side slet sønder og 2 hue treer på øster ende af loen var sønder og på den synder side både på loen og stald er slet neder«

Jens Nielsen, der nu har stedt sal. Christen Madsen Hj(o/a?)rt i Siørind, hans efterladte versted fremstiller, Anders Ebisen og Christen Andersen i Siørind, som har vurderet og registreret for:ne Christen Madsens efterladte bo (i overværelse af?) børnenes, Søren og Mads Christensens farbroder Bertil Madsen på Vorup Ør. Formuen overstiger gælden med 91/2 sldl. 1 mk. 2 sk., som deles halvt til »quonen« og halvt til børnene.

6. april.

(2/3). Oluf Nielsen, tjener (på Rost)rup fik 14 dages opsættelse efter en måneds opsættelse.

13. april.

Hr. Christen Jensen Koberø, sognepræst til Vang og Tuorup, ved hans fuldmægtig Poul Poulsen i Vang, lader fordele Christen Nielsen i Clostergård for rest af præstetiende.

20. april.

Christen Nielsen i Clostergård har ladet stævne Poul Nielsen, barnefødt i Klostergård, og fører vidner: Met Andersdatter i Clostergård og Maren Pedersdatter i Tuorup på, at forsne Poul Nielsen Clostergård har søgt dug og disk på Clostergård, når det lystede ham, uden at betale derfor, i halvfjerde år. Desuden har han lånt Christen Nielsens vogn til at køre gods til stranden. Christen Nielsen opgør sit tilgodehavende herfor til 31/2 rdl. for kost og 2 sldl. for vognpleje.

Hertil at svare fremlægger Poul Nielsen et af Christen Nielsen d. 28/3 1667 underskrevet gældsbrev på 21/2 td. rug, som skulle være betalt. Sagen opsat 4 uger.

Anders Andersen har efter fuldmagt fra Niels Nielsen søn af sal. Niels Bertilsen og hustru, som boede og døde i Arndal i Norge, og på Niels Nielsens vegne - ladet stævne Bertil Pedersen i Sundmølle og æsker denne for Niels Nielsens fædre og mødre arvelod samt rigtigt skiftebrev. (Sagen fortsætter).

637

Hundborg Herreds Tingbog -1668

»Opsættelse«.

Forsne Anders Andersen i Siggård i Sperindt, formynder for og på forsne Niels Nielsens vegne i Thisted, har ladet stævne forsne Bertil Pedersen og fremlagde fuldmagt (med indhold som ovenfor angivet) underskrevet i Thisted d. 13/4 1668 af Niels Nielsen og af dennes broder Bertil Nielsen til vitterlighed.

Bertil Pedersen æskes for 400 rdl. Sagen opsat 4 uger. (6/7).

27. april.

(Indledning forsvundet). Der vidnes om en gård i Nør Tuorup på Eller Jacobsens stavn, som Anders Michelsen sidst påboede, og nu er øde.

Skaris Jensen i Tuorup på Laurits Lauritsens vegne, som nu har stedt Poul Nielsen i Tuorup, hans værsted på Asmild Closters stavn, fremstiller: Jachob Christensen, Christen Pedersen, Peder Jørgensen og Peder Offuersen i Tuorup, der har synet bygninger på nævnte værsted. De så »en liden jordhus« til 1 sldl. og ikke andre bygninger.

Salmand Madsen, foged på Tuodbøll, på hans husbonds vegne, lader fordele Niels (Viffues?) i Sundby for gæld.

Vill Svendsen i Brund, delefoged til Ørum, på hans husbonds vegne) og på Christen Andersen, som boede og døde i Ferigård, hans efterladte hustru Lisbedt Pedersdatter, hendes vegne, fremstiller Poul Poulsen i Vang, Skaris Jensen i Tuorup og Jachob Christensen ibm., der vidner om sal. Peder Jensen Vigh, fordum borger i Tisted, hans og hans børns næste slægt:

Laurits Madsen, som bor ved Lille trebrou i Tisted er for:ne Peder Vigs brodersøn.

Laust Oluffsen, som bor ester for Lille torffue i Thisted, og Peder Oluffsen i Stuorgade er for:ne Peder Vigs søstersønner:

For:ne Peder Vigs hustru ved navn Mette Andersdatter var datter af sal. Maren Jørgensdatter i Ferigård og er ligesom Jørgen Nielsen i Diernis sødskendebørn til Peder Vig.

Forsne Peder Jensen og Mette Andersdatter havde til hobe 5 børn, 3 sønner og 2 døtre, 20 år og mere. Forleden udskibede den ene søn, Jens Pedersen, selv fjerde, fra Vester Land med en skude til Norge, og ingen har set til ham mere, om han er levende eller død, og det første svenske krigsfolk var faldet her ind i landet. Da de igen denne jul drog ud af landet kom Peder Vigs 2 sønner, Niels Pedersen og Anders Pedersen, ud med dem, og intet er spurgt til dem siden, om de er levende eller døde.

Ydermere straks før de 20 år forleden drog for:ne Peder Vigs datter, Anne Pedersdatter, over til Norge og siden siges at hun skal være kommen over ad Holland, og ingen ved, hvor hun er.

Peder og Laurits Olufsen samt Laurits Madsen er stævnet til vidnespåhør. (Sagen fortsætter).

638

Hundborg Herreds Tingbog -1668

»En dom«.

Laug Oluffsen, herredsfoged til Hundborg herredsting, gør d. 27/4 1668 følgende vitterligt. (Herefter følger næsten ord til anden ovenstående indførsel).

Dom: De fire savnede børns arvelodder efter deres sal. mormoder Maren Jørgensdatter i Ferigård tages i forvaring af Jørgen Nielsen Holdst i Stuor Diernis, der er deres »byrd og slægt« og bør være deres formynder. (Det ser ud til, at Thisted slægten afslår at påtage sig værgemålet). (6/7).

4. maj.

Anders Lauridsen i Kåstrup har, med en landstingsstævning, stævnet tinghørerne for d. 15/4 1667 at vidne om de den dag så og hørte Peder Tomsen i Skinderup benægte en gæld han beskyldes for. Anders Ebisen i Siørind, Anders Frøst i Thelsted, Christen Tomsen Roykier i Skjoldborg og Mads Clemesen i Siørind vidner, at de hverken så eller hørte Peder Tomsen den dag. Yderligere stævnet er de 4 andre tinghørere, Niels Christensen Aas, Niels Nielsen i Snestrup, sal. Bertil Christensen i Lagård og sal. Christen Nielsen i Dollerup, deres arvinger.

»En dom«.

Laug Oluffsen i Haring, dommer til Hundborg herredsting, gør d. 4. maj vitterligt at Anders Jørgensen i Siørind, kirkeværge, på egen og medbroders vegne, har ladet stævne de forrige kirkeværger, Anders Andersen og Christen Andersen for gæld efter kirkens bog, samt sognefolk for restancer til kirken. (Dommen forsvundet).

(Fra perioden 4. maj-6. juli findes kun 1 tingblad, hvis indførsler ikke kan dateres nærmere).

4. maj-6. juli.

(20/1). Niels Jørgensen på hans faders vegne, Jørgen Nielsen i Diemis, tilbyder til indløsning til Niels Andersen i Ulstrup Mølle, det for gæld udlagte nemlig »vejrmøllepart og jordegods«.

Niels Andersen og hans hustru Anne Christensensdatter er stævned til dette tilbud.

Her kommer en oversigt over tinghørere, men tingdagsdatoen er forsvundet). (9/3). Morten Andersen, rådmand i Tisted, har ladet stævne Peder Skinderup ved Klitmøller og Anders Poulsen ibm. og fremlagde et tingsvidne af Tisted byting d. 3. marts 1668, hvori Jep Krab ved Klitmøller og Christen Christensen Blach ibm. vidnede, at de den 6. januar og nogle dage derefter så et stykke vrag, som var indkommen nord for Klitmøller. Det tog Oluf Draxbech, Peder Møller, Peder Skinderup og Anders Poulsen, alle ved Klitmøller, og førte tømmer og jern til deres huse. Morten Andersen æsker deres hjemmel dertil.

(Resten af indførslen er forsvundet).

639

Hundborg Herreds Tingbog -1668

6. juli.

(Første indførsel indeholder kun få linier, hvis indhold ikke kan bestemmes). (20/4). Anders Andersen i Sperind på Niels Nielsen i Thisted, hans vegne, lader fordele Bertil Pedersen i Sundmølle efter en dom udstedt her af tinget d. 1/6 1668, hvoraf fremgår, at Bertil Pedersen skal fremlægge rigtig registrering og vurdering eller betale 400 rdl. efter beskyldningen.

(9/3). Synsmændene Niels Poulsen i Hove, Christen Poulsen i Vang, Jens (Christensen ?) og Anders Salmandsen ibm. har vurderet bygninger på Krogsgård i Vang, som hr. Christen Jensen foreviste dem. De så et gammelt forfaldent fæhus med en stald ved øster ende og en forfalden (ralling ? Ordet mangler).

Tømmeret vurderedes for 10 mk.

(27/4). Jørgen Nielsen Holdst i Diernis på Lisbedt Pedersdatters vegne i Ferrigård fremlægger vurderingsmændene: Poul Pedersen i Diernis, Anders Bang i Dollerup, Jacob Christensen i Tuorup, deres registrering dat. 26/6 1668 i Ferrigård af Lisbedt Pedersdatters bo til Jørgen Nielsen på sal. Peder Vigs børns vegne, hvilke andele sal. Christen Andersen i Ferrigård hidtil har haft under hænde. Opgjort til 136 dl. 3 mk. 5 sk. Vedermålsting. (Sagen fortsætter).

Jørgen Nielsen Holdst i Vester Diernis tager Vill Suendsen i Brund i hånden og giver Lisbedt Pedersdatter afkald for den arv, sal. Peder Jensen Vigs børn, nemlig, Niels Pedersen, Anders Pedersen og Anne Pedersdatter tilkommer efter deres mormoder Maren Jørgensdatter, som boede og døde i Ferrigård, fra den tid hun i hendes velmagt afstod en del af hendes gods og formue til hendes børn og børnebørn. Denne andel, 136

dl. 3 mk. 5 sk., havde børnenes nu sal. morbroder Christen Andersen i Ferigård taget til sig, da de var henrejst til udlandet.

Vedermålsting. (Sagen fortsætter).

Jørgen Nielsen Holdst i Vester Diernis og Vell Suendsen på Lisbed Pedersdatters vegne, lader læse et vurderingsregister af 16/11 1647 udstedt af vurderingsmændene: Christen (Boedsen ?) i Haagård, Klemed Klemedsen i Kaarsgård, Niels Poulsen i Houe og Søren Sørensen i Vangsgård, eftersom Maren Jørgensdatter i Ferigård har ladet dem udnævne af tinget til at vurdere hendes bo i Ferigård i nærværelse af hendes børn, slægt og gode venner samt herredsfogeden og tingskriveren Offuer Nielsen.

Hele boet, uden det hun ville have sig forbeholdt så længe hun levede, beløb sig til 995 sldl. 8 sk. Fragår tiende og afgifter på 381/2 sldl. og 12 mk. Af messing og tin har hendes børn, nemlig, Christen Andersen på egne og på sal. Peder Vigs børns vegne, Thomis Nielsen i Flegum på hans hustrus vegne, Anne Andersdatter i H(el?)umgård på egne vegne, Niels Andersen i Tuorup på hans fæstemøs Anne Christensdatters vegne, taget deres part, hvorefter enhver søsterlod er på 156 sldl. 11/2 mk.

Underskrevet af Christen Bodsens, KKS, Christen Andersen, Niels Bodsens, Thomis Nielsen. (Sagen fortsætter).

640

Hundborg Herreds Tingbog -1668

Jørgen Nielsen Holdst og Vill Suendsen i Brund på Lisbed Pedersdatters vegne, lader fremlægge en dom af 27/4 1668, indført i tingbogen for på 31. blad, hvorefter værgemålet for sal. Peder Vigs børn overdrages til Jørgen Nielsen. Endvidere fremlægges en dom af 22/6 1668, findes i bogen indført for på 42. blad, hvorefter Jørgen Nielsen skal have for:ne børns arvelod. Tingsvidne.

13. juli.

(Et kort notat om en opsættelse på 14. dage. Nævnt er Svend Lauritsen i Bund(gård). Se 27. juli).

»En dom«.

Laug Oluffsen i Haring, dommer til Hundborg herredsting, gør vitterligt den 13. juli 1668, at Christen Christensen Høu i Nors, fuldmægtig for Poul Salmandsen i Vesteruandet, har ladet stævne Peder Boedsen i Tinstrup for gæld 30 sldl. efter et gælds brev som (Peder Boedsens formand) Thomis Pedersen i Tinstrup har udstedt den 2. september 1652. Hertil at svare mødte Niels Christensen i Siørind, fuldmægtig for Christen Nielsen, forvalter på Tanderup, og fremlagde først en dom her af tinget den 15/1 1666, hvori sal. Thomis Pedersens enke Ingibori Andersdatter blev dømt at betale restancer efter en liste, underskrevet på Tanderup den 8/1 1666 af Christen Nielsen. Dernæst fremlagde Niels Christensen registrering i sal. Thomis Pedersens bo efter tingsvidne af 10/12 1666, hvoraf fremgår, at gælden overstiger formuen, og hvori bl.a. Poul Salmandsen fremsætter krav

om betaling af 39 sldl. 2 mk. Herefter påstås Peder Boedsen (også kaldet Peder Bertillsen) frifundet.

Dom: Han frifindes. (14/9). »En dom«.

Laug Oluffsen i Haring, dommer til Hundborg herredsting, gør vitterligt den 13. juli 1668, at Christen Jensen i Torsted, fuldmægtig for Poul Salmandsen i Vesteruandet, har ladet stævne følgende for gæld efter 8 gældsbreve: Michen Andersen i Torsted 24 rdl. 1 mk. 4 sk. efter brev af 4/2 1655. Christen Christensen Frøst i Torsted 10 rdl. efter brev af 18/1 1655. Peder Jensen Krog i Torsted 10 rdl. efter brev af 2/2 1658. Niels Michelsen i Torsted 24 rdl. og 2 td. byg (hvoraf noget er betalt) efter brev af 1651. Michel Sørensen i Selstrup efter brev på 10 rdl., underskrevet 10/1 1663 af Christen Madsen og Michel Sørensen, begge i Selstrup. Sal. Christen Nielsen i Dollerup, hans enke og børn, »talte med hans gårdmand Son Offersen«, 30 sldl. efter brev af 2/2 1662, er betalt 4 sldl. Laurits Pedersen i Skuorup efter brev af 4/11 1660, Michel Pedersen i Skinderup efter brev af 24/11 1663 på 10 sldl. og 1/2 td. rug, 5 sldl. er betalt.

Opsat 14 dage.

Fremlagt en restanceliste over Tuodbøll tjenere i Hundborg herred. (3 sider specifikation).

20. juli.

Anders Frost lader stævne. (Resten forsvundet eller ulæseligt).

641

Hundborg Herreds Tingbog -1668

Laurits Lannum har ladet stævne Jens Christensen i Skjoldborg og Poul Jensen ibm., og skylder enhver på hans husbonds vegne for 13 rdl., omkostninger på 7 rejser, hver rejse 1 slmk., tre gange er bojet med deres hest og vogn, hver gang 11/2 mk. til vognleje, for min kost i 3 dage 1 mk. hver dag til øl og mad, »at betale inden tvende suoll mercher«.

Jelle Christensen opsiger på 4. ting fæstet på sin gård i Tilsted (eller Torsted). Stævnet er hr. Poul i Skjoldborg (som husbond ?).

En gård i Siørind (fæsterens navn forsvundet), tjener til Ørum bliver opsagt. Hans Hansen i Kialderup på hans velb. husbonds vegne, hørte og så Anders Frøst i Tilsted på hans husbonds vegne, fremlægge et tingsvidne af 1. august 1653 lydende: Niels Ibsen i Sperind, herredsfoged til Hundborg herred, Jørgen Christensen i Siørind, Niels (Madsen?) i Tinggård og Poul Poulsen Skrifer gør vitterligt, at Christen Nielsen i »(Ull?)gård i Vestersogn« på hans husbonds vegne fik et tingsvidne 'af otte mænd, nemlig, Staffen i Landbou, Søren i Sperindgård, (ulæseligt) i Skjoldborg, Anders Jensen ved Kirk i Torsted, Mads Tuordson i Østeruandet, Søren Offersen ibm., Jens Christensen og Jep Christensen i Sperind, hvori efterskrevne vidnesfolk vidnede som følger. Peder Frandtsen i

Skjoldborig, mindes 30 år, da har en eng i Acherdall på Selstrup mark været brugt til Norindtoft »ulast og ukierd med hiøllj og riffue«. Ligeledes vidnede Christen Lauritsen i Skadholm, mindes 27 år, Jesper i Norindtoft mølle, mindes 40 år, Thomis Sørensen i Støffring 40 år, Christen Madsen i Selstrup 30 år, Christen Pedersen i Østergård 20 år, Christen Poulsen i Skuorup 40 år, Christen Andersen i Skioldborg 13 år, Laurits Sørensen ved Kirk 40 år og Christen Blach i Nestrup 40 år. De samme vidner at Norindtofts mænd (nævnt Jens Gregersen) har haft drift af deres hjord i Selstrup udmark og øde jord i Skardall og ud til fjorden. Dette vidner også Michel Pedersen i Aas, mindes 50 år, Olluf Jensen i Thingstrup 20 år. Stævnet er Jørgen Seefeld på Øland, Jørgen Høgh på Tuodbøll, fru Ingibore Skiell på røstrup, Jens Jull på Dueholm, jomfru Ellin Krag og jomfru Else Krag (rettelse af eller tilføjelse til fornævnet er ulæseligt) på Glomstrup, samt en række Silstrup folk.

Dette tingsvidne læst på tinge d. 20/7 1668. Hidstævnet i dag er Eller Jacobsen, forpagter på Jerned, på egne og medarvingers vegne, samt menige Silstrup mænd til vidnespår. (3/8).

Den 20. juli var her for retten til stede, Jørgen Sørensen i Nørhaa, delefoged til Vestervig Closter, har ladet stævne alle Vestervig tjenere i herredet for restancer efter liste, underskrevet på Vestervig af Søren Bendixen. (Specificeret).

Dom: De skal betale.

Jørgen Nielsen Holdst i Diemis fremlægger, på husbondens vegne, vurderingsregister af 29. juni 1668. Vurderingsmænd: Anders Bang i Dollerup, Niels Madsen i Siørind, Niels Christensen i Bachgård og Laurits Andersen i Skuorup. Skiftet er efter sal. Christen Nielsen, som boede og døde i Dollerup. Hans enke er Karen Pedersdatter. Boets formue er 23 sldl. 1 mk. 3 sk. plus »korn sået før den sal. mand døde« 5 sldl. 1 mk.

642

Hundborg Herreds Tingbog -1668

Gæld: Restancer efter liste dateret på Diernis d. 28/5 1668, 49 sldl. 31/2 mk. 6 sk. Til Christen Boycher i Siørind en arvelod tilfalden Maren Andersdatter, som den sal. mand var formynder for. Adskillige andre gældsposter. Alle kreditorerne er stævned.

27. juli.

Laug Oluffsen i Haring (dommer til Hundborg herreds) ting gør vitterligt, at den 27. juli 1668 æskede Vell Suendsen, delefoged, på Svend Lauritsens vegne i Bundgård af Bertil Pedersen i Sundmølle registrering og vurdering efter sal. Niels Suendsen udleveret til (Else) Nielsdatter.

Klemed Terchildsen i Hørdum mente at have ret til at føre hendes forsvar, hvortil Svend Lauritsen fremfører, at han er hendes »farbroders søn og rette værge og ingen nærmere i byrd og slægt«.

Vell Suendsen har efter opsættelse af 15. juni ladet stævne Bertil Pedersen i Sundmølle og Anne Bertilsdatter i Sundgård. (3/8).

3. august.

(20/7). Morten Andersen, rådmand i Tisted, på Alexsander Grubes vegne, (ulæseligt) på hans husbond Enuold Kaas til Liøngholm hans vegne, Peder Barfod til Brendgård på hans husbonds vegne, fru Bente Vind på (Langeang ? = Langeland ?), Niels Andersen i Østergård i Jestrup på hans husbonds vegne, jomfru Anne Krag til Glumstrup, Isach Pedersen i Tilsted på Peder Pedersens vegne, forvalter på Dueholm Closter, Poul Pedersen i Silstrup på hans husbonds, Jacob Nielsens, vegne. Samtlige forbød Knud Pedersen og Anne Jespersdatter i Nordintoft at gøre nogen brug af Silstrup mark. (Sagen fortsætter).

Laug Oluffsen i Haring, dommer til Hundborg herredsting, gør d. 3/8 1668 vitterligt, at Anders Frøst i Tilsted på hans husbond Eller Jacobsen og dennes medarvingers vegne, fremfører mod kravet om forbudsvidne vedr. Norindtoft mænds fridrift og brug af Silstrup mark og øde jord og af Skardal, at det drejer sig om ejendom, og at der ikke er stævnet rigtigt. (Kendelse kan ikke tydes).

Thomis Sørensen i Nørhaae, delefoged til Vestervig, er til vedermålsting med Bertil Christensen i Torsted om dennes forbliven på sin gård.

(I indførsel d. 20/7 kaldes delefogeden til Vestervig Jørgen Sørensen!).

Laurits Andersen i Nestrupgård har ladet stævne Niels Ibsen i Torsted for 27 sldl., som Niels Ibsen har lovet i medgift med sin datter. Niels Jepsens søn påstår frifindelse, da der har været forligsmål dem imellem. (Resten delvis forsvundet).

Niels Jensen i Staxstrup har ladet stævne Poul Smed i Bundgård på egne og medarvingers vegne efter brevs indhold for 15 rdl., som han skyldte Søren Christensen, da tjener på Todbøll. Brevet er dateret Skioldborg d. 27/2 1656. Dom: Han skal betale.

643

Hundborg Herreds Tingbog -1668

(27/7). Vill Suendsen i Brund på Svend Lauritsen i Bundgård, hans vegne, har ladet stævne Bertil Pedersen i Sundmølle og Anne Bertilsdatter i Sundgård i en arvesag. (Gentagelse af indførelsen af 27/7).

Sagen opsat 6 uger. (14/9).

Peder Christensen (i Ferigård) lader læse et skriftlig tilbud, hvoraf fremgår, at han har ladet stævne Jørgen Nielsen i Diernis, (»talte med hans søn Christoffer«), der ikke vil afstå en part i en vejrmølle, som de begge er interesserede i, og »os ikke begge kan være tjenlig i fælles uden hverandre til skade og stridighed«. Peder Christensen tilbyder nu på 3. ting rede penge efter skiftebrevs indhold for møllen. Underskrevet på Ferigård d. 20. juli af Peder Christensen (Sagen fortsætter).

Jørgen Nielsen i Diernis har ladet stævne Peder Christensen i Ferigård, der æskes for hans hjemmel til den jord og grund vejrmøllen står på

»for(an) Vester Diernis«. Peder Christensen fremlægger dertil tingsvidne af 17/9 1660, hvori nu sal. Christen Andersen i Ferigård har fremstillet vidner fra Vang og Tuorup, der vidner, at møllen, så længe de mindes, har stået østen for Vester Diernis, hvor den nu står, ulast og ukæret indtil nu, hvor Hans Zoega begyndte at føre trætte. Ydermere er det vidnerne vitterligt, at møllen aldrig har ydet herlighed eller rettighed til Store Diernæs, men alene mølleskyld til rette husbond.

(Der nævnes 17 vidner fra Vang sogn og 14 fra Tuorup sogn, der mindes fra 20 til 75 år, de fleste navne let læselige).

Jørgen Nielsen begærer tingsvidne. »En dom«.

Laug Oluffsen i Haring, dommer til Hundborg herredsting, gør vitterligt, at Jørgen Nielsen Holdsti Diernis efter opsættelsesvidne »i dag 6 uger« har ladet stævne (ialt ca. 25 mænd over hele herredet, specificeret) for gæld.

Dom: De skal betale.

10. august. (Intet på tinge).

17. august »var fogden og skriver her på ting, og fogden tilbød lov og lyde, og ingen fremkom og intet kunne forrettes formedelst ikke kunne (sankes?) tinghørere«.

24. august. (Intet på tinge). 31. august.

Laug Oluffsen i Haring, dommer, gør vitterligt, at Christen Lauritsen i Nisby, fuldmægtig for La(urits) Siøfeld til Øland, fremlægger en restanceliste af 14/12 1667 for Ølands tjenere i Hundborg herred. (Specificeret).

Dom: De skal betale.

644

Hundborg Herreds Tingbog -1668

Christen Jensen i Skinderup får arveafkald af Christen Pedersen på Bach i Skinderup på hans hustru Bendet Jensdatters vegne, af Thomis Nielsen i Skinderup på hans hustru Giertrud Jensdatters vegne, af Laurits Lauritsen i Nestrup på hans hustru Sidsel Jensdatters og på hendes søster Maren Jensdatters vegne, som bor i Nors. Af Christen Madsen i Thingstrup på egne og to brødres vegne, Peder Madsen og Jens Madsen, samt efter fuldmagt fra Anders Madsen i Tinstrup på dennes hustrus vegne, alle for arv efter salig Margret Jensdatter, der (døde?) til Anders Madsens i Thinstrup og var (Christen?) Jensens søster.

7. september.

Vell Suendsen i Brund, defoged til Ørum, på husbonds vegne, fremstiller, Poul Christensen og Skaris Jensen i Tuorup, der har vurderet noget korn hos Christen Jensen i Torsted. Kornet vurderedes til 15 dl. til husbond for restance, og afføring af kornet blev forbudt, men i dag ved et nyt syn var kornet høstet og afført.

»En dom«.

Laug Oluffsen i Haring, dommer til Hundborg herredsting, gør den 7/9 1668 vitterligt, at Salmand Madsen, foged på Tuodbøll, har ladet stævne Thomis Tomisen Roykier i Skioldborg for restance, korn m.v., for lait 78 sldl. 3 mk. 5 sk. Liste dateret 24/8 1668.

Sagen opsat 4 uger.

Anders Andersen i Sperind lader fordele folk i Siørind sogn, som refterer kirkens tiende.

Christen Nielsen Midiholm i Skioldborg har ladet stævne Maren Knudsdatter hos Jens Clemedsen i Skioldborg. Maren bekender offentligt at hun har taget et får i Christen Midiholms »forsti«.

Christen Midiholm har med 2 vidner været hos Jens Clemedsen, hvor de fandt en fårekrop under noget halm. Mads Sørensen i Skioldborg vidner, at han var hos Jens Clemedsen og så noget fårekød i hans stue og et hvidt skind med en »split« i det venstre øre, som var »Christen Nielsens gårds rette faarmærke. »Peder Madsen og Mads Christensen i Skioldborg havde også set et hvidt skind med split i venstre øre hos Jens Clemedsen, og »det var det lam, de tog fra for:ne Christen Midiholm. Maren Knudsdatter vidner (vist nok, en del er forsvundet) at »hun holdt samme lam og for:ne Jens Clemedsens quon stak den«. Jens Clemedsen og, hans hustru er også stævnet.

14. september.
»opsættelse«.

(13/7). Poul Salmandsens fuldmægtig Christen Hiu i Nors har ladet stævne Peder Bordsens hustru Margret Tomisdatter og Tomis Pedersens efterladte hustru og fremlagde et gælds-brev udstedt af (Tomis Pedersen) i Tinstrup, dateret 8/9 1652, og kræver betaling af arvingerne.

Opsat 4 uger.

645

Hundborg Herreds Tingbog -1668

»En dom«.

(3/8). Laug Oluffsen i Haring, dommer til Hundborg herredsting, gør den 14/9 1668 vitterligt, at Vell Suendsen, delefoged til Ørum, På husbondens tjener Svend Lauritsen i Bundgård, hans vegne, fremlægger et opsættelsesvidne af 3/8 (der gentages). Vell Suendsen kræver igen rigtig registrering efter sal. Niels Suendsen af Bertil Pedersen og Anne Bertilsdatter. Hertil at svare, mødte Clemed Terchildsen i Hørdum, der fremlagde et tingsvidne har af tinget den 17/2 1662 med registreringen afholdt 22/11 1661, rette 30. dagen. Heraf fremgår, at den efterladte hustru arver halvdelen 521/2 sldl. 1 mk. og det samme arver den sal. mands 2 døtre (Maren ?) Nielsdatter i Aas og Else Nielsdatter. Sidstnævntes stedfader Willads Tomsen var da til stede og lovede at

betale hende 25 sldl. og en (»Roq«?) så god som 15 sldl. udover hendes arvelod, samt at holde hende med øl, mad, sko og klæder til hendes 20. år. (Sidste del er forsvundet).

(Herfra mangler tingbogens blade indtil 7. december).
7. december.

(Indledningen er forsvundet). Knud Christensen tiltaler Peder Sørensen for landgilde efter skadesløsbrev. Peder Sørensens (nuværende?) husbonds fuldmægtig, Ditløff Hellesen, fremviser 2 forbudssedler, hvori Peder Sørensen forbydes at betale nogen restance til Knud Christensen, før husbond har godkendt det. På grundlag heraf frikendes Peder Sørensen.

Anders Frøst i Tilsted, på hans husbonds vegne, fremstiller: Niels Andersen ved Kirk i Torsted, Christen Frøst, Jens Salmandsen og Michel Andersen i Huoll, der afhjemler deres syn om klittag hos Eller Jacobsens tjenere i Torsted (eller Tilsted). De så klittag i Kirsten Nielsdatters gård og hos Michel i (forsvundet).

Var til stede: »for:ne Michel Andersen, Anders Moustsens søn og Christen Mortensen på hans moders vegne »nu da Anders Frøst gav last og klage for den ulovlige gerning«.

»En dom«.

Peder Salmandsen på Midiholm og Christen Salmandsen i Hundborg har ladet stævne Jens Andersen i (Baaregård ?) og Salmand Bertilsen ibm., og fremfører, at Salmand Bertilsen nu er 18 år og efter skiftebrevs indhold bør tage arven efter sin sal. far under hænde og brug, hvilket han selv giver til kende, at han vil.

Dommen følger påstanden. (Sagen fortsætter).

Peder Salmandsen og Christen Salmandsen fremstiller deres brodersøn, Salmand Bertilsen, barnefødt i (Baaregård ?), og de giver gensidigt hinanden afkald for arv efter Salmand Bertilsens sal. fader Bertil Salmandsen, der boede og døde i (Baaregård i Hundborg).

646

Hundborg Herreds Tingbog -1668

»En dom«.

Niels Sørensen i Sperind har ladet stævne Jep Krab ved Klitmøller, Poul Pedersen i Freskild, Jens Pedersen i Kieldgård, Jep Madsen i Sperind, Niels Pedersen i Huolgård i Siørind sogn, vedr. sal. Jens Christensen børns værgemål, og mener, at man mellem disse mænd, der er »næst i byerd« til børnene, må finde vederhæftige personer til værger.

Da Poul Pedersen er en gammel mand boende uden herreds bliver han ikke udpeget, ej heller Niels Pedersen i Huolgård. (Et stykke er forsvundet, indeholdende navne på Maren Jensdatters formyndere). Jep Krab og Jens Pedersen udpeges som formyndere for Vell Jensen. (Sagen fortsætter).

Christen Lauritsen i Haring, på Enger Jensdatters vegne, sal. Jens Christensens datter i Sperind, begærer, at hun selv må overtage sin fædrene arvelod og får tilladelse af ovennævnte frænder, Jep Madsen i Sperind, Jens Pedersen i Kieldgård, Christen Jensen i Torsted, Christen Lauritsen i Haring og Jep Pedersen i Kieldgård, Christen Jensen i Torsted, Christen Lauritsen i Haring og Jep Christensen i Sperind. Herefter tog Enger Jensdatter for:ne Christen Lauritsen og Jep Christensen til værger og gav Niels Sørensen fuld afkald. (Sagen fortsætter).

Niels Sørensen i Sperind advarer hans stedbørn og deres formyndere, at de straks skulle skille ham af med det gods, der var udlagt i boet, og som han nu fralagde sig ansvaret for. (Sagen fortsætter).

Niels Sørensen fremlægger vurderingsregister af 25. november 1668 (eller 1663 ?), hvoraf fremgår at der er udlagt af bohavet til forskellig gæld bl.a. »thill den sal. quindes begravelse« (navn forsvundet), til kongen og kirken for skatter og tiende og til »børns arffueloder« efter deres sal. fader, specificeret for hvert af børnene, Vell Jensen, Maren Jensdatter og Enger Jensdatter. (14/12).

14. december.

Knud Pedersen i Norindtoft har ladet stævne (forsvundet) Poulsen i Gyde i Thisted for gæld 4 rdl. efter brevs indhold.

(7/12). Vell Jensen, barnefødt i Sperind, hans værger, tager hans arvelod under hænde som følger: Jens Pedersen i Kieldgård for 9 sldl. 3 mk., Poul Jensen i Ramsgård 9 sldl. 3 mk. og Christen Nielsen i Sperind 32 sid. og bevilger Vell Jensens frænde og svoger Peder Christensen i Skurup, »at han (= Vell) selv måtte tage til sig af hans arvelod« og anvende, hvis han på grund af »sygdom og kranchhed ikke kan være sig selv nyttig«.

Anders Moustsen i Torsted og Mogens Smed ibm. fremstiller, Christen Jensen på Bach i Torsted og Christen Jensen (ved) Kirch ibm., der har skiftet en gård i Torsted i Overværelse af husbonds fuldmægtig Anders Frost. Til Anders Moustsen er tilfalden den søndre part, som er lo og stald. Mogens Christensen fik rallingshuset og betalte 2 sldl., til at forbedre lo og stald med, til Anders Mouritsen. (Derefter specifikation af markjordenes deling).

(Resten af tingbladene for 1668 er forsvundet).

647

Hundborg Herreds Tingbog -1670

Herredsfoged er Lave (Lauge) Olufsen i Haring. Skriver er Thomas Jensen, Aalborg i Thisted. 7. februar.

Vurdering, registrering, skifte og deling afholdes den (20?) januar 1670 af Christen Knudsen Krog, Michel Christensen Blach, Christen Christensen, Anders Poulsen, alle boende ved Klitmøller, Tomis Jensen Skriver på herredsfogeden Lave Olufsens og på egne vegne i det hus og bo ibm., som

Peder Nielsen Skinderup iboede og afdøde, efter hans død såvel efter hans hustru Anne Nielsdatters død, på rette 30. dag.

Vurderingsmændene er »udnævnt af Hundborg herredsting snapsmandag den 10. januar at dele mellem de sal. menneskers arvinger«.

Overværende: Ungest Niels Pedersen, Skinderup, den sal. mands søn, på egne vegne, Ældste Niels Pedersen Skinderup på hans broder Peder Vellemsen, som er i fremmed land, om han er levende, hans datter Else Pedersdatters vegne, Anders Christensen ibm. på hans hustrus vegne, ved navn Maren Nielsdatter. Vurdering udover bohave bl.a. noget gammelt tømmer og et læs langhalm, som Niels Pedersen beretter er til »husens forfærdigelse efter husbondens befaling« og »en tredie part i en skude med Oluf Christensen Draxbech«, værdi 40 rdl., »en lille gammel båd liggende på Vandet øer«, halvpart i en gammel båd med velb. Jørgen Løche«, begge ubrugelige. Formue lait 93 sldl. 3 mk. 6 sk. Desuden beretter Niels Pedersen, at hans fader havde halvpart i en lille, gammel skude med Oluf Drasbesh, som han måtte sælge for 13 rdl. for at få sin fader og moder i jorden, hvilket de øvrige arvinger bekræfter. Gæld bl.a.: Den sal. mands svoger, Christen Drasbesh, 16 rdl. efter skadesløsbrev af 4/2 1660, plus rente m.m. Ældste Niels Pedersen, den sal. mands søn, 3 sldl. for varer, som den sal. mand tog til Norge at sælge for ham. Christen Knudsen Krog på hans søn Peder Christensens vegne, 3 sldl. for »to lige kister, han har gjort til de tvende sal. menneskers legemer«. Herredsfogeden og skriveren hver 1 rdl., trykt papir til registrering og skiftebrev 6 mk. Gæld lait 90 sldl. 3 mk. 1 sk. Ungøst Niels Pedersen overtager arv og gæld og betaler søster- og broderlodder af de 3 sldl. 5 sk.

Ungest Niels Pedersen Skinderup ved Klitmøller får arveafkald af Ældste Niels Pedersen Skinderup ibm. og Anders Christensen ibm. (på de i forrige indførsel nævntes vegne).

14. februar.

Retten blev sat i Tinggård formedelst den hårde vinter.

Poul Madsen i Gierup på hans moder, Kirsten Pedersdatter, og hans broder, Clemed Madsen, samtlige deres vegne, har ladet stævne Anders Nielsen i Sundbye og irettelagde et tingsvidne her af tinget dateret 8/10 1660, hvoraf fremgik, at Jens Tomsen, barnefødt i Sundbye, lovede at give sal. Jens Nielsen, som boede og døde i Aas, hans tre efterladte børn, nemlig, Else, Maren og Karen Jensdatter hver 20 sl dl., som skal stå i boet og få renter hos ham og deres

648

Hundborg Herreds Tingbog -1670

moder til de bliver 16 år gamle og i mellemtiden give børnene mad, øl, sko og klæder og god optugtelse.

Yderligere irettelægger han et tingsvidne her af tinget dateret 11/8 1662 efter Jens Tomsens hustru sal. Anne Madsdatters død, hvori formeldes, at Mads Clemedsen i Gierup har æsket bemeldte 60 sldl.

Derefter irettelagde han i genpart et kontraktvidne af Skiumb birketing af 22/2 1660 i forskrevne bo, som Mads Clemedsen i Gierup iboede, gjort imellem Kirsten Nielsdatter og forskrevne Anne Madsdatter, hvori berettes, at der skal restere 14 sldl., som efter Kirsten Nielsdatters død tilkommer forskrevne 3 piger Else, Karen og Maren. Dernæst fremfører Poul Madsen, at hans sal. fader efter disse værgemål har taget de 3 piger hjem til sig i deres umyndige år efter begge deres forældres død og givet dem øl, mad, sko og klæder og anden gudelig optugtelse på 71/2 års tid.

Poul Madsen formener, at Anders Nielsen i Sundbye, som børnenes farbroder, bør være deres rette lavværge og gøre rigtig regnskab med Mads Clemedsens arvinger i Gierup.

Dommen følger påstanden.

Poul Madsen i Gierup på sin moders og broders vegne og Anders Nielsen i Sundbye på sine 3 broderbørns vegne indgår en venlig overenskomst og afregning. (Herefter følger 1 side med gentagelser af ovenstående indførsel og beregning af deres mellemværende. Det ender med, at Mads Clemedsens arvinger beholder de 3 pigers samlede arvelodder med renter, dels som betaling for de 71/2 år, dels som betaling for tiden, indtil de kan tjene deres brød, idet der træffes aftale om, at de skal forblive i Gierup. Af »Kristen kærlighed« får børnene eftergivet en »gæld« på 76 sldl., men de får dog lov til at beholde deres moders kiste og klædevurderet til 13 sldl.).

Vedermålsting mellem Poul Madsen og Anders Nielsen. 21. februar.

Niels Lauritsen boende i Staxstrup på egne og medarvingers vegne, har ladet stævne velb. Jørgen Kaas på Faderspill og tiltaler ham for gæld 100 sldl., som hans skyldte sal. Suend Christensen, færgemand, forrige borger i Tisted, efter obligation af 1662, underskrevet af Jørgen Kaas Iffversen.

Obligationen er påskrevet: Rente rigtig betalt til denne dag, læst på Hundborg herredsting i april 1665, underskrevet Poul Poulsen (skriver).

Dom: Hans skal betale med resterende renter. Christen Thomsen i Sundbye (resten forsvundet). (Her mangler sikkert 1 eller flere blade).

28. februar.

Tomas Jensen Aalborg (= skriveren), borger og indvåner i Tisted på Niels Jensens vegne, rådmand ibm., lader læse et delevidne af Tisted byting 7/12 1667, over Søren Christensen i Nesterup for gæld. Yderligere lod han læse en

649

Hundborg Herreds Tingbog -1670

dele af Viborg landsting 15/1 1668: Niels Jensen Oderøe ved Jacob Pedersen Øregård, borger og prokurator i Viborg, lader for:ne Søren Christensen fordele, som i hjemtingsdelen. Herefter forbydes Suend Sørensen i Nestrup at »huse eller helle« for:ne Søren Christensen

7. marts.

»Anders Frøst i Tilsted udsteder«.

Lave Olufsen i Haring iredtelægger et gælds-brev fra Anders Lauritsen i Huinderup i (Had)erslevhus len i Tystrup sogn og herred til Niels Jensen Sløche, borger i Holstebro på 12 sldl. for en hest, at betale til Peder Højbye i Kolding. Underskrevet i Kolding den 8/10 1652.

Lave Olufsen tilbyder Niels Sløche på Anders Lauritsens vegne at indløse gælds-brevet.

14. marts. (Intet på tinge). 21. marts.

Laurits Nielsen, borger og handelsmand i Tisted har ladet stævne velb. Jørgen Kaas på Faderspill efter obligation og pantebrev af 28/11 1668 i den gård i Janderup, som Jep Schiøt påbor, og efter skadesløsbrev af 6/12 1669, gæld lait 110 rdl. 3 mk. 9 sk.

Dom: Jørgen Kaas skal betale eller lide indvisning i pantet.

Bertel Pedersen Lerche på Anne Pedersdatters vegne i Skioldborg har ladet stævne Maren Nielsdatter ibm., og iredtelægger et tingsvidne af 17/1 1670, hvori Suend Laustsen i Skioldborg vidner, at for:ne Anne Pedersdatter har tjent ham i 11 år og hvert år er hendes løn afgrøden af 4 skp. bygsød.

Maren Nielsdatter skyldes nu for betaling af den nævnte afgrøde og af 1/2 td. mel samt i rede penge et lån på 2 slmk. og 3 sldl. som løn for det sidste år.

Jens Christensen i Sundby møder for Maren Nielsdatter og anmoder om opsættelse. Sagen opsættes 1 måned. (9/5).

28. marts.

Christen Christensen Høj i Nors på sin husbonds vegne, M. Hans Zoega »til Nees« (= Næs, senere Lindenberg), professor på Københavns universitet, har ladet stævne Jørgen Nielsen i Vester Diernis og iredtelægger en kontrakt af 27/8 1660 mellem mester Hans Zoega og hans tjener Jørgen Nielsen, som bor i Vester Diernis, og Christen Nielsen, provstiskriver i Ty, hvorefter Hans Zoega har solgt sit landgildekorn af Diernis og andet gods i Ty, som er årligt 641/2 td.,byg, 471/2 td. havre, for 9

slmk. pr. td . byg og 4 slmk. pr. td. havre, ialt 192 sldl. 2 mk. 8 sk.

Hvert år leveres til afskibning i Thisted eller Løgstør gode, velforvarede varer nemlig: 4 td. nødkød 20 sldl., 2 td. lammekød 14 sldl., af begge posterne skal kalunerne, og hvad andet tjenligt er og kan saltes, medfremsendes. 4 gode galtsvin at slagte leveres fersk, og hvad saltes kan, og ister med, for 12 sldl. 1 td.

Hundborg Herreds Tingbog -1670

saltede fede gæs, kråse og ister med, for 8 sldl. 6 td. fin, sigtet mel for 20 sldl. 3 td. rugmel 25 sldl. i td. smør 18 sldl. 10 lispund talg 15 sldl. 1 td. middelmådig byggryn 5 sldl. 1/2 td. gode små byggryn 3 sldl. 1/2 td. havregryn 2 sldl. 2 td. saltede sild 12 sldl. 1 td. saltet ål 8 sldl. 1 td. saltet »koelle« 10 mk. 1/2 td. »macherill« 3 sldl. 1/2 td. helt 3 sldl. Adskillige slags tørfisk. lait for 182 sldl. 2 mk. Underskrevet af Jørgen Nielsen og hans broder Christen Nielsen samt af Hans Zoega.

Dernæst irettelægger Christen Høj, Jørgen Nielsens daterede specifikationer over afskibede varer for 1664, -67, -68 og -69, der alle viser, at han ikke har overholdt kontraktens tidsfrist, som er levering i København senest 14 dage efter Michelsdag (som er 29/9).

Endvidere irettelægger Christen Høj syn på de leverede varer for 1665 og -68, hvoraf fremgår, at varerne er af dårlig kvalitet, og at der er snydt på målet. Især 1668 er det galt: »Fire tdr. mager nød kød, at være lagt udi 4 gamle rådne tønder, kødet var fordærvet, og en del ædt af hunde eller katte, ingen lage var der på, men fuld af store lange maddiker, og var så skammelige pakket, at af de 4 tdr. kunne rettelig være pakket 3 tdr. . . .« (Synet beskriver resten af varerne på lignende vis. Årsagen til den slette tilstand er delvis den lange transporttid. Eksempelvis: Varerne indskibet i Thisted i oktober 1667, blev liggende i Aalborg og kom først til København ved påsketid 1668).

Herefter anklages Jørgen Nielsen »min ridefoged og bonde« for at have forholdt sig »svigagtigheden og med argelist«, som bevist ved de fremlagte syn, og for efter 3. reces, art. 42, at have forbrudt sit fæste, samt iøvrigt påført Zoega betydelige udgifter til indkøb af varer, forårsaget af for sen levering.

Endelig anklages han for nu at ville ved rettens hjælp hjemtage bøndernes resterende landgilder, som rettelig tilkommer Zoega, der samtidig anmoder herredsfogeden om at friholde bønderne for Jørgen Nielsens tiltale. Anklageskrift underskrevet af Hans Zoega 10/1 1670.

Sagen opsættes en måned.

(Hele indførslen fylder 10 sider i tingbogen). (2/5). (4. april er 2. påskedag).

11. april.

Anders Ebisen i Siøring på Peder Frøsts og (forsvundet) Sørensens vegne, begge kirkeværgere i Tilsted, fremstiller synsmænd: Anders Frøst i Tilsted, Christen Christensen i Løngbierrgård, Mads Christensen og Anders Poulsen ibm., der har synet »Store kirken, lille kirke, kirkegårdsdiget og skollehuset«. På sidstnævnte mangler tag, tømmer og ler.

Vedermålsting.

Anders Frøst i Tilsted på sin husbonds vegne, Eyller Jacobsen, forpagter til Jernet, har ladet stævne Anne Iffuersdatter i Nørntoft, »talte med hendes søn Jesper Tomsen«, samt alle andre af husbondens tjenere i

herredet: Niels Jensen i Tindstrup, Maren Poulsdatter ibm., Peder Jørgensen i Tuorup, Maren Shiøt i Tilsted, Jens Christensen ibm., Anne Iffuersdatter i Torsted, Niels Andersen i Nørntofft mølle for restancer.

Dom: De skal betale.

651

Hundborg Herreds Tingbog -1670

Suend Iffuersen i Sønder Skioldborg lader læse en vurdering i hans bo efter hans sal. hustrus død.

Vurderingsmænd: Suend Lauritsen i Bundgård i Skioldborg, Villads Christensen, Christen Christensen og Klemed Villadsen ibm. Iøvrigt til stede: Mads Jensen i Skioldborg i herredsfogedens fraværelse, Anders Klemedsen i Biersted og Christen Christensen Kalderup som værger for den sal. kvindes børn: Jørgen Christensen, Christen Christensen, Laurits Suendsen og Dorete Christensdatter.

Formuen er 111 sldl. 5 sk. Gæld ialt 147 sldl. 8 sk.: Til husbond Waldemar Schramb efter hans fuldmægtigs irettelæggelse, Jens Lauritsen, foged på Thuodbøll, først en dom har af tinget den 15/7 1667 - 16 rdl. 5 mk. Dernæst en dele af samme ting 13/7 1668 - 18 rdl. 5 mk. 10 sk. og endelig restancer, hvilken samlet gæld til husbond på 104 sldl. 3 mk. 10 sk. først blev udlagt 1 boet. Endvidere udlagt 121/2 mk. til præsten, fogeden, skriveren og trykt papir.

Værgerne æskede de nævnte 3 børns arvelodder efter deres sal. fader Christen Clemedsen efter tingsvidne af 10/9 1660 - 20 sldl. (til hver ?), som Suend Iffuersen lover at betale i årlige afdrag. Ligeledes lover han at betale de andre kreditorer »om gud vil han kan noget komme på fode«.

18. april.

Christen Christensen i Thillsted degneboel på hans husbonds vegne, mester Anders Nielsen Heeboe, sognepræst i Thisted, efter fuldmagt af 16/4 1670, fremlægger en skriftlig seddel til hr. Anders Liungbye vedr. en stævning til hr. Anders Heeboe af 11/6 »sidst forleden med opsættelser på, dateret Skioldborg kirke den 2. og 11. juni«, hvoraf Heeboe begærede genpart, hvilket ikke er opfyldt. Han truer med at klage »på højere steder over sådan genstridighed mod kongelige befalinger«. Thisted 14/6 1669.

Derefter irettelægges et andet brev af 26/5 1669 underskrevet på Skioldborg præstegård af hr. Poul Christensen Påske og til hr. Laurits Madsen, sognepræst til Hundborg og Janderup sogne, der af hr. Anders Nielsen Liungbye, »guds ords medtjener i Thisted«, er indstævnet til at møde i Skioldborg kirke den 2. juni for at vidne, om han (Laurits Madsen) ikke, da han blev udnævnt til cappelan i Thisted, måtte give M. Anders Nielsen forpligt til at holde M. Anders' aftensangsprædikener årlig fra Fastelavn ti Michaelis og messe for ham om fredagen året igennem, før hr. Laurits Madsen fik sit kaldsbrev. M. Anders Nielsen er ligeledes indstævnet.

Da hverken hr. Laurits eller mester Anders er mødt stævnes de igen til den 11. juni på hvilken dag hr. Laurits møder, men ikke mester Anders.

(Sagen fortaber sig i udeblivelse og juridisk småkævl).

Laurits Nielsen i Aas fremlægger registrering og vurdering dateret 30. marts 1670 efter sal. Christen Sørensen i Aas på den efterladte hustru Margret Jørgensdatters vegne. Laurits Nielsen har nu sted og fæst gården. Til stede, Jørgen Jensen i Horstrup på den sal. mands barns vegne, Else Christensdatter, som værge og formynder, eftersom han er hendes morfader, »og ikke nogen nærmere, som vederhæftige er«.

Formue 130 sldl. 3 sk. Gæld bl.a.: Jørgen Jensen æskede 2 lån på 10 sldl. og 8 rdl.

652

Hundborg Herreds Tingbog -1670

med renter samt på sin datter Anne Jørgensdatters vegne 3 sldl. Til den sal. mands søster Mete Sørensdatter i Sperind, 1 rdl. til den efterladte hustrus broder Anders Jørgensen 4 sldl. Gæld i alt 87 sldl. 21/2 slmk.

Else Christensdatters arvelod bliver stående i boet, og hun selv bliver hos Laurits Nielsen og hendes moder, til hun bliver 18 år. (3/10).

Jørgen Nielsen i Horstrup irettelægger en registrering og vurdering af 29/3 1670 efter sal. Jens Christensen, som boede og døde i Kalderup.

Vurderingsmænd: Peder Jensen, Isach Nielsen, Christen Christensen og Jens Christensen, alle i Kalderup

Til stede: Jørgen Jensen på børnenes vegne, nemlig Christen Jensen, Jens Jensen, Karen og Anne Jensdatter. Ridefogeden Jens Lauritsen på Tuodbøll på husbondens vegne og herredsfogeden på rettens vegne.

Formue 37 sldl. 3 mk. 2 sk. Gæld 22 sldl. 1 mk. 2 sk. Resten deles i 2 halvdele, hvoraf de 4 børns halvdel deles i 4 lige store dele, der bliver stående i boet hos deres stiftfader Christen Jensen. Arne Jørgensdatter (enken!) får den anden halvdel.

Tomis Jensen, Aalborg, borger og indvåner i Thisted, for borgmestre og råd i samme stad, irettelægger et skriftligt indlæg: Eftersom »velfornemme Jesper Nielsen order med exequer rytteri ehr andkomen«, at resten af Tisted bys skatter til kongl. May. uden ophold skal betales, og da den største rest findes i sal. borgmester Peder Justsens bo, er der gjort udlæg heri, som hustru og arvinger skal gøre i rede penge. Herefter tilbydes udlægget for betaling af skatterne og især til velb. Jørgen Kaas til Faderspill, hans gård i Janderup, som Niels Pedersen påbor, som sal. Peder Justsen havde i pant, og som er udlagt til kongens skatter. Der udbydes ligeledes markjord og en huspart på Hundborg og Hillerslev herredsting samt Tisted byting. Underskrevet på Thisted rådstue den 25/4 1670 af Tomas Madsen, Christian Mortensen Lilius, Niels Jensen, Mogens Nielsen og Morten Tomesen.

Tingsvidne.

Jens Nielsen i Sundby på moderens, Dorete Jendatters, egne og søskendes vegne får afkald af Christen Poulsen i Sperind for den arv hans hustru, Dorete Nielsdatter, kunne tilfalde efter hendes sal. broder, Christen Nielsen, som boede og døde hos moderen i Sundby, samt for hvad hun kan tilkomme efter sin moder Dorete Jensdatter.

Vedermålsting.

Jens Nielsen i Ellsted irettelægger registrering, skifte og deling af 22. januar 1670 efter den sal. »danne Quinde« Inge Tomasdatter, som boede og døde i Skioldborg siddende i uskiftet bo efter hendes sal. husbond Niels Christensen, som nogen tid tilforn er død. Vurderingsmænd: Poul Christensen Smed i Skioldborg, Villads Christensen, Christen Christensen og Clemed Villadsen, alle ibm. Mads Jensen Syndbye ibm. i herredsfogedens sted.

Til stede: Jens Nielsen i Ellsted på egne og en søster Kirsten Nielsdatters vegne, som er i Norge. Tomas Nielsen i Thisted, på hans vegne hans hustru Else Graffuersdatter. Christen Thommesen i Snedsted på hans hustru, Maren

653

Hundborg Herreds Tingbog -1670

Jensdatter, vegne. Peder Michelsen i Skioldborg på hans hustru, Anne Jensdatters, deres børns vegne.

Formue 29 sldl. 17 sk. Gæld: For:ne Jens Nielsen 13 sldl. 3 mk. bliver udlagt af boet. Til deling 14 sldl. 1 mk. 7 sk. i 2 lige lodder, hvoraf den ene tilfalder sal. Niels Christensen Skrædders egne børn, nemlig Thomas Nielsen Skrædder, Jens Nielsen og Kirsten Nielsdatter. Den anden halvdel tilfalder de samme tre samt Maren Jensdatter og sal. Anne Jensdatters børn, samtlige efter deres sal. moder Ing Tomasdatter. Alle arvelodderne bliver udlagt i det efterladte bo. Tingsvidne. 2. maj.

(28/3). Christen Høj i Nors på sin husbonds vegne, fremlægger alle hans forrige breve og dokumenter og m. Hans Zoega, som i dag selv var til stede spurgte Jørgen Nielsen, om han havde noget herimod at svare, hvilket han ikke havde. Der begæres dom. (Sagen fortsætter).

Samme på sammes vegne irettelægger en opsættelse af 28/3 1670 (der gentages på de næste 9 sider i tingbogen).

Kendelse: For det første - Selvom sal. Christen Nielsen på Thanderup er medunderskriver af kontrakten er han eller hans arvinger ikke indstævnet. For det andet - Det synede gods burde være takseret og det beskadigede returneret. For det tredje - Det er ikke bevist, at m. Zoegas bøndergods har lidt eller er blevet øde ved Jørgen Nielsens handlemåde.

Jørgen Nielsen og mester Hans bør gøre rigtigt regnskab med hinanden, hvilket ikke er gjort i mange år, og først da kan afgøres om Jørgen Nielsen kan fradømmes sit fæste.

Anders Ebisen i Sløring på sin husbonds vegne, fremstiller, Poul Christensen Smed i Skioldborg, Christen Madsen ibm. og Peder Pedersen i Aas, der vidner, at de var i Aas 1669 i 5te uge før Set. Hans' dag til Ingeborg Jensdatter, sal. Steffen Poulsens, for at gøre udlæg efter dom hos hendes søn Jens Steffensen, men han var ikke hjemme, og da Ingeborg Jensdatter påstod, at alt i gården var hendes, fik de intet udlæg. Ingeborg og hendes søn er begge stævnet til vidnespår.

(21/3). Bertel Pedersen Lerche, på Anne Pedersdatters vegne i Skioldborg, indgår forlig med Maren Nielsdatter, sal. Niels Christensens efterleverske i Skioldborg, vedr. hendes gæld (skyldig løn) til Anne Pedersdatter.

Maren Nielsdatter skal betale 1/2 td. mel og 2 sldl. samt 8 td. byg i 3 terminer, Vedermålsting. (22/8).

Mads Jensen Sundby i Skioldborg har ladet stævne Christen Tomsen i Sundby, »talte med hans søster Volborg Thomasdatter i hans gård«, Tomas Sørensen i Støffring og Michel Sørensen i Silstrup for skyldig korn.

Dom: De skal betale.

654

Hundborg Herreds Tingbog -1670

16. maj. (Intet på tinge). (23. maj er 2. pinsedag. 30. maj.

Clemed Therkellsen i Hørdumb på hans husbonds tjeners vegne, Niels Sørensen, nu boende i Sundgård ved Villsund, har ladet stævne Suend Lauritsen i Bundgård, »talte med hans broder Anders Lauritsen«, og irettelægger et afkald her af tinget den 11/1 1669, hvori Suend Lauritsen har givet kvittering til Bertel Pedersen for den arv, 26 sldl. 21/2 mk., som sal. Niels Suendsen, der boede i Sundgård, efterlod sin datter Else Nielsdatter, samt lovet at holde »Anne Bertelsdatter i Sundgård og for:ne Bertel Pedersen »fri for yderligere krav«. Clemed Therkelsen sætter i rette, at Suend Lauritsen »uden længere ophold« skal tage bemeldte pigebarn Else Nielsdatter til sig eller »lide tiltale og dele«. Dommen følger påstanden.

6. juni.

Christen Poulsen i Vang irettelægger registrering og vurdering af 27/12 1669 efter sin sal. hustru Inge Pedersdatter.

Vurderingsmænd: Christen Jensen i Torsted, Anders Jensen i Aækier, Laurits Christensen i Trab og Anders Knudsen i Skorup.

Til stede var den sal. kvindes arvinger: Poul Pedersen i Diernis, Jesper Pedersen i Vang, Jørgen Pedersen i Siøring, alle på egne vegne, og Laurits Jensen i Vang på sin moders Benet Pedersdatters vegne.

Boets formue 130 sldl. 1 mk. 7 sk. Gæld 153 sldl. 3 sk. Arvingerne fragår arv og gæld.

Vedermålsting.

13. juni. (Intet på tinge). 20. juni.

Christen Nielsen i Sundby har ladet stævne Jens Christensen ibm. for lånte penge 3 rdl. 4 sk.

Dom: Han skal betale. 27. juni.

Christen Mortensen Lilius, borgmester i Tisted og amtsskriver over Thy og Mors amt på 3 års tid, får skudsmål af »24 af de bedste herredsmænd« (navngivet) som en god og ærlig amtsskriver, der ønskes bibeholdt i embedet. Morten Andersen, rådmand i Tisted, på Christen Pedersen i Østergård i Silstrup, hans vegne, fremstiller synsmænd: Jens Andersen, Suend Olufsen og Poul Persen i Silstrup, der har synet sår og skade, som Michel Sørensen i Silstrup har tilføjet for:ne Christen Pedersen med en tørvespade. Michel

655

Hundborg Herreds Tingbog -1670

Sørensen er stævnet til vidnespår. Stævningsmændene talte med hans hustru Karen Christensdatter. (4/7).

Anders Ebisen i Sløring på Lisbet Pedersdatters og Anders Christensens vegne i Ferigård, fremstiller folk, der vidner, at hvor Ferigårds indmarksjord og engstrækker støder til Arsø mellem vestre og østre dige har der ikke været brugt voddræt og ålestangning sålænge vidnerne mindes: Poul Rasmussen i Tuorup - 50 år. Niels Andersen ibm. - 35 år. Skaris Jensen ibm. - 30 år. Niels Nielsen ibm. 50 år. Jep Christensen i Korsgård - 24 år. Mads Christensen i samme sted - 20 år. Poul Poulsen i Vang - 60 år. Laust Laustsen i Tuorup - 24 år. Christen Nielsen ibm. - 23 år. Poul Persen i Diernis - 40 år. Christen Nielsen i Klostergård - 28 år. Poul Christensen i Vang - 20 år. Anders Knudsen ibm. - 38 år.

Christen (Mortensen ?) i Tuorup og (navn forsvundet) er indstævnet til vidnespår.

Jens Lauritsen, foged på Tuodbøll, på sal. Christen Tomsen, som boede og døde på Møgelvang, hans efterladte hustru, Else Madsdatter, hendes vegne, frasiger hende arv og gæld på tredje ting. »Hun vil ikke vinde eller undgælde i nogen måder, eftersom ... efter den sal. mands død, over graven, der han blev jordet, af hende arv og gæld undsagde og kastede nøglen på graven«.

Jens Lauritsen har derefter på husbondens vegne ladet boet antegne og tilbyder det til arvinger eller kreditorer mod at svare til den skyldige gæld. Jens Nielsen i Aas (i familie eller slægt med afdøde) er indstævnet til dette tilbudsvidne.

4. juli.

Peder Pedersen, forvalter til Dueholm Klosters len, har ladet stævne Ørum slots tjenerne her i herredet, og spørger dem, om de, som de har gjort i forrige åringer, vil give ham »vogn aare«, idet han på sin

bestillings vegne skal rejse meget i herredet og i landet. Så ville han age og køre med sin egen vogn. Alle fremmødte gik med til at yde, som de havde givet til hans formand.

(27/6). Morten Andersen, rådmand i Tisted, på Alexander Grubes vegne til Donnerup og Niels Andersen i Østergård i Jestrup på Anne Krag til Glumstrup og hendes medarvingers vegne, lader hver udpege 4 skønsmænd (navngivet) til at udstikke skel på Silstrup mark mellem Christen Pedersen i Østergård og Michel Sørensen i Silstrup. (Sagen fortsætter).

(Samme) Morten Andersen og Niels Andersen fremstiller (samme) Christen Pedersen og Michel Sørensen, der har indgået forlig, og hvis det brydes, skal den skyldige betale en okse til sin husbond og en tønne god øl til sine grander. Vedermålsting. (11/7).

Villads Christensen i Skioldborg på egne og medbrødres vegne, nemlig Poul Christensen Smed og Jens Christensen ibm. og Niels Christensen i Aas irettelægger et stedsmålsbrev vedr. kongens korntiende i sognet, som de har fæstet af »gudfrygtige matrone Margrethe Pedersdatter, sal. Peder Madsens,

656

Hundborg Herreds Tingbog -1670

dateret 22/6 1670 i Tisted. Herefter forbydes gård- og husmænd i sognet at hjemføre avl, før der er tiendet på kærven. Desuden forbød Villads Christensen alle Sundby folk og Skioldborg husmænd at grave tørv og hulgrøft i Birsted kier. (Peder Madsen var ridefoged til Ørum Slot).

Niels Lauritsen i (Vorup?), ridefoged for Jørgen Kaas i Faderspill, har ladet stævne Jep Christensen Smed i Brunshoue, Christen Christensen i Hundborg, Niels Pedersen i Janderup samt Suenning Michelsen, Bertel Nielsen og Niels Bach, alle i Snedsted, for restancer efter liste af 4/7 1670.

Dom: De skal betale.

Morten Andersen, rådmand i Tisted, på Alexander Grubes vegne, fremstiller synsmænd: Michel Jensen i Tilsted, Jep Frøst, Mads Christensen, Per Frøst, Peder Andersen og Christen Christensen i Liungbjergård ibm., der har været på Silstrup mark på (Skib?)dals bach. (Synsafhjemlingen er forsvundet). Peder Pedersen i Silstup er stævnet til vidnespårhør.

Vill Suendsen i brund, på sin husbonds vegne, har ladet stævne alle Ørums tjenere i Hundborg herred efter restenceliste af 2/6 1670. (5 sider specifikation, det meste let læseligt.

Dom: De skal betale. 11. juli.

(4/7). Morten Andersen Rådmand, på Christen Persens vegne i Østergård i Silstrup, og Michel Sørensen på egne vegne, fremstiller skønsmænd, der har sat skel og sten mellem Christen Persens og Michel Sørensens jorder på Silstrup mark. (Nævnt bl.a. stednavnene, Holsted, Strandager, Liskov Rende, Skibdalen, Teylbjerg).

Jørgen Nielsen i Tindstrup på egen og medbrødres vegne har ladet stævne Niels Christensen, Niels Persen, Ib Andersen, Christen Sørensen og Just Michelsen, alle ibm., der lovede at betale deres part af kirkens tiende for ødegårde i sognet. Thomas Sørensen i Nørgård i Nørhaae på hans husbonds vegne, fremstiller synsmænd: Anders Laustsen i Hundborg, Christen Andersen, Jens Andersen på Toft, Jens Madsen ibm., Niels Christensen Shiødt i Janderup, Jens Laustsen i Snedstrup, Jens Persen Huolstrup ibm. og Per Jensen i Hundborg, der har været på Nørhaae mark og synet nogle gamle hulveje, som nogle steder er sløjffet ved dyrkning og digning til skade for Thomas Sørensen. Christen (Bodsen?) i (forsvundet), Mads Christensen ibm. og Knud Christensen ibm. er stævnet til vidnespårhør.

Jørgen Nielsen i Diernis har ladet stævne (26) fæstere i herredet for penge og korngæld efter forskellige gældsbreve.

Dom: De skal betale.

657

Hundborg Herreds Tingbog -1670

Jørgen Nielsen i Diernis har, på sin husbonds vegne,. ladet stævne Son Ouffuersen i Dollerup og Else Ouffsdatter ibm. for restancer.

Dom: De skal betale.

Jens Lauridsen, foged på Thuodbølle, på sin velb. husbonds vegne, har ladet stævne alle Tuodbølle tjenere her i herredet (ialt 24, specificeret) for restancer. Dom: De skal betale.

Søren Nielsen Smed, nu værende i Tisted, har ladet stævne Thomas Christensen og hans hustru Anne Christensdatter i deres gård i Skinderup og irettelægger et brev på 20 sldl. og 1 td. rug, udstedt af sal. Christen Sørensen i Skinderup, forsne Anne Christensdatters sal. fader. Brevet underskrevet den 25/8 1655 i Tindstrup.

Dom: De bør betale halvdelen, da Anne Christensdatter er den ene af sal. Christen Sørensens to døtre og arvinger.

Anders Jensen i Vestergård i Vandet sogn på egne og medbrødres vegne, har ladet stævne i Sperind, Niels Sørensen, Poul Jensen, Niels Christensen samt Jens i Kieldgård i Sløring.

Sagen opsat 8 dage. 18. juli.

Jens Andersen Frøst i Tinstrup opsiger her på 4. ting efter St. Hansdag sin gård og har til påhør ladet stævne Else Hansdatter, sal. Christen Nielsens på Tanderup, og hendes datter med lavværger.

Tingsvidne.

Peder Olufsen og Niels Olufsen i Tuorup opsiger her på 4. ting efter St. Hansdag deres gård og har til påhør ladet stævne husbond »for Ørumb slots port«. Tingsvidne.

Mads Clemedsen (stednavn forsvundet) opsiger her på 4. ting efter St. Hansdag »de husesteder, som han har haft i brug«, og som han »beretter at have stået øde siden kejserens tid«. Niels Nielsen i Sperind og Mads Madsen i Siørind har stævnet husbond for Ørums port. Tingsvidne.

(Mads Clemedsen i Siørind er tinghører den 25/7). 25. juli.

Niels Andersen i Torsted på sal. Poul Nielsen Bund i Skioldborg, hans efterladte hustrus vegne, Maren Michelsdatter, får arveafkald af Poul Jensen i Nør-Skioldborg på hans hustrus Karen Nielsdatters vegne og af Else Nielsdatter, født i Bundgård, som i dag her for retten har gjort Anders Ebisen i Sløring til sin værge. Anders Ebisen giver afkald på Else Nielsdatters og hendes søster, Maren Nielsdatters vegne, for arv efter deres bemeldte sal. (broder?) Poul Nielsen Bund.

Vedermålsting. (Sagen fortsætter).

658

Hundborg Herreds Tingbog -1670

Maren Michelsdatter, sal. Poul Nielsen Bunds efterleverske i Skioldborg, lover ovennævnte arvinger at betale sin mands efterladte gæld. Poul Jensen får på hans hustrus vegne en fordring på Svend Laustsen i Bundgård, men Else og Maren Nielsdatter får arvelodder, som har stået i boet.

Vedermålsting. 1. august.

Peder Pedersen, forvalter på Ørum, fremstiller vidner: Anders Andersen i Sperind - mindes 38 år, Anders Ibsen i Skinderup - 26 år, Simon Pedersen, født i Øster Vandet - 16 år, og Peder Clemedsen i Torsted - 13 år, der vidner, at Ørum slots tjenerne i Øster Vandet sogn i ovennævnte tid, som de mindes, har haft fælles klit med Vester Vandet sognemænd, fri brugelighed med »illing« og andet, ulast og ukæret, i klitten fra Nors sø og vest på.

Stævnet til vidnespårhør er alle i Tued sogn, Nors sogn og Vester Vandet sogn samt Jørgen Løche i Søgård, Nebel, Tanderup og Lille Tøfting. (160-170 navngivne personer fra Nors og Vester Vandet sogne).

Anders Jørgensen i Siørind forbød Laurits Christensen og Christen Christensen i (?)gård
ibm. at køre eller drive eller gøre vej over hans kornmark.

Laust Nielsen i Sundmølle har ladet stævne Laust Jensen i Staxstrup og Niels Poulsen ibm. for gæld til Bertel Pedersen Møller.

Dom: De skal betale.

Anders Knudsen i Hunborg på hr. Laurits Madsens vegne, sognepræst til Hunborg og Janderup, har ladet stævne Anders Laustsen i Dalgård i Hunborg for restance, skatter og gårdens brøstfældighed.

Dom: Han skal betale, dog skal brøstfældigheden synes og bevidnes.

Per Persen Søe i Tisted fremstiller Jens Andersen i Silstrup, der bekender, at han har modtaget rede penge for korn m.m., som han har solgt til Per Søe. Bertel Pedersen Lerche på velb. Enuold Kaas til Liunghollmb, hans vegne, har ladet stævne Jens Andersen i Silstrup for 2 års restancer, pr. år 6 td. byg å i rdl., 6 td. arre å 1 sldl., 1 pund smør 1 rdl., i skovsvin 9 mk., 2 høns 4 sk., 1 gås 20 sk., 1 lam 2 mk., 4 snese ål 16 sk., arbejdspenge 6 rdl.

Dom: Han skal betale. 15. august.

Peder Poulsen Midiholm i Skioldborg fremstiller vidner: Thomes Christensen, Hans Tomesen og Christen Nielsen Midiholm i Skioldborg, der vidnede at den 10. juli, da de kom fra kirken, så de, at Christen Madsen, karl hos Niels Jensen Oderøe, rådmand i Tisted, samt Jørgen Krogsgård, havde et læs hø ved Støffring mark på Skioldborggårds eng, som tilhører Peder Midiholm. De så at hestene ikke kunne trække læsset løs af engen, hvorefter de på Peder Midiholms anmodning forbøde at borttage høet, da »forligelsesmålet« gik ud på, at Niels Oderøe ikke måtte tage mere end hans egne heste kunne trække.

659

Hundborg Herreds Tingbog -1670

Herefter vidnede Laust Christensen Aas, at Christen Madsen red bort og kom tilbage med Ingeborg Søes karl og hendes 2 heste, som blev spændt for læsset, hvorefter de kørte bort. Det samme vidner Poul Jensen og Christen Nielsen ibm., og endvidere, at de var i Niels Oderøes stue, hvor han lå i sin seng, og lagde 3 mk. på hans bryst og opsagde aftalen om levering af hø.

Peder Midiholm har ladet stævne alle nævnte som vidner og til vidnespåhør. Tingsvidne.

22. august.

»Retten blev holdt i Tinggård, som for regn og guds vejrlig ikke kunne holdes på tinget«.

(9/5). Bertel Pedersen Lerche har ladet stævne Maren Nielsdatter i Skioldborg, »talte med hende selv i hendes frammers«, og irettelægger et tingsvidne af 17/1 1670, en opsættelse af 21/3 1670 og et forligsvidne af 9/5 1670, hvori Maren Nielsdatter lover at betale skyldig løn til Anne Pedersdatter i Skioldborg.

Da første betalingstermin ikke er blevet overholdt kræver Bertel Pedersen hele gælden betalt på en gang.

Dom: 1. termin skal betales, ellers kan der gøres udlæg. Den øvrige betaling må der sagsøges om, såfremt den ikke betales til tiden.

29. august.

Anders Ebisen i Sløring har på sin husbonds vegne ladet stævne sal. Poul Poulsen Skriver, som boede og døde i Vang, hans efterladte hustru og børn med lavværger til vidnespåhør og fremstiller: Anders Salmandsen i Vang, Jens Christensen ibm., Poul Laustsen og Mads Christensen på Skurheede, der afhjemler deres syn på sal. Poul Poulsens gård. (Rallings?)hus, ladehus og 2 jordhuse, der stort set er vel ved magt. Brøstfældighed lait 10 mk.

Tomas Sørensen i Nørgård i Nørhaae har på sin husbonds vegne, ladet stævne alle Vestervig tjenere i Hundborg herred for restancer efter 2 lister af 30/4 1670, underskrevet Søren Bendixen. (3 sider specifikation).

Dom: De skal betale. 5. september.

Mads Michelsen i Tindstrup får arveafkald af sin stiftsøn Tomes Thomesen ibm. for den arv' han kan tilkomme efter sin sal. fader Thomes Christensen, som boede og døde i Torsted. Vedermålsting.

12. september.

Christen Nielsen Midiholm i Skioldborg fremstiller Anders Nielsen i Sundby på hans sal. broder Peder Nielsen i Skioldborg, hans fire døtres vegne, som er Maren, Karen, Mette og Anne Pedersdøtre. Endvidere Jens Pedersen, den sal. mands søn på egne og sin moders, Else Sørensdatters vegne. Ved skiftet i den

660

Hundborg Herreds Tingbog -1670

sal. mands bo blev der til hver af søstrene 3 sldl. 1 mk. og til broderen 61/2 sldl. og til deres moder den anden halvdel. Desuden aftaltes at for: ne Christen Nielsen skulle have Maren Pedersdatter til ægte og overtage gården samt have Else Sørensdatter på aftægt for livstid. Christen Nielsen og Maren Pedersdatter overtager gården med al løsøre og moderens arvelod, men skal betale boets gæld incl. arvelodder.

Vedermålsting.

Bou Erichsen i Vang oplader fra Valdborg dag sin bolig og værsted til Laust Pedersen i Vang. Indtil da skal Bou Erichsen betale skatterne, men Laust Pedersen skylden og brøstfældighed.

19. september. (Intet på tinge). 26. september. (Intet på tinge). 3. oktober.

Ærlige og »fattige« mand Anders Nielsen, før boende i Tilsted, får skudsmål af 24 sogne og herredsmænd (navngivne), der kun ved, hvad godt er om Anders Nielsen fra han blev født i Tilsted af ærlige forældre, som ung karl og efter han blev gift, men som under fjendernes indfald og

deres »tyrani mod ham med mange stød og slag« mistede sit helbred, så han ikke kan arbejde, og ydermere hans kvæg ved »ulykkeligt tilfald er bortdød«, så han nu må forsørge sine børn og hustru ved at »besøge godtfolk om hjælp i Jesu navn«.

Peder Christensen i Nør Skuorup, fremstiller Jens Eskisen i Skukorup, Mads Viladsen ibm., Peder Christensen i Sønder Skuorup og Mads Christensen på Skoerheede, der beretter at de har været med Peder Christensen ved en bolig ved Sigshøj, som han har i fæste, og set et jordhus på sønder side af en kålgård, 3 par spænde træer med jord ovenpå var lukket næsten til jorden.

Genopbygning vurderet til 1 sldl.

(18/4). Peder Sørensen i Sperind på egne og sin søsters Mette Sørensdatters vegne, har ladet stævne Laust Nielsen i Aas for henholdsvis 9 sldl. og 1 rdl. efter skiftebrevs indhold efter sal. Christen Sørensen Smed, som boede i Aas. Skiftebrevet fremlagt på Hundborg herredsting den 18/4 1670.

Dom: Han skal betale. 10. oktober.

Retten holdt i Tinggårds stue på grund af regn. (Intet på tinge). 17. oktober.

Niels Christensen Yde i Sundby fremstiller vidner: Anders Nielsen i Sundby, Poul Torsen og Laust Christensen ibm., der har synet Niels Yde, »da han lå på hans seng og var helt blodig både i øjnene og i ansigtet« af et stort hul i hovedet

661

Hundborg Herreds Tingbog -1670

på højre side over til øret, og han sagde, han var døv og tunghør af slaget, som han skyldte Jens Christensen ibm. for.

Jens Christensen begærer genpart af vidnet. (Sagen fortsætter).

Niels Yde i Sundby fremstiller vidner: Jens Persen og Maren Andersdatter, begge ibm., der vidnede, at de så Jens Christensen ibm. komme med en ringet kølle og jage Niels Ydes søn Christen Nielsen fra faderens møgvogn og hørte ham sige til Christen Nielsen: »du øst en tiuff, en skielm och boer unge«.

Jens Christensen begærer genpart. (Sagen fortsætter).

Niels Christensen Yde i Sundbye fremstiller vidner: Niels Jespersen i Staxstrup og Poul Christensen Smed i Skioldborg, som vidner, at de har forligt Niels Yde med Jens Christensen, som skal betale 4 1/2 rdl. i 2 terminer i erstatning, første termin til Set. Hansdag. Jens Christensen svarer, at det først var til Mortensdag, og at han desuden ikke vil holde sin del af forliget, da Niels Yde heller ikke har holdt sin.

Han begærer genpart af vidnet. 24. oktober. (Intet på tinge). 31. oktober.

»Holdt i Tinggård for Guds regn og ondt vejrlig«.

Graffuers Jensen i Sløring, Laust Laustsen i Hiardal og Anders Frøst i Tilsted på hans husbonds, Eyller Jacobsens, vegne, fremstiller Christen Jørgensen i Tinggård i Siøring, Jens Christensen, Knud Sørensen og Anders Poulsen i Tilsted, der vidnede, at de var med Anders Frøst i Norntoft mølle og så, »at der var ingen folk i møllen, som den havde sted, fæst eller vedkom, og at der var ganske intet i møllen og sengefiellene for sengen med andet mere var borttagen«.

Derefter syn på mølleværk og -hus og en 3-gulvs lade med »hue ved hver lade«, der i hovedsagen var meget medtagne.

Stævnet til vidnespåhør er fæsteren Niels Andersen, der dog ikke blev truffet på møllen.

Anders Ebisen i Siøring, på sin husbonds vegne, har ladet stævne, Christen Christensen i Nestrup, Niels Terchelsen, Søren Christensen, Søren Skreder, Laust Laustsen, Per Persen, Anders Gregersen, Jens Christensen, Salmand Gregersen, Mads Andersen, Knud i Kiergård, Jelle og Laust i Nestrupgård til at vidne, samt Christen Persen i Nestrup og Anders Andersen ibm. til vidnespåhør. De 2 sidstnævntes hunde har jaget får i heden.

Anders Frøst i Thillsted på Erich Pedersens vegne, forpagter på Irup, har ladet stævne folk i Staxstrup og Sundbye (ca. 40 navngivne personer) og irettelægger en forbudsseddel, dateret 14/10 1670, mod fiskeri »for Irups endeels frihed« ved Vilsund fra Kapel huses ejendom i syd til Niels Sørensens gård i nord.

Endvidere- irettelagde han et forpagtningsbrev, hvori bl.a. nævnes fiskeret og

662

Hundborg Herreds Tingbog -1670

told af fremmede skibe, dateret i Tisted 30/10 1669, underskrevet af Albrecht Itzens fuldmægtig.

Hertil at svare mødte Laurits Nielsen i Sundmølle med et tingsvidne udstedt her af tinget den 16/1 1632, hvori der vidnes af Søren Poulsen i Aas - mindes 50 år, Niels Jensen - 40 år, Christen Nielsen - 27 år, Steffen Poulsen - 20 år, Michel Persen ibm. - 30 år og Peder Joestsen i Siørind - 30 år, at Niels Lauritsen i Sundmølle havde haft sit fri fiskeri med »voedret og rusetet« fra Sundmølle til Kapell Øre, så længe man mindedes. Endvidere irettelagde han et fæstebrev, underskrevet den 4/2 1634 af Palli Michelsen, foged på Irup, hvori Sundmølle, som sal. Laurits Nielsen senest påboede og fradøde, fæstes til Bertel Pedersen, barnefødt i Birsted i Snedsted sogn, med tilhørende boelsjord på Sundby mark og fiskeri.

Derefter irettelagde Laurits Nielsen et fæstebrev på Sundmølle til sig selv, født i Gierupgård, underskrevet den 7/5 1663 af Hans Hansen, forvalter på Irupgård, på Albrecht Itzens vegne, hvori Bertel Pedersen oplader møllen til ham, og hvori han får samme rettigheder som Bertel Pedersen.

Endelig irettelagde han et forbudsvidne her af tinget på snapstinget 1669, hvori han forbød fiskeri i ovennævnte del af fjorden samt i Sundby sø, Sundmølle damme og i møllelåen fra møllen til fjorden.

Dommeren tør »ikke at kende på velb. Albrecht Itzens fuldmægtiges udgivne forpagtningsbrev«.

7. november. (Intet på tinge). 14. november. (Intet på tinge). 21. november.

Anders Ebisen i Siøring på Jacob Nielsen Sperinds vegne, har ladet stævne Poul Pedersen i Silstrup og Suend Olufsen ibm. for resterende skyld og landgilde. Sagen opsat 14 dage.

28. november.

Poul Jensen i Ramsgård i Sperind får arveafkald af Jens Christensen Foged i Hundborg og af dennes broder Christen Christensen, tjenende i Røestrup, på egne og sin broder Niels Christensens vegne, boende i Huidoffre i Sielland for arv efter deres sal. broder Christen Madsen, som boede og døde i Ramsgård.

Mads Michelsen i Tinstrup har ladet stævne Isach Nielsen i Kallerup for penge, som Isach Nielsen skulle skylde Mads Michelsens søn, Salmand Madsen, forrige ridefoged på Tuodbøl, da han afgik ved døden. Isach Nielsen benægter gælden. Sagen opsat 14 dage.

5. december.

Mads Christensen i Dollerup fremstiller sine søskende, Mette Christensdatter, barnefødt i Dollerup, og Peder Christensen ved Sigshøj samt morbroderen

663

Hundborg Herreds Tingbog -1670

Christen Laustsen i Dalgård i Hundborg. Mette Christensdatter, der er svag og skrøbelig og ikke kan tjene sit brød, får med morbroderens tilladelse udbetalt sin arvelod efter sine forældre, og giver Mads Christensen arveafkald.

Christen Jensen i Torsted på Salmand Christensens vegne, barnefødt i Vester Vandet, har ladet stævne Niels Persen i Janderup for restløn 6 mk. på nær 2 sk. og fremstiller Poul Pedersen i Øster Diernis og Niels Andersen ved Kirk i Torsted, der vidner, at Niels Pedersen har lovet at betale.

Dom: Han skal betale. 12. december.

Jens Lauridtsen, foged på Tuodbølle, på Valdemar Skramb til Tuodbøl, hans vegne, har ladet stævne Tuolbøl tjenere i Hundborg herred for restancer.

(29 navngivne personer). Dom: De skal betale. 19. december.

Jens Knudsen, foged på Øland, på Laurits Seefeld til Øland, hans vegne, har ladet stævne alle Ølands tjenere i herredet. (15 navngivne personer).

Dom: De skal betale.

Finis Ende Gud os sin nåde sende.

664

Hundborg Herreds Tingbog -1672

Herredsfoged: Lauge Olufsen i Harring. Herredsskriver: Thomas Jensen Ålborg. Fol. 1 a.

Autorisation ved amtsskriver Jens Hansen i amtmandens fravær, dateret 2. januar 1672.

Fol. 1 b. Sandemænd:

1. fjerding:

Christen Jensen i Vestergård i Sundby. Jens Steffensen i Ås.

2. fjerding:

Niels Pedersen, som er 1 gårde med Christen Jepsen i Hundborg. Mikkell Jensen i Snejstrup.

3. fjerding:

Peder Jørgensen i Tuorup. Lauest Christensen i Vang. 4. fjerding:

Jep Christensen i Skinderup. Gregers Christensen i Torp. Ransnævninger

1. fjerding:

Christen Madsen vesten kirke i Skjoldborg. Christen Christensen Agerbos i Tilsted.

2. fjerding:

Laust Olufsen i Kallerup. Peder Sundby i Hundborg. 3. fjerding:

Mogens Smed i Torsted. Christen Jørgensen i Vandet. 4. fjerding:

Oluf Bødker i Sperrind. Christen Laustsen i Torsted. Snapsmandag, 8. januar.

Christen Jensen i Torsted på Poul Salmandsen i Vester Vandet hans vegne lod læse en registrering og vurdering i sal. Niels Madsens bo i Torsted, foretaget 1665, 4. oktober, hvorefter Niels Madsen skyldte Poul Salmandsen penge, dels efter brev, dels for fisk og tømmer, dels lånte penge. Pengene krævedes nu af Niels Madsens enke Karen Enevoldsdatter.

Peder Andersen Frøst i Tilsted lod på egne og hans medbroder Christen Pedersen i Østergård hans vegne fordele folk i Tilsted sogn for resterende konge- og kirketiende.

665

Hundborg Herreds Tingbog -1672

15. januar.

Knud Pedersen i Nordentoft tiltaler Anne Jespersdatter for ærerørige ord, som hun har sagt om sal. Jens Gregersen, hvis enke Knud Pedersen er gift med, og om Knud Pedersen, som irettelægger en vidneseddel, hvori Ejler Jacobsen til Nordentoft bevidner, at det skete i hans nærværelse. Hun siger for retten, at hun ikke husker, at hun har talt ubillige ord.

Knud Pedersen forlanger borgen, fordi hun skulle have truet ham på livet. (11/3).

Et dige deles mellem Anne Jespersdatter i Nordentoft og Knud Pedersen. Hendes søn Jens Skchiøt i Gisselbæk var til stede.

22. januar.

Svend Iversen i Skjoldborg fremkalder vidner, der vidner, at de var i Villads Mikkelsens stue i Årup ved påsketid og hørte, at Oluf Nielsen, forrige foged på Røestrup lovede at betale lejermålsbøder for Maren Villadsdatter, som han havde besøvet. Hun var Villads Mikkelsens datter. (12/2).

29. januar.

Oluf Haring annammede Irup breve og forsikrede derfor.

Hr. Poul Jensen i Sjørring lader stævne Niels Ibsen i Torsted (talte med hans svoger Moust Bertelsen) og Peder Jensen Krog ibd., fordi de kom i sal. Kjeld Lauritsens hus i Torsted og krævede konge- og kirketiende. Han fremkalder som vidner Margrete Christensdatter på Veje ved Torsted, Voldborg Kjeldsdatter og Anne Kjeldsdatter, som vidner, at huset, de boede i, lå på præstens jord, og at de aldrig havde betalt tiende. De to mænd havde taget en salmebog, som Peder Jensen tog ned af hylden i stuen og lagde på kisten, hvorefter Jens Salmandsen, Niels Ibsen og Niels Andersen ved kirke alle tog på bogen. Derefter gik de med den. (Sagen fortsætter).

Hr. Poul Jensen fremkalder folk, der vidner, at for omtrent tre ... ve (60?) år siden var der ingen bygning på den ejendom, som det hus står på, som Kjeld Laustsen boede på, og som tilhører præstegården i Sjørring.

Hr. Poul Jensen i Sjørring fremkalde Sjørring bymænd, som enes om at dele hederne, som nok før har været fælled. Da Sjørring bys gårdskifter beløber sig til ni fire-punds gårde, deles heden i ni pater, som igen deles mellem gårde, hvis landgildekorn tilsammen udgør fire pund = 8 tønder. Gårde, der svarer 8 td., får et helt skifte. Både Sønderhede og Nørrehede op mod Torsted deles.

Skifte, registrering og vurdering efter Christen Christensens hustru Anne Lauritsdatter i Sjørring. Arvinger hendes børn Peder Sørensen og Mette Pedersdatter. Mellem Vurderingsmænd nævnes Jørgen Pedersen skolemester. Værge for sønnen er Bertel Laustsen i Sønderhå, for datteren Niels Madsen i Sjørring. Til deling 22 sldl. 15 sk. (Sagen fortsætter).

666

Hundborg Herreds Tingbog - 1672

Bertel Laustsen i Sønderhå og Niels Madsen i Sjørring får vidne på, at Christen Christensen i Sjørring skylder dem på deres myndlinges vegne arven efter hans kone.

Laust Andersen i Næstrupgård på sin moder, Anne Jensdatter i Torsted, hendes vegne fremlægger en akkord mellem hendes husbond Erik Lunov og hende, hvorefter hun erklæres kvit og fri for restancer, bygfald, frarømmelse af gården og andet, som hun kunne søges for, da han har betalt husbonden til nøje efter forliget.

Poul Salmandsen i Vester Vandet lader fordele folk ved Stenbjerg for gæld. Peder Andersen i Thisted tiltaler Jørgen Nielsen i Djernæs for skyld efter sal. Niels Justsens købmandsbog. Jørgen Nielsen nægter at skyldte noget.

Opsat 6 uger. (11/3).

Oluf Lauritsen i Harringgård på Albret Itzen til Irup hans vegne tiltaler Christen Frederiksen i Ulstrup Mølle, for skyld, som han skylder for den gård i Øster Hørdum, som han rømte fra.

Dom: Han skal betale osv. (6/5). 5. februar.

Laurits Christensen Næstrup, borger i Thisted, får afkald fra sine brødre Søren Christensen og Christen Christensen i -Næstrup for arv efter deres søster, Maren Christensdatter, som havde tjent hos Laurits Christensen Næstrup. Der blev intet at arve.

Peder Frøst i Tilsted på egne og menige sognemænds vegne i Tilsted tiltaler sognepræsten, mester Anders i Thisted, for Konge og kirketiende af den øde gård i Tilsted, som han har fæstet. Mester Anders henviser til en forordning, hvorefter de der vil antage øde jord, må være fri for tiende og soldaterhold, og kopi af de privilegier, som præsterne må nyde, hvorimellem tiendefrihed.

Dom: Mester Anders skal betale, da de pårøbte privilegier tilholder præsterne og kirkerne at nyde tiende af det øde gods, og det er da rimeligt, at kongens tiende også skal betales.

12. februar.

Jens Olufsen i Hundborg giver Søren Olufsen Bødker i Sperring afkald for arv efter hans forældre Oluf Sørensen og zidsel Poulsdatter, som bor i Sperring, når de dør.

(22/1). Svend Iversen i Skjoldborg fremlægger tingsvidne af 22/1, hvorefter Oluf Nielsen, forrige foged på Røestrup, har lovet at betale lejermålsbøder for Mette Villadsdatter, som han havde besøvet, og som nu er Svend Iversens hustru, og kræver dom.

Dom: Oluf Nielsen skal betale osv.

667

Hundborg Herreds Tingbog -1672

Christen Pedersen i Ås tiltaler Niels Jensen i Tingstrup for et års løn, som han havde fortjent hos hans sal. kone, Maren Christensdatter, og desuden på sin broders, Steffen Pedersens, vegne betaling, fordi denne en vårdag var hos den sal. kvinde og kom hendes avl l jorden. Sagen opsat 14 dage, for at Niels Jensen kan fremlægge skiftebrevet efter hustruen, så det kan ses, om kravet var anmeldt i skiftet. (19/2).

19. februar.

Vurdering i sal. Svenning Mikkelsen i Østergård i Snejstrup hans efterladte bo 10/2 1672, rette 30. dag efter hans død, og skifte mellem enken, Maren Jensdatter og hendes datter Maren Svenningsdatter. ,

Skifte efter Niels Christensen i Nørby i Tvorup hans afdøde hustru Maren Nielsdatter. Ingen arvinger nævnt.

Ejler Jacobsen, forpagter til Fusing, lader fremlægge en akkord efter hans tjener Niels Jensen i Tingstrup hans afdøde hustru Maren Christensdatter 4/5 1670 med hendes arvinger: Anders Pedersen i Hundborg og Christen Pedersen i Ås på deres egne vegne, Laurits Poulsen t Sperring på sin hustru Maren Christensdatters vegne, som er den sal. kvindes moder, Steffen Lauritsen i Sperring og Peder Lauritsen i Sperring på egne vegne, bem. Anders Pedersen i Hundborg på sin søster Else Pedersdatters vegne, bem. Christen Pedersen i Ås på hans broder Christen Lauritsen, som berettes at være i Fyn, hans vegne. Han skal betale gælden og give arvingerne 7 sletdaler. (Sagen fortsætter).

Laust Nielsen i Sundmølle lader fordele Poul Christensen Smed i Skjoldborg for skyld.

Niels Jensen i Tingstrup lader fremlægge penge og tilbyder at betale hans hustrus arvinger efter akkorden. Laurits Poulsen i Sperring tilbyder at " modtage sine penge, men der svares, at han allerede har fået dem. Han svarer, at de penge han har fået, var for gæld til ham.

26. februar.

Oluf Lauritsen i Harringgård, delefoged til Irup tiltaler Irups tjenere i Hundborg herred for restancer. De skal betale inden 15 dage osv.

Anders Nielsen i Sundby kræver af Christen Nielsen i Midiholm i Skjoldborg, at han udbetaler til ham den arv, som hans broder Peder Nielsens børn, Karen, Mette og Anne Pedersdøtre, hvis formynder Anders Nielsen er, har arvet efter deres fader, da Anders Nielsen ikke længere vil betro Christen Nielsen denne arv.

Dom: Han skal betale osv. (11/3).

668

Hundborg Herreds Tingbog -1672

Erik Pedersen Smed i Tilsted irettelægger en registrering og vurdering 20/3 1670 1 boet efter Christen Mikkelsen i Tilsted (bl.a. 3 bistokke, som de havde fælles med Jesper Tomsen i Nordentoft). Boets overskud 14 sldl. 12 sk., hvoraf halvdelen tilkommer enken, Joran Hansdatter, resten hans efterladte børn, for hvem deres farbroder Peder Mikkelsen i Skjoldborg, er formynder.

4. marts.

Afkald og kvittering for arv til Mads Christensen i Tilsted fra Knud Sørensen i Tilsted på egne vegne, Christen Poulsen i Hørdum på sin hustru Mette Sørensdatters vegne, Morten Poulsen i Bedsted på hans moders Anne Sørensdatters vegne for arv efter deres broder, hustrus broder, og morbroder.

Tomas Sørensen i Nørhå på Anne Christensdatter, sal. Anders Laustsen i Hundborg hendes vegne, får afkald og kvittering fra Christen Laustsen i Hualstrup for den arv, hans hustru kunne tilkomme efter hendes broder, Anders Laustsen.

11. marts.

(26/2). Christen Nielsen Midiholm i Skjoldborg leverede her for dom og ret 13 sldl., som er Mette Pedersdatters arv efter hendes fader og hendes moder Else Sørensdatter, til Anders Nielsen i Sundby.

(29/1). Christopher Nielsen i Thisted på sin stedfader Peder Andersens vegne tiltaler efter opsættelse 29/1 Jørgen Nielsen i Djernæs for skyld efter hans formands, sal. Niels Justsens regnskabsbog 1660. Regnskabsbogen fremlagt, men skylden er ikke deri bekræftet med Jørgen Nielsens hånd eller segl. Niels Jørgensen i Djernæs møder på sin faders vegne og mener ikke, der kan kræves noget efter et skiftebrev, gjort for 12 år siden. Jørgen Nielsen erklærer, at han på en 16 års tid ikke har handlet med den sal. mand for en skillings værd, og hvad han før har købt, er betalt. Han mener, at hvis gælden var rigtig, måtte Peder Andersen vel have krævet den noget fer.

Dom: Da der fremlægges et skiftebrev og en regnskabsbog, som ikke stemmer overens, og Jørgen Nielsen tilbyder ed på, at han ikke skylder noget, henvises sagen til landsdommerne.

18. marts.

(15/1). Knud Pedersen i Nordentoft stævner Anne Jespersdatter i Nordentoft og fremlægger igen Ejler Jacobsens vidneseddel om, hvad Anne Jespersdatter har sagt om Jens Gregersen m.m. Han fremkalder to vidner, der bekræfter, at Anne Jespersdatter har sagt således. (15/4).

Niels Ovesen i Dollerup frasiger sig for sit eget vedkommende arv og gæld efter sine forældre. Herimod protesterer kreditorer, som fremlægger obligationer fra faderen Ove Sunesen 1664 og 1655 og domme. Niels Ovesen og Jens Nielsen, ridefoged til Vestervig, protesterer og mener, at da Niels Ovesen ikke har fået

669

Hundborg Herreds Tingbog -1672

noget i arv, skal han kun betale sin part af gælden. Dommen giver Niels Ovesen medhold. Han skal kun betale sin part, undtagen hvis det kan bevises, at Niels Ovesen har omgåedes med boet på en ulovlig måde. (Blandt kreditorerne Jens Christensen Foged i Hundborg).

Hr. Christen Jensen, sognepræst i Vang, tiltaler Christen Nielsen i Klostergård for skyldig præstetiende og for, hvad han skylder til Vang kirke, nemlig resten på hans værgemål for kirken forleden år. Desuden tiltaler han Søren Christensen i Thueder, hans hustru og børn (søn Peder Sørensen) for dagsarbejde 16 år, for hvert år 3 mark.

Dom: De skal betale. 26. marts.

1. april.

Nævnt 15 tinghørere. De 5 indskrevne Vang sognemænd vidner om Nystrup. Mads Pedersen i Sand på Erik Lunov til Ørnhoved og Nystrup arvinger deres vegne fremkalder vidner bl.a.:

Jørgen Nielsen i Djernæs, som mindes 1 40 år

Poul Pedersen i Øster Djernæs 45 år

Niels Poulsen i Hove 50 år

Jens Gravøsen 40 år

Peder Laursen i Vang 40 år

Niels Jensen 55 år

Christen Andersen 40 år

Tomas Nielsen i Vang 40 år

Oluf Sørensen 40 år

Søren Christensen Tueder 40 år

Anders Terkelsen ved Klitmøller 50 år

Hans Justsen 50 år

Christen Olufsen 20 år

Niels Olufsen 16 år

De vidner, at klitten, som hører til Nystrup hovedgård, går fra Nystrup og lige ned til Vesterstrand og det på begge sider fra Vester Vandet fælded på Nør side til Kgl. Majestæts endels klit på søndre side, og det har fra arilds tid været indstabet og indstenet, og ingen har fælded deri, men det er en endels klit og ejendom til Nystrup. Dog hvad havstranden angår, såvidt den fløyer og igen falder (fløyer och iglen fallder) vidner de ganske intet om, men alene om Nystrups endels klit og ejendom.

Stævningmænd vidner, at de har stævnet indskrevne personer ved Klitmøller og i Vester Vandet sogn til deres sandhed at vedstå, og at de var hos Mogens Nielsen rådmand og stævnedede lensherren Jørgen Friis, som der har sit logemennt og hos Morten Tomsen rådmand, hvor lensmandens fuldmægtig logerer, og stævnedede dem. (20/4 1676).

Poul Pedersen i Øster Djernæs lod fordele folk i Vang sogn, som resterer med konge- og kirketiende.

670

Hundborg Herreds Tingbog -1672

Christen Andersen Rysgård i Hundborg på sin husbonds Jacob Sparre til Råstrup hans vegne fremlægger registrering og vurdering i boet efter sal. Christen Laustsen og hans sal. hustru Anne Nielsdatter, som boede og døde i Jannerup. Arvinger: deres børn Anne Christensdatter, som er hjemme i boet, og Else Christensdatter, som er udenlands. Intet at arve. Anne Christensdatter agter at blive ved boet.

15. april.

Ungkarl Christen Enevoldsen Købmand af Thisted fremkalder vidner, der sammen med ham selv har været i Sundby l Mors hos en kvinde, Kirsten Nielsdatter, som er med barn, og i Sundby kirke har skyldt for barnefader en person, som skulle hedde Christen Købmand, men ikke hvor han hørte hjemme, eller hvorfra han var kommet. For at Christen Enevoldsen Købmand nu ikke skulle tillægges samme gerning, spurgte de hende, om det var ham, der var barnefader, men hun svarede, at det var det ikke, og hun havde aldrig tænkt at beskyldte ham, men den person, som var fader til hendes barn, vår kommet til Poul Christensens i Sundby, hvor hun da tjente og sagde, at han ville købe korn, hvad Poul Christensen bekræftede. Om natten besov han hende, og han sagde, at han hed Christen Købmand og at han havde hjemme i Norge. Siden havde de ikke set ham og heller ikke før.

Peder Jensen i Store Stensgård i Hundborg får afkald fra Christen Jensen i Kallerup på egne vegne, Eske Sørensen i Vorup på sin hustru Anne Jensdatters vegne og på hendes broder Anders Jensen, som er i fremmed

land, hans vegne, om han endnu lever, for arv efter deres, sal. fader Jens Christensen, som boede og døde i Store Stensgård og deres moder Dorete Jensdatter, som endnu lever. (18/3). Knud Pedersen i Nordentoft tiltaler Anne Jespersdatter i Nordentoft for de ord, hun har sagt i hans stue og truet ham på livet. Tingsvidner fremlægges. Opsat 1 måned. (22/4).

Christen Pedersen i As har ladet stævne Peder Christensen i Basihaffue i Mors. Christen Pedersen har ægtet Niels Christensens enke, og Niels Christensen var værge og formynder for sin søster Anne Christensdatter, men i skiftet efter Niels Christensen er ikke angivet, hvorledes der skal forholdes med hendes arv. Christen Pedersen har nu i fire år underholdt hende med mad og klæder, og kan nu ikke udstå det længere, da hun ikke er ved sin fulde forstand, og derfor forlanger han, at hendes broder Peder Christensen i Bassihave skal have hende og sørge for hende og modtage hendes arvelod og tage vare på hende, og erstatte Christen Pedersen hans anvendte bekostning.

Dommeren finder, at Christen Pedersen bør have erstatning efter 4 uvildige dannemænds skøn, og at overtage sin søsters arv og sørge for hende. (6/5).

22. april.

(15/4). Knud Pedersen i Nordentoft begærer af menige herredsmænd vidnesbyrd om sal. Jens Gregersen og ham selv. 39 mænd vidner, at de har kendt Jens Gregersen enhver sin livstid, og at han har skikket sig vel i freds- og i fejdetider, som en ærlig, oprigtig og kristen dannemand osv.

671

Hundborg Herreds Tingbog -1672

Den stund, de har kendt Knud Pedersen, har han tjent ærlige fornemme godtfolk som en ærlig ungarl, og både da og som gift mand har han omgåedes alle ærligt og oprigtigt. Ingen kunne give Jens Gregersen og Knud Pedersen så godt et vidnesbyrd, at de jo måtte skrives bedre. (Knud Pedersen oplyser, at han har tjent Peder Madsen, ridefoged, som kusk og siden som kornmåler, dernæst som ladefoged på Ørum slot).

Anne Jespersdatter i Nordentoft indstævnet til vidnespårhør. (3/8).

Anders Ebbesen i Sjørring på husbondens vegne fremkalder synsmænd, der har synet brøstfældighed på Hoelgaard i Sjørring, som Laust Christensen iboede og fradøde.

29. april. 6. maj. (29/1). Oluf Lauridsen i Harringgaard tiltaler på sin husbond, Albrecht Itzen til Irup, hans vegne efter opsættelse 29/1 Christen Frederiksen, som nu bor i Ulstrup Mølle, for restance for den gård i Øster Hørдум, som han frarømmede. (Dom: Han skal betale). Nu har folk været i Ulstrup mølle for at gøre udlæg, men mølleren var borte, og der fandtes intet til udlæg, hvorfor han nu bliver fordelt (bl.a. ved Niels Tomsen i Nordentoft).

(15/4). Christen Pedersen i Ø og Peder Christensen i Bassihave i Mors er kommet til en venlig akkord med deres frænders vilje og samtykke, sådan at Christen Pedersen beholder Anne Christensdatter hos sig som hidtil og beholder hendes arvelod og sørger for hendes livstid og for linklæder og kiste, når hun dør, men hvad andet til hendes jordefærd skal Peder Christensen, hendes broder, selv skaffe. (21/10).

13. maj. 20. maj. Jørgen Nielsen i Tinstrup lod læse et tingsvidne af 6. juni 1642 af Hundborg herredsting, udstedt af Niels Ibsen, herredsfoged, Mads Mikkelsen i Tinggård, Niels Poulsen i Hove og Poul Poulsen ibid. efter æskning af Anders Frøst i Tinstrup, gående ud på at Anders Frøst lod læse en vide og vedtægt for Tinstrup bymænd (hvis navne nævnes), som de har vedtaget. Vedtægten gælder ikke dyrkning af jorden, men får, svin og andre kreaturer, og bestemmer, at ingen må rykke græs på tolde (lave skelvolde mellem agre) mellem andre deres korn og ikke bede deres øg eller får (trække med dem for at de kan græsse) på toldene mellem andre deres korn. Føl skal holdes i tøjlr fra 14 dage efter St. Hansdag, til kornet er hjemhøstet osv.

Nu vedtages vedtægten igen. Tingsvidne.

672

Hundborg Herreds Tingbog -1672

3. juni.

Registrering og vurdering i sal. Anders Pedersen og hans sal. hustrus efterladte kro i Skjoldborg. Ders børn er Peder Andersen og Kirsten Andersdatter. Deres nærmeste frænde er deres morbroder Anders Nielsen i Sundby. Anders Pedersen, død 1672, g. 1655 Maren Nielsdatter fra As, (børn: Peder, f. 1656, Kirsten f. 1659. Kirkebogen). Til deling 24 sldl. 3 mk. (Sagen fortsætter).

Registrering og vurdering i boet efter sal. Christen Jensen i Kallerup. Overværende på hustruens og hans stedbørns vegne Jørgen Jensen i Hornstrup, Peder Jensen i Store Stensgård i Hundborg på sin broderdatter Maren Christensdatters vegne. (Enken er Anne Jørgensdatter, kirkebogen).

Der beskikkes værger for Anders Pedersens børn i Skjoldborg, da deres morbror, Anders Nielsen i Sundby er fattig, svag og skrøbelig mand og desuden sidder i andet formynderskab. Derfor beskikkes Jens Christensen af Sundby til værge for pigen, og Jens Steffensen og Peder Mikkelsen i Ø som værger for drengen, hver for det halve af hans arv. Det er de nærmeste andenherreds frænder, som er sufficante (vederhæftige) nok dertil. (29/7).

Anders Nielsen Løfting, soldat i Tilsted, på sin major, major Steenvigs vegne, opsiger den gård i Tilsted, majoren nu påbor. Anders Frost møder herimod og irettelægger en kontrakt mellem gårdens ejer, Marie sal. Iver Jacobsen Brun's i København, og majoren, hvorefter hun overlader ham gården i 3 år fra Philippi Jacobi 1671 til samme dag 1674. Han må ikke bortleje ager eller eng eller lade noget flytte fra gården. Anders Frøst

mener, at majoren bør holde sin kontrakt, og at hans opsigelse ikke bør gælde. Tingsvidne.

(22/4). Knud Pedersen i Nordentoft tiltaler igen Anne Jespersdatter og fremlægger igen tingsvidner. Han kræver, at hun stiller borgen, fordi hun har truet ham. Hendes søn, Jens Tomsen Skytt i Gisselbæk møder for hende og tilbyder på hendes vegne at stille lige så god borgen som han vil sætte hende. Sagen henvises til landsdommerne. (17/6).

10. juni.

Niels Christensen, foged på Ulstrup, på sin husbonds Hartvig Kås's vegne lader stævne alle Ulstrup tjenere i Hundborg sogn undtagen Anders under bakken, og fremlægger et ransagelsesvidne om fund af Klittag og senetøjr hos hans tjenere, som kræves idømt bøder.

17. juni.

Jens Andersen i Trollborg i Engbjerg sogn i Harsyssel på sin sal. broder, Laust Andersen i Skårup hans efterladte børns vegne fremlægger en registrering i boet efter den sal. mand og hans sal. hustru Else Nielsdatter, som kort forleden er død. På børnenes vegne mødte Christen Christensen, som har fæstet gården og lovet at ægte datteren Maren Laustdatter på hendes vegne, og Jens Andersen

673

Hundborg Herreds Tingbog -1672

i Trollborg, den sal. mands broder, på børnenes fædrene side, og Christen Nielsen i Tvorup, børnenes frænde på mødrene side på de andre børns vegne, nemlig på Kirsten, Engen og Niels Laustsens vegne. Den sal. mands hustrus søster, Maren Nielsdatter havde leveret lærred til hendes ligklæder.

Nettoformuen blev 108 sldl. 31/2 mk. iberegnet livklæderne, der deltes mellem børnene. Til deling blev 94 sldl. 3 mk. 12 sk. Christen Christensen skal beholde boets formue og have børnene hos sig, give dem kost og klæder og holde dem til dansk skole til de bliver 16 år. Når det da forlanges, at han skal udbetale arven, skal han gøre det.

25. juni.

Anders Ebbesen i Sjørring, delefoged til Ørum, tiltaler Ørum tjenere i herredet for restance. Ingen af dem mødte uden Niels Poulsen i Hove, og Niels Andersen ved Kirke i Torsted. Niels Poulsen sagde, at han havde ydet græshavre til Mogens Nielsen Rådmand i Thisted, og Niels Andersen sagde, at han og Jens Salmandsen også havde ydet græshavre til Mogens Nielsen.

Dom: Alle skal betale, hvis de ikke kan bevise, at de har ydet noget.

Anders Frøst i Tilsted på Maria, sal. Iver Jacobsen Bruns vegne tilbyder korn, rug, byg og havre, som han har med sig, som frøgæld (der står Fredgæld) til hvem, der ulovlig har sået i den gårds jord, som major

Steenvig bor i, og som han nu vil opsiges, og bortsælge avlen imod kontrakten. Derfor forbyder Anders Frøst alle og enhver at købe eller handle med majoren.

(3/6). Knud Pedersen i Nordentoft fremstiller mænd, som vil stille borgen for ham i sagen mod Anne Jespersdatter, og også for hans pårørende. Han æsker, at hun stiller lige så god borgen. (1/7).

Jens Lauridsen, foged på Todbøl, på sin husbonds, Waldemar Schrams vegne forbyder folk i Kallerup og Sperring at drage med vod, at fiske eller lade fiske i Todbøls endels sø, enten på søen eller på holmen.

Niels Poulsen i Hove tiltaler Jørgen Nielsen i Djernæs, og irettelægger en dom af Thisted byting 3/10 1669, hvorefter han og Jørgen Nielsen får udlagt en ager i Thisted bymark fra Anne Jensdatter, som har pantsat ageren til dem for gæld. Jørgen Nielsen og Niels Poulsen skulle have skøde af Anne Jensdatter, og Jørgen Nielsen lover at levere hende 6 td. byg. Til vitterlighed underskrevet af Kgl. Majs byfoged Laurits Jensen.

Jørgen Nielsen har nu i tre år sået i ageren og bortlejet af den uden Niels Poulsens vilje eller minde, hvorfor Niels Poulsen sætter i rette, at Jørgen Nielsen skal betale ham erstatning.

Dom: Han skal betale. 1. juli.

(25/6). Knud Pedersen i Nordentoft forlanger igen, at Anne Jespersdatter skal stille borgen. Hendes søn, Jens Tomsen Skytte i Gisselbæk fremstiller mænd, som stiller borgen for hende, men Knud Pedersen svarer, at han ikke er tilfreds

674

Hundborg Herreds Tingbog -1672

med den borgen, da han ikke frygter hende men hendes børn. Han forlanger, at der også stilles borgen for dem, da han har stillet borgen for sig og sine pårørende. (Sagen fortsætter).

Knud Pedersen i Nordentoft forpligter sig til at holde de mænd, som har stillet borgen for ham og deres arvinger, skadesløs for deres borgen. (8/7).

Anders Sørensen i Ås på sin søster Maren Sørensdatter, sal. Mads Jensen Sundbys efterleverske i Skjoldborg hendes vegne fremlægger registrering 1/7 1672 af den sal. mands bo. Boets slutgæld er 6 sldl. 3 sk. Enken og hendes broder Anders Sørensen spørger arvingerne, om de vil overtage boet og betale gælden, da enken gerne vil være boet kvit. De erklærer, at de ikke forlanger arv, men ønsker, at enken overtager boet og gælden. Det lover Anders Sørensen på hendes vegne. Arvinger er Christen Jensen i Vesterrgård i Sundby, Christen Madsen, Niels Laustsen og Villads Nielsen i Stagstrup, Christen Lauritsen i Harring, Peder Nielsen i Gytrup, Karen Knudsdatter, som tjener i Visby præstegård, Niels Poulsen i Drastrup i Mors, Maren Lauritsdatter, tjenende i Snedsted og Kirsten Knudsdatter i Bedsted.

Tomas Sørensen i Nørgård i Nørhå, delefoged til Vestervig, tiltaler på husbondens vegne nongle af Vestervigs tjenere for restancer.

Listen underskrevet af Søren Bendixen. Dom: De skal betale.

8. juli.

(1/7). Knud Pedersen i Nordentoft forlanger, at Anne Jespersdatter skal stille borgen både for sig selv og hendes børn. Hendes søn Jens Tomsen Skytt i Gisselbæk mener ikke, der skal stilles borgen for hendes børn, da de mestendels er deres egen værge og bor i andre herreder og har stedt og fæstet på andre gode mænds stavn, og da Anne Jespersdatter ikke er sin egen værge.

Dom: Da Knud Pedersen ikke er tilfreds med Anne Jespersdatters borgen, bør hans tredje ting i dag stå ved magt. (15/7).

Anders Pedersen i Hoessfeld i Hundborg sogn og Christen Pedersen i Ås giver Laust Poulsen i Ramsgård i Sperind fuldmagt til at give afkald til Niels Jensen i Tinstrup for arv, som de kunne tilkomme efter Niels Jensens hustru Maren Christensdatter, som var deres søster.

Niels Poulsen i Hove lader fordele mænd i Vang sogn for resterende kongetiende.

Mads Nielsen i Sjørring lader fremlægge registrering og vurdering i hans bo efter hans sal. hustru zidsel Jensdatter. Der kendes ikke arvinger. Præsten, hr. Poul Jensen kræver bl.a. penge for to ligprædikener, nemlig over hende og hendes forrige sal. mand Mogens Villadsen i Sjørring præstegård har bl.a. til gode for sal. Anders Pallisens gæld efter skiftebrev og for 7 rdl. han lånte Mads Nielsen til stedsmål.

Mads Nielsen beholder boet mod at betale gælden.

675

Hundborg Herreds Tingbog -1672

15. juli.

(8/7). Jens Tomsen Skytt i Gisselbæk på sin moder Anne Jespersdatter i Nordentoft hendes vegne fremkalder mænd, der stiller borgen for hende og desuden for hendes umyndige børn, ligesom Knud Pedersen har stillet borgen for sig og sine umyndige børn. (Sagen fortsætter).

Knud Pedersen i Nordentoft fremlægger tidligere tingsvidner og erklærer, a' han ikke er fornøjet med den borgen, der nu er stillet, og han lader derefter Anne Jespersdatter fordele.

Peder Jørgensen i Tvorup opsiger som tre tingdage før sin korntiende, således at han ikke længere vil yde den på skæppen, men Jørgen Nielsen i Djernæs, som har tienden i fæste, må møde på åstederne og tage tiende i kærven.

Niels Jensen i Tinstrup får afkald på arv efter hans hustru Maren Christensdatter fra Laust Poulsen i Sperrind på Anders Pedersen i Hundborg sogn i Horsfeld hans vegne og på hans egne børns, Peder Laustsen og Christen Laustsen og deres moder, hans hustrus vegne, Christen Pedersen i Ås på egne vegne, og Peder Nielsen i Kallerup på hans hustrus vegne.

22. juli. 29. juli. Rasmus Hansen Rafn på sin husbond Margrete Pedersdatter, sal. biskop dr. Mourits Kønning's enke, hendes vegne opfordrer Jannerup bymænd til at vælge tre vederhæftige mænd, som kan være forlovere for hende, med hensyn til kongekorntienden af Jannerup sogn, da tre af hendes forlovere er døde, og den fjerde ikke synes hende vederhæftig nok til alene at være forlover. Denne, Jens Lauritsen i Snejstrup, opsiger sine love, og det forbydes herefter sognemændene at hjemføre kornet, før det er tiendet.

Laust Christensen Ginderup i Sundby tiltaler Peder Nielsen Lerche i Kallerup efter brev for 11 sldl.

Dom: Han skal betale.

Jørgen Nielsen i Vester Diernæs lader (ved Peder Christensen på Skorhæde og Jesper Christensen, tjenende i Diernæs) stævne folk for gæld efter breve.

Dom: De skal betale.

(3/6). Jens Christensen i Sundby, Jens Steffensen i Ås og Peder Mikkelsen i Ås bekender, at de efter doms indhold har været i sal. Anders Pedersens gård i Skjoldborg d. 4. juli, og at der har annammet løsøre og gods, som tilkom sal. Anders Pedersens børn efter registreringens indhold (specificeret).

676

Hundborg Herreds Tingbog -1672

5. august.

Christen Christensen Høy i Nors på Jacob Sparre til Røestrup hans vegne. For 8 mænd står Jens Lauritsen i Snejstrup og bekender, at han har modtaget af Jannerupgårds tiende til kongen 11 skp. byg i februar, og at han efter sal. Svenning Mikkelsens død har bekommet 11 skp. byg af Jannerupgårds tiende for forgangen år.

Syn over Poul Rasmussen i Tvorup. Han havde et dybt sår i panden over højre øje, og nedentil samme øje var det blått og blodstemt. Poul Rasmussen skyldte Niels Christensen soldat, Christen Jensens søn i Torsted, for at have gjort skaden med en sten i hans gård uden for framersdøren. (Sagen fortsætter).

Anders Ebessen i Sjørring på husbondens vegne fører som vidner i ovennævnte sag, Niels Nielsen i Helleberg, Johan Poulsdatter og Anne Poulsdatter af Tvorup. De så, at Niels Christensen gjorde skaden med en

sten, og havde ikke hørt, at Poul Rasmussen havde givet årsag. (Sagen fortsætter).

Anders Ebbesen tillyser Niels Christensen soldat en fuld gårdfred til at have brudt. (12/8).

Tomas Sørensen i Nørgård i Nørhå på hans husbond Jochum Irgensen til Vestervig hans vegne tiltaler alle Vestervig tjenere i Hundborg herred, som skylder noget til husbonden efter en restanceseddel.

Dom: De skal betale osv. 12. august.

(5/8). Niels Christensen lover Anders Ebbesen på husbondens vegne, at han skal give Poul Rasmussens husbond 2 skp. byg af Poul Rasmussens skyld til lovlig tid og skaffe kvittering fra husbonden, og det for den skade, han gjorde Poul Rasmussen. Desuden forpligtede han sig til ikke at forurette Poul Rasmussen eller nogen af hans. Hvis det sker, skal sagen igen være en åben sag og forfølges, og desuden skal han betale 10 rdl. til husbonden.

Christen Lauritsen i Visby på sin husbonds, Laurids Seefeld, til Ølands, vegne forbyder Jens Nielsen Torp(?) og Rasmus Christensen Vang i Næstrup at føre eller lade føre noget af deres gårdes afgrøde bort fra gårdene; enten det er sået til halvs eller ikke, må heller ingen anden føre noget af afgrøden bort. Ligeledes forbydes alle Øland tjenere i Næstrup at føre noget af deres afgrøde fra deres gårde.

Christen Lauritsen i Visby på sin husbonds vegne tiltaler Øland tjenere i Næstrup, Skjoldborg og Torsted for restance.

Dom: De skal betale osv. 19. august. Intet).

677

Hundborg Herreds Tingbog -1672

26. august.

Mikkel Salmonsen, barnefødt i Torsted, får skudsmål af 24 mænd, som bevidner, at han er søn af Salomon Pedersen, som boede og døde i Torsted, og Mette Jensdatter, som endnu lever, at han har levet og opført sig vel, og at de vil give ham denne kundskab så god, som nogen skriver det bedst kunne skrive. Knud Pedersen i Nordentoft tiltaler Mikkel Andersen Hoel i Torsted for skyld, og Christen Nielsen Midiholm for sal. Peder Nielsens skyld, idet han har fået al Peder Nielsens middel med en af hans døtre.

Dom: De skal betale osv.

Knud Pedersen tiltaler Laust Tomsen i Tinstrup og Peder Bordsen ibd. for gæld, som Tomas Pedersen i Tinstrup skyldte til Jens Gregersen i Nordentoft. Laust Tomsen er gift med Tomas Pedersens enke, Ingeborg Andersdatter, og Peder Bordsen med hans datter Margrete Tomasdatter.

Laust Tomsen fremlægger et skiftebrev efter Tomas Pedersen 1666, hvorefter der intet blev til andre kreditorer end husbonden, som endda

ikke fik sit tilgodehavende. Han fremlægger også en dom, hvorefter han og Peder Bordsen frifindes for tiltale, som Poul Salmandsen i Vester Vandet havde til dem for Tomas Pedersens gæld.

Dom: Da loven siger, at de som ikke arver, heller ikke svarer til gælden, frifindes de tiltalte, og der tages ikke hensyn til Knud Pedersens krav om, at de skulle bevise, at de havde frasagt sig arv og gæld.

2. september. Intet. 9. september.

Knud Pedersen i Nordentoft tiltaler Poul Christensen Smed i Skjoldborg for skyld efter brev. 1667.

Dom: Han skal betale osv.

Anders Ebbesen, delefoged til Ørum, fremlægger skifte og vurdering efter den sal. karl Christen Andersen i Skjoldborg. Arvinger er hans broder, Søren Andersen i Ydby, og hans søster Karen Andersdatter, på hvis vegne hendes søn Jens Andersen i Silstrup er mødt. Gælden overstiger formuen.

16. september. Intet. 23. september.

Anders Frøst i Thisted på major Steenvig i Tilsted hans vegne fører vidner på, at to heste, der tilhørte Mads Andersen i Kjærgård i Næstrup, har gået på majorens ager ved Filsted bro i Tilsted mark og har gjort skade, og at majorens tjener, Anders Nielsen, tog dem i hus hos majoren, hvor de nu har gået i 9 dage og fået pasning og foder, uden at Mads Kjærgård har hentet dem. (Sagen fortsætter).

678

Hundborg Herreds Tingbog -1672

Anders Frøst på majorens vegne fremkalder synsmænd, der har syne'. og vurderet skaden på havreageren. (7/10).

30. september.

Matis Andersen Kolding, forvalter over Dueholms gods, på sin principals og sal. Poul Salmandsens enke i Vester Vandet, deres vegne fører vidner på, at de den 8. august, da Poul Salmandsen blev begravet var i hans hus med hans arvinger og så, at der ikke blev spist anderledes af øl og mad, end det altid havde været sædvanlig i huset og ikke med nogen overflødighed. Ingen var blevet indbudt på spisning eller traktement, men de kom alle, fordi det var regn og uvej, og af medynk for at trøste den højtbedrøvede enke.

7. oktober.

(23/9). Anders Frøst på major Steenvigs vegne fører vidner på, at Mads Kjærgårds søn Anders Madsen i Næstrup kom til majorens og begærede at få de to øg, der var taget i hus. En karl, Anders Ibsen, leverede ham dem. Majoren og hans frue var ikke hjemme. Anders Madsen red så bort med øgene. (Sagen fortsætter).

Anders Frøst på majorens vegne tiltaler Mads Andersen Kjærgård i Næstrup for den skade, hans øg har gjort i hans ager, for foder til dem og for udgift tilsynsmænd og stævningsmænd.

Dom: Mads Kjærgård skal betale, dog ikke for udgift til synsmændene. 14. oktober.

Anders Ebbesen på hr. Poul Jensen i Sjørring hans vegne tiltaler folk for skyld, mest for korn, deriblandt Maren Christensdatter i Lagård 1 td., vinterrug. Dom: De skal betale.

Anders Ebbesen i Sjørring på sin principals vegne har ladet stævne Christen Jensen på Bak i Torsted og hans hustru (søn Niels Christensen) og tiltaler Christen Jensens hustru for lånt korn og resterende landgilde.

Dom: Hun skal betale.

Afkald og kvittering til Jens Lauritsen i Janderup fra hans fæstemøs søster Else Christensdatter for arv efter hendes forældre Christen Laustsen og Anne Nielsdatter, som boede og døde i Janderup.

21. oktober.

(6/5). Christen Pedersen i As får arvekvittering fra Svend Christensen i Skjoldborg for arv, hans hustru Dorte Nielsdatter kunne tilkomme efter hendes fader Niels Christensen, som boede og døde i As, og som hidtil har stået hos hendes stedfader (Christen Pedersen).

679

Hundborg Herreds Tingbog - 1672

28. oktober.

Christen Andersen ved kirke i Vester Vandet som værge for sin broder Mikkell Andersens børn leverer til Poul Moestsøn på Midiholmb 12 sldl., som er børnenes arv efter deres farbror Anders .edersen, som boede og døde i Steentoft i Vester Vandet. Pengene må stå på rente hos Poul Moestsøn, til børnene bliver myndige, eller til Christen Andersen ikke vil lade dem stå hos ham længere.

Jep Pedersen Krabe ved Klitmøller har købt tre td. byg af Laurits Seefeld til Øland, som befaler sin tjener Peder Jensen i Krog at levere byggen til Jep Krabe, imod at byggen afskrives i hans landgilde. Jep Krabe har ingen byg fået, trods det at den er afskrevet i Peder Jensen Krogs landgilde, hvorfor han nu tiltaler ham. Desuden tiltales andre skyldnere, bl.a. Anders Christensen ved Vandback (også Vandach) ved Klitmøller.

Dom: De skal betale. 4. november. Intet. 11. november. Intet. 18. november. Intet. 25. november.

Anders Nielsen i Sundby betaler lejermålsbøde for sin broderdatter, Mette Pedersdatter, født i Skjoldborg, til Anders Ebbesen i Sjørring, delefoged til Ørum.

(Der er ikke leveret kopier af de efterfølgende blade, men da der må være 200 kopier, idet sidste kopierede sider er fol. 100 b., og der på omslaget er angivet 228 kopier leveret, må der findes flere blade i tingbogen).

680

Hundborg Herreds Tingbog -1674

Fol. 1.

Autorisation ved amtmand Jørgen Friis, skrevet på Søgård. Fol. 1 b.

Sandemænd 1674.

Herredsfoged: Lauge Olufsen i Harring. Skriver: Tomas Jensen (Ålborg) i Thisted. Ransnævninger, 4 fjerdinge, 2 for hver fjerding. Snapsmandag 12. januar.

Peder Pedersen i Silstrup får afkald fra Anders Nielsen og Mads Nielsen, født i Silstrup, på arv efter deres fader Niels Andersen Ulgård (Vldgrd.), og fra Jens Andersen i Silstrup på sin hustru Maren Nielsdatters vegne for arv efter hendes fader, Niels Andersen, og for, hvad hun kunne tilfalde efter hendes moders død. Peder Pedersen er deres stedfader.

Anders Ebbesen i Sjørring får afkald fra Anders Jørgensen i Sjørring og Christen Andersen i Rojkiergrd i Skjoldborg på deres hustruers, Maren Lauestdatter og Jahan Lauestdatters vegne på arv efter deres forældre og efter deres farbroder Mads Jensen, som boede og døde i S(y?)lla ... ?

Laurits Christensen Næstrup i Thisted lader fordele Laust Laustsen Næstrup for gæld efter skadesløsbrev 1661.

Christen Madsen Blander i Elsted, delefoged til Irup, tiltaler de af hans husbonds tjenere i Hundborg herred, som resterer med landgilde og andet. Dom: De skal betale.

Peder Andersen Bagi ved Klitmøller tiltaler efter opsættelse af 17. november Laust Tomsen i Tinstrup for gæld, som sal. Tomas Pedersen skyldte, og desuden Mikkil Andersen Hoel og Christen Jensen ved kirke i Torsted, Frands Christensens enke i Vandet og Niels Ovesen i Dollerup. De to sidste protesterer. Niels Ovesen mener ikke, han kan kræves for, hvad hans fader efter en så løs opskrift skulle skyldte, da der er gået så mange år. Efter recessen skal der gøres regnskab en gang om året. Frands Christensens enke sværger på, at hvad hendes sal. mand skyldte er betalt. De to frikendes. De andre dømmes til at betale.

19. januar. Intet. 26. januar.

Anders Frøst i Thisted på Maria, sal. Iver Jacobsens vegne i København fremkalder synsmænd, udnævnt af retten. De har synet den gård i Tilsted,

som major Steenvig bor i. I laden var tre gulve nedfalden. Et hus, der havde stået

681

Hundborg Herreds Tingbog -1674

vester i gården, hvor der havde været to rum til 16 høveder, var helst borte. En fårestti er også borte.

Ralingshuset kunne de ikke syne, før majoren havde gjort det ryddeligt. (9/3). Niels Poulsen i Hove (i Vang sogn) tiltaler Jørgen Nielsen i Djernæs og fremlægger en dom af herredstinget 25/6 1672, hvorefter Jørgen Nielsen skal betale Niels Poulsen 14 sldl. 11 sk., fordi han alene har brugt den ager, som han og Niels Poulsen havde fået udlagt for gæld. På dommen var siden skrevet en kontrakt, hvorefter Jørgen Nielsen og Niels Poulsen var forliget, således at Jørgen Nielsen skulle betale Niels Poulsen 14 sldl. 11 sk., og Jørgen Nielsen skulle så beholde Niels Poulsens part i ageren. Kontrakten underskrevet til vitterlighed af herredsfogeden Lauge Olufsen og Niels Jørgensen. Jørgen Nielsen havde ikke betalt, og Niels Poulsen kræver ham nu for pengene.

Dom: Jørgen Nielsen skal betale efter kontrakten. 3. (2.Y) februar.

Morten Tomsen, rådmand i Thisted, tiltaler Valdemar Schram til Ørnstrup efter en obligation på 243 rdl. 4 mk. 6 sk., som han har udstedt til Carsten Thode, der var forvalter over Lund og Bustrup, men som denne har transporteret til Morten Thomsen. Pengene skulle have været betalt i rede penge 3/12 1668, hvorfor der nu også kræves 6 års rente.

Dom: Valdemar Schram skal betale.

Christen Christensen Høj i Nors på hr. Jacob Mouritsen, sognepræst i Brovst og Svenstrup i Hanherred, hans vegne irettelægger en opsættelse af 8/12 1673. Hr. Jacob Mouritsen Borschhorst kræver sin hustrus, Maren Andersdatter Boddums, arvepart efter hendes farfar, biskop Anders Andersen, af hendes morbror Erik Pedersen på Råstrup, der var værge. Hr. Jacob Mouritsen kræver af Erik Pedersen (en tid foged på Læsø, hvorfra et brev er skrevet) sin hustrus arvepart med renter og fremlægger mange breve. Herimod fremlægger Erik Pedersen et regnskab over udgifter han har haft på Maren Andersdatter (Boddum) og andre arvinger efter biskop dr. Anders Andersen i Ålborg.

Dom: Hr. Jacob Mouritsen og Erik Pedersen skal udnævne fire mænd, der sammen med dem skal gennemgå deres regnskaber, og den, som bliver den anden noget skyldig, skal betale. (Sagen går fra fol. 9 til fol. 24! !).

9. februar. Intet. 16. februar. Intet. 23. februar.

Peder Pedersen, forvalter på Ørum lader føre vidner.

Nogle bønder har hentet korn i den store bod ved stranden, hvad de var bojet til. Det målttes af Jens Christensen Skyum i sække, som bønderne derpå førte til Klitmøller til Jens Skyums skude, og han lovede dem

sækkene igen. De har imidlertid kun fået enkelte sække tilbage, og fører vidner. Tingsvidne.

682

Hundborg Herreds Tingbog -1674

2. marts. Intet. 9. marts.

Syn over en pige, Maren Pedersdatter, født i Vester Vandet, som lå død i bakkerne ved Hjardal. Synsmændene fandt ingen tegn på vold og skønnede, at frøst og kuld var hendes bane. Synsmændene fremkaldt af Peder Pedersen i Tuerborg i Vester Vandet.

Peder Laussen i Vang har afstået til sin søn Niels Pedersen alt hvad han ejer, mod at sønnen betaler mulig gæld og giver sine forældre husværelse, lys og varme, men hvad de ellers behøver til kost og klæder, skal de selv forsyne sig med.

Jørgen Nielsen i Djernæs tiltaler Christen Jensen Skovsted i Lønderup og Niels Jensen sammesteds for skyld efter breve.

Dom: De skal betale osv.

Jørgen Nielsen i Djernæs tiltaler efter opsættelse 7/7 1673 Sune Ovesen i Dollerup og Christen Jacobsen ibid., som er gift med Else Ovesdatter, for skyldig landgilde og afgifter fra 1668. Else Ovesdatter skylder for 1669 og 1670. Hendes Mand Christen Jacobsen for 1672. Jørgen Nielsen havde irettelagt et brev fra husbonden (professor) Hans zoëga, hvori han undrer sig over, at Jørgen Nielsen ikke havde sendt ham pengene, da han ikke med snak kan holde sig og sit hus.

Sune Ovesen møder med en kvittering for alt, hvad han skyldte, underskrevet Hans zoëga. Christen Jacobsen begærer sagen opsat, da han mener at have kvittering, som han så vil møde med.

Opsat 14 dage. (18/5).

(26/1). Anders Frøst af Thisted på Maria, sal. Iver Jacobsens vegne af København har ladet to mænd tilspørge major Steenvigs frue, om de vil have gården, som de bor i, i forpagtning længere, og om de ville opbygge gården, så den var så god, som da de overtog den. Fruen svarede, at hun hverken ville have med gården eller kontrakten at gøre, da hun ikke havde underskrevet den. Derefter forbød Anders Frøst hende at lade føre korn, kreaturer og andet bort fra gården, før de havde opbygget det, der var faldet ned og brudt ned, og fremlagde synsforretningen, og kontrakten om forpagtning i tre år. Den blev forpagtet ud, for at den ikke skulle blive øde, efter at Anders Frøst, som havde boet der, var flyttet. Der fremlægges et synsvidne af 1671, begæret af majoren, hvori gårdens bygninger og deres mangle blev synet.

Dom: Majoren skal betale bygfaldet, dog skal der fradrages det bygfald, der var, da majoren overtog gården. (11/5).

Niels Jensen Hue (Hov?) i Thisted fik tredje ting til Anders (Gregersens?) kone i Næstrup

Hundborg Herreds Tingbog -1674

16. marts.

Maren Madsdatter, enke efter Mikkel Jensen Præstegård i Tilsted har solgt, hvad kreaturer og boskab, hun havde, til Christen Christensen Agerboe i Tilsted og Anders Christensen, født i Skårup, undtagen det, der er omtalt i en kontrakt mellem hende og de to mænd. (Sagen fortsætter).

Christen Christensen Agerboe og Anders Christensen, født i Skårup, fremlægger et syn over den gård og de gamle, forfaldne huse, som Mikkel Jensen boede i og afdøde. Lade og stald er så forfaldne, at de ikke kan repareres. Tømmerets værdi var højst 2 sldl. Ralingshuset stod på rav, men hvis det snart blev repareret med nyt tømmer, kunne det måske stå.

Niels Mortensen i Torsted får afkald på arv fra hans brødre, Christen Mortensen, Tomas Mortensen og Mads Mortensen, og fra hans svoger, Isak Nielsen i Kallerup, for arv efter deres sal. fader Morten Christensen, som boede og døde i Torsted, og deres moder Kirsten Nielsdatter, mod at Niels Mortensen beholder deres moder hos sig og sørger for hende.

Peder Christensen i Janderup på hr. Laurits Madsen, sognepræst i Hundborg, hans vegne, tiltaler Erich Pedersen, forpagter på Råstrup, for skyld, dels penge, dels for en ko, som han fik til sin svoger, Christen Pedersen på Herpinggård i Harsyssel.

Erik Pedersen ikke mødt. Sagen opsat 14 dage. (13/4). 23. marts.

Hr. Anders Nielsen Lyngby, sognepræst i Skinnerup og kapellan i Thisted, tiltaler Erik Nielsen i Skinnerup for fortræd og opsætsighed, han har udvist mod ham i Skinnerup kirke til forargelse for menigheden den 3. søndag i advent. Da præsten var gået i skriftestolen, kom Erik Nielsen med to mænd og ville forbyde præsten at tage Erik Nielsens svigerfader Mads Andersen til skrifte, da han havde sat ham en hovedløg på. Præsten spurgte Mads Andersen, hvad han sagde til det, og Mads Andersen svarede: Det siger jeg nej til. Erik Nielsen gik da til alteret og tog alterbogen og ville, at Mads Andersen skulle lægge sin hånd på bogen og sværge, men præsten sagde, at det var Guds hus ikke til. Havde han tiltale til Mads Andersen, kunne han søge ham ved lov og ret.

Andre vidner beretter, at den 14. januar, onsdag havde Erik Nielsen med ubekvemme ord spurgt præsten, hvor de kirketyve var, som han havde nævnt i sin prædiken. Præsten svarede: Hvad kommer det dig ved. Er det dig, siden du tager dig det til. Erik Nielsen truede da præsten og sagde, at han skulle lære ham til at give dem navn, og at præsten kun var en kapellan og ingen herredsfoged og flere sammelige ord. Det fortrød (berørte) dem alle (vidnerne) hjerteligt, og hr. Anders klagede sig og bad menigheden drages til minde, at Erik Nielsen gjorde ham kirkefred.

Et vidne fortæller, at kyndelmissedag, før præsten talte til Erik Nielsen fra prædikestolen, da sad Erik Nielsen hos vidnet i stolen og

smilede og lo. Andre vidner beretter, at da hr. Anders fra prædikestolen lastede Erik Nielsens latter

684

Hundborg Herreds Tingbog -1674

ug grinen under prædiken, da hørte de, at han råbte mod hr. Anders, dem til forhindring i deres andagt, og sagde: Bliv ved Eders tekst, det er nok. (13/7). Hr. Poul Jensen, sognepræst i Sjørring lader tiltale Rasmus Hansen i Næstrup for skyldig kirke- og præstetiende. Hvis der ikke i hans bo er betaling herfor, skal han lide dele og tiltale.

Dom: Han skal betale osv. 30. marts. Intet.

6. april.

Isach Pedersen Yde i Tilsted på sin søsters Maren Pedersdatters vegne fører vidner, som sammen med herredsfogeden og sognepræsten, mester Anders Nielsen, har været hos Maren Madsdatter, sal. Mikkell Nielsen præstegårds enke i Tilsted. Hun blev spurgt, hvad det var for snak, hun havde ført om Peder Nielsen sergeants hustru Mette Jakobsdatter og om Maren Pedersdatter. Hun sagde, at hun ville vedstå, hvad hun havde sagt, og at der kom en karl til hende en morgen tidlig, og da hun spurgte ham, hvor han havde været, sagde han, at han havde været i horehus. Han havde ligget hos sergeantens kone, og de måtte tage halm og ligge på gulvet, fordi de ikke kunne være i sengen for børnene. Så spurgte mester Anders hende: End (hvad så med) Maren Pedersdatter, Peder Ydes datter? Hvad har I sagt om hende? - Hun sagde, at hun havde sagt, at hun havde fået barn eller skulle snart have et. Præsten spurgte: Hvem har sagt Jer det? Hun svarede: Marcus, Himmerbo. Tingsvidne. (11/5).

Skifte og vurdering i sal. Jeppe Madsens bo i Sperring. Hans enke er Anne Poulsdatter. Hendes værge og fæstemand er Anders Andersen. Hendes barn er Mads Jepsen, hvis formynder er Poul Pedersen i Djernæs. Drengens arv beløber sig til 38 1/2 daler 8 1/2 sk. (29/6).

13. april.

Amtsforvalter Jens Hansen lader føre vidner på, at den gård i Tilsted, som Laurits Lauritsen skomager sidst iboede, og som skal være af kaptajn Strux hans gods, har ligget øde i 8 år, og at ingen har villet bygge og bo der, og at der ikke findes bygninger.

Ib Jacobsen i Thisted på egne og sin broders (halvbroders), Jacob Christensens vegne tiltaler nogle folk, deriblandt sal. Bertel Christensens hustru i Lagård i Sjørring for skyld efter deres fader, Christen Jensen Kjelstrup, forrige rådmand i Thisted, hans regnskabsbog.

Dom: De skal betale osv., og hvis Mikkell Sørensen i Silstrup kan bevise, at han havde noget. til gode, skal han søge den sal. mands arvinger.

(16/3). Hr. Laurits Madsen i Hundborg tiltaler efter to ganges opsættelse Erik Pedersen, forpagter på Råstrup for skyld. Erik Pedersen ikke mødt.

Dom: Han skal betale osv.

685

Hundborg Herreds Tingbog -1674

27. april.

Laurids Seefeld til Øland lader foretage syn over den gård i Næstrup, som Rasmus Pedersen påboede og frarømte.

4. maj.

Syn over Nystrup på begæring af ærlig og velb. mand Laurits Lunov til Nystrup, både gården og jorden. Laden var brøstfældig for 101/2 læs tag på nørre side og 10 kærve tag på søndre side. På ralingshuset manglede 111/2 læs tag. På søndre side var foden forrådnat fra østre ende og til noget om bryggersdøren. Tre skodder for vinduerne er forfaldne og en borte. På det lange hus vesten i gården fattes på vestre side 51/2 læs tag. Inde i huset fattes 6 7-alens træer og 41/2 tylter lægter. På det jordhus, som står søndre i gården fattes 2 læs tag på nørre side. Indeni fattes 1 tylt lægter, og 1 7-alens til Syelle. En smedje, som står østen for gården fattes tre læs tag. Et vognhus østen for laden fattes ler og tømmer 2 styk laffuer. Et lidet hønsehus fattes intet. Dernæst så de gødningsjorden til gården, hvori de syntes, der kunne sås 3 td. byg. Dernæst blev dem forevist Ålekisten, hvorpå ingen jern fandtes, og er forrådnat i rækketræ på søndre side to pæle ved flye rinder (flyderender?) nogle fjæl og ellers findes ganske udbrudt søndre for Ålekisten, kan ikke forfærdiges med 100 læs jord og lyng. Af huset til ålekisten er halvdelen nedfalden, og døren dertil borte, som kan opsættes med 4 7-alen-træer og en tylt lægter.

Ritmester Jacob Sparre til Råstrup stævnet til synet (måske fordi Laurits Lunov var kornet?). (Sagen fortsætter).

Tomas Barfod, regimentskriver, på oberst Mogens Kruses vegne fremkalder synsmænd, der har synet Nystrup hovedgård. Synsforretningen er ordret ligelydende med ovenstående. Laurits Lunov var på egne og medinteresseredes vegne til stede og tilstod samme syn uden videre kald og varsel. (11/5).

Niels Poulsen i Hørdum på Søren Bendixsen, forrige forvalter over Vestervig, hans vegne tiltaler Erik Pedersen, forpagter på Råstrup, efter en obligation, udstedt 15/11 1671 af Erik Pedersen til velfornemme karl Søren Bendixsen, forvalter over Vestervig, på 20 rdl. Gælds brevet er på slet papir, men vedhængt et stykke trykt papir nr. 6 til 16 skilling, hvorpå der dog ikke var skrevet noget. Sagen opsat en måned af denne grund. Papiret skal forblive i retten til domsdagen. (22/6).

Jens Nielsen i Sundby på sin husbonds vegne lader fremkalde synsmænd, der har været på Sundby mark og synet en sti eller vej, som folk går til og fra kirke på. De så, at der var pløjet noget fra stien, somme steder to furer, andre steder 1 1/2 eller 1 fure. Hvor der var pløjet fra, var stien kun 2 fod bred, og ellers 7 fod. Den grønne sti var søndre Dorte Jensdatters gård. Indstævnet er Mads Mikkelsen i Sundby

11. maj.

(9/3). Anders Frøst i Thisted på Maria, sal. Iver Jacobsens vegne har ladet stævne major Stennvig og frue til at påhøre synsvidne. På majorens vegne svarer Bertel Pedersen Lerche, at majoren er i kgl. majestæts tjeneste og bør lovlig stævnes, da han ikke er her i landet. Anders Frøst har sammen med sine sønner ladet jorden til gården pløje, efter at majoren og fruene har forladt den. Kendelse: Majoren skal lovlig stævnes med 6 ugers varsel. (Sagen fortsætter). Bertel Pedersen Lerche på major Steenvigs vegne fører vidne på, at Anders Frøsts sønner Jens og Anders har været på den gård i Tilsted, som majoren sidst iboede. Jens var set på stalden, hvor han sad på nogle spænder, der faldet ned på loftet, og Anders havde bundet noget gammelt tag sammen, og de havde taget noget gammelt, råddent tømmer og sat det op imod laden. Tingsvidne. (18/5).

Jacob Sparre til Råstrup fremkalder synsmænd, der har synet Råstrup hovedgårds mark.

(4/5). Jacob Sparre til Råstrup lader fremkalde synsmænd, der har synet Nystrup hovedgård. De så, at der nylig var færdiget i det lange hus vest i gården med tømmer. De så et langt jordhus, hvoraf de to parter syntes at være opsat forgangne sommer. Norden op til ralingen så de, at der nylig var udsat en kvist, som ikke var der, da de sidst synede gården.

Laurits Lunov og hans medinteresserede var indstævnet til syns påhør.

(6/3). Isach Pedersen Yde i Tilsted på sin søster Maren Pedersdatter og på Mette Jacobsdatter deres vegne fører vidner om, hvad Maren Madsdatter, sal. Mikkel Jensen Præstegårds enke, havde bekendt for sognepræsten, mester Anders Nielsen, og herredsfogeden, Lauge Olufsen, angående de rygter, hun havde sat i omløb om de to kvinder.

18. maj.

Bertel Pedersen Lerche på amtmand Jørgen Friis's vegne fremkalder 24 herredsmænd og spørger dem, om det er dem bevidst, at fremmede udlændiske eller fra Holsten, har ført tøj af sener (her vel stængler af klittag) ind i landet for at sælge dem eller have dem til købs for almuen. De vidner, at det har de aldrig hørt eller set.

Indstævnet er Jacob Ulf i Kløv (fungerende herredsfoged i Hillerslev herred) (se Hillerslev herreds tingbøger).

(11/5). Bertel Pedersen Lerche på Major Steevigs vegne fremkalder vidner, der har set og synet den gård i Tilsted, majoren sidst påboede. De så, at der var repareret flere steder, og nedfaldne bjælker fra stalden var sat op mod lademuren osv. Anders Frøst i Thisted fremlagde herimod en skrivelse, hvori han beretter, at han har pålagt sine sønner at holde opsyn med gården, hvoraf en stor del var nedfalden, og sørge for, at der ikke faldt ned, så gården blev helt

Hundborg Herreds Tingbog -1674

ruineret. Han mener, at fru majoren burde have ladet ham (som husbondens fuldmægtig) vide, at hun forlod gården. (15/6).

Peder Markussen på amtmand Jørgen Friis's vegne tiltaler Christian Hendrich Peterss. på Todbøl, overinspektør over de jutilændiske strande, efter en kontrakt mellem dem, hvorefter Jørgen Friis afstår til Christian Hendrik Peterss. en fordring på 4 tusinde og nogle hundrede rdl., som Jochum Bech i Skåne var ham skyldig, mod at Christian Hendrik Petersen betaler amtmanden 1100 rdl., der betales således: Først med amtmandens frues obligation på 500 rdl., dernæst med amtmandens egen obligation på 250 rdl., og med kvittering for et års forpagtning af Søgård. Resten i rede penge. På kontrakten var skrevet, at da amtmanden har givet inspektøren delation i nogen tid, forpligter han sig til at levere dokumenter og penge 27. februar. Fremlagt flere dokumenter angående Jochum Bechs skyld til amtmanden, som har fået indførsel i et alunværk i Skåne.

Dom: Da ingen mødte på inspektørens vegne, skal han levere dokumenterne og pengene til amtmanden inden 15 dage osv.

(9/3). Jørgen Nielsen i Djernæs tiltaler efter opsættelse af 9/3 Christen Jacobsen i Dollerup for restancer. Han hævder at have kvittering, og sagen opsættes derfor 14 dage, så han kan komme med den. (Sagen fortsætter). Jørgen Nielsen i Djernæs tiltaler Sune Ovesen i Dollerup efter opsættelse 9/3 for restancer. Sune Ovesen fremviser kvittering, underskrevet af Hans Zoëga, men Jørgen Nielsen erklærer, at kvitteringen er falsk og begærer, at kvitteringen må blive i retten til øvrighedens kendelse. (29/6).

Sagen henvist til landsdommerne. (10/1 1676).

Mikkel Tomsen af Sperring på sin husbond, Gabriel Berens vegne, fremkalder synsmænd, der har synet mark i Torsted. De så noget sæd, som de syntes kunne være isæet, omtrent 4 skp. vinterrug og en hodumsager, 60 skaft (favne) lang, der nogle steder var pløjet, somme steder 3 skaft og somme steder 6 skaft, men intet var sået deri. De så i Melld tofft, som var 47 skaft lang, at der var dreet med en plov 2 skaft bred. I nogle borer, kaldet Langagre var gravet både digtørv og myndtøre, og i to havrelandsagre var gravet digtørv og Vaahrtøre (Vogtetørv = wu't-tøre). I to havresædagre norden til Sjørringhøj var gravet dige- og Vaartøre. De kunne skønne, at pløjningen var gjort i dette år, men ikke hvornår der var gravet tørv. Indstævnet til synspåhør var Jens Krog i Torsted, Niels Christensen og Jep Andersen ibd.

15. juni.

(18/5). Anders Andersen Frost, borger i Thisted, fremkalder synsmænd, der har synet den gård i Tilsted, som major Steenvig og hans frue sidst påboede. Der var ingen folk i gården, og dørene stod åbne, og der var ingen tilsyn med husene og bygningerne. I ralingshusets rum var bjælker og remme brækket, vinduer var i stykker, og der var slået fjæl for,

røghatten på huset var borte Lade og stalde var også brøstfældige. Bjælker og remme i stykker eller borte,

688

Hundborg Herreds Tingbog -1674

stenene var nogle steder taget fra stolperne. Noget af laden helt nedfalden og et hus vester i gården og en fåresti ganske borte. Tingsvidne. (22/6).

Niels Nielsen Overgård i Vang sogn fremlægger registrering og vurdering i boet efter sal. Anders Persen i Åkjær. Vurderingsmænd: Poul Pedersen i Øster Djernæs, Anders Salmandsen i Vang, Laust Christensen i Trab og Oluf Pedersen ved Åkjær. Enken er Karen Mortensdatter. Hendes trolovede fæstemand Niels Nielsen Overgård. Til stede desuden den sal. mands børn og svoger, sønnen Christen Andersen på egne vegne, Erik Jørgensen på børnene Morten Andersen og Maren Andersdatters vegne. Når Christen Mortensen, som er børnenes morbroder, kommer hjem fra Norge, er han deres rette værge. Niels Pedersen i Vang var til stede på sin hustru Margrete Andersdatters vegne og på Jens Andersens vegne, som nu er i fremmed land, men før boede i Vang. Niels Pedersen i Vang og Niels Nielsen, tjenende i Overgård, har været til Christen Mortensen Kløvborgs i Tvorup og talte med hans søn. Jørgen Nielsen i Djernæs var til stede som deres husbond. Der nævnes fjerdepart i vod og båd, sandvåd og sildegarn, store og små kroge med tilbehør. Boets formue: 50 sldl. 3 mk.. 11 sk. gæld 29 sldl. 21/2 mk. 7 sk. Efter de to drenges ønske får deres lille søster, som er hjemme, lige del med dem.

Jens Andersen, foged på Todbøl, tiltaler de af Todbøls tjenere, som refterer med afgifter.

Dom: De skal betale osv.

Tomas Sørensen i Nørgård i Nørhå på husbondens vegne tiltaler de af Vestervig tjenere, der refterer med afgifter. (22/6).

22. juni.

Jacob Sparre til Råstrup lader fremkalde synsmænd, der har synet Råstrup, bl.a. det store hus. Der mangler vinduer og ruder i det, i skillerum er staver og ler borte. I borgestuen er 3 store vinduer borte, og kakkelovnen er ganske nede. Desuden så de, hvad gøde der var udført og sået byg i. Indstævnet til synspåhør er Erik Pedersen. (28/9).

(15/6). Tomas Sørensen i Nørgård i Nørhå tilbyder frøgæld til enhver, som har sået i Vestervigtjenere i Hundborg herreders jord. Han er delefoged til Vestervig.

Anders Ebbesen i Sjørring, delefoged til Ørum, fremkalder synsmænd, der har synet den gård i Vang, som Jens Andersen Åkjær sidst påboede. . . . 5 døre og Døring var borte ... på Åxen af tækket to travet tag og to lægter ... Åxlægter nordpå var borte ... Der var ingen folk i gården. (27/7).

(15/6). Anders Frøst i Thisted på Maria, sal. Iver Jacobsens vegne har ladet stævne major Steenvig og frue i sal. Christen Lomborgs gård i

Thisted, hvor fru majoren nu bor. Han irettelægger tingsvidnet om syn over gården i Tilsted og sætter i rette, at majoren efter sin kontrakt bør betale den skade, gården har lidt, mens han boede der.

Dom: Han skal betale osv. (3/8).

689

Hundborg Herreds Tingbog -1674

(4/5). Anders Ebbesen i Sjørring udsteder:

Lauge Olufsen i Harring, herredsfoged, på egne og medbroder, rettens betjent (herredsskriveren) hans vegne fremæsker Niels Poulsen af Hørdum at fremkomme med en opsættelse her af tinget 4. maj i en sag, som Søren Bendixsen, forrige forvalter på Vestervig, har anlagt mod Erik Pedersen, forpagter på Råstrup angående et gælds-brev, udstedt til Søren Bendixsen af Erik Pedersen, men ikke på stemplet papir. Da dette er imod forordningen, kræver Lauge Olufsen gælds-brevet konfiskeret og forfalden til ham og hans medbroder med tre parter og til de fattige med en part.

Dom: Da det nu er halvfjerde år siden, brevet blev udstedt, har der været tid nok til at få det skrevet på det rette papir, og derfor bør brevet tilkomme rettens betjente og de fattige, og Erik Pedersen skal betale sin gæld inden 15 dage til dem osv.

29. juni.

Lauridtz Christensen i Tanderup får afkald fra Jep Andersen i Torsted for arv, som dennes hustru Maren Moestdatter, kunne tilkomme efter hendes fader Moest Pedersen, som boede og døde i Tanderup. Jep Andersen takker sin hustrus stedfader Laurits Christensen for arven.

Mads Pedersen i Sand i Øster Vandet sogn på oberstinde Helvig Krabbe til Spøttrup hendes vegne fremkalder Mads Madsen fisker på Nystrup og Niels Madsen på Sandodde, som efter fruens begæring har været ved et led østen Nystrup hovedgård. I leddet var tre tremmer i stykker, og spigerne, som leddet havde været tilslået med, var brudt ud. Christoffer Andersen i Tvorup og Joen Pedersen på Nystrup har været i Rysgård i Hundborg, hvor Jens Sørensen Bødker sidst skulle have haft sit tilhold for at stævne ham.

Inge Villadsdatter, Anders Christensen Bang i Dollerup hans enke, på egne vegne, og Christen Villadsen i Skjoldborg på den sal. mands efterladte børns vegne, her i dag tredje gang og på tredje tingdag vedersagde (fragik) arv og gæld efter deres mand og fader, Anders Bang. Den sal. mands kreditorer var stævnet til vidnespåhør. (Sagen fortsætter).

Anders Ebbesen, delefoged til Ørum, tiltaler sal. Poul Poulsens hustru i Vang for resterende afgifter i 1670, 1671, 1672 og 1673.

Dom: Hun skal betale osv.

(18/5). Jørgen Nielsen i Djernæs tiltaler efter flere ganges opsættelse Christen Jacobsen i Dollerup for restancer. Christen Jacobsen har hævdet at have bevis fra husbonden, Hans zoëga, på at han har betalt, men har ikke fremlagt nogen kvittering. Derimod påstår han, at Jørgen Nielsen skal bevise, at han har betalt skylden til Hans zoëga, og derfor har ret til at kræve skylden af Christen Jacobsen. Jørgen Nielsen fremlægger fuldmagt til ham fra Hans zoëga til at indkræve afgifterne af hans gods.

Dom: Da denne fuldmagt stadig står ved magt, kan jeg ikke kende anderledes, end at Christen Jacobsen bør betale til Jørgen Nielsen.

690

Hundborg Herreds Tingbog -1674

Peder Andersen i Thisted begærer, at Lauge Olufsen vil levere Oberst Mogens Kruse sine breve, da de er forligt.

Jørgen Nielsen i Djernæs beviste med Niels Christensen i Djernæs og Morten Andersen i Klitten, at de har stævnet for gæld: Jens Salmandsen i Hundborg, Jens Nielsen i Krogsgård m.fl.

Dom: De skal betale.

(6/4). Jørgen Nielsen i Djernæs tiltaler Jeppe Madsens enke Anne Poulsdatter i Sperring for gæld med 7 års rente efter brev 1667. Anders Andersen, som nu har enken til ægte begærer opsættelse, da han mener, gælden er betalt.

Opsat en måned.

Jørgen Nielsen tiltaler også Mikkell Nielsen i Skinderup, sal. Poul Poulsens enke i Vang og sal. Svenning Mikkelsens enke i Snestrup for gæld. Mikkell Nielsen efter brev 1659, Poul Poulsens enke efter brev 1653, læst på rette tredivte dag i Poul Poulsens bo 12/9 1670, Svenning Mikkelsen i Snejstrup hans kone efter brev 1669. De dømmes til at betale undtagen Mikkell Nielsen, som begærer opsættelse, da han mener, gælden er betalt. Hans sag opsat 1 måned. (10/8).

Tomas Sørensen i Nørgård i Nørhå, delefoged til Vestervig, fremlægger skifte efter Anders Christensen Bang i Dollerup. Christen Villadsen i Skjoldborg som lavværge for sin søster, Inge Villadsdatter, Anders Bangs enke, og Jens Villadsen i Skjoldborg som værge for børnene, Christen Andersen, Laust Andersen og Mads Andersen, frasagde sig arv og gæld, som de også gjorde ved tinget. Jens Christensen har fået fæstebrev på gården.

6. juli. Intet. 13. juli.

(23/3). Erik Nielsen af Skinderup har ladet stævne alle mænd sønden bækken i Skinderup, som er i Hundborg herred, undtagen Christen Pedersen og Peder Bach til at vidne, og hr. Anders i Thisted med hans medhjælper til vidnespår. De vidner, at i går 14 dage var de i Skinnerup kirke, og da gik Erik Nielsen til skrifte, Hr. Anders sagde da, at der var faldet dom af herredsprovsten. Den skulle Erik Nielsen erklære sig, før han kunne komme til skrifte. Da gik Erik Nielsen ned, og hans kone fulgte med. Præsten sagde, at konen skulle komme op, da han ville tage hende til

skrifte. Erik Nielsen sagde, at præsten skulle forkynde dommen for menigheden, så ville han respektere den, eftersom det var langsommelig tid siden, han havde været til skrifte. Tingsvidne.

Syn over den gård i Torsted, som Mikkel Andersen Hoell sidst påboede. De så at lade og stald var brøstfældige på tømmer, tag og ler, og de så et jordhus, som folkene havde haft deres værelse i, men som kun tjente til at brydes ned. Anders Ebbesen i Sjørring, delefoged til Ørum, tiltaler nogle af Ørum tjenere for resterende afgifter.

Dom: De skal betale osv.

691

Hundborg Herreds Tingbog -1674

20. juli. Intet. 27. juli.

Hr. Christen Jensen Kobbere; sognepræst til Vang og Tvorup, tiltaler Anders Christensen i Ferregård (ferjgrd) og hans moder Lisbeth Christensdatter(ellers Pedersdatter). Han har tilbudt dem, at de kunne yde kvægtienden i penge, hvis de ville indgå på at give ham andre rettigheder, som han mente, han og hans formand har nydt.

Anders Christensen sagde, at han ikke vidste, at han og hans moder var hr. Christen noget skyldig. Han var blevet advaret om at yde tiende på kærven, af kvæg, føl og andet kreatur efter recessen, hvad han også havde givet efter hr. Christens begæring videre, end hans formand havde gjort. (Hans søster er Maren Christensdatter). (3/8).

(22/6). Morten Tomsen, borgmester i Thisted, på amtskriver Jens Hansens vegne fremviser en fuldmagt, hvorefter Morten Tomsen i Amtskriverens fraværelse bemyndiges til at føre tilsyn med alting, så intet med skatterne bliver, forsømt. Han forbyder derfor alle og enhver at befatte sig med den vinterrug, som er sået til den øde gård i Vang, som Jens Andersen påboede og skylder til Vang kirke. (7/9).

Niels Andersen ved Torsted kirke på egne og sognemænds vegne forbyder Torsted sognemænd og folk at slå eller oprykke lyng, som gror på deres tørvehede fra den doess (dysse), der står norden Lagårds mark og nord til de veje, der løber vester ad Skårup og Vistis . . . (koue??). De tilstedeværende sognemænd af Torsted bekræftede forbudet. Hvis nogen går derimod, skal han bøde 1 rdl. hver gang til byens mænd, og hvis pengene ikke straks bliver betalt, skal byens mænd pante den skyldige. Vil nogen ikke være med at pante, skal han bøde 3 mark til granders bedste.

Dernæst forbød de samtlig alle andre sognefolk deromkring fra Sjørring, Vang og Vandet at slå eller rykke lyng i tørveheden eller drive kvæg og andet fæmon i Torsted fællig eller grave tørv.

3. august.

Jep Pedersen Krabe ved Klitmøller lader fordele Frandtz Christensen i Vandet hans enke, Kirsten Sørensdatte for gæld.

(22/6). Bertel Pedersen Lerche på major Steenvigs vegne fremkalder Jens Tomsen Hundborg, som vidner, at da majorens frue rejste fra gården i Tilsted til Thisted, befalede hun ham at han skulle passe på gården, at ingen gjorde den skade. Så gik han derop mandag og tirsdag, og da så han, at Anders Frøsts to sønner Jens og Anders brød ned af laden og loftet over stalden. Han vidnede også, at fruene havde købt tømmer til at reparere gården med.

Christen Nielsen Yde i Sundby fremkalder Jens Jensen i Sundby, som vidner, at han i marts var i Christen Ydes hus og hørte, at Mads Mikkelsen ibid. gjorde

692

Hundborg Herreds Tingbog -1674

regnskab med Christen Yde og blev ham skyldig 31/2 td. og 5 skp. byg og 1 rdl. 1 penge. Han lovede at betale til mikkelsdag. Tingsvidne.

Jens Nielsen i Sundby får afkald på arv fra Clemed Madsen i Gærup på hans hustru Jahan Nielsdatters vegne, og fra Christen Nielsen Yde i Sundby på hans hustru Karen Nielsdatters vegne efter deres forældre Niels Jensen, som boede og døde i Sundby og deres moder, Dorete Jensdatter, som endnu lever, samt efter deres sal. broder Christen Nielsen. Jens Nielsen er deres hustruers broder.

(27/7). Hr. Christen Jensen, sognepræst til Vang og Tvorup, tiltaler Anders Christensen i Ferregård og hans moder for skyldig påske- og st. hansrente siden 1670, og tilbyder, at de til gengæld kan yde deres korn- og kvægtiende på samme måde som i forrige tider. Han henviser til privilegier. Anders Christensen begærer opsættelse, så han kan føre vidner.

Sagen opsat i 6 uger. (10/8). 10. august.

Anders Ebbesen, delefoged til Ørum, på Lisbeth Persdatter og Anders Christensen i Ferregård deres vegne har ladet stævne Bou Erichsen i Østerild, Jesper Pedersen i Vang og flere mænd i Tvorup til at aflægge deres sandhed, og m. Christen i Vang, Jørgen Nielsen i Djernæs, Poul Rasmussen i Tvorup og Jacob Christensen ibd. til vidnespårhør. Bo Eriksen og Jesper Pedersen vidnede, at for nogle år siden mod høst befalede hr. Christen dem at gå til Ferregård og sige Anders Christensen og hans moder en god dag og sige, at eftersom de ikke gav hr. Christen hans påskerente og ost, da skulle de yde deres tiende i kærven. Andre vidner vidnede, at da Bo og Jesper var på Ferregård, forbød de folkene at indføre deres korn, før der var tiendet. Det var år 1670, 25. juli. Andre vidner, at 1672, 18. juli hørte de, at hr. Christen gav et tilbud, som der før var vidnet om, og de hørte, at Anders Christensen tilbød penge for kvægtienden, men hr. Christen ville ikke tage mod penge, medmindre Anders Christensen og hans moder ville give ham en ærbar ost årlig, og Anders spurgte så, hvor stor osten skulle være, og hvad penge, han ville nøjes med derfor. Og samme tid tog hr. Christen og Jørgen Nielsen to føl, to kalve og to grise, og hr. Christen ville ikke sige, hvor stor osten skulle være eller pengene derfor. Hr. Christen svarede, at han tilbød at tiende på skæppen, hvis de ville give ham hans påske- og st. hansrente, nemlig ost, kage og æg, som de har givet ham og hans formand. (14/9).

Anders Ebbesen i Sjørring på husbondens vegne tiltaler Jens Pedersen Aalmand i Snejstrup og Anders Pedersen i Tilsted for restance til Ørum.

Dom: De skal betale osv.

(29/6). Jørgen Nielsen i Djernæs tiltaler Mikkell Nielsen i Skinderup, sal. Poul Poulsens enke i Vang og sal. Svenning Mikkelsens hustru i Snejstrup efter opsættelse 29/6 for skyld. Mikkell Nielsen efter brev 1659, Poul Poulsens enke efter hans brev kristi.himmelfartsdag 1633 m.m. og Svenning Mikkelsen efter brev 1669. Ingen mødte at svare herimod undtagen Poul Poulsens enke, der ved

693

Hundborg Herreds Tingbog -1674

højeste ed benægtede at være noget skyldig, da hendes mand aldrig havde fået betaling for alt, hvad Jørgen Nielsen tog beskrevet ved tinget, og heller ikke skriverkorn, så skylden var dyrt nok betalt, tilmed er kravet for gammelt efter recessen.

Dom: Da der nu er gået 6 uger, så sagen ikke kan opsættes længere, tilfinder jeg Mikkell Nielsen og Svenning Mikkelsens enke at betale.

Poul Poulsens hustru, der benægter ved ed at skylde noget, findes fri for tiltale, da brevet er på det andet og tyvende år gammelt, og det andet ikke er bevisliggjort ved hånd eller andet bevis. (Poul Poulsen var herredsskriver). (7/12).

17. august.

Jens Lauritsen, forrige foged på Todbøl, på sin husbonds, Valdemar Schram til Ørndrup hans vegne tiltaler de af hans tjenere, som resterer med afgifter. Dom: De skal betale osv.

24. august.

Jørgen Kås til Faddersbøl har villet ladestævne Anders Munch i den gård i Jannerup, han sidst påboede. Vidner beretter, at Anders Jensen Munch ved nattetid i mulm og mørke er rømmet fra gården med al hans middel og formue. (14/9).

31. august.

Bertel Pedersen Lerche fremfører vidner, der har været med ham for at opnuse klittag og andet på kongens og lensmandens vegne. Hos Christen Nielsen ved Sø i Jannerup fandt de i hans lade et læs klittag, som han selv bekendte at skulle være 9 snese små knipper tag.

Christen Jørgensen i Tinggård på ærlige, agtbare og delfornemme karl Mogens Villadsen i Sjørring præstegård hans vegne tiltaler Mikkell Tomsen i Sperring efter en obligation på 10 rdl., som han havde lånt til skatter og til hans avls fortsættelse 1672.

Dom: Han skal betale osv. 7. september.

(27/7). Anders Ebbesen, delefoged til Ørum, på Peder Pedersen, forpagter på Ørum hans vegne fremkalder synsmænd, udnævnt af tinget, som har synet den rug, som har groet til den gård i Vang, som Jens Andersen Åkjær fraløb. Der var høstet 5 læs ./ 10 kærve rug, værdi 11 sldl., som Peder Ovesen i Vangsgård, kirkeværge tog til sig og skal give fornævnte penge for og betale i kirkens skatter med, undtagen 111/2 slmk., som han skal betale Peder Pedersen i restance. Af rugen blev afsat til tiender 30 kærve rug.

694

Hundborg Herreds Tingbog -1674

14. september.

Tomas Nielsen i Vang fremkalder synsmænd, der har synet hans søn Niels Tomsen. Han lå på en ager sønden Vang og klagede over, at Peder Ovesen havde slået ham. Hans fader løste hans klæder op, og de så drengens ene arm(?) neden til akselen så de to lille, små røde pletter, og inden på hans højre fod så de en rift, som en stubbe kunne have revet, og ingen anden skade så de på ham.

(24/8). Jørgen Kås til Faddersbøl fremlægger tingsvidne 24/8 om, at Anders Jensen Munch er rømt fra den gård i Jannerup, han boede i, og har taget al hans middel og formue med sig ved nattetid i mulm og mørke. Jørgen Kås tiltaler ham nu og mener, at han bør fare som en anden rømningsmand og forbyder alle og enhver at huse eller hæle ham.

Dom: Han bør fare som en rømningsmand, og ingen må huse eller hæle ham. (10/8). Hr. Christen Jensen Koberøe i Vang tiltaler Lisbeth Pedersdatter (et sted Christensdatter) og Anders Christensen i Ferregård og mener, at de bør yde ham påske- og st. hansrente, ost, kage og æg, som de ikke har ydet siden 1670.

Anders Christensen fremlægger tingsvidne om, at hr. Christen har taget tienden på kærven og ikke på skæppen som hans formand, og at han har taget kvægtienden in natura, føl, kalve og grise. Derfor mener Anders Christensen, at han så ikke er pligtig til at yde mere.

Dom: Hr. Christen Jensen fordrer smårente, men fremlægger ingen restanceseddel på, hvor meget, han mener, der skulle være ydet siden 1670. Han har taget tiende på kærven efter recessen, men også taget kvægtiende af dem på høveder, hvilket synes at være en del imod ordinansen og en del at stride mod hr. Christens kaldsbrev, som er fremlagt i retten, og det bevises heller ikke, at hans formand noget sådant har fordret eller fået. Derfor kan jeg ikke tilkende hr. Christen smårente for den tid han fordrer fra 1670, da han har fordret og fået deres korntiende på kærven og deres kvægtiende in natura imod ordinansen, med mindre han erstatte Lisbet Pedersdatter og Anders Christensen, hvad han har fordret og fået mere en billigt. Hvad angår smårenten herefter, så finder jeg, at de bør yde, hvad ordinans, reces og privilegier tilholder, mod de nyder den frihed at give penge i stedet for kvæg efter ordinansen, som ellers er sædvanligt i landet. (4/9 1676).

21. september.

Hr. Laurits Madsen i Hundborg tiltaler nogle folk i Hundborg sogn for resterende oste og st. hans-rente (også fra Jannerup). Her imod mødte Jacob Sparre til Råstrup og Hartvig Kås til Ulstrup og begærede opsættelse, da de agter at føre vidner herimod.

Opsat 1 måned.

695

Hundborg Herreds Tingbog -1674

28. september.

Jens Madsen i Skive tager Jacob Sparre til Råstrup i hånden, og denne lover at betale den obligation, han har udstedt til Jens Madsen til Snapsting førstkomende. Desuden lover Jacob Sparre at give Jens Madsen 3 sldl. for rejse, stævning og bekostning, som allerede er bekostet på fordringen.

(22/6). Jacob Sparre fremkalder synsmænd, der har synet Råstrup. Der nævnes bl.a. »det lange hus« og »det røde hus« med kvist og tegltag, opmuret mellem stolperne, skorsten, ølkælder, salt(-?) og svendekælder, »det høje vesterhus«. Heri nævnes skorsten, kamre og en svale på 4 stolper, »det nordre hus« har fået ny østergavl med deler oventil og nedentil muret mellem stolper. Den vestre ende er oventil muret mellem stolper og nedentil er der staver og klining. I Østerbryggerset findes bagerovn med kølle. I vesterbryggerset en stor og en lille bagerovn. »Trompeters kammer«, »borgestuen*, »uder-borgestuen« med skorsten. I borgegården er syv skorstene opmuret over tageene. En mødding skulle Erik Pedersen (tidligere forpagter) nok have ladet køre ud. Til syn indstævnet inspektør Christian Henrich Peterss ved Råstrup port for en pige. (9/11).

5. oktober. Intet. 12. oktober. Intet. 19. oktober.

Anders Frøst i Thisted på egne og medinteresseredes vegne fører vidner på, at de har leveret Niels Bendixsen, by- og rådstueskriver i Thisted to ark trykt papir å 24 sk. til en genpart af en opsættelse i en sag mellem Peder Andersen og en del af borgerskabet og gav ham 1 sletmark, og han lovede straks at skrive det færdigt. Andre har senere været hos skriveren og begæret genparten, så de kunne svare på Peder Andersens tiltale. Niels Bendixsen svarede, at han først ville have 6 rdl.

Tomas Nielsen Skrædder i Thisted lader tiltale Poul Christensen Smed i Skjoldborg for skyld efter bog 3 sldl.

Dom: Han skal betale osv.

Jens Gregersen Overlund på jomfru Karen Lykke til Vejerslevgård tiltaler inspektør Christian Henrich Peterss efter en kontrakt, hvorefter hun har bortforpagtet Søgård i 3 år fra 1672 til ham. Kontrakten afskrevet i tingbogen. Christian Henrich Peterss forpligter sig bl.a. til at lade så en vis mængde korn. Henrik Jørgensen i Viborg har siden fået indførsel i gården, men har overdraget jfr. Karen Lykke den på en vis tid. Synsmænd

har synet jorden og vidner, hvor meget de synes, der er sået. Det er meget mindre, end kontrakten lød på, og derfor kræver Karen Lykke erstatning. Da eftersom inspektøren berettes ikke at være hjemme, er sagen opsat 6 uger. (30/11).

26. oktober. Intet.

696

Hundborg Herreds Tingbog -1674

2. november. Intet. e. november.

Niels Christensen i Ås fremlægger registrering og vurdering i boet efter hans sal. søster, Dorrette Christensdatter. Hendes arvinger er til stede, nemlig Christen Christensen i Sjørring på egne vegne, Jens Nielsen i Sundby på hans hustrus vegne, Peder Andersen i Skjoldborg på hans datters vegne, Laust Christensen i Skjoldborg på egne vegne, Christen Madsens hustru i Sundby, Christen Jensen i Ås, Ingeborg og Kirsten Christensdøtre og fornævnte Niels Christensen på egne vegne. Der blev intet at arve efter den sal. pige.

Niels Christensen i Ås får afkald og kvittering for arv af de ovennævnte arvinger.

(28/9). Inspektør Christian Henrik Petersen har ladet foretage syn over Råstrup, fordi han har overtaget forpagtningen. Der nævnes bl.a. »kvisten«. Imellem den og »stoer huset« mangler omtrent 4 tagsten. I stalden var spiltove og krybber til 4 heste, som Voen Sparre sagde, at hans fader ville tage bort. Det meste er meget brøstfældigt (i modsætning til det syn, Jacob Sparre lod tage 28/9). (24/41676).

16. november. Intet. 23. november.

Niels Pedersen i Vorup får afkald og kvittering af Peder Andersen i Snejstrup for den arv, dennes hustru Karen Christensdatter, kunne tilkomme efter hendes forældre og efter hendes moster Kirsten Pedersdatter, som boede og døde i Vorup.

30. november.

(19/10). Jomfru Karen Lykke til Vejerslevgård lader tiltale Christian Henrik Petersen efter opsættelse 19/10, stævning læst på Todbøl. Kontrakten om forpagtning af Søgård fremlagt sammen med synet over jorden og sæden.

Dom: Christian Henrik Petersen bør betale den manglende rugsæd og pløjning efter dannemænds kendelse. Hvad det andet pløjning og gødningen angår, såvel som høet og foringen, skal den gode jomfru ved fardag bevise, hvad skade, der er sket, med syn og vidnesbyrd.

7. december.

(10/8). Mikkil Nielsen i Skinderup fører vidner, der beretter, at han og hans sal. moder, Mergret Sørensdatter, har betalt Jørgen Nielsen i Djernæs, hvad de skyldte. Jørgen Nielsen var selv til stede og nægtede

intet herimod, undtagen at han ikke havde fået den stud til 14 sldl., som skulle være leveret ham.

697

Hundborg Herreds Tingbog -1674

14. december.

Peder Bendixen i Vester Vandet tiltaler sal. Christen Nielsen Oddes hustru og børn efter brev 1671 til Poul Salmandsen.

Dom: De skal betale osv. 21. december.

Svend Sørensen i Næstrup fremlægger registrering og vurdering i sal. Christen Pedersens bo i Næstrup. Enken er Maren Christensdatter, børnene Anne og Maren Christensdøtre. Formue efter fradrag af skyld 34 sldl. 3 mk. 2 sk. Svend Sørensen, som nu er gift med enken og er børnenes stedfader, lovede at forbedre børnenes arvepart, så de får hver il sldl., og forsørge dem, til de bliver 18 år. (25/9 1676).

Hr. Laurits Madsen i Hundborg lader føre vidner på, at da han i går, søndag, ville gå ud af Jannerup kirke efter endt gudstjeneste, trådte Mads Tomsen Skrædder i Janderup ud af stolen, som han stod bag kirkedøren og sagde til præsten: »Vil I være de ord gestendig, som I har sagt til mig på kirkehimmelen og tyvtet mig for Eders penge?« Og han sagde; at han ville gå til bøn og band med præsten derom, for han var uskyldig. Præsien bad vidnerne, at de skulle drages til minde.

Finis. På dette år ende, Gud os alle sin nåde sende.

698

Hundborg Herreds Tingbog -1676

Herredsfoged: Lauge Olufsen i Haring. Herredsskriver: Tomas Jensen i Thisted.

Fol. 1. Autorisation ved amtmand Jørgen Friis, dat. Bisgård 10. jan.
Fol. 1 b. Sandemænd og ransnævninger i Hundborg herred 1676: Sandemænd:

1. fjerding:

Peder Tomsen i Skinderup Jep Andersen i Tanderup 2. fjerding:

Christen Kløvborg i Janderup

Mads Christensen ved Torsted kirke 3. fjerding:

Ungest Anders Andersen i Sperind Peder Pedersen i Næstrup

4. fjerding:

Niels Tomsen i Vestergård i Sundby Jens Andersen i Silstrup
Ransnævninger:

1. fjerding:

Mads Nebel i Øster Vandet Niels Christensen på Skårhede 2. fjerding:

Salmand Christensen i Hundborg Niels Pedersen i Vorup

3. fjerding:

Svend Sørensen i Næstrup Peder Uldgård i Tilsted 4. fjerding:

Mads Andersen i Skjoldborg

Knud Knudsen i Bundgård i Skjoldborg. Snapsmandag, 10. januar.

(18/5 1674). Christen Poulsen Koustrup på Jørgen Nielsens vegne i Djernæs irettelagde en opsættelse af 20. december 1675 tiltaler Sone Ovesen i Dollerup og fremlægger dokumenter. Først en erklæring fra folk, som vil give lov med Jørgen Nielsen, at han taler sandhed. Han har beskyldt Sone Ovesen for, at den kvittering fra Hans zoëga, som han har fremlagt er falsk, og flere slutter sig til hans lovmænd. Dernæst fremlagde han en landstingsdom af 16. december og

699

Hundborg Herreds Tingbog -1676

21. december 1674, hvorefter Jørgen Nielsen må bevise ved lovmål, at kvitteringen er falsk. Derefter fremlægges et tingsvidne af Hundborg herredsting 9/8 1675, hvori fremlægges en kundskab 24/7 1675 fra Johan de Clerque og Johan Adolph de Clerque om, at de har undersøgt kvitteringen og sammenlignet den med noget, magister Hans Zoega selv har skrevet. De kendte godt den salig mands håndskrift, og kvitteringen var efter deres mening ikke skrevet af ham. Underskriften var ikke skrevet sammenhængende, men sat sammen stykkevis af bogstaver, som efterlignede den sal. mands, men tydeligt var skrevet af en fremmed. Begge de Clerquer var nu til stede for retten og vedstod deres kundskab. Desuden fremlægges en erklæring fra Bertel Hansen i Thisted, om at Sune Ovesen har været hos ham og bedt ham om at skrive Hans Zoegas navn under et forseglet papir med en kvittering. Bertel Hansen nægtede at skrive under og var nu sammen med sin kone til stede for retten og vedstod erklæringen. Sune Ovesen benægter, at han har været hos Bertel Hansen. Også fremlagt en erklæring fra Johan Zoega, mag. Hans Zoegas søn, der siger, at han ikke kan genkende sin faders håndskrift, og da han var hver dag hos sin fader, kan han bevidne, at hverken Sune Ovesen eller nogen på hans vegne har været hos ham og betalt restancerne.

Derefter begærede Christen Poulsen, at Jørgen Nielsen nu måtte give lov efter landstingets dom med 12 mands ed.

Dommeren mener, at dette efter landstingsdommen skulle ske ved landstinget og ikke ved hjemtinget. Christen Poulsen protesterer, og Jørgen Nielsens lovmænd møder for at give lov. Sune Ovesen mener, at dommeren først skal undersøge, om lovmændene er lovfaste og hverken husmænd eller stavsmænd. Dom: Da landsdommerne siger, at Jørgen Nielsen

selv har tilbudt at gøre lov ved landstinget, tør jeg ikke gå imod deres dom, men henviser sagen til Landstinget. (14/2).

Tomas Sørensen i Nørgård i Nørhå lod læse en lysningsseddel, anlangende Caspar Simon, forrige forvalter på Vestervig. (3/4).

17. januar.

Tomas Jensen skriver lod fordele Jens Jepsen i Janderup og Poul Jensen i Ramsgård i Sperind for skyld.

31. januar. Intet. 7. februar.

Jens Salmandsen i Torsted lod fordele Christen Christensen Frøst i Torsted for skyldige 7 ½ mk., som han sagde god for ham til Christen Pedersen, som havde leveret Christen Frøst korn.

14. februar.'

(10/1). Christen Poulsen Koustrup på Jørgen Nielsens vegne tiltaler Sune Ovesen for den falske kvittering og fremlægger en landstingsstævning mod Lauge Olufsen, herredsfoged, fordi han har forhindret, at hans lovmænd kunne

700

Hundborg Herreds Tingbog -1676

aflægge ed og give lov ved herredstinget. Han og hans lovmænd er her til stede igen for at aflægge ed og give lov.

Dommeren siger, at han har afsagt dom en gang, og derfor ikke vil dømmе, men han skal svare på Landstinget. (26/6).

21. februar.

Christen Villadsen i Skjoldborg, delefoged til Ørum, har ladet stævne Berete Madsdatter i Tvorup i hendes moders hus. Præsten i Vang bevidner, at hun har stået skrifte i Tvorup kirke og skyldte Christoffer Jørgensen i Djernæs for barnefader. Hun kræves nu for lejermålsbøder.

Dom: Hun skal betale osv. 28. februar.

Christen Villadsen i Bundgård i Skjoldborg, delefoged til Ørum, giver nu på 3. tingdag som to tingdage før last og klage over Svend Christensen, som boede i Nørre Skjoldborg og borttrømte med hvad han havde uden at have stillet husbonden tilfreds.

Christen Villadsen i Skjoldborg, delefoged til Ørum, tiltaler Mathis Poulsen i Sperrindgård, da Mette Christensdatter, som tjente i Sperringgård, har udlagt ham som barnefader, og kræver, at han skal betale lejermålsbøder, 12 rdl. for sig selv og 6 rdl. for pigen, som ikke selv kan betale, og han afhændede (!) hende, før husbonden var stillet tilfreds.

Dom: Han skal betale osv., dog hvad Mette Christensdatters bøder, angår, da bør hun gives lovligt kald og varsel, da hun ikke er stævnet.

6. marts.

Christen Mortensen i Torsted fremlægger et hjemmelsbrev, hvori Ejler Jacobsen til Nordentoft under ham den gård i Torsted, som Niels Mortensen fraflyttede i 3 år mod at svare skatterne fra valborgdag 1673. På hans vegne har Laurits Nielsen i Ås og Villads Jensen i Sjørring nu opsagt gården til fardag.

Mads Mortensen i Torsted fremlægger et hjemmelsbrev fra Ejler Jacobsen til Nordentoft, hvorefter han skal nyde den gård i Torsted, som Mikkell Andersen påboede i 3 år fra 1673, hvilken øde gård han må bruge for alle påbudne skatter. Mads Mortensen opsiger nu gården til fardag, som er Philippi Jacobi.

13. marts.

Christen Lauritsen i Dalgård i Hundborg fremlægger registrering og vurdering på sin søster Jahan Lauritsdatter, sal. Jens Villadsens enke i Kallerup, hendes vegne i boet efter Jens Villadsen og sal. Peder Tomsen, som boede i samme gård efter kontrakt mellem dem.

Peder Tomsens arvinger er Kirsten Tomasdatter, gift med Mads Andersen i Skjoldborg, den sal. mands søster, en anden søster var gift med Laurits

701

Hundborg Herreds Tingbog - 1676

Christensen i Søndergård i Hundborg. Deres børn er Mikkell Lauridsen og Kirsten Lauritsdatter, den sal. mands søsterdatter er Maren Mikkelsdatter, gift med Peder Jensen i Stensgård i Hundborg. Jens Villadsens børn er Christen Jensen, Villads Jensen og Jens Jensen og Kirsten Jensdatter. Boet er insolvent, men det bevilges, at enken må blive i boet, skønt hun og børnenes formynder har frasagt sig arv og gæld, mod at hun tid efter anden tilfredsstiller kreditorerne.

Christen Lauritsen i Dalgård i Hundborg på amtsforvalter Jens Hansens vegne fører vidner på at følgende gårde er øde: Knud Knudsens i Tilsted af Henrik Belows gods, Lille Løfting af forrige Gregers Hvidt i Viborg hans gods, og det bol i Tvorup, som Peder Christensen sidst påboede, og som skyldte til Tvorup kirke, men er øde af sandflugt.

20. marts.

Jørgen Nielsen i Djernæs tiltaler Jens Salmandsen i Torsted, Mikkell Andersen Hoell ibd. og Poul Christensen Smed i Skjoldborg for skyld. Jens Salmandsen efter brev 1656 og dom 3/8 1667. Ingen mødte uden Jens Salmandsen, der sagde og beedigede, at han havde leveret noget af det skyldige korn med sin broder Mads Salmandsen. Jørgen Nielsen krævede, at han skulle bevise det.

Dom: De skal betale, men hvis Jens Salmandsen kan bevise, at han har leveret korn, skal dets værdi afkortes i skylden. (3/4).

3. april.

(20/3). Anders Salmandsen i Vang vidner, at det nu er på fjortende år, (ca. 1662), siden Jens Salmandsen leverede korn til Jørgen Nielsen i hans hus, og Maren Salmandsdatter vidnede, at kornet blev ført til Djernæs, og Jens Salmandsen ved ed bekræftede, at Jørgen Nielsens hustru målte rugen i deres stue, mens Jørgen Nielsen sad ved bordet og fik mad.

Mogens Madsen i Thisted på Maren Jacobsdatter, sal. Hans Hermansens, vegne irettelægger en dom af Thisted byting 20/3 1675 over Salman Gregersen i Næstrup, Søren Christensen ibd. og Laust Vester ibd., hvorefter de skulle betale. Herredsfogeden har nu med to mænd været i gårdene for at gøre udlæg. Søren Christensens søn Svend Christensen fremviste et fæstebrev på gården til ham og vedkendte sig, hvad der var. Laust Vesters svoger havde fæstet hans gård og vedkendte sig, hvad der var, og Salmand Gregersens svoger havde fæstet hans gård, så intet var at bekomme til udlæg. Derfor lader Mogens Madsen nu de tre skyldnere fordele.

Peder Sørensen Smed i Sperring får arvekvittering fra Christen Poulsen, født i Sperring, på arv efter hans fader Poul Christensen og hans moder Ingeborg Sørensdatter. Peder Sørensen havde haft arven under værgemål. Dog skal Peder Sørensen indløse et brev til Christen Poulsen, som han har udgivet som en del af arven.

702

Hundborg Herreds Tingbog - 1676

(10/1). Laurits Jensen i Thisted på Casper Simon, forrige forvalter på Vestervig, hans vegne fremkalder to mænd, der sammen med Laurits Jensen har været hos Anders Lauritsen, tjenende på Vestervig, for at befale ham at møde i Viborg med regnskab for, hvad han har været betroet. Casper Simon logerer hos Niels Urbansen. Anders Lauritsen svarer, at dersom Casper Simon vil komme til ham, skal han gøre regnskab med ham. Casper Simons anden tjener, Niels Nielsen, var ikke til stede, og mændene bad derfor Anders Lauritsen om at sige de samme ord til ham, at han skulle møde Casper Simon i Viborg og gøre regnskab.

Laurits Jensen i Thisted på Casper Simons vegne fremkalder to mænd, der har været hos fuldmægtigen på Vestervig kloster, Petter Bogers, ridefoged, og tilbød ham to års regnskaber, som de havde med sig, og som var gennemdraget, forseglede og underskrevet med Casper Simons segl og hånd og umakuleret i alle måder, på husbondens vegne, eftersom han ikke var hjemme. Regnskaberne var fra 1673-74 og 1674-75. Petter Bogers svarede, at han ingen befaling havde fra husbonden om at modtage regnskaberne, og han ville ikke modtage dem. Fra Cornelia Bichers er også indstævnet for Vestervig port.

Laurits Jensen i Thisted på Casper Simons vegne har med to mænd været i Vestervig hos birkeskriveren Simon Mikkelsen og begærede da, at to års regnskaber måtte læses på tinget og påskrives, hvad birkeskriveren

nægtede, både af rettens betjente og Jens Nielsen, ladefoged, der sagde, at sådanne regnskaber skulle leveres på skriverstuen.

10. april.

Jørgen Kås til Faddersbøl lader forbyde alle og enhver at ride eller køre over den vase østen for Faddersbøl eller andetsteds over den gode mands jord, undtagen med de rette adelveje.

17. april.

Isach Pedersen Yde i Tilsted på sin søster, Inge Pedersdatters vegne fremlægger registrering og vurdering i boet efter hendes sal. mand, Christen Christensen i Liungbieregrd i Tilsted. Hun fragår arv og gæld. Der resterer noget på Anne Madsdatters arvepart efter skiftebrev 19/2 1667, dateret på Hundborg herredsting. Det bevilges af kreditorerne, at enken må blive i boet.

24. april.

Mag. Anders Nielsen Heeboe, sognepræst i Thisted, lader fremføre vidner, der i Tilsted kirke har hørt, at Anne Andersdatter, Poul Pedersen i Silstrup hans steddatter, udlagde Anders Andersen Frøst. Da sagde Anders Frøst: Der løj hun mig åbenbarlig på. Det vil Vor Herre straffe hende for.

703

Hundborg Herreds Tingbog -1676

(9/11 1674). Mellie Jacobsen på sin husbonds Jacob Sparre til Råstrup hans vegne, lader fremlægge syn over Råstrup hovedgård, hvad den har af brøstfældighed siden sidst tagne syn. Der nævnes det to loft høje hus vesten i gården og skorstene. Indstævnet er inspektør Christian Henrik Peterss, som har gården i forpagtning. (8/5).

Laurits Lauritsen skomager i Tilsted fremlægger en vidneseddel, som lyder på, at den toft, han brugte forgangen år i Tilsted, har Jens Jensen og Anders Andersen Frøst i Tilsted undt ham. Toften ligger østen op til sal. Peder Ydes gård. Han måtte bruge toften, så længe de brugte den gårds ejendom, som toften tilhører. (1/5).

Christen Christensen, foged på Ørndrup, på Valdemar Schrams vegne tiltaler inspektør Christian Henreik Peterss, som er stævnet på Todbøl, efter et brev, hvorefter inspektøren skylder Valdemar Schrams hustru, Kirsten Kås, en god sort hoppe.

Dom: Han skal betale den gode frue 24 rdl. osv. 1. maj.

(24/4). Laurits Lauritsen skomager i Tilsted fremkalder de mænd, som har skrevet den vidneseddel, der blev læst 24. april. De vedgår, hvad de skrev. (5/6).

8. maj.

Mikkel Tomsen i Sperring og Anders Jespersen ibd. tog hinanden i hænderne og sagde, at hvad bårdag, klammeri og tvistighed, der havde været imellem dem, nu er bilagt. Dernæst samtykkede de med hinanden i, at deres kreaturer skulle herefter gå fri og ubehindret på marken eller engene til philippi-jacobi, og (dvs. når) det bliver lyst i hegn, og efter høst, når det (kreaturerne) går værgeløs (ubevogtet).

(24/4). Christen Christensen, foged på Ørndrup, på Valdemar Schram til Todbøl hans vegne, fremkalder synsmænd, der har synet Todbøl, og hvad brøstfældighed der fandtes mere end ved forrige syn, som blev taget, da inspektøren modtog gården. Der nævnes »det store hus sønden i borgegården«, som mangler tagsten I samme hus nævnes »det øverste loft«, hvor der mangler vinduer, og »kvisten«, skorstene. Noget i gården var tækket med tag, hvor der før var tagsten. Der vil medgå 400 tagsten hertil. Der mangler i et hus 40 mursten, i andre flere. Møllen og møllehusene nævnes og ålekisten ved samme mølle. I smedjen mangler mursten og 1 læs tag. Der er fornyet i bryggersloftet og i laden osv.

Inspektøren, Christian Henrik Peterssen er stævnet.

Rasmus Hansen Raffn, på sin husbonds, Peder Pedersen, forvalter på Ørum, hans vegne har ladet stævne Christen Christensen Frenchtsen i Skjoldborg og Jahan Lauritsdatter, sal. Jens Villadsens enke i Kallerup, til tinget til hvad

R

704

Hundborg Herreds Tingbog -1676

Peder Pedersen har at foregive. Derefter fremlagde han en obligation og pantebrev, udstedt af Valdemar Schram til Todbøl til Peder Pedersen på 300 rdl. med pant i to gårde, som beboes af Christen Christensen i Nørre Skjoldborg og Peder Tomsen og Jens Villadsen i Kallerup. Rasmus Raffn forbyder derefter fæsterne af de to gårde herefter at yde afgifter til Valdemar Schram, da Peder Pedersen vil overtage pantet. Fogeden på Ørndrup protesterer på Valdemar Schrams vegne og mener, at der ikke bør udstedes noget sådant forbud, uden at hans husbond bliver lovlig stævnet.

Dommeren tør ikke lade forbudsvidnet blive udstedt, før Valdemar Schram er lovlig stævnet. (29/5).

22. maj.

Hr. Jens Poulsen Påske, sognepræst til Skjoldborg lader fremføre Anne Jensdatter, født i Skjoldborg sogn, som her for retten beskyldte Niels Mikkelsen, født i Mors, for at være fader til det barn, hun går med. De havde tjent sammen til Mads Nielsen Boddums i Birsted.

29. maj.

(8/5). Rasmus Hansen Raffn fremlægger igen på Peder Pedersen, forvalter på Ørum, hans vegne Valdemar Schrams obligation og pantebrev og forbyder de to førnævnte at betale afgift til andre end Peder Pedersen, indtil

pantet er lovlig indløst. Valdemar Skram er stævnet lovligt. De to fæstere lover at efterkomme forbudet. (3/7).

Christen Villadsen, delefoged til Ørum, fremlægger registrering og vurdering i boet efter Christen Christensen Frøst, som boede og døde i Torsted. Til stede var kreditorer, og Mads Mikkelsen i Tindstrup på sin datter Maren Madsdatter og hendes børns vegne, som er den sal. mands hustru og børn. Han frasagde sig på deres vegne arv og gæld. Husbonden bevilger, at enken må blive i boet indtil videre besked for at have tilsyn med husene.

5. juni.

Mads Clemedtsen i Sjørring på hr. Poul Jensen, sognepræst til Sjørring, hans vegne lyser i hegne al jord, eng og græsning, som hører til Slumstrup i Sperring og forbyder, at nogen volddriver eller tøjrer jorden eller engen. Stævnet er Anders Andersen i Søgård ved hans plov. (19/6).

(1/5). Laurits Lauritsen, skomager i Tilsted, tiltaler Jens Jensen og Andersen Frøst, fordi de har bemægtiget sig den toft, som de havde undt Laurits Lauritsen, så længe de brugte den gård, som toften hørte til, hvorom der er ført tingsvidner, som er fremlagt. Han og hans kone har med stor møje inddiget toften og ville have sået byg i den, men Jens Jensen har nu tilsået den med havre, og han kræver erstatning.

Opsat en måned. (19/6).

705

Hundborg Herreds Tingbog -1676

12. juni. Intet. 19. juni.

Mikkel Pedersen i Skjoldborg fremkalder synsmænd, udnævnt af tinget, som har synet en pige, Kirsten Pedersdatter, som lå i en tørvepyt i Kallerup kær. Hun havde vanter på hænderne og træsko på fødderne og sine andre klæder på kroppen. En kæp flød hos hende i Vandet. De skønnede, at hun uforvarende kunne være kommet i pytten og ikke kunne redde sig selv på grund af det meget vand. De drog hende op og beså hendes legeme, men fandt ingen tegn på vold.

Hr. Poul Jensen i Sjørring fremkalder vidner, som har set en brun hoppe, der tilhørte Anders Andersen i Søgård, stå tøjret på hovedageren for toften, og den nåede tøjret op til kornet. Tøjrepælen (hælen) var slået i jorden østen for hovedagers brinken ved søen, hvilken ager tilhørte Slumstrup. Anders Andersen i Søgård var mødt og sagde, at han gerne ville betale hr. Poul for den skade, hans kreatur ham afvidende havde gjort. (26/6).

Jørgen Lykke til Søgård lader forbyde alle Skinnerup mænd, som bor her i herredet, at føre deres korn af agrene, før der er taget tiende.

(5/6). Jens Jensen i Tilsted på egne og Anders Frøsts vegne fører vidner på, at Jens Jensen sagde til Laurits skomager, hvorfor han havde klaget til Mester Anders. Han kunne have fået toften igen, hvis han havde villet

give lidt mere, end han gav sidste år. Da sagde Laurits skomager, at han ville ikke give dem et godt ord derfor, og han ville ikke have toften (hvis han skulle give mere). Andre har sagt til Laurits skomager, at han skulle være gået til Jens Jensen og have talt med ham om toften, før han gik til mester Anders. (17/7).

Christen Villadsen, delefoged til Ørum, på husbondens vegne, forbyder folk i Jannerup sogn og i Skjoldborg sogn at føre deres korn af marken, før der er tiendet.

Christen Villadsen, delefoged til Ørum, tilbyder frøgæld til alle, som har sået i Ørum :joneres jord og bor her i herredet. Ingen har angivet sig, og derfor forbyder han at føre korn bort fra sådanne marker. Indstævnet er Ørum tjenere i Sjørring, Torsted, Vang, Tvorup og Skjoldborg, samt i Sundby.

Christen Villadsen tiltaler Ørum tjenere i Hundborg herred, som resterer med afgifter.

26. juni.

(14/2). Velfornemme karl Peder Markussen på amtmandens vegne har stævnet folk, som havde lovet at give Jørgen Nielsen lov, og spurgte dem, hvorfor de alligevel ikke mødte. De svarede, at de var mødt 3 eller 4 gange og havde tilbudt at give lov, som de også gjorde i dag. Peder Markussen spurgte derefter, om lensmanden havde truet eller forbudt dem at give lov med Jørgen Nielsen, eller

706

Hundborg Herreds Tingbog -1676

forment dem det enten ved klittag eller andet. De svarede, at det var ikke sket. (Sagen fortsætter).

Christen Villadsen udsteder:

Lauge Olufsen i Haring, herredsfoged, fremkalder Jørgen Nielsen i Djernæs ost hans lovsmænd og spørger dem, hvorfor de ikke var mødt for at give lov med Jørgen Nielsen efter deres løfte. De svarede, at de var mødt 3 eller 4 gange og havde tilbudt at give lov, hvad de også gør i dag. Dernæst spurgte han dem, om han havde forbudt dem eller truet dem fra at give lov eller forment dem det på en eller anden måde. De svarede, at det var ikke sket. Dernæst fremkaldte han tingmændene som var tinghørere i dag 14 dage (siden). De vidner, at Jørgen Nielsen lod fremkalde sine lovsmænd, og at Lauge Olufsen råbte og begærede, at lovsmændene ville møde og give lov efter landsdommernes dom, da han ville modtage den, men de så ikke, at lovsmændene kom frem. (Sagen fortsætter).

Matis Poulsen i Sperindgrd på egne og efternævnte lovsmænds vegne opsiges, at de efter denne dag ikke ville møde og give lov med Jørgen Nielsen, da de har gået efter det 4 eller 5 gange. (10/7).

Jørgen Nielsen i Vester Djernæs får kvittering af Anders Pedersen Vig for arv, som han kunne tilkomme efter sin broder Niels Pedersen Vig, og som har stået hos Jørgen Nielsen, og det efter skiftebrev efter Maren

Jørgensdatter i Ferregård, såvel for, hvad han og hans broder Niels Pedersen kunne tilkomme efter

sal. hr . Niels Andersen i Låland. Han giver afkald, dog at Anders Pedersen forbeholder sig det jordegods, der tilkommer ham og hans broder, og som ikke vedkommer denne forhandling i nogen Måde, men hvis han vil afhænde det, lover han at tilbyde Jørgen Nielsen det fremfor nogen anden, om han vil have det efter dets værdi.

(19/6). Ungest Christen Christensen i Nors på hr. Poul Jensen i Sjørring hans vegne, tiltaler Anders Andersen i Søgård, fordi han efter tingsvidne har voldrevet en ager, som hører til Slumstrup, som hr. Poul har fæstet.

Opsat en måned. (17/7). 3. juli.

(29/5). Woldemar Schramb til Ørnstrup lader fremkalde synsmænd, der har synet Christen Christensen Frendsens gård i Nørre Skjoldborg og sal. Jens Villadsens gård i Kallerup. De var i det store og hele vel ved magt. Indstævnet er Peder Pedersen på Ørum. (30/4 1677).

Valdemar Schramb til Ørnstrup lader tiltale Todbøl tjenere, som reterer med afgifter.

Dom: De skal betale osv.

Tomas Sørensen, delefoged til Vestervig, tiltaler de af Vestervig tjenere i Hundborg herred, som reterer med afgifter.

Dom: De skal betale osv., undtagen Christen Christensens enke i Lyngbjerg

707

Hundborg Herreds Tingbog -1676

gård i Tilsted, som ved skiftet har frasagt sig arv og gæld, hvorefter husbonden må rette sig.

10. juli.

(29/6). Peder Markussen på amtmandens vegne fremkalder nogle af Jørgen Nielsens lovsmænd og spørger dem, hvorfor de ikke mødte og gav lov. De svarede, at de havde gået derefter, somme en gang og somme to-tre gange, og nu ville de ikke gå efter det mere. Peder Markussen spurgte som tidligere, om lensmanden havde truet dem osv. De svarede, at det havde han ikke. (Sagen fortsætter).

Poul Pedersen i Djernæs udsteder:

Lauge Olufsen, herredsfoged, spørger de samme mænd om det samme og får samme svar.

Christen Pedersen i Tvorup vil ikke længer yde sin korntiende til kirken og kongen på skæppen, da hans ejendom er skadet af sandflugt, og derfor må tienden for fremtiden tages i kærven.

17. juli.

(26/6). Hr. Poul Jensen i Sjørring lader fremkalde Christen Nielsen Bloch i Nørhå, som vidner, at for noget over 50 år siden tjente han i Slumpstrup i Sperring hos en mand, der hed Christen Pedersen, og i de tre år brugte Christen Pedersen den ager og eng til Slumstrup, som støder på søen, og ingen havde med samme græsning at bestille eller tilegnede sig fra samme agre og til søen uden han. (7/5 1677).

Jens Andersen Frøst i Tindstrup opsiges den gård, han har i fæste af Jørgen Hansen i Horsens. Jørgen Hansens fuldmægtig, Christen Mortensen i Østerild, begærede, at Jens Frøst ville blive ved gården efter kontrakten, men Jens Frøst svarede, at han ikke kunne holde den længere, men ville skilles lovligt fra gården. (29/11677).

Christen Madsen i Dalgård i Sjørring opsiges den gård, Dalgård, som han har i fæste af hr. Laurits Madsen i Hundborg. (23/4 1677).

(19/6). Laurits Lauritsen skomager i Tilsted tiltaler efter opsættelse Jens Jensen og Anders Anders Andersen Frøst for den toft, de havde undt ham men igen bemægtiget sig. Mange tingsvidner irettelægges. Laurits skomager forlanger erstatning. Jens Jensen og Anders Frøst svarer, at Laurits skomager måtte vide, at de ikke havde magt til at udleje jord til nogen, og at »vi fattige karle« jo skulle svare til skatterne.

Dom: Den omtvistede toft bør følge gården, som den tilhører, og de personer, der har stedt og fæstet den og skal svare skatterne, hvorfor de frikendes for Laurits skomagers tiltale. Dog forbeholder dommeren sig, hvad pretention, der hos de vedkommende kunne søges angående det »kristenbarsel«, hvor aftalen

708

Hundborg Herreds Tingbog -1676

skulle være indgået, og angående en kundskab fra Laurits Lauritsen, som ikke var skrevet på trykt papir, da samme papir kunne være fremskaffet inden dommen. (30/4 1677).

24. juli. Intet, 31. juli.

Oberst Mogens Kruses fuldmægtig lader fremkalde synsmænd, der har synet noget af det jord, som hører til den gård i Torsted, som sal. Anders Jensen på Bak før havde påboet. De så, at der var gravet møntørv og digetørv i den grønne hove, der ligger vest for gårdstedet, og sønder i marken ved floej (nu: Floj') var gravet møntørv og brændtørv. På nogle havrelandsagre østen for samme floej var slået lyng på adskillige steder i plettetal, hvilket altsammen syntes at være gjort i forledne åringer. Indstævnet er Niels Tomsen i Torsted. (2/10).

7. august. Intet. 14. august.

Hr. Laurits Madsen i Hundborg har ladet forbyde Poul Christensen i Nejlager at føre sit korn af agrene, før der er tiendet. (28/8).

21. august.

3 mænd har været med herredsfogeden hos Christen Nielsen Midiholm i Skjoldborg for at gøre udlæg for nogen arv, som hans kones to søstre havde indestående hos ham, nemlig 6 1/2 sldl. De udlagde kornet på en ager, og den ene af de to pigers værger, Jens Steffensen, erklærede sig tilfreds. Den anden værge, Jens Christensen i Sundby, var ikke tilfreds. Christen Midiholm tilbød nu i dag for retten de to værger samme korn, og sagde, at han ikke mere ville have indseende med kornet i ringeste måder.

28. august.

(7/8). Hr. Laurits Madsen i Hundborg tiltaler Poul Christensen på Mejlager, fordi han ikke vil tiende til ham efter recessen på kærven trods advarsel derom fra hr. Laurits Madsens medhjælper. 6 uvildige dannemænd har synet kornet, og der var intet afsat til hr. Laurits. Poul Christensen mødte og ønskede sagen udsat, da han ville føre vidner.

Opsat 1 måned. 4. september. Syn over en pige hos zidsel Lerche på Møgelvang. Synsmændene så på den lille pige nedentil hendes venstre skulder en lille trind, blå plet, men om den var slået eller stødt, kunne de ikke se. Pigen sagde, at Jens Tomsen i Skjoldborg havde slået hende.

709

Hundborg Herreds Tingbog -1676

(14/7 1674). Hr. Christen Jensen i Vang fører som vidne Mads Nielsen i Sjørring, der vidner, at han har tjent i Vang præstegård både hos hr. Jens og siden hr. Christen Jensen i 10 år, og da gav folkene i Ferregård påske- og st. hans-rente, æg, kager og ost. Andre tidligere tjenestefolk i præstegården vidner, at Christen Andersen i Ferregård, mens han levede, og siden hans kone og børn, gav præsterne fornævnte rente. (11/9).

Christen Knudsen i Sundby får afkald på arv fra Christen Bousen i Snedsted på egne og søsteren Anne Bousdatter, som nu er i Sjælland, hendes vegne, og fra Poul Laustsen i Gjersbøl på sin kones, Zidsel Bousdatters vegne, efter deres søskendebarn Buolle Thomassdatter, fornævnte Christen Knudsens hustru, og hvis der findes flere arvinger, som kunne være lige så nær til at arve, vil de tilfredsstille dem.

Laurits Seefeld til Øland tiltaler nogle husmænd, der havde akkorderet med ham således, at de skulle gøre en dags arbejde om høsten, mod at de skulle være fri for tiende til ham. De har vægret sig ved at komme i den hastige og trange høst nu, hvorfor han mener, de bør betale ham erstatning.

Dom: De skal betale osv. 11. september.

Tingsvidne om Nordentofts beliggenhed i ældre tid, om Ebbe Skammelsen og hans fader, Skammels Ebbesen. (Trykt i Historisk Årbog for Thy og Mors 1975). (4/9). Hr. Christen Jensen Kobberø i Vang tiltaler Lisbeth Pedersdatter og Anders Christensen i Ferregård for påske og st. hans-rente efter tingsvidner. Sagen opsat 1 måned. (9/10). 18. september.

Emmike Eriksen i Thisted på rådmænd Mogens Nielsens vegne fremlægger en obligation og pantebrev fra Laurits Seefeld til Øland, udstedt til grev Conrad Reventlow med pant i jordegods. Fæsterne var indstævnet. Mange af dem have afstået deres fæste til andre. Fæsterne forbydes nu at levere afgift til Laurits Seefeld.

25. september.

(21/12 1674) Søren Christensen Skrædder i Næstrup, formynder for sal. Christen Pedersen i Næstrup hans to efterladte børn fremlægger registrering og vurdering i Christen Pedersens bo. 21/12 1674, hvoraf fremgår, at børnene, Anne og Maren Christensdøtre skulle arve ialt 17 sldl. 11/2 mk. 1 sk., og deres stedfader, Svend Sørensen, lovede at forbedre deres arvepart, så de hver fik 11 sldl. Da satte Søren Skrædder i rette, at deres moder, Maren Christensdatter, som efter at hendes fæstemand, Svend Sørensen er afgået ved døden for rum tid siden i år, hver dag forøder og bortfører af boets gods og ikke har villet holde skifte efter loven, skal betale hver af pigerne 11 sldl. med anvendt bekostning.

710

Hundborg Herreds Tingbog -1676

Dom: Hun skal betale, og hvad børnenes underholdning, til de bliver 18 år, angår, da synes det billigt, at der af herredsfogeden og vurderingsmændene bliver dem noget godtgjort af boet, dersom moderen ikke vil beholde dem hos sig.

2. oktober.

(31/7). Fru Helvig Krabbe, oberst Kruses til Spøttrup, lader fremkalde folk, der vidner, at Niels Tomsen og hans datter har slået lyng på den gårds ejendom i Torsted, som Anders Jensen på Bach iboede og fradøde, og Niels Tomsen førte det hjem. Mogens Christensen vidner, at han så en gang, at de slog lyng sønden til Sjørringhøj, som han ikke vidste rettere, end at det hørte til den nævnte gård. Mads Christensen nord for kirken vidnede, at han så Niels Tomsen stå sønden floeden (flo=sted, hvor der står vand om vinteren, men som regel er tørt om sommeren) og skar tørv, og han vidste ikke rettere, end at det tilhørte nævnte gård. Andre vidner, at de har set Niels Tomsen, hans kone og datter grave både brændtørv, vottørv (vogtetørv) og fladtørv og slået lyng på nævnte gårds grund. (16/10).

Jens Nielsen i Sjørring får afkald fra Bertel Madsen Munch på Worup øre for arv, som hans sal. broder Christen Madsen i Sjørring, hans efterladte børn kunne tilkomme efter deres fader og deres sal. moder.

Mandag d. 9. oktober.

(11/9). Hr. Christen Jensen Kobberø i Vang tiltaler igen Lisbeth Pedersdatter og Anders Christensen i Ferregård for påske- og st. hans-rente for to år, efter at sidste dom faldt. De siger, at de har ydet sådant før, men ikke siden hr. Christen begyndte at tage kvægtiende in natura. Tingsvidnerne siger også, at de har ydet rente før, men ikke, hvor meget. Nu deponerer de i retten påskeæg for to år, nemlig to snese

og for st. hansrentes korsost, 2 oste på 7 mark hver, for tiden, siden bemeldte dom faldt. Påske-kagen mener vi ikke, nogen dommer vil tilkende præsten, thi når han tager kornet på kærven, tager han også kagen med sig.

De tilbyder endvidere at give penge for dette års kvægtiende, af et føl 2 sk., af en kalv i sk., af en gris 1/2 sk., er af 1 føl 2 sk., af 7 kalve 7 sk., og af 6 grise 3 sk. efter gammel skik og sædvane og efter hr. Christens kaldsbrev, og de mener, at han ikke kan bevise med privilegier eller kgl. tilladelse, at der er tillagt præsten mere, end fra arilds tid er givet.

Dom: Jeg tilfinder hr. Christen forskrevne rente, nemlig æg og ost for de nævnte to år, siden dom faldt at modtage, eftersom der ikke for mig bevises i tal eller vægt, hvor meget de burde give. Hvad påske-kagen angår, da eftersom hr. Christen modtager sit korn på kærven, ved jeg ikke at kunne tilkende Anders Christensen og hans moder at give påske-kage, men frifinder dem for tiltalen, før hr. Christen beviser anderledes med kgl. benådninger og privilegier.

711

Hundborg Herreds Tingbog -1676

16. oktober.

(2/10). Helvig Krabbe, Mogens Kruses til Spøttrup, lader tiltale Niels Tomsen i Torsted (hans datter er Ingeborg Nielsdatter) efter tingsvidner, hvorefter han har slået lyng og gravet forskellige slags tørv på ejendom til den gård, sal. Anders Jensen på Bakke før iboede og fradøde.

Dom: Niels Tomsen har forset sig grovelig og bør til den gode frue betale 3 mk. for hver grøft og lyngslet årlig, indtil jorden på ejendommen bliver så god, som den var, før han befattede sig dermed. (30/10).

23. oktober. Intet. 30. oktober.

(16/10). Helvig Krabbe, Mogens Kruses til Spøttrup, lader fremkalde synsmænd, der har synet den gårds ejendom i Torsted, som Anders Jensen på Bakke sidst påboede. De så, at i en grøn hauffue (hove) vesten til, som gården havde stået, var gravet 40 vuttørfue, Ved floden var gravet 16 vogtetørvgrøfter (vogtetørvene var lange strimler). Der er vider optalt, hvor mange vogtetørv, der er gravet andre stede, og hvor meget lyng, de skønner er slået.

Jens Nielsen, foged på Sindhjerggård i Mors, gav til kende, at han af amtmanden var indkaldt som vidne, men da han ikke fornam, at nogen fremæskede ham for at vidne om noget, og han lå på sin rejse til Ribe i husbondens ærinde, så han ikke vidste at kunne møde, hvis han igen blev fremkaldt, havde han nu med sig en kundskab, som han havde udgivet og underskrevet og ville være fuldt ud genstendig, og som han nu tilbød lensherrens fuldmægtig, Peder Marchurs(en).

6. november.

Peder Bendixsen i Vester Vandet irettelægger obligation og pantebrev fra Jørgen Nielsen på 125 rdl., som Peder Bendixsens formand, sal. Poul Salmadsen havde fået en obligation for, men denne obligation er nu tilbageleveret. Pant i bøndergods, som Jørgen Nielsen har arvet efter sin fader, nemlig Skærbæk i Sejerslev sogn, Mors Nørre herred, som Peder Skammelsen ibor, og i Sønder Arup i Hanherred en gård, som Jens Christensen ibor, samt tredjeparten i Djernæs Mølle i Vang sogn.

Peder Bendixsen i Vester Vandet tiltaler nogle folk for skyld efter breve til hans formand, Poul Salmadsen.

Dom: De skal betale osv.

Mads Mikkelsen i Tindstrup får afkald og kvittering fra Jesper Mikkelsen, født i Sårup, Mads Christensen ved Torsted kirke på sin kone, Bendet Mikkelsdatters vegne og Karen Mikkelsdatter på egne vegne for arv efter deres fader Mikkell Christensen, som boede og døde i Sårup efter skiftebrev 1668 16/6, hvilke arvelodder Mads Mikkelsen var værges for. (13/11).

712

Hundborg Herreds Tingbog -1676

Peder Marquorsen i Thisted på amtmandens vegne har stævnet Peder Pedersen, forvalter over Ørum og tilliggende gods, til at vidne. På hans vegne mødte Niels Mortensen i Hillerslev, og irettelagde en vidneseddel, hvori Peder Pedersen vidner, at han 26. september i amtmandens stue havde hørt borgmester Morten Tomsen berette, at en person, Christen Lauritsen, der var født i Rolighed, kom i hans tjeneste forleden st. hansdag, og at han siden havde tjent ham. Laurits Seefeld (til Øland) påstod nu, at han ville have ham indskrevet som soldat for noget af hans gods, men borgmesteren svarede, at de vel kunne tage ham, men ikke med hans vilje. Niels Mortensen vidner, at han har hørt det samme. (Sagen fortsætter).

Peder Marquorsen på amtmandens vegne irettelægger en vidneseddel, hvori Jens Nielsen, foged på Sindbjerggård vidner det samme som ovenfor. Indstævnet er Laurits Christensen i Rolighed (Sønderhå sogn) og hans søn Christen Lauritsen.

13. november.

(6/11). Mikkell Poulsen i Vang får afkald fra Mads Mikkelsen i Tindstrup, der er værges for tre af sal. Mikkell Christensens børn i Sårup, nemlig Benned Mikkelsdatter, Kirsten Mikkelsdatter og Karen Mikkelsdatter, for arv efter deres sal. fader. Arven har stået hos deres stedfader, Mikkell Poulsen.

20. november.

Laurits Seefeld til Øland tiltaler to mænd i Sundby for resterende tiendekorn. Dom: De skal betale osv.

Jens Andersen Frøst i Tindstrup tiltaler Christen Andersen i Tindstrup for skyldbyg af den halve gård, han besidder for 2 år, årlig 5 td. byg.

Christen Andersen siger, at han har betalt penge på samme landgilde.

Dom: Han skal betale osv., undtagen hvad han med kvitteringer kan bevise at være betalt.

(1/4 1672). Christen Christensen Højls Nors på Helvig Krabbe, generalmajor Kruses til Spøttrup hendes vegne irettelægger en beskikkelse, hvori hun beretter, at hun den 4. november blev overfaldet af forvalteren på Råstrup, Jørgen Pallesen, på sin vogn og farende vej med dragen pistol og mange ærerørige ord. Noget af hendes gods befandt sig på Jørgen Pallesens vogn, skønt hun vedkendte sig det, havde Jørgen Pallesen røvet det fra hende. Derfor beder hun alle og enhver, som har overværet Jørgen Pallesens bedrift, at de nedenunder (på beskikkelsen) vil meddele deres relation, som de vil vedstå den, når sagen påæskes. Dateret Nystrup 6/11 1676. Hellig Krabe. Iversdatter. Laurits Seefeld til Øland attesterer derpå, at han og hans hustru, Margrete Catrine Brockenhuus samt Johan Adolph de Clerque og nogle af deres folk var overværende. De kom fra Nystrup på vej ned til det strandede skib. Da kom der en vogn imod dem, og da Laurits Seefeld red hen til den, så han på vognen en del kabel og tov og en del vand-tobak, en tønde østers, en halv tønde, som han

713

Hundborg Herreds Tingbog -1676

overså og løftede på, og han befandt det at være fra det strandede skib. Den nævnte halve tønde havde kusken skjult og dækket med strå. Kusken berettede, at vognen tilhørte Jørgen Pallesen, som også havde leveret ham det på stranden. Helvig Krabbe anholdt ham og anbefalede, at han fulgte med til stranden til hans husbond, som han påskød og påberåbte sig. Hvad Jørgen pallesens aktion angår, så var Laurits Seefeld ikke nærværende, da den foregik, og han kan derfor ikke berette om den.

Margrete Brockenhuus attesterer det samme og desuden, at de mødte Jørgen pallesen ved stranden, hvor han skældte Helvig Krabbe for en tyv, som havde anholdt og berøvet ham hans gods, heste og vogn. Han ville ikke efter begæring navngive, hvem han havde fået dette gods fra det strandede skib af, eller hvad hjemmel han havde dertil. Dernæst for Jørgen Pallesen på sin hest omkring Helvig Krabbe og tog til gevær og uddrog sin pistol og holdt den på Helvig Krabbe, så hun og vi andre ikke vidste vore livs sikkerhed. Så red han til sin vogn, som fulgte os, voldelig bortførte heste, vogn og gods sammen med sin køresvend. Ex Øland. Margrete Brockenhuus.

Johan Adolph de Clerque attesterer ligeledes, at han var overværende, og at det gik til som beskrevet. Det samme gør Jens Jensen, foged på Øland og Jens Torsen på Nystrup.

Jørgen pallesen møder og svarer, at fruhen må bevise, at hans vogn havde været ved stranden og fået de omtvistede varer fra det strandede skib. Han skal nok skaffe sig god hjemmel og kundskab om, at varerne var købt. Før fruhen vil tiltage sig noget strandgods, bør hun bevise hvad hjemmel hun har dertil, både hvad grunden angår og hvad hendes frihed angår, da

han mener, at adelens privilegier ikke går længere end til strandet gods, som kommer ind uden at nogen følger med eller kommer efter. (Sagen fortsætter).

Christen Høj på fruens vegne gav last og klage over Jørgen pallelsen. (4/12). 27. november.

Hartvig Kås til Ulstrup lader fremkalde Niels Christensen, foged på Ulstrup, som vidnede, at to mænd fra Hørsted havde været på Ulstrup og begæret to øksne, som Christen Poulsen Koustrup skulle have der på gården. Niels Christensen foged svarede, at han ikke vidste, at Christen Poulsen havde øksne at søge der. Christen Poulsen Koustrup er indstævnet på Koustrup, men lader svare, at han ikke kan møde på tinget, da han er lovlig forhindret på grund af kgl. Majestæts korn, som han nu har med at bestille.

Mikkel Mikkelsen Langballe, forvalter på Nebel, lader læse en dom af Hillerslev herredsting 7/11 1676, hvorefter en bolig i Øster Vandet, beboet af Christensmed, som efter Jens Sørensen Agt, forrige foged på Øland, hans obligation er pantsat til Mikkel Langballe, bør følge denne, indtil den bliver lovligt indløst. Christen Smed er til stede og lover at svare ham sine afgifter.

714

Hundborg Herreds Tingbog -1676

4. december.

(20/11). Christen Høj i Nors på Helvig Krabbes vegne irettelægger en kaldsseddel til Jørgen Pallelsen på Råstrup, samt et tingsvidne af 20/11 sidst, og et købebrev dateret stranden for Nystrup grund, 1. november i sin mening, at Helvig Krabbe har købt den indstrandede galiot med sit indehavende gods af skibsfolkene. Desuden irettelagde han en toldseddel, udstedt af tolderen i Thisted Dierich Vellemsen på det fornævnte indstrandede gods og et indlæg om samme sag, dateret Nystrup, underskrevet Helvig Krabbe. Jørgen pallelsen påberåbte sig vidner, og derfor opsatte dommeren sagen en måned. Da dokumenterne ikke på grund af tidens korthed ikke ord for andet kan indføres her for retten, da om nogen af parterne begærer opsættelsen fuldt efter dokumenterne beskrevet, skal de alligevel få det, eftersom de herefter i tingbogen indføres. (Sagen fortsætter).

Unge Christen Christensen i Nors på Jørgen pallelsens vegne fremlægger en fuldmagt fra amtmanden, som anbefaler ham til at svare på Jørgen pallelsens vegne til hjemting og landsting. Han fremkalder derefter Peder Jensen, ladefoged på Råstrup, Jens Andersen, ladefoged på Todbøl og Jens Olufsen Bødker i Hundborg, som vidner, at de den 4. november var ved stranden, hvor det lidet sildeskib eller bojert var kommet på land, da så de Jørgen Pallelsen ved stranden, og han havde ikke nogen køresvend eller vogn hos sig eller fornåm, at han fik noget af det indstrandede gods. Tomas Årup, karl på Råstrup, vidnede at 4/11 kørte han til Klitmøller med to td. byg fra Råstrup og igen hentede en halv tønne sild og noget gammelt kabel, en lille tønne østers og noget oprævlet tobak efter Jørgen Pallelsens ordre. Han kørte fra stranden og sad på den halve tønne, som han havde lagt noget hø på. Da kom Laurits Seefeld med en karbass i

hånden og truede ham ligesom Helvig Krabbe, Johan Adolff de Clerque og to karle gjorde og lod opkaste det, der var i vognen, og med magt og trusel tog ham med heste og vogn med til det indstrandede skib. Da kom Jørgen palleesen og bad ham vende om, og ikke han så, at Jørgen palleesen gjorde andet, end at han hermed var ilde tilfreds. Hvis det havde været en mand, der sådan med magt havde borttrøvet hans heste og vogn, ville han på timen have skiftet det med ham.

Derefter fremkom for retten Claus Herluf Pors Hvide og vidnede, at han havde overværet samme aktion, og han så, at Jørgen palleesen red til sin køresvend, der fulgte efter Helvig Krabbes vogn, og spurgte, hvad han havde der at bestille. Så red han til Helvig Krabbes vogne, og da havde han sin pistol i hånden, men hanen var ikke spændt, og han rørte ikke ved nogens bryst med pistolen. Da red han til Jørgen palleesen og bad ham ride med sig og ikke holde der og skændes. Han hørte heller ikke noget æreskændende ord af nogen.

Desuden vidnede han, at han havde leveret Jørgen palleesen 1 tønne østers, som han skulle fly ham til hans fader (svigerfader) Enevold Kås på Lyngholm, og så meget som 1 1/2 eller 2 alen tobak, mere eller mindre kunne (han) egentlig ikke vide, havde han givet Jørgen Palleesen, som han havde ført med sig fra hjemmen at ville have brugt der på stranden. Dertil ville han være hans hjemmel.

Indstævnet er på Nystrup Helvig Krabbe og på Djernæs Johan Adolf de Clerque og på Øland Laurits Seefeld og hans frue og ladefoged. (Sagen fortsætter).

715

Hundborg Herreds Tingbog - 1676

Christen Christensen Høj i Nors på Helvig Krabbes vegne irettelægger en kaldsseddel mod Jørgen palleesen på Råstrup, med Jørgen palleesens egen hånd til bekræftelse. Dernæst irettelagde han et tingsvidne af 20. november, og et købebrev, hvori Jørgen (senere: Giorg) Hunter, skipper på den lille engelske galiot Prosperitus et Vente, på egne og medrederes vegne fra York i England sælger skib og gods til fru Helvig Krabbe. Samme vrag var indstrandet på Nystrup grund og endels den 1. november om morgenen. Undtaget fra salget er hans, bådsfolks og passagerers klæder og kister, som vi har forbeholdt os. Han er veltilfreds med den gode frues betaling og vil være hendes hjemmel. Skibsfolkene og passagererne, så mange, som kan skrive, underskriver (med navne).

Derefter irettelagde han en toldseddel, udstedt af Dierich Villemssen i Thisted (specificeret, bl.a. saltede sild, tobak, våde gryn, mel og brød, fisk og tovværk, ankere og sejle og vanter, og galioten selv), ialt vurderet til 3001/2 rdl. Told heraf 12 % er 36 rdl. 6 sk. Dateret Thisted 9. november 1676. I toldseddelen kaldes Helvig Krabbe ærlig og velb. frue, fru Helvig Krabbe, strenge hr. generalmajor Mogens Kruses til Nystrup. Så irettelagde Christen Høj et indlæg, hvori Helvig Krabbe påstår, at hun efter søretten var berettiget til at købe skib og ladning af skibsfolkene, og sætter i rette,

1. Om Jørgen Pallesen ikke er pligtig til at nævne skøde og hjemmel til de koster, hjemmelsmænd, der er så fuldmyndige og vederhæftige, som det sig bør efter recessen, eller lide for sin vanhjemmels brøst.

2. Angående de købebreve, som Jørgen pallesen påberåber sig, så vil jeg have mig forbeholden at føre vidner på, om nogen uærlig mand eller strandtyv skulle ville bære vidnesbyrd imod mig, og om end han kan have lovligt købebrev, dog alligevel skal give lov, at han ej er en tyv eller tyvs medvider. Angående at Jørgen Pallesen synes at gøre nogen pretention på Nystrup grund og ejendom, hvor skibet er strandet, hvad dog denne sag og hans ulovlige forhold ikke vedkommer, står det ham frit for at dele efter loven og recessen. Så skal der efter lovlig medfart svares videre. Kan han ikke ret mindes adelens privilegier, kan han overse dem bedre en anden gang hjemme. (Han havde tidligere sagt, at adelens privilegier, så vidt han huskede, kan sagde, at (osv.)

3. Angående, at Jørgen pallesen har beskyldt mig for at være tyv, da har jeg kun bedt hans kusk om at køre kosterne til den mand, han påberåbte sig, hvilket efter loven på mange steder findes tilladeligt. Og sætter jeg derfor i rette, at Jørgen Pallesen bør lide, som sig vedbør, og selv være samme mand efter loven (selv være tyv).

4. Angående Jørgen Pallesens trusel med gevær sætter jeg i rette, at han bør at lide, som vedbør samt at gælde sine 40 mark og at dømmes i kongens vold. Jørgen Pallesen begærer herimod at føre vidner. Sagen opsat 1 måned. (15/1 1677).

11. december.

Anders Nielsen på Korsborer i Vang sogn fremlægger registrering og vurdering i boet efter sal. Maren Poulsdatter, som havde sin værelse der. Hendes broder er Niels Poulsen i Hove. Hendes sal. mand var Laurits Bertelsen. Boet insolvent.

716

Hundborg Herreds Tingbog -1676

Christen Villadsen i Skjoldborg, delefoged til Ørum, tiltaler Christen Frøsts enke i Torsted for skyldige afgifter og for leveret sædebyg.

Dom: Hun skal betale.

Jens Andersen, ladefoged på Todbøl, tiltaler Niels Tomsen i Sundby og Svend Iversen i Skjoldborg for skyldige afgifter.

Dom: De skal betale.

Niels Tomsen i Torsted tiltaler Peder Pedersen Ulgård i Silstrup på sin datters vegne og skylder ham for 7 sldl.

Dom: Han skal betale. 18. december.

Isach Pedersen i Tilsted lader fremkalde synsmænd, som har været i Lyngbjerggård i Tilsted og synet et spædt barn, ca. 12 uger gammelt. De så ikke andre tegn til hendes død, end som det kunne være af helsot.

Finis, på dette år ende. Gud os alle sin nåde sende.

717

Hundborg Herreds Tingbog -1677

Herredsfoged: Lauge Olufsen i Harring. Skriver: Tomas Jensen Ålborg.

Fol. 1. autorisation ved amtmænd Jørgen Friis, dat Bisgård, 6/1 1677.
Fol. 1 b. Sandemænd og ransnævninger. 1677.

Sandemænd:

1. fjerding:

Mads Mikkelsen i Sundby Jens Villadsen i Skjoldborg 2. fjerding:

Christen Svendsen i Førgård

Jens Christensen i Østergård i Snejstrup 3. fjerding:

Niels Nielsen i Tvorup Peder Ovesen i Vangsgård 4. fjerding:

Anders Nielsen i Torsted Niels Terkelsen i Næstrup Ransnævninger:

1. fjerding:

Jens Tomsen i Skjoldborg Peder Madsen ibd.

: ' fjerding:

Bolle Christensen i Hundborg Søren Laustsen i Hvalstrup 3. fjerding:

Tomas Andersen på Bak i Tvorup Jens Andersen Overgård i Vang sogn 4. fjerding:

Niels Nielsen i Skuorup, kom fra Vang Christen Jacobsen i Dollerup.

I Jesu Christi Navn. Snapsmandag 8. januar. Intet. 15. januar.

Søren Christensen i Næstrup fremlægger registrering og vurdering i boet efter sal. Svend Sørensen i Næstrup, hans søn, 1676 17/10. Enken var blevet advaret,

718

Hundborg Herreds Tingbog -1677

at der skulle skiftes rette 30. dag, men det var ikke sket, hvorfor herredsfogeden befalede, at registrering skulle ske, da der var umyndige børn og en del gæld, og man ikke kunne vide, hvorledes boet var beskaffen, eftersom det var lang tid siden, Svend Sørensen døde. (Se tingbog 1676). Enken er Maren Christensdatter. Børnenes værge er deres farbror Niels Sørensen i Hillerslev. Boet er insolvent, og der bliver

gjort udlæg til de privilegerede kreditorer, samt til Søren Christensen, som er en fattig, gammel, bedaget mand, for, hvad boet skylder ham. Resten får kun delvis dækket deres krav, da der ikke findes flere midler i boet.

(11/12 1676). Tomas Jensen, skriver, tilbyder fru Helveg Krabbe de dokumenter, 5 breve, hun har indleveret, om hun eller hendes fuldmægtig vil modtage dem, og gå i rette, da sagen er opsat til i dag. Da hendes fuldmægtig, Christensen Abilsen sagdes at være syg, blev sagen endnu opsat 14 dage. (29/1). 22. januar.

Jens Tomsen i Skjoldborg på sin søster, Anne Jensdatter, sal. Clemed Pedersens, hendes vegne fremlagde registrering og vurdering 28/12 1676 i boet efter Clemed Pedersen i Sønder Skjoldborg. Til stede Jens Tomsen på sin søsters vegne, Peder Pedersen i Ås på hans broderdatter Zidsel Clemedsdatters vegne, Anders Pedersen i Ås på hans broderdatter Maren Clemedsdatters vegne. Zidsel er af Clemed Pedersens første ægteskab og skal have arv efter hendes moder. Peder Pedersen skal modtage hendes arvelodder, som er 67 sldl. 11/2 mk. 51/2 sk. og beholde hende hos sig. Enkens egen datters arvelod, 12 sldl. 11/2 mk. 51/2 sk. bliver hos moderen, som skal sørge for barnet. (12/2).

Hæderlige og velagtede karl Jacob Nielsen Sperrind har stævnet Poul Andersen (!) i Silstrup hans steddatter Anne Andersdatter for lejermålsbøder og forlanger udlæg i hendes arv, som bemeldte Poul Pedersen har hos sig, efter hendes sal. fader. Poul Pedersen svarer, at han ikke er hendes formynder. Jacob Nielsen svarer, at Poul Pedersen med skiftebrev bør bevise, at han er fri for samme arvelod.

Sagen opsat 1 måned. (25/6).

Jacob Nielsen Sperrind tiltaler Poul Pedersen og Svend Olufsen i Silstrup for resterende afgifter for flere år.

Dom: De skal betale. 29. januar.

(17/7 1676). Ungest Christen Christensen i Nors (= Christen Christensen Abelsen, se fol. 11) på Jørgen Hansen (i Horsens) hans vegne har 1675 ladet foretage syn over den gård, som sal. Peder Lauritsen iboede, og som Jens Frøst havde i fæste. På gården bor nu Christen Andersen. Der var kun en ko, tre bæster og fire får. Af den halve gård havde Jens Frøst ikke ført avling til gården, som det ligger til, men til den gård, han påbor. De så også marken, bl.a. var der sået havre i et fald, 10 td. havre, og Christen Andersen sagde, det var

719

Hundborg Herreds Tingbog -1677

fjerde kær. Deraf mente synsmændene at kunne se, at jorden var udslæbt og forringet.

Synsmændene møder nu og siger, at de har vidnet om deres syn en gang i 1675, og ikke vil vidne mere, undtagen hvis der mangler noget i deres

forhen indførte vidne. Tinstrup bymænd er indstævnet, men mødte ikke.
(26/2).

(15/1). Tomas Jensen, skriver, tilbød igen Helvig Krabbe hendes fem breve, om hun ville modtage dem og gå i rette, eller nogen på hendes vegne, da det i dag er seksugers-dag. Ingen var mødt for at gå i rette.

5. februar.

Laurits Andersen i Næstrupgård, kirkevæрге, tiltaler folk for resterende landgilde og tiende.

Dom: De skal betale. 12. februar.

(22/1). Anne Jensdatter, sal. Clemed Pedersens i Skjoldborg leverede til Peder Pedersen i Ås 20 sldl. i god, gangbar mønt som afbetaling på hans broderdatter zidsel Clemedsdatter, hendes arv. efter hendes fader.
(15/10).

Jacob Sparre til Råstrup lader fremkalde Anne Sørensdatter, født i Nørhå, som bekendte, at en karl, Peder Jensen Førby, som tjente Jacob Sparre, var barnefader, og barnet var tillagt hos hendes svoger, Jens Jepsens i Jannerup, hvor hun havde sit tilhold.

19. februar: Intet. 26. februar.

(29/1). Jens Frøst i Tinstrup fremkalder mange vidner, der beretter, at Jens Frøst årlig har ført gødning fra den gård, han bor på til sal. Peder Lauritsen Munchs gårds ejendom, såvidt fornøden gjordes for den halve gård, og Christen Andersen på den anden halve part. Endvidere vidnede de, at når man brød havresædjord op, da såede man i fire år, og så skulle det ligge ud lige så længe, og andet havresædjord optages andetsteds, og det bruges altid uden gøde, så jorden er dermed ikke udslæbt eller fordærvet. De vidner, at i gode år kan de vel føde 6 heste, 2 køer og 8 får med gårdens avl, men når det er nøeg afgrøde, kan de ikke føde så meget.
(27/5).

5. marts.

Niels Christensen Skjøt i Janderup får afkald på arv fra Karen Jens datter, sal. Jens Tøgersen og Else Nielsdatter i Janderup deres datter, på arv efter hendes forældre, som hun har fået, fordi hun er en fattig og gammel, skrøbelig stakkel, med hendes frænders vilje og samtykke, nemlig Christen Nielsen i Janderup og Niels Nielsen i Snejstrup, hendes morbrødre. (Sagen fortsætter).

720

Hundborg Herreds Tingbog -1677

Ovennævnte Karen Jensdatter tager sin morbroder Christen Nielsen i Janderup i hånd og takker ham for det værgemål, han har været i for hendes fædrene og mødrene arv.

12. marts. Intet. 19. marts.

Tomas Jensen, skriver, tiltaler Mikkil Sørensen i Silstrup for skyld for korn og malt.

Dom: Han skal betale osv. 26. marts.

Rådmand Morten Andersen i Thisted fremlægger et kundskab angående konsumtionsbetjentenes opførsel, nemlig Peder Frederiksen, Niels Sørensen og Mads Pedersen. De kom 13. februar 1677 ind til hans kone, Kirsten Justdatter, da han selv var i Ålborg. De forlangte at se det læs mel, som de havde hørt var kommet ind ad hendes port om natten. Hun svarede, at der aldrig var kommet mel ind om natten, uden at der var betalt konsumtion af det. Peder Frederiksen truede hende med en kæp og jog hende ud af sin stue og ud i bryggerset. Så opslog de alle kamre og døre, men de fandt intet. Så gik de til stalden, og slog dem ind for hunden og gik op på staldloftet. Da de kom ind igen, fandt de noget brændevinstøj, som stod i et kar, som var brændt, og det var ikke tjenlig til andet end at give svin. Dog skrev betjentene krone på samme kar. Morten Andersens hustru spurgte, om de ikke ville have mænd ind at se det, men de svarede nej. Hun sagde så: Da får jeg at have mænd ind at bese det, for at det ikke skal siges, at der var andet, end det er. Hun bad så vidnerne blive inde, til hun fik sendt bud efter byfogeden og seks mænd, der kunne bese det og se, at det var det samme kar, de havde skrevet krone på.

Underskrevet af Knud Andersen i Kjærgård i Næstrup, Peder Pedersen ibd. og Peder Christensen i Øster Vandet. Betjentene er indstævnet, og desuden Oluf Hansen, også konsumtionsbetjent, til vidnespåhør.

Registrering og vurdering i boet efter Christen Christensen ved Led i Hundborg. Enken er Jahan Jensdatter. Arvinger er Jens Smed i Snedsted på egne vegne, Jep Smed i Brunshove på egne vegne, Jens Christensen i Hald på sin kones vegne, Laust Christensen i Søndergård på hans kones vegne, Christen Sørensen i Damsgård på sin og sine søskendes vegne, Tomas Sørensen på egne vegne, Niels Nielsen på egne og søskendes vegne, Christen Søe i Janderup på egne vegne og søskendes vegne, Christen Nielsen på egne vegne og Salman Christensen på sin kones vegne.

2. april.

Registrering og vurdering i boet efter sal. Jens Christensen, som boede og døde i Nørby i Skjoldborg. Konen, Maren Christensdatter var til stede på egne vegne, Poul Jensen i Nør Skjoldborg, den sal. mands søn på egne og søskendes vegne. Han har den halve gård og skal nu føre opsyn med den anden halve gård. Intet at arve.

721

Hundborg Herreds Tingbog -1677

Christen Villadsen i Skjoldborg, delefoged til Ørum, lader lyse efter Svend Christensen, som rømte fra en bolig i Nørre Skjoldborg, og som nu er udskrevet til soldat, samt efter Mads Mikkelsen i Sundby, som også er udskrevet til soldat, men rømte. (Han var gift). (23/4).

Niels Mortensen, født i Torsted fremlægger et stedsmålsbrev, hvorefter Ejler Jacobsen på egne og medarvingers vegne under Niels Mortensen

halvparten af den gård i Torsted, som Niels Ibsen ibor, som er 71/2 td. 1 skp. hartkorn, for en afgift årlig af 31/2 td. byg, men han skal svare alle skatter. Hans gårdpart er øde, og ingen ville antage sig den, hvorfor Niels Mortensen nyder gården i 5 år fra 1672. Fra 1677 kan han nyde gården efter ny akkordering eller kvittere den. Han opsiges nu gården til Volborg dag.

9. april.

Tomas Sørensen i Nørgård i Nørhå har ladet stævne Jørgen Kås på Faddersbøl og hans foged Peder Christensen Rysgård og irettelægger et tingsvidne af Vestervig birketing 26/3 sidst, hvorefter tre, der havde været ansat på Vestervig vidner, at Peder Christensen Rysgård havde hentet sædekorn på Vestervig 1675, 13/4, 10 td. byg, 10 td. havre og 2 td. rug. til Jørgen Kås. Han kræver kornet betalt.

Peder Christensen Rysgård protesterer og siger, at det først må bevises, om kornet er betalt eller ikke.

Sagen opsat 1 måned. (25/7). 23. april.

(17/7 1676). Hr. Oluf Nielsen i Hundborg lader fremkalde synsmænd, der har synet Dalgård i Sjørring og vurderet dens brøstfældighed og jorden. De talte mange fladtørvgrøfter nogle norden søen ved Hiordehøj. Hvis der ikke havde været gravet, skønnede de, at der kunne have groet slågræs. (30/4).

(26/2). Christen Villadsen i Skjoldborg, delefoged til Ørum, fremkalder Niels Andersen i Sundby, der som lægdsmand havde været på vej til Ålborg med Mads Mikkelsen, som havde kastet sig til at være soldat, men da de kom til Bromølle, mødte de Niels Bertelsen fra Elsted, som netop havde været i Ålborg med en soldat. Da sagde Mads Mikkelsen: Vil de tage sådanne karle til soldat, som jeg er. Nu er jeg soldat. Niels Bertelsen svarede ja. Da gik Mads Mikkelsen til Niels Bertelsen og satte sig i vognen til ham, og de kørte tilbage vester på. Christen Villadsen gav last og klage over Niels Bertelsen.

Jens Hansen, amtskriver, lader fremkalde vidner om øde gods, nemlig en ejendom til Tvorup kirke, som Peder Christensen påboede, men nu har ligget øde henved 20 år, fordærvet af sandflugt. Desuden en gård i Vang, som Jens Andersen boede på, og som skylder 6 td. Den har været øde og ubrugt 3 år, men er nu igen antaget. I Torsted er der en gård af forrige Peder Madsens gods, som skylder 13 td. 2 skp., og som Anne Jensdatter påboede. Der har ikke været betalt skat af den i nogle år.

722

Hundborg Herreds Tingbog -1677

Hr. Christen Pedersen i Agerholm på Christen Jørgensen i Ø. Vandet hans vegne irettelægger et tingsvidne af Hundb. herredsting 1647 17/5 angående en kontrakt, hvori hr. Peder Christensen Øland i Agerholm, Anders Skrædder i Skaarup, Moest Pedersen i Tanderup og Mads Torsen i Vestergård i Ø. Vandet vidner, at de har været i Vig og forligt Christen Jørgensen, født i Nors sogn, på hans fæstemø Ingeborg Christensdatter i Vig hendes vegne og Oluf Andersen i Vig om, hvad Oluf Andersen skulle give Ingeborg

Christensdatter årlig hendes livstid for kost og klæde, eller også Oluf Andersens livstid, nemlig to td. rug og 1 td. byg. Hun er hans steddatter, og født i Vig.

Hr. Christen sætter i rette, at Oluf Andersen skal betale eller også hans søn Christen Olufsen, da Oluf Andersen efter hr. Christens mening er fledføring, hvorfor Christen Olufsen efter Jyske Lov skal betale.

Dom: Oluf Andersen skal betale. Hvad påstanden om fledføring angår, da foreligger der ikke noget bevis, og en sådan handling skal efter loven tinglyses for at være gyldig. Heller ikke er det kundbart, at Oluf Andersen er fledføring. Derfor vil dommeren ikke kende om dette, før anderledes er bevist derom.

30. april.

(23/4). Jesper Andersen i Kallerup på sin svoger, Christen Madsen i Dalgård i Sjørring hans vegne lader fremkalde synsmænd, der har synet Dalgård. Nævnt en kakkelovn i Stuen.

Indstævnet er Gertrud Mikkelsdatter, sal. hr. Lauritses og hr. Oluf Nielsen i Hundborg. (Sagen fortsætter).

Jesper Andersen i Kallerup på Christen Madsens vegne fører vidner på, at to mænd, der har boet i Dalgård før Christen Madsen, har gravet fladtørv ved Hiordhøj, og det har Christen Madsen også gjort. Det andet sted, der var gravet, ligger, hvor alle mænd gravede fladtørv og møntørv i deres skifter hvert år. (7/5).

(3/7 1676). Peder Pedersen forvalter på Ørum, lader fremkalde vidner, der har været på Tomas Sørensens gård i Kallerup, da Valdemar Skrams'foged hentede Tomas Sørensens, der skulle være soldat. Hans moder Jahan Lauritsdatter vidner, at han ikke er kommet til stede siden, og at han ikke har nogen, der kan tage sig af gården og pløje og så, mens han er borte. Valdemar Skram er stævnet. (Sagen fortsætter).

Peder Pedersen, forvalter på Ørum, har ladet foretage syn over Tomas Sørensens gård i Kallerup. Valdemar Skram stævnet. (Sagen fortsætter). Peder Pedersen på Ørum tiltaler Tomas Sørensens i Kallerup og Christen Frensdens i Nør Skjoldborg for skyldige afgifter.

Dom: De skal betale. (14/5).

Jens Hansen, amtskriver, lader fremkalde vidner angående, at en trediepart af Niels Tomsens øde gård i Torp har været øde de sidste 2 år.

723

Hundborg Herreds Tingbog -1677

Laurits Nielsen i Thisted har ladet syne græsningen til den gård i Tilsted, som Anders Frøst påboede.

(17/6 1676). Christen Agerboe i Tilsted har ladet syne græsningen til Laust skomagere øde gård i Tilsted.

7. maj.

(30/4). Hr. Oluf Nielsen i Hundborg fremkalder mænd, der har synet tørvegrøft i mark og eng, som hører til Dalgård i Sjørring, og agrene til gården. (Marknavne fx. Bølmer, Tregerhøj, Spandals bakke). (28/5).

Anders Andersen Frøst, født i Tilsted, begærer skudsmål af 24 mænd. De vidner, at hans fader er Anders Andersen Frøst, før boende i Tilsted, nu borger i Thisted, og hans moder var nu sal. Maren Jensdatter. Han har skikket sig vel osv., uden at han skal være sigtet for lejermål af to kvinder.

(17/6 1676). Hr. Poul Jensen i Sjørring lader forbyde Anders Andersen i Søgård, Peder Sørensen Smed ibd. og alle andre at tøjre eller lade deres kreaturer opæde eller nedtæde græs og korn på Slumstrup ejendom.

Jahan Jensdatter, sal. Christen Christensen ved Led i Hundborg hans enke får afkald på arv efter ham fra Christen Nielsen Søe i Janderup på egne og samtlige hans søskendes vegne.

14. maj.

(30/4). Peder Pedersen, forvalter på Ørum, fremlægger tingsvidne og pantebrev, hvori Valdemar Skram pantsætter to gårde. Peder Pedersen har overtaget pantet. Nu tiltaler han Valdemar Skram, fordi han har ladet tage den ene af mændene, Tomas Sørensen i Kallerup til soldat og ført ham bort, hvorfor gården er blevet øde, og Peder Pedersens panteret dermed forkrænket.

Sagen opsat 6 uger. (18/6). 21. maj.

(26/2). Jens Andersen Frøst i Tingstrup lader fremkalde mænd, som har synet den gård, i Tindstrup, som sal. Peder Laustsen Munch fradøde, og som Jens Frøst havde i brug i nogle år. De vidnede, at der var ikke en gård i Tindstrup by, der var så vel ved magt som den. Indstævnet er Jørgen Hansen i Horsens hans fuldmægtig.

28. maj.

Jørgen Kås til Faddersbøl forbyder alle at bygge eller lade bygge huse, folde eller andet i Snejstrup klit eller inden Faddersbøls enemærker.

724

Hundborg Herreds Tingbog -1677

Jens Christensen i Silstrup på egne og Christen Pedersen i Østergård i Silstrup hans vegne har ladet syne græsningen til Mikkelt Sørensen øde gård i Silstrup. Christen Christensen Abelsen i Nors på husbondens vegne har ladet syne den gård i Torsted, som Niels Mortensen påboede, og Hulgård som Mikkelt Andersen før påboede. Der var ralingshuset et jordhus.

Niels Andersen i Torsted ved kirken på egne og Jens Salmansens vegne har ladet syne og taksere græsningen til den øde gård i Torsted, som Jelle Christensen sidst påboede. (18/6).

Christen Mortensen i Torsted har ladet taksere græsningen til den øde gård i Torsted, som Anne Jensdatter sidst påboede.

(7/5). Peder Christensen ved Janderup kirke på hr. Oluf Nielsens vegne spørger Christen Madsen, hvorfor han drog fra Dalgård i Sjørring. Han svarede, at han ikke kunne svare fuld skyld til Gertrud Mikkelsdatter efter kontrakten mellem hendes sal. mand hr. Laurits Madsen, i disse besværlige tider. Han og hans broder, Mads Madsen, havde været hos Gertrud Mikkelsdatter og bedt om afkortning, eftersom han umuligt kunne give fuld skyld. Fik han det, ville han blive ved gården og stræbe med den, så længe han kunne. Hun svarede, at hun ville have hendes, enten han kunne blive ved gården eller ej.

11. juni.

Anders Pedersen på egne og medbroder kirkeværges vegne fremkalder mænd, som har synet Tilsted kirke, udnævnt af retten, mur og tag mangler meget. Altertavledørenes hængsler er i stykker, klokkehuset skal opnagles af ny m.m. Niels Tomsen i Torsted tiltaler Anders Olufsen ibd. for en side flæsk, han har fået.

Opsat 14 dage. 18. juni.

(14/5). Christen Christensen, foged på Ørndrup, fører vidner på, at de den 5. marts var på Ørndrup med flere mandkøn, som havde stedt og fæstet lige med dem, og imellem dem Tomas Sørensen i Kallerup, eftersom der var ingen unge karle på stavnen eller i lægdet uden dem, der havde stedt og fæstet. Så kastede de med hinanden, både mænd og unge karle, så mange som var dygtige til Hans Majestæts tjeneste, men de vidste ikke, om det faldt Tomas Sørensen til at være soldat. Andre vidner siger, at de så, at Tomas Sørensen kastede sig til at være soldat. Christen Villadsen spurgte dem, hvor mange øjne hver af dem havde kastet, men det vidste de ikke. (Sagen fortsætter).

Christen Christensen på Ørndrup på Valdemar Skrams vegne fører vidner, der har været i gården i Kallerup, da Otte Skram til Todbøl og Christensen og begærede, at Tomas Sørensen nu ville indstille sig som soldat. Christen

725

Hundborg Herreds Tingbog -1677

Christensen spurgte Tomas Sørensen, om han havde lidt nogen uret. Han svarede, at han ikke kunne sige, at der var sket ham uret. Det var nok vist, at han selv havde kastet sig til at være soldat. (25/6).

(28/5). Jelle Christensen i Næstrupgård på egne og Niels Terkelsens vegne fremkalder, mænd, som har takseret græsningen til sal. Anders

Gregersens ødegård i Næstrup, til Svend Sørensens halve gård, og til en halv gård, som Christen Jellesen sidst havde i brug.

25. juni.

Niels Christensen i Tilsted har ladet taksere græsningen til Mads Tomsens øde gård i Tilsted.

Christen Christensen, foged på Ørndrup, lader fremkalde Karen Pedersdatter, født i Skjoldborg, som beskyldte Anders Pedersen i Skjoldborg for at være hendes barnefader. Han tillagde barnet med hende i hans sal. faders gård i Skjoldborg, som han nu har i fæste.

(22/1). Jacob Nielsen Sperrind tiltaler Anne Andersdatter i Silstrup for lejermålsbøder og mener, at hendes stedfader, Poul Pedersen, der har hendes arv hos sig, skal betale.

Dom: Han skal betale bøden, som så skal trækkes fra i hendes arv.

(18/6). Peder Pedersen, forvalter på Ørum, lader fremlægge Valdemar Skram obligation og pantebrev (osv.) Han har siden anmodet Valdemar Skram om at forskaffe Tomas Sørensen tilbage til gården igen eller en anden dygtig person, da Peder Pedersen ellers lider skade på sine rettigheder trods Valdemar Skrams skadesløshedsbrev. Da det ikke er sket, vil han tiltale ham for den skade, han lider. Der er ført vidner om, hvordan det gik til, da Tomas Sørensen kastede terninger, men ingen kan sige, hvor mange øjne han fik.

Dom: Det synes, som Valdemar Skram kunne have undgået at tage Tomas Sørensen til soldat, og hans vidner strider mod hinanden. Derfor skal han erstatte den skade, der voldes Peder Pedersen, fordi gården er blevet øde. Valdemar Skram har påstået, at dette ting ikke er hans værneting, men han har da sin hovedgård Todbøl, hvor han har resideret, når det lystede ham, og i pantebrevet skriver han sig også til Todbøl. Hans vidner er ført her ved tinget, hvor hans fuldmægtig har ført sagen, og ikke før nu har han henskudt sagen til andet ting, og da det nu er seksugers dag, kan sagen ikke opsættes længere. (18/3 1678).

(9/4). Petter Boggers, ridefoged på Vestervig, irettelægger en opsættelse af 9. april, da Tomas Sørensen i Nørgård i Nørhå, delefoged til Vestervig tiltalte Jørgen Kås til Faddersbøl for sædekorn, som hans foged havde hentet på Vestervig. Fogeden, Peder Christensen Rysgård, protesterede og sagde, at det først måtte bevises, om kornet var betalt eller ikke. Sagen opsat flere gange. Casper Simon, forrige forvalter på Vestervig, er bortvejet og ikke kommet til stede igen for at gøre regnskab. Han er dømt ved birketinget og landstinget, og

726

Hundborg Herreds Tingbog -1677

ejeren af Vestervig, fru Cornelia Bichers, har ladet begære indvisning i hans ringe efterladte gods, både breve og andet. Herimod fremstod Jørgen Kås og irettelagde en kopi af adelens privilegier af 24/6 1661, hvori står, at adelen ikke skal drages for deres fogders værneting, og altså skulle hele sagen være ført ved hans eget værneting (ikke ved Vestervig

birketing). Dernæst irettelagde han et indlæg, hvori han skriver, at alt hvad han har fået af Casper Simon, og alt hvad han er blevet ham skyldig, er betalt, hvorfor han ikke forstår, at han nu igen skal søges af mester Petter, da der ikke forevises noget skyldbrev med Jørgen Kås's navn under, ikke heller noget regnskab.

Dom: Da fruén på Vestervig tiltaler Jørgen Kås for korn, som hans foged for nogle år siden skal have hentet på Vestervig, som tingsvidner på birketinget siger, og at det skulle være husbondens korn, hvorimod Jørgen Kås siger, at han aldrig har begæret noget af den gode frue, men har købt kornet af Casper Simon, forvalter og ridefoged på Vestervig, og at dette er betalt, og da der ikke fremvises med håndskrift eller Casper Simons regnskaber, at kornet ikke er betalt, da kender jeg Jørgen Kås fri for samme tiltale at være.

3. juli.

Valdemar Skram til Ørndrup tiltaler inspektør Christian Henrik Peters, og fremlægger forpagtningskontrakt, hvorefter Peters forpagter Todbøl fra 1673 til 1676, og et tingsvidne 8/5 1676 med syn og taksation over Todbøls brøstfældighed. Den takseres til 76 sldl., som nu kræves af inspektøren.

Sagen opsat 6 uger. (13/8).

Niels Tomsen (Niels Thomessen Norentofft) Nordentoft i Tøfting tiltaler Mikkell Tomsen i Sperring og irettelægger en dom her af tinget 30/8 1675, hvor Niels Tomsen havde irettelagt to gældsbreve fra Mikkell Tomsen. parterne blev forenet således, at Mikkell Tomsen ikke skulle betale renter, men kun hovedstolen, og noget havre blev ham eftergivet. Der var siden betalt af på gælden, men der resterer endnu 20 sletdaler, som nu forlanges betalt.

Dom: Han skal betale osv. 9. juli. Intet.

16. juli.

Peder Pedersen i Næstrup opsiger to td. skyld, som han har haft i brug i to års tid i den gård, Rasmus Pedersen før påboede. Indstævnet er Laurits Seefeld og lensmanden. - -

23. juli.

Christen Madsen Dalgård i Sjørring får afkald fra Peder Madsen i Tilsted og Mads Madsen, nu boende i Dollerup, på arv efter deres forældre Mads Clemmensen og Anne Pedersdatter, som bor i Sjørring, når de afgår ved døden.

727

Hundborg Herreds Tingbog -1677

30. juli.

Niels Nielsen, skriver på Vestervig, tiltaler Vestervig tjenere i Hundborg herred for resterende afgifter.

Dom: De skal betale osv. 6. august. Intet.

13. august.

(3/7). Mads Mogensen i Heltborg, herredsfoged til Refs herreds ting på Valdemar Skrams vegne irettelægger en opsættelse af 3. juli og tiltaler inspektør Christian Henrik Peters for brøstfældighed på Todbøl, som han har haft i forpagtning. Peters ikke mødt.

Dom: Da det i dag er seksugers dag, kan sagen efter recessen ikke opsættes længere, og inspektøren dømmes derfor til at betale, da han ikke har gjort det efter sit løfte.

20. august.

Jens Villadsen i Skjoldborg fører vidner på, at han havde ladet pløje, så og nedharve i en ager på Møgelvang, og at Anders Jørgensen i Skjoldborg havde høstet det og hjemført det, skønt nogle mænd, som de vidner, på Jens Villadsens vegne havde forbudt ham det. Der var ca. 51/2 læs og over en tønne i læsset. Tingsvidne. (Sagen fortsætter).

Jens Villadsen i Skjoldborg tillyser Anders Jørgensen et fuldt ran. 27. august. Intet.

3. september. Intet. 10. september. Christen Laustsen i Dalgård i Hundborg på Søren Lauritsen i Hvalstrup hans vegne fremlægger registrering og vurdering i boet efter Søren Lauritsens hustru, sal. Dorete Christensdatter. Hendes arvinger, Dorete Christensdatter i Elsted og Laust Andersen i Sønderhå på hendes og egne vegne. Der blev ikke nok til at betale pigens løn i 14 år, men Søren Lauritsen vil betale hende resten med tiden. Hans broder Laust Laustsen i Tvorup havde 36 sldl. til gode. Han får udlagt af boets midler.

17. september.

Jesper Andersen Midiholm (i Hundborg) og Mads Jensen Toft er blevet forligt, efter at de i drukkenskab har været i slagsmål, og Mads Jensen er blevet ilde beskadiget, således at Jesper Andersen skal betale Mads Jensen 20 sldl.

728

Hundborg Herreds Tingbog -1677

24. september.

Peder Sørensen Smed på sin fader Søren Nielsen i Vorring hans vegne tiltaler Jørgen Nielsen i Tinstrup for gæld, han var skyldig til Søren Nielsens sal. søn, Niels Sørensen, 11 sldl. 12 sk.

Sagen opsat 14 dage. 1. oktober.

Poul Christensen i Vang får afkald fra Maren Nielsdatter i Snedsted sogn på arv efter hendes sal. søster, Dorete Nielsdatter, Poul Christensens hustru.

Jens Christensen, født i Skårup, fremlægger registrering i boet efter hans fader Christen Poulsen i Skårup. Jens Christensen har fæstet boligen. Til stede er arvinger: Hans sønner Niels Christensen på Skårhede, på sine egne og sin gamle moders vegne, Christen Christensen i Skårup på egne og søsters Berete Christensdatters vegne. Anders Christensen på egne og søster Anne Christensdatters vegne. Intet at arve.

8. oktober.

Christen Villadsen i Skjoldborg, delefoged til Ørum, tiltaler Ørum tjenere i herredet for resterende afgifter.

Dom: De skal betale. 15. oktober.

(13/2). Anne Jensdatter, sal. Clemet Pedersens enke i Skjoldborg, får fuld afkald af Peder Pedersen i Ås for al arv, Clemet Pedersens datter, zidsel Clemetdsdatter kunne tilkomme efter sin fader og moder.

22. oktober.

Jens Christensen i Tilsted får afkald på arv fra Anders Christensen Skourup ibd. for, hvad hans kone, Maren Poulsdatter kunne tilfalde efter hendes fader Poul Soensen og hendes moder, Kirsten Nielsdatter; Jens Christensens hustru, som endnu lever.

29. oktober.

Christen Christensen Høj i Nors får fuldmagt fra Barbra Tomasdatter i Nors, som gør ham til sin værge og formynder. Han fremlægger registrering og vurdering i boet efter hendes datter Anders Pedersens sal. hustru zidsel Poulsdatter i Nors. Hendes moder er eneste arving. Anders Pedersen skal have hende i huset, eller hvis de ikke kan enes, skal han bygge et kammer til hende til frammerset, så hun havde en dør dertil og ild og værelse hendes livstid. (Sagen fortsætter).

729

Hundborg Herreds Tingbog -1677

Christen Christensen Høj på Barbra Tomasdatters vegne spørger Anders Pedersen, om Barbra og han ikke har noget skaftekorn fælles og noget væveredskab og ni får. Anders Pedersen svarer ja, og siger, at hun skal få sin part deraf. Væveredskaberne kan sælges for penge. (Sagen fortsætter).

Anders Pedersen i Nors får afkald fra Barbra Tomasdatter. 5. november.

Christen Villadsen i Skjoldborg på Niels Andersen i Sundby hans vegne fremkalder Morten Andersen, som vidner, at sal. Anders Nielsens enke i Sundby, Else Nielsdatter, har sagt om Niels Andersen, at han har forsøgt

at stjæle korn to steder, men blev jaget bort. Else Nielsdatter siger, at det har hun ikke sagt, men det var Morten Andersens egne ord, hvorpå hun vil skaffe vidner.

Christen Pedersen på Bak i Skinnerup på sin søn Peder Christensen Baks børn deres vegne fremlægger en forening mellem ham som børnenes formynder og Laurits Christensen i Skinnerup, som skal være børnenes stiftfader. Laurits Christensen skal give børnene 60 sldl. som fædrene arv, nemlig 20 daler til hver af de tre børn, Christen Pedersen, Jens Pedersen og Maren Pedersdatter (altså også til datteren) og beholde dem hos sig og skaffe dem føde og klæder såvel som skolegang.

Laurits Jensen i Thisted på sin fader Jens Svendsens vegne tiltaler Jørgen Nielsen i Djernæs for skyld efter bog.

Dom: Han skal betale. 12. november. Amtsskriver Jens Hansen lader fremlægge 'vurdering og udlæg i Nystrup for resterende skatter i nærværelse af Enevold Kås og Niels Lange og i overværelse af Wille Ohrning. Der er kun ganske lidt indbo (dog en jernkakkellovn med jernfod) lidt besætning og noget korn og hø, ialt vurderet til 184 sldl. 1 mk. 14 sk. Indstævnet er Helvig Krabbe, oberst Mogens Kruses i sal. Jens Fjerritslevs hus i Thisted.

19. november.

Peder Pedersen, forvalter på Ørum, lader fremkalde synsmænd, der har synet ejendomme, tilhørende Ørum, angående nedsættelse af skatter på grund af sandflugt og andet, som skal have forringet ejendommene. Nævnt bl.a. en gård i Tvorup, Niels Andersen før påboede, men nu bebos af Christen Mortensen Kløvborg ... i Snejstrup en ågang, som løber af en sø, kaldes Arsøe, på hvilken ågang er en liden ålegård, hvor Ørum slot er berettiget for 11/2 td. åleskyld, som har skattet for 9 td. hartkorn. Ågangen opfyldes tit og ofte i året af sandflugt, som fordærver og øder ålefanget, så de syntes samme part ålegård kan kun svare af 4 td. hartkorn. De besigtigede også en liden ågang ved Sjørring, hvor

730

Hundborg Herreds Tingbog -1677

tilforn har været en ålegård, som har ligget under Ebbe Jensens gård i Sjørring, som har skyldt 1 td. gårdål og skatter af 6 td., hartkorn. Ågangen er nu aldeles øde, og vandgangen, som har haft sit løb dertil, er næsten eftergroet., uden en liden rende, så der kan ikke gives skat eller skyld deraf.

Indstævnet er amtmanden og amtsskriveren.

Mads Pedersen i Sand på Peder Bendixsens vegne har ladet 24 mænd syne den gård i Vang (Trab) som Laurits Christensen påbor. Største delen af marken er overløbet med sand. Den har skattet af 61/2 td. hartkorn, men kan efter deres skøn kun skatte af 31/2 td.

26. november. Intet. 3. december.

Hr. Poul Jensen Snedsted i Sjørring, herredsprovst, irettelægger afkald på arv efter Mogens Villadsen, som døde i Sjørring præstegård, og som var deres broder og svoger. Arvinger, der er nævnt, er Karen Villadsdatter, sal. Anders Pedersens i Neergård, Maren Villadsdatter, hr. Jens Andersen Søndberg i Visby hans hustru, Anne Villadsdatter, enke efter hr. Hans Nielsen i Hvidbjerg, Maren Villadsdatter gift med Christen Andersen i Hillerslev. Hr. Poul Jensens hustru er Madaline Villadsdatter. På Anne Nielsdatters vegne underskriver Villads Hansen.

Hr. Poul Jensen i Sjørring på Gertrud Mikkelsdatter, hr. Laurits Madsens enke i Hundborg, tiltaler bønder, der hører under Hundborg præsteembede, for restancer. Hr. Oluf Nielsen Hosum, der nu er sognepræst i Hundborg, protesterer og mener, at de gamle restancer efter landets lov skulle være søgt hvert år. Hvis bønderne i denne besværlige tid skal betale, må de gå fra gårdene, og gårdene bliver da øde til skade for dem selv og hr. Oluf Hosum.

Dom: Vel burde restancerne være krævet noget før, men Gertrud Mikkelsdatter er en fattig enke med faderløse børn. Jeg finder, at bønderne skal være forskånet, eftersom det er vanskelige og besværlige tider, og de måske måtte gå fra gårdene, om de skulle betale, men når Gud giver fred og velstand igen, skal de betale noget hvert år tid efter anden som de kan afstedkomme.

(Bønderne har klaget over, at hun ikke ville give dem noget efter som andre, der ejer gårde, og at hun har besværet dem med tungt arbejde).

10. december.

Christen Villadsen, delefoged til Ørum, fører vidner på, at Christen Mikkelsen i Sperring, som er udskrevet til soldat for Ørum, gik på Todbøl, og at de havde forlangt ham udleveret. Andre vidner, at de har set Christen Mikkelsen i Todbøl, og gårdens folk indrømmer, at han var der, men ladefogeden Laurits Villadsen erklærer, at Otte Skram til Todbøl ikke har fæstet ham, men han, Christen Mikkelsen, tjener amtskriveren og røgter hans kvæg, som er på gården i foder.

731

Hundborg Herreds Tingbog -1677

17. december. Intet. 24. december. Christens Andersen på Vesløs Odgård på Margrete Pedersdatter,

sal. hr. Peder Jakobsens i Snedsted hendes vegne, fremfører vidner, der har været på den gård i Tingstrup, som Margrete Pedersdatter har i brug, hvor de efter Anders Nielsen, nu tjenende Knud Lang, hans forevisning så, at et stoklav var slået ned, en ituslået kårde 1 i stalden, og balcken var slået i stykker. En ko var stødt på hoften og var lam, og døren til stalden var løftet af. Imellem laden og stalden var et stoklav slået ned (stochlauf), en tønne havre i laden var spildt ned i noget rug, og den øverste ladedør var løftet af

Indstævnet er Christen Christensen Abelsen i Nors med flere. (Sagen fortsætter).

Christen Andersen i Vesløs Odgård på Hannæs på Margrete Pedersdatter, sal. hr . Peder Jacobsen, sognepræst til Snedsted hans enke hendes vegne fremstiller Christen Lauritsen, tjenende Margrete Pedersdatter. Han beretter, at forleden tirsdag for 14 dage siden kom Christen Christensen Abelsen i den gård, hans husbond havde lejet, og havde syv mænd med sig. De stødte dørene op og hug og stødte i dørene med forke og grebe og slog hendes ko, som stod i stalden, og førte ham bort med gevalt åbenhovedet og i hans bare strømper og førte ham til Skinnerup og til Hillerslev. To mænd fra Torsted vidner, at de har set, at han blev ført bort, men ikke at Christen Abelsen var med dem. Christen Abelsen vidner, at han ikke var med dem, men ville ikke nægte, at han havde befalet dem at føre Christen Lauritsen bort. (Han må igen være sluppet fri, siden han kunne vidne). (7/1 1678).

Finis, på dette år ende Gud os alle sin nåde sende.

732

Hundborg Herreds Tingbog -1678

Fol. 1 Autorisation ved amtmænd Jørgen Friis, dat. Bisgård 7/1 1678. Herredsfoged (se 21/1): Lauge Olufsen.

Skriver: Tomas Jensen Ålborg i Thisted.

Sandemænd og ransnævninger er de samme som i 1677. (Se begyndelsen af 1677).

Snapsmandag 7. januar.

Vidtløftig sag om en karl, der var udskrevet som soldat, begynder her. Findes trykt i Historisk Årbog for Thisted amt 1938 under titlen: »Et »slag« ved Bromølle«, da der opstod en kamp om, hvem soldaten skulle være soldat for. Mange blev såret. I det følgende er denne sag kun betegnet: Sagen om en soldat. (21/1).

(24/12 1677). Christen Andersen i Odgård på Hannæs på Margrete Pedersdatter, sal. hr . Peder Jacobsen, sognepræst i Snedsted, hans enke hendes vegne fører vidner på, at nogle mænd har bortført hendes »dreng« med magt for at tage ham til soldat, og at de var brudt ind i udhusene og havde gjort skade. (21/1).

Peder Andersen Frøst i Tilsted irettelægger registrering og vurdering i boet efter sal. Jep Christensen, som boede og døde i Tilsted.

Boet insolvent. Ingen arvinger nævnt. 14. januar. Intet.

21. januar.

Peder Jensen i Janderupgård på sin husbonds vegne fører vidner på, at Jens Pedersen Krog, som tjente i Årup mølle, havde sæd i nogle nævnte mands jord, og det der voksede, satte han i møllerens kålhave. Niels Christensen bor i møllen.

(7/1). Christen Andersen i Odgård opkræver sandemænd, som skal gøre ed og tov om overfaldet på Margrete Pedersdatters karl og deres bortførelse af ham. (7/1). Sagen om en soldat. (Sagen fortsætter).

Igen sagen om en soldat. (28/1). 28. januar.

Sagen om en soldat.

Igen sagen om en soldat. (4/2).

733

Hundborg Herreds Tingbog -1678

Anders Pedersen i Tilsted, kirkeværge, tiltaler Jens Andersen i Silstrup for skyldig kirketienende.

Dom: Han skal betale. 4. februar.

Christen Mortensen i Torsted på afgangne Christen Nielsen, forpagter på Tanderup, hans arvingers vegne fører vidner om, at Peder Bordsens øde gård i Tindstrup, som skylder 14 td. hartkorn, kun kan svare af 8 td., og at Jens Frøsts gård i Tindstrup, som skatter af 14 1/2 td., kun kan tåle at svare af 10 td. Amtmanden indstævnet.

(28/1). Sagen om en soldat, fortsat. (18/2). 12. februar. Intet.

18. februar.

Peder Marquorsen på amtmandens vegne fører vidner på, at en del jernstænger, som lå på loftet i Bisgård, var afkortet, nogle 11/2 alen, nogle 1 alen og nogle 1/2. Disse ender var afhugget. En af stængerne var nu kun 11/2 favn lang. Indstævnet til vidnespåhør var Niels Jensen i Fredskild og Jens Andersen (ibd?), Niels Jensen i Madsted og Niels Jensens kones fader. (Sagen fortsætter).

Peder Marquorsen på amtmandens vegne fører vidner på, at Niels Jensen i Fredskild og Jens Andersen ibd. leverede to læs jernstænger i Bisgård. De skal have hentet dem ved Skovsted strand. 8 stænger i begge læs var afkortet. Andre vidner, at der var ialt 24 stænger, hvoraf 10 var afkortet. Hans Olufsen betalte vognleje. Niels Jensen blev spurgt, hvordan stængerne var blevet sådan medhandlet. Han svarede, at han ikke kunne gøre for det. Han førte blot stængerne herud for hans broder. Stængerne syntes at være afhugget noget i en smedje. (Sagen fortsætter).

Peder Marchusen fører vidner, der har set, at Niels Jensen og Jens Andersen i Fredskild fik jernstænger leveret på Skovsted strand for Hvidbjerg, hele og fuldkomne stænger, for var der stænger, som fejlede noget, skiftede de dem ud med hele stænger. Jens Andersen kom gående med

en afbrudt stang og sagde, at han ville have den skiftet med en hel stang, da han skulle levere hele stænger i Thisted.

(4/2). Sagen om en soldat, fortsat. (18/3). 25. februar.

Jørgen Mortensen skriver af Vesterfalde i Himmersyssel på Peder Hofmand til Hammergård, nu boende i Ålborg, hans vegne tiltaler Jørgen Kås til Faddersbøl

734

Hundborg Herreds Tingbog -1678

efter en obligation, udstedt til hans formand Hans Rasmussen i Ålborg. Restbeløbet 15 rdl. skulle have været betalt snapsting 1666.

Dom: Han skal betale inden 15 dage osv. (Sagen fortsætter).

Jørgen Mortensen skriver på Peder Hofmands vegne tiltaler Birgitte Tomasdatter på Nordentoft, Ejler Jacobsens hustru efter en obligation til han formand Hans Rasmussen, udstedt 27/3 1673. Da boede hun i Åby præstegård i Vendsyssel (datter af præsten, se Klitgård: Vendsysselske præstefamilier). Hr. Poul Jensen Snedsted i Sjørring begærer sagen opsat, da hun og hendes mand ikke er hjemme. Ejler Jacobsen opholder sig på tredje år efter kgl. befaling i København på grund af skiftet efter hans moder, Karen Jakobsdatter, men ventes hjem med det første. Tilmed findes hendes lavværges underskrift ikke under obligationen. Jørgen Mortensen mener ikke, at sag om en obligation kan opsættes.

Dom: Sagen opsat 6 uger. 11. marts.

Hr. Oluf Nielsen Huosum i Hundborg fører vidner, som han har sendt til Peder Pedersen i Snejstrup for at spørge om, af hvad årsag han havde ladet hr. Oluf forbyde at lyse til ægteskab for Christen Christensen i Klit og Margrete Mikkelssdatter i Janderup. Der burde være stævnet straks efter forbudet, men det er ikke sket imod ordinansen. Peder Pedersen svarer, at han i den sag intet ville have at tale.

18. marts.

(25/6 1677). Valdemar Skram til Ørndrup vil føre vidner på, at Christen Villadsen i Skjoldborg på Peder Pedersen, forvalter på Ørum, hans vegne har ført besætning og andet fra Jahan Lauritsdatters gård i Kallerup og solgt det til forskellige. Peder Pedersen mødte selv og fremlagde en opladelse, hvorefter Jahan Lauritsdatter havde opladt gården og alt tilhørende til sin søn Tomas Sørensen. Tomas Sørensen havde derefter fået fæstebrev på godset, og Peder Pedersen mener, at Valdemar Skram ikke må føre vidner, før Tomas Sørensen bliver lovlig stævnet.

Dommerens kendelse går ud på, at Valdemar Skram ikke får lov at føre vidner, før Tomas Sørensen er stævnet.

(18/2). Sagen om en soldat fortsat. Samme sag fortsat. (8/4).

25. marts.

Amtsskriver Jens Hansen lader føre vidner om gårde, der har ligget øde og lå til forskellige langt borte boende ejere. De har været øde 1 år.

735

Hundborg Herreds Tingbog -1678

Borgmester Christian Mortensen Lelius i Thisted lader føre vidne på, at gårde i Tindstrup ikke kan svare af så meget hartkorn som er pålagt dem, da de er for højt ansat.

Ebbe Andersen i Sjørring på Henrik von Ahlefeldts fuldmægtig Laurits Nielsen foged på Spøttrup hans vegne tiltaler Christen Jørgensen i Tinggård i Sjørring og Peder Sørensen i Tilsted for restancer.

Dom: De skal betale. 8. april.

(18/3). Sagen om en soldat fortsat. (13/1 1679). 15. april. Intet.

22. april. Intet. 29. april. Intet. 6. maj.

Niels Christensen i Bangsgård i Sjørring får afkald fra Villads Jensen i Kjeldgård i Sjørring for arv, som hans sal. hustru, Inge Jensdatter kunne tilkomme efter hendes sal. fader, Jens Nielsen Bang, som boede og døde i Bangsgård.

Otto Skram til Todbøl byder sig i rette, om nogen vil tiltale ham for noget, da han skal være stævnet til tinget i dag.

13. maj.

Peder Andersen af Thisted på Las Lassen i Ålborg hans vegne tiltaler Jep Smed i Skjoldborg for skyldig afgift, for 1675 7 mk. 2 sk., for 1676 7 mk. 2 sk. og for 1677 7 mk. 2 sk., hvorfor Peder Andersen mener, han bør betale og indstille sig hos husbonden om hans fæstes fornyelse. (10/6).

27. maj.

Jens Salmandsen og Anders Nielsen, kirkeværger i Torsted, tiltaler folk i Torsted for resterende kirketiende, og de forrige kirkeværger, Mads Christensen og Søren Nielsen for, hvad de blev kirken skyldig.

Dom: De skal betale. 3. juni.

Hr. Oluf Nielsen Hosum, sognepræst i Hundborg fremlægger syn over Hundborg præstegård.

736

Hundborg Herreds Tingbog -1678

10. juni.

(13/5). Peder Andersen af Thisted på Las Lassens vegne i Ålborg tiltaler Jep Smed i Skjoldborg og får foretaget udlæg. Jep Smed fremviser nogle

kvitteringer. Jep Smeds hustrus fader Tomas Madsen Søe havde huset før ham og Jep Smed overtog hans midler uden skifte, hvorfor Peder Andersen mener, der kan gøres udlæg, idet restancen var Tomas Madsens.

i

Dom: Jep Smed skal betale skylden til Las Lassen. Angående Peder Andersens udgifter ved sagen så bør Las Lassen tilfredsstille ham.

(To sager efter hinanden er her slået sammen til et). 25. juni.

Christen Villadsen, delefoged til Ørum, på Peder Pedersen, forvalter på Ørum, hans vegne tilbyder frøgæld til alle, som har sået i jord, der hører under Ørum gods, og forbyder enhver, som har gjort det, at høste eller hjemføre korn af disse agre.

Peder Pedersen i Ås på egne og broder Jens Pedersen i Støvring hans vegne irettelægger registrering og vurdering i boet efter deres broder Anders Pedersen i Skjoldborg i den gård som Mads Sundby før boede i. De møder også på deres sal. broder Clemid Pedersens børns vegne, nemlig zidsel og Maren Clemidsdøtre. Den salig karl havde forlods givet de to noget i arv. Jens Pedersen og Peder Pedersen er nu formyndere for dem.

1. juli.

Peder Madsen i Torsted fremkalder synsmænd, der har synet den gård, han nu bor i. Den er kun 10 sldl. værd.

Christen Christensen Agerboe i Tilsted fremkalder synsmænd, der har synet jord på Tilsted mark tilhørende den gård, Knud Knudsen iboede og fradøde og takseret græsningen.

8. juli. Intet, kun fire mænd mødt. 15. juli.

Tomas Nielsen i Vang opsiger fæstet af den gård, han bor i, og som er fæstet til ham af Laurits Seefeld.

22. juli: Intet. Kun seks mænd mødt. 29. juli.

Christen Jørgensen i Tinggård i Sjørring på Gertrud Mikkelsdatters vegne har ladet syne Janderup præstegård (enke efter hr. Laurits Madsen, Hundborg). (5/8).

737

Hundborg Herreds Tingbog -1678

Jens Villadsen i Skjoldborg tiltaler Jens Andersen i Silstrup for skyld efter obligation.

Dom: Han skal betale osv.

Tomas Sørensen i Nørhå på fru Cornelia Bichers vegne tiltaler de af Vestervig tjenere i herredet, der resterer med afgifter.

Dom: De skal betale osv. 5. august.

(29/7). Hr. Oluf Nielsen Hosum, sognepræst i Hundborg lader synsmænd bevidne deres syn over steder til Jannerup præstegård, hvor der var gravet tørv, og hvor der kunne graves tørv (soj, skottøre og fladtøre) samt et skifte til Hundborg præstegård i Sivikær (Sibikiær), som var halvt opgravet. (Sagen fortsætter).

Hr. Oluf Nielsen Hosum fremkalder vidner, der siger, at der er ligsåvel ildebrand og tørvegrøft til præstegården i Jannerup som til de andre gårde, og at beboerne der ikke har lidt mangel på brændsel. De vidner, at Gertrud Mikkelsdatters folk, når de pløjede jorden til anneksgården, drog hjem til denne gård. De vidner også, at gården er blevet meget forfalden, siden hun antog den. To mænd vidner, at da de om morgenen en dag gik i marken, lå der et stykke ny tække på sydsiden af ralingen, men da de kom tilbage, lå det på møddingen og var afbrændt. (Sagen fortsætter).

Hr. Oluf Nielsen Hosum spørger nogle mænd, hvor længe der har været gravet tørv i Sibikær. De svarede: På 8 års tid. Før den tid fik hr. Bertel og hr. Laurits deres tørv og ildebrand andre steder og købte det. Deres egen jord, som ligger ved siden af Hundborg præstegårds skifte i Sibikær, kan der ikke graves flere tørv i for vand og løs jord.

Mikkel Nielsen i Skinnerup på Gertrud Mikkelsdatter, sal. hr. Laurits Madsens i Hundborg, hendes vegne lader fremkalde synsmænd, der har synet nogle stykker tørvekær i Baunehøj kær og Birkekær, og kær, der hører til Hundborg præstegård i Suderhove og Sibikær. Det sidste skifte er 600 skaft lang fra åen til det sted, hvor der er gravet, og derfra 100 skaft (favne). (Se nedenfor).

Ejler Jacobsen til Nordentoft lader føre vidne på, at Anne Salmandsdatter i Næstrup lovede at komme til Nordentoft i høst, hvis hun var ved helbred og hendes forældre levede. Han har haft folk hos hende at spørge, hvorfor hun ikke kom. Hun sagde, at hendes fader var død og hendes moder syg, hvorfor hun ikke kunne holde sit løfte.

(Se ovenfor). Gertrud Mikkelsdatter lader spørge Peder Christensen, som boede i Janderup præstegård tidligere, om han ikke købte sin ildebrand. Han svarede, at han undertiden havde fået et læs tørv af en og anden, som han havde gjort arbejde for, og undertiden solgte han tørvene for skatter.

738

Hundborg Herreds Tingbog -1678

12. august. Intet.

Kun fire mænd mødt, hvorfor ingen ret kunne holdes. 19. august.

Niels Mortensen i Torsted fører vidne på, at Jens Andersen i Silstrup havde solgt ham 2 td. havregryn for 5 sldl. Han ville levere grynene straks efter jul, og siden havde Jens Andersens kone solgt ham 1 td. havregryn og 1 td. godt rugmel, som også skulle leveres straks efter jul. Niels Mortensen havde dog ikke fået noget af det til skade for hans

fragtning, han havde gjort med godtfolk. Han havde da givet forloren fragt foruden at gods og penge var borte.

Sagen opsat 8 dage. (23/9). 26. august.

Søren Jørgensen i Thisted på sin husbond. amtsskriver Jens Hansens vegne, fører vidner på, at den avl, korn og hø, som var avlet til Peder Boersens gård i Tingstrup, som har skattet af 14 td. hartkorn, er blevet ført til dr. Laurits Foss's gård i Thisted, som amtsskriveren Jens Hansen havde i brug den tid. Indstævnet er Jep Christensen Ref, dr. Laurits Foss's fuldmægtig. (2/9).

2. september.

(26/8). Amtsskriver Jens Hansen lader fremkalde vidner, der beretter, at de i vinteren 1677 førte korn fra Nystrup til dr. Laurits Foss's gård, som Jens Hansen da havde i brug og boede i. Indstævnet Jep Christensen Ref.

Niels Terkildsen i Næstrup fremlægger en akkord mellem ham og Christen Christensen, hvorefter denne med sin kære hustru Karen Christensdatter af begge deres gode vilje og samtykke har opladt den anden halve del af den gård han bor på til Niels Terkelsen og hans hustru, eftersom han i forvejen har en halvpart i fæste, som jeg før har opladt til ham, og som tilhører Laurits Seefeld til Øland. Til gengæld forpligter Niels Terkildsen sig, sin hustru og vore arvinger til at skaffe Christen Christensen og hans hustru al nødvendig ophold, så længe de lever, og derefter en hæderlig begravelse. Underskrevet af Christen Justsen på sin faders og moders vegne, og med hans samtykke. (30/9).

Christen Justsen lader læse en ligelydende kontrakt. 9. september.

Velagte karl Peder Marchussen, tolder i Thisted på amtmand Jørgen Friis's vegne lader fremlægge kopi af slutningen af en (herredags) højesteretsdom 9. aug. 1638 mellem Christopher Hvas (lensmand) og Iver Kås, hvorefter Iver Kås har afstået vrag- og toldrettighed på den omtvistede forstrand, så er således afsagt, at samme vrag- og toldrettighed skal følge Kronen og Ørum slot efter denne dag, men hvad Iver Kås hidtil har oppebåret, skal han beholde.

739

Hundborg Herreds Tingbog -1678

Derefter forbød Peder Marchussen på amtmandens vegne Jørgen Kås til Faddersbøl og hans tjener at tage noget vrag på denne forstrand. Desuden påbød Peder Marchussen, at Jørgen Kås's strandfogder at holde sig fra vrag. Oluf Sørensen ved Vangs AAe og Anders Andersen i Skurup havde stævnet Jørgen Kås. (14/10).

Anders Pedersen i Tilsted på sognemændenes vegne forbyder Jens Andersen i Silstrup, at føre sit korn hjem, før han har tiendet til kongen og kirken. (14/10). 16. september.

Ludvig Gregersen i Bisgård på amtmandens vegne fremkalder mænd, der har vurderet det løse vrag, som er strandet for Hundborg herred fra 25/8 1677 til 1. juli 1678. (Bjælker, knapholter og andet). (Sagen fortsætter).

Ludvig Gregersen på amtmandens vegne fremkalder mænd, der har vurderet gods, som var indstrandet på Vangs strand 3/6 på en lille hollandsk galiot, nemlig deller, huder og bukkeskind, som var fordærvede, så hårene for det meste var borte. Sejl og redskab for 20 rdl. Det ituslåede vrag af skibet for 4 rdl., båden for 4 mark.

23. september.

Niels Nielsen i Hellbjerg, kirkeværgen i Tvorup sogn, fremkalder mænd, som har været på Tvorup kirkegård og synet kluenset (klokkestabelen), som var brøstfældig, og porthuset og stættene derved, som skulle opbygges af nyt.

(19/8). Niels Mortensen i Torsted tiltaler efter opsættelse 19/8 Jens Andersen i Silstrup for betaling, han har fået for gryn og korn, som ikke blev leveret.

Dom: Han skal betale tilbage og for skadelidelse. 30. september.

(2/9). Niels Terkelsen i Næstrup får afkald og kvittering for arv fra Christen Justsen i Næstrup for arv efter hans fader, sal. Just Poulsen og hans moder Karen Christensdatter.

7. oktober. 7 mænd mødt.

Christen Knudsen i Sundby i Stagstrup sogn fremlægger registrering og vurdering i boet efter sal. Anders Nielsen i Sundby, og skifte. Enken er Else Nielsdatter, Christen Nielsen i Stagstrup, som er børnenes morbroder er til stede på deres vegne. Til overs i boet bliver 36 sldl. 1 mk. 2 sk., som Christen Knudsen tog til sig og lovede at give børnene deres tilholdende arv. Else Nielsdatter skal blive i boet hos Christen Knudsen og Enkens datter Gertrud Andersdatter hendes livstid. De to piger Maren og Dorte må få deres arv, men drengens arv skal blive i boet, til han bliver 18 år. Han hedder Niels Andersen. Moderens part skal deles lige mellem børnene. Drengen får da 13 sldl. 1 mk., og pigerne hver 11 sldl. 11/2 mk. (Sagen fortsætter).

740

Hundborg Herreds Tingbog - 1678

Christen Knudsen i Sundby får afkald fra Maren Andersdatter og Dorete Andersdatter for arv efter deres sal. fader. De har modtaget arven.

14. oktober.

Borgmester Morten Tomsen har fået overdraget et års landgilde af gårde i Hundborg af Jørgen Kås Iversen til Faddersbøl. Bønderne siger, at de ikke kan betale, så længe skatterne er så store, men Morten Tomsen kræver pengene. Dom: De skal betale osv.

(2/9). Anders Pedersen i Tilsted på sognemændenes vegne tiltaler Jens Andersen i Silstrup efter tingsvidne 2. sept., hvorved det blev forbudt ham at føre sit korn hjem, før der var tiendet. Nu kræves han for tienden og omkostninger.

Dom: Han skal betale osv.

Anders Nielsen i Torsted tiltaler Peder Klemesden i Torsted for 2 sldl. for en vadmelskjortel, han skylder ham.

Opsat 8 dage. (21/10).

Jørgen Kås til Faddersbøl har sendt mænd ud for at søge efter klittag hos nogle mænd i Hundborg og Jannerup bl.a. Bertel Munch og Pofvel Brande. De har fundet klittag hos dem alle.

Amtmanden lader besigtige nogle øde gårde, en gård i Tilsted, som Anders Andersen Frøst før iboede og før tilhørte Maria, sal. Iver Jacobsen bruns, der før stod for skat af 13 td. hartkorn, kan kun tåle at svare 10 rdl. årlig, en anden gård i Tilsted, som sal. Knud Knudsen beboede og afdøde, har før tilhørt Henrik Belou, har skattet af 7 td. hartkorn, men kan kun tåle at svare 6 rdl. årlig.

(9/9). Jørgen Kås til Faddersbøl vil føre vidner på, at så længe han har boet på Faddersbøl, er alt hvad der indstrandede, ført til Faddersbøl ulast og ukæret. Det var dog kun løst vrag af ringe værdi. Han henviser til adelens privilegier. Herimod fremlagde Peder Marcussen på amtmandens vegne herredagsdommen af 1636, hvorefter Iver Kås afstod strandrettigheden, og han sætter i rette, at Jørgen Kås ikke må føre vidner, før han beviser ved kgl. anordning eller skøde til Iver Kås eller Jørgen Kås under deres navne, hvorved de igen er berettiget til forstrandsretten.

Dom: Forstrandsretten er fradømt Iver Kås og ikke senere erhvervet, hvorfor jeg ikke kan udstede Jørgen Kås noget forbudsvidne eller andre vidner, den sag angående. (11/11).

21. oktober.

(14/10). Anders Nielsen i Torsted tiltaler efter opsættelse 14/10 Peder Klemesden i Torsted for 2 sldl.

Dom: Han skal betale osv.

741

Hundborg Herreds Tingbog -1678

28. oktober. Intet. Kun fire mænd mødt. 4. november.

Mag. Anders Nielsen Heboe, sognepræst i Thisted, fører vidner på, at de var i det hus, som Anne Poulsdatter, sal. Mogens Tomsen Møllers nu ibor og hørte, at mag. Anders spurgte Anders Christensen Skorup, om han ikke i forgangne høst havde advaret ham imod at lade sin trolovede fæstemø, Maren Poulsdatter blive i hans hus om natten. Anders Christensen svarede,

at hun nogle nætter havde overnattet i hans hus. Mag. Anders ville, at han skulle aflægge ed, der gik ud på, at hvis han havde haft omgængelse med sin fæstemø, ville han ønske, at Gud ville lade komme ulykker (specificerede) over ham. Anders Skorup svarede, at Gud skulle bevare ham for at gøre sådan en ed. Han sagde, at de ikke omgikkes med hinanden anderledes, end som ærlige folk burde og sømmede.

11. november.

Amtskriver Jens Hansen lader irettelægge en skrivelse fra kommissarius Tøger Lassen i Ålborg, hvorefter de, der resterer med den sidst udskrevne proviantog kornskat, straks skal levere det, da det skal sendes til Skåne til kavalleriet der skal overskibes. (3/12).

Christen Christensen Agerboe og Anders Skorup var komme i slagsmål og skænderi. Anders Skorup fører vidner og siger, at hans kone, som var nærværende, blev så bange, at hun ingen helbred havde, før hun havde gjort barsel, hvad hun gjorde femte dag efter.

(14/10). Peder Marcussen på amtmandens vegne irettelægger tidligere tingsvidner og kopi af højesteretsdommen 1638 angående strandretten ud for Faddersbøl.

Dom: Forstrandsretten til den omtvistede strand ved Vorup Øer skal også herefter tilhøre kronen og ikke Faddersbøls ejere.

18. november. Kun fire mænd mødt. Intet. 25. november.

Peder Klemesden i Torsted tiltaler Christen Knudsen i Sundby for 1 sldl. for en kjortel til en udskreven soldat, og Peder Skriver i Skjoldborg for penge for en Ålborgrejse. Christen Knudsen begærer opsættelse, da han ikke mener at skyldte noget.

Opsat 8 dage.

2. december. ,

Christen Villadsen i Skjoldborg, delefoged til Ørum, på Peder Pedersen, forvalter på Ørum, og hans foged, Jesper Salmandsen på Kongstedlund, deres

742

Hundborg Herreds Tingbog -1678

vegne fører Jens Salmandsen og Salmand Jensen i Torsted som vidner på, at Christen Laustsen Skriver i Haring i januar 1676 lånte en lang bøsse af Jesper Salmandsen i hans moders stue i Torsted, og Christen Laustsen lovede at skaffe bøszen uskadt igen. De to vidner har fire gange været hos Christen Skriver efter Jesper Salmonsens begæring, men de har endnu ikke fået den. (Jens Salmandsens datter (?) er Anne Salmandsdatter.

(11/11). Amtskriver Jens Hansen lader tiltale Anders Christensen Skorup i Tilsted, fordi han har fordulgt slagsmålet med Christen Agerboe, hvorfor Kronen ikke har fået sagesfald.

9. december. Intet. 18. december.

Hr. Poul Jensen Snedsted, sognenpræst til Sjørring lader tiltale (ved Villads Hansen i Sjørring) Niels Christensen i Torsted for sædebyg og for 1 sldl., som han modtog i præstens stue af Christen Knudsen i Sundby på soldatlægdets vegne, som han selv har vedgået og lovet at holde bemeldte lægdsmand fri, Peder Klemedsen i Anneksgården i Torsted for penge for sædebyg og penge til et par støvler, Anders Olufsen Vig for sædebyg og to års tiende, Niels Olufsen Vig for penge til sædebyg og resterende tiende.

Dom: De skal betale osv.

23. december. Syv mænd mødt. Intet at forrette.

Ende på dette år, Gud gør det, vi et bedre når.

743

Hundborg Herreds Tingbog -1679

Fol. Autorisation ved amtmand Jørgen Friis's fuldmægtig Peder Marcussen (egenhændig), dat. Bisgård 7. januar 1679.

Herredsfoged: Lauge Olufsen (fol. 2 a): Skriver: Hans Tomsen Ålborg i Thisted.

Sandemænd og ransnævninger som i 1677 og 1678. (Se begyndelsen af 1677). Sapsmandag 13. januar.

(8/4 1678). Erik Nielsen af Skinnerup begærer, at herredsfogeden, Lauge Olufsen, vil gøre ham følgeskab og gøre udlæg hos vedkommende efter landsdommernes dom.

Herredsfogeden svarer, at dersom Erik Nielsen vil være fornøjet med kgl. Majestæts forordning om soldaters udredning ville han følge med, thi han vidste ikke, at han turde fordriste sig til at gøre udlæg efter så stor en æskning. (20/1).

Søren Jørgensen i Thisted på amtskriver Jens Hansens vegne tiltaler Anders Christensen Skårup i Tilsted, fordi han har fordulgt sit slagsmål med Christen Christensen Aggerbo. Anders Skårup svarer, at det er sket af uvidenhed, og tingsvidnet, han tog, tog han for en anden sags skyld, som er afgjort (hans kones for tidlige barsel), og han beder om nåde.

Dom: Eftersom de to mænd bor begge på en lille gård, og der er hverken sten eller stabel imellem, men de har gården til fælles, da ved jeg ikke andet herom at kende, end at Anders Skårup bør betale konge-sagen til amtskriveren for fordølgningen med 15 mark penge.

Borgmester Christian Mortensen Lelius i Thisted lader irettelægge en advarselsseddel angående konsumtionens betaling. Folk der indfører nogle konsumtionspligtige varer, skal angive sig ved de tre konsumtionsporte betale konsumtion, som igen skal gives dem af de folk, der får varen. De skal derfor kræve stemplet kvittering. Hvis de ikke kører deres varer andre steder hen, skal de ikke alene have konsumtionspengene tilbage af

dem, som får varen, men der skal gøres halv afslag på de ting, der efter dette lands køb er sat noget for højt, som harer, ænder, duer, agerhøns, andre høns og kyllinger, lam og ungnød.

20. januar.

(13/1). Erik Nielsen af Skinnerup begærer igen, at herredsfogeden vil følge med ham og gøre udlæg. Herredsfogeden svarer ligesom d. 13. januar. (27/1).

Jens Salmandsen af Torsted fremlægger kontrakt med hans moder, Mette Jensdatter og forpligter sig til at give hende ophold hendes livstid med sko og klæder og alt og give hende en hæderlig begravelse. Derimod skal Jens Salmandsen efter hendes død beholde alt hendes gods undtagen hendes igangsklæder.

Medunderskrevet af hans broder, Anders Salmandsen i Vang.

744

Hundborg Herreds Tingbog -1679

27. januar.

Inspektør Christian Henrik Peters (også Petersen) har ladet indstævne amtmanden på Bisgård og fremlægger en kontrakt mellem amtmanden og ham angående forpagtningen af Søgård hovedgård, som Christian Henrik Peters har forpagtet af jomfru Karen Lykke. Amtmanden forpagter for 3 år fra Philippi Jacobi 1672 til samme dato 1675 Søgård og Nors kongetiende mod at betale de forpagtningspenge, som Peters har lovet Karen Lykke, nemlig 150 rdl. årlig og afgiften af kongetienden skal betales efter recessen. Desuden skal han give præsten og degnen, hvad de plejer at få af Søgård.

Dernæst fremlagde han en landstingsdom 1676, hvorefter han dømmes til at betale Karen Lykke erstatning, fordi Søgård er forfalden, og jordens gødning forsømt. Han skal derfor betale Karen Lykke 250 rdl. Karen Lykke kvitterer for betalingen af erstatningen

Han kræver nu amtmanden dømt til at erstatte ham dette beløb, men amtmandens fuldmægtig svarer, at stævningen ikke nævnede, hvorfor amtmanden var stævnet og mener, at stævningen burde være skriftlig på stemplet papir, så der kunne svares første tingdag. Han begærer derfor sagen opsat 4 uger.

Sagen opsat 4 uger. (10/3).

(20/1). Sagen om en soldat, (fortsat fra forrige tingbog). Landstingsdommen fremlægges og mange tingsvidner. Sagen opsat 14 dage. (10/3).

3. februar. Intet. 10. februar. Anders Nielsen på Korsborer i Vang sogn fører vidner på, at Niels Olufsen i Vig har købt en plag af ham og lovet ham 3 sldl. (17/2).

Jep Christensen Ref i Thisted på sin husbonds dr. Laurits Foss's vegne har ladet indstævne nogle bønder, hvis gårde ifølge pantebrev fra Valdemar Skram var pantsat af ham til Margrete dr. Mourits Kennings, og begærer, at bønderne vil tilsige hans husbond deres tjeneste. Det gør de. Valdemar Skram indstævnet.

17. februar.

(10/2). Anders Nielsen på Korsborer tiltaler Anders Olufsen Vig i Torsted og kræver betaling for den plag, som Niels Olufsen Vig efter tingsviden købte af Anders Nielsen.

Dom: Han skal betale osv.

24. februar. Intet. Kun 5 mand mødt.

745

Hundborg Herreds Tingbog -1679

3. marts.

Erik Pedersen, residerende på Hanbjerg Hovgård Harsyssel tiltaler inspektør Christian Henrik Petersen på Råstrup for sædekorn, han har lånt ham 121/2 td. rug, 33 td, byg og 1221/2 td. havre 1674, da han antog gården.

Opsat 8 dage. (10/3).

Villads Christensen i Dalgård i Hundborg fremlægger registrering og vurdering i boet efter sal. Christen Lauritsen i Dalgård. Enken er Anne Villadsdatter, Villads Christensen er hans søn. Desuden er til stede som arvinger Niels Lauritsen i Vorup på egne vegne, Niels Pedersen Sallingbo på sin hustrus moders zidsel Lauritsdatters vegne, Mads Christensen i Dollerup på egne vegne, Laurits Bertelsen Borregård på egne vegne og Peder Christensen ved Sigshøj på egne vegne. Boet insolvent.

Indstævnet er også Staller Bertelsen med lavværge og Johan Christensdatter i Thisted med lavværge. (Sagen fortsætter).

Villads Christensen i Dalgård i Hundborg får afkald fra Christen Poulsen i Hundborg på hans hustru Kirsten Christensdatters vegne på arv efter hendes fader og moder.

Christen Salmandsen i Hundborg får afkald fra Laurits Bertelsen Borregård for arv efter hans forældre, Bertel Salmandsen og Johan Laustdatter, som døde i Borregård.

Otte Ottesen i Kærup på Jacob Gesius, apoteker i Århus hans vegne tiltaler amtmand Jørgen Friis for skyld efter obligation med renter fra 1672 ialt 405 sldl. Opsat 6 uger. (14/4).

10. marts.

(27/1). Christian Henrik Petersen lader tiltale amtmand Jørgen Friis for den erstatning, han har måttet give Karen Lykke for brøstfældighed m.v. på Søgård. Amtmanden lader fremlægge kvitteringer bl.a. fra Petersens fuldmægtig Frans Andersen, og godtgør, at han har anvendt meget på at salvere bygningerne.

Dom: Amtmanden befris for tiltale, hvad angår Søgårds brøstfældighed. Hvad jorden angår, bør amtmanden bevise, at der er pløjet og gødet lige så meget, da han kvitterede Søgård, som da han antog den. Ellers må han straks betale derfor.

(3/3). Erik Pedersen på Hanbjerg Hovgård tiltaler Christian Henrik Petersen efter opsættelse for lånt korn. Petersen svarer, at Erik Pedersen må komme til ham og gøre regnskab, da han også mener at have noget til gode.

Dom: Erik Pedersen bør mødes med Christian Henrik Petersen i fire dannemænds nærværelse og gøre regnskab.

746

Hundborg Herreds Tingbog - 1679

(27/1). Sag om en soldat, fortsat. Erik Nielsen fører mange vidner og tingsvidner og en landstingsdom og påstår igen sine modstandere dømt til at betale efter hans regning.

Dom: Da landstingsdommen ikke nævner, hvor meget Erik Nielsen skal have for soldatens løn, og han fremlægger et tingsvidne på 52 sldl. 1 mk. 10 sk., tør jeg ikke tilfinde ham en så stor erstatning, men kun efter forordningen.

17. marts. Intet. 7 mænd mødt.

Amtskriver Jens Hansen lader føre vidner om gårde, som tilhører forskellige proprietærer, men som har ligget øde og gårde, som er fæstet bort, men som der ikke er betalt skatter af. (2/6).

31. marts.

Oberstløjtnant Jacob Sparre til Råstrup tiltaler inspektør Christian Henrik Peters, efter at han nu i fem år har forpagtet Råstrup og forpagtningen nu er udløbet, fordi der skal være bortkommet noget af det to loft høje hus, før det blev nedtaget, og som var i behold, da det første syn blev taget, og som Peters bør svare til, efter tingsvidne 1676 24. april. Der henvises også til tingsvidne 11/5 1674 om gødning og tingsvidne samme år 22/6 om gødningen, og tingsvidne 24/4 1676 bl.a. om syn af det to loft høje hus.

Dom: Christian Henrik Peters skal betale straks efter dannemænds sigelse. (Sagen fortsætter).

Jacob Sparre til Råstrup vil lade foretage syn over Råstrup hovedgård, men Christian Henrik Peters ville ikke lukke dørene op, før han kvitterede gården. Tingsvidne. (Se nedenfor).

Iver Christensen, tjenende i Vang præstegård tiltaler Jørgen Nielsen i Store Djernæs for 5 sldl. 11 sk., som reterer på hans løn, som han har tjent ham for. Opsat 6 uger (12/5).

Christian Henrik Petersen lader stævne Jacob Sparre til Råstrup, og mener at have modkrav på ham, ligesom han mener, at noget er betalt.

Opsat 4 uger. (14/4).

7. april. Intet. Kun fem mænd mødt. 14. april.

Hartvig Kås til Ulstrup har ladet vurdere græsningen til to øde gårde.

(31/3). Christian Henrik Petersen lader føre vidner på, at Jacob Sparre lod nedbryde det vestre hus i borgegården og lod det føre til Janderupgård, hvor det blev opsat. Dog blev der noget liggende i gården. Han fører vidner på, at der ikke var plads til det tærskede korn på loftet, og noget lå da i laden. Det ene år gik vandet ind til det tærskede korn, men om det gjorde skade, vidste vidnet

747

Hundborg Herreds Tingbog -1679

ikke. Andre vidner, at en del blev fordærvet af vand. Jacob Sparre stævnet på Janderupgård. (28/4).

(3/3). Otte Christoffer Ottesen på sin fader Otte Ottesen, residerende i Kærup, hans vegne irettelagde en opsættelse af 3/3 af sagen Jacob Gestus, apoteker i Århus, contra amtmand Jørgen Friis angående dennes obligation til Jacob Gesius.

Dom: Obligationen er fremlagt. Den lyder på 291 sldl., men der nævnes ikke noget om rente. Da det i dag er seksugers-dag, og sagen ikke kan opsættes længere, forstår jeg ikke andet, end at obligationen bør betales.

28. april.

(14/4). Jacob Sparre til Råstrup lader forbyde inspektør Christian Henrik Peters at bortføre noget fra Råstrup før han har tilfredsstillet Jacob Sparre for brøstfældighed på gården og for, hvad der kunne være borte. (6/5).

Morten Andersen rådmand i Thisted lader på Hospitalets vegne i København forbyde Sune Ovesen at drage fra sin gård i Dollerup, før han har betalt sine restancer og lovligt opsagt gården. (7/7).

Registrering og vurdering i boet efter sal. Laurits Nielsen, som boede og døde i Ås (trykt i Historisk Årbog for Thisted Amt 1966, s. 302-306, ordret). Børnene arver halvparten, som er 70 daler 3 mk. 13 sk. Der er to sønner og to døtre, som efter moderens vilje arver lige meget - døtre som sønner.

5. maj.

(28/4). Inspektør Christian Henrik Peters fremlægger syn over Råstrup 29/4 efter synsmænds udmeldelse af retten 14/4. Der nævnes det røde hus, delvis med tegltag. (Sagen fortsætter).

Syn over Råstrup, begæret af Jacob Sparre til Råstrup, afholdt 1/5 efter synsmænds udmeldelse 28/4. Der nævnes også det røde hus i borgegården og en kvist. (Sagen fortsætter).

Jacob Sparre har begæret syn over Råstrup mark. Synet afholdt. (Se nedenfor). Hr. Poul Jensen Snedsted i Sjørring fører vidner på, at folk i Torsted har arbejdet i marken palmesøndag. (19/5).

Lauge Olufsen, herredsfoged, begærer skudsmål af 24 herredsmænd om, hvordan han har forholdt sig i sit embede i de 17 år, han har haft det (altså siden 1662). Han får godt skudsmål.

(Se ovenfor). Christian Henrik Peters tilbyder Jacob Sparre en obligation på 400 rdl., mod at han får udleveret kontrakten (om forpagtningen af Råstrup). (19/5).

748

Hundborg Herreds Tingbog -1679

12. maj.

Willads Hansen i Sjørring præstegård på hr. Poul Jensens vegne lyser i hænne (hegne) jord, eng og græsning, som hører til Slumstrup i Sperring og til Dalgård i Sjørring.

(31/3). Iver Christensen i Vangs præstegård tiltaler Jørgen Nielsen i Store Djernæs for resterende løn. Jørgen Nielsen svarer, at han tid efter anden har udlagt penge for ham, også til soldaterløn, og der døde en hest, som Iver Christensen gav livet af med korn, mens han var hos ham. Han mener, at de i dannemænds overværelse bør gøre regnskab med hinanden.

Dom: De to parter skal mødes med Lo udnævnte (nævnte) mænd og gøre regnskab, og den som kommer til at skylde den anden noget, skal betale inden 15 dage.

19. maj.

Hr. Poul Jensen i Sjørring lader fremlægge syn over græsningen til den øde gård Dalgård i Sjørring.

(12/5). Hr. Poul Jensen Snedsted i Sjørring tiltaler folk i Torsted for helligbrøde efter tingsvidne 12. maj.

Dom: De skal betale 3 mark hver.

(5/5). Jacob Sparre til Råstrup begærer, at der må udnævnes 4 mænd, som skal vurdere Råstrups bygfældighed. (Sagen fortsætter).

Christian Henrik Peters begærer, at der må udnævnes 4 mænd, der skal overvære vurderingen. (26/5).

26. maj.

Christen Villadsen i Skjoldborg, delefoged til Ørum, lader fremkalde vidner om nogle soldaters opførsel. De har taget Niels Tøgersen i Skjoldborg og slået ham og ført ham fangen bort og sagde, at han skulle være soldat. Der føres vidner om, hvor Niels Tøgersen har boet og hvor længe. Andre vidner beretter om, at soldaterne flere steder har røvet gods og klæder. De var anført af en sergeant Peder Truelsen. Jens Ebbesen og Niels Ebbesen i Brogård i Sjørring vidnede, at soldaterne kom dertil skærtorsdag og havde mange sager med sig. De befalede, at de straks skulle skaffe dem en vogn til Skovsted. Niels Tøgersen vidnede, at de trak ham bort til Hassing herred og til Refs herred og også der havde de røvet. Dernæst blev fremlagt pas og afsked fra kompagniets major Stenvig 1667 og 1668 for Niels Nielsen og Jens Nielsen i Sperring og Jens Nielsen i Sjørring samt stedsmålsbreve på deres huse og boliger på Ørum stavn.

(19/5). Jacob Sparre lader fremlægge vurdering af Råstrups brøstfældighed. Jørgen Pallesen på Øland protesterer på Christian Henrik Peters vegne og siger, at dennes udmeldte mænd kom en halv time for sent, hvorfor vurderingen

749

Hundborg Herreds Tingbog -1679

ikke bør anses gyldig, før inspektørens mænd sammen med Jacob Sparres mødes på Råstrup og sammenligner det enes syn med det andet. (2/6).

2. juni.

Registrering og vurdering i boet efter sal. Mads Mikkelsen i Tinstrup og hans sal. hustru Helle Christensdatter. Arvinger, børnene Anders Madsen og hans søster Karen Madsdatter og deres halvbroder Tomas Tomsen. Ejeren er dr. Laurits Foss. Forældrene har givet Karen Madsdatter et får og en ko, som ikke skal regnes i skiftet. Dr. Foss's fuldmægtig mente ikke en sådan gave burde anses gyldig, men herredsfogeden svarede, at da der var formue nok i boet til at fornøje husbonden derforuden, burde hun nyde hendes gave, eftersom hendes brødre ikke ville gøre deres forældres ord til intet.

Anders Madsen i Tingstrup får afkald fra Tomas Tomsen for arv efter hans moder Helle Christensdatter.

Niels Terkelsen i Næstrup lader fremkalde mænd, der har synet græsningen til syv øde gårde i Næstrup

Hr. Christen Jensen Kobberø har ladet syne græsningen til den øde gård i Vang, som Tomas Nielsen iboede.

(26/5). Jacob Sparre tiltaler forrige forpagter på Råstrup Christian Henrik Peters for, hvad han skylder for husenes brøstfældighed og for gødning, der ikke er udført, samt for manglende ting, som var bortkommet af det to loft høje hus. (14/7). (Sagen fortsætter).

Jacob Sparre lader fremkalde vurderingsmændene, der vurderede Råstrups brøstfældighed 21. maj.

(17/3). Christen Jørgensen i Tinggård på amtskriver Jens Hansens vegne fremlægger landstingsstævning angående øde gods, som tilhørte forskellige ejere, og som der ikke er betalt skatter af.

Dom:.Disse gårde bør tilhøre kgl. Majestæt. (17/7). 16. juni.

Henrik Jørgensen, rådmand i Viborg lader fremlægge et skriftligt indlæg, lydende på, at han har fået Søgård i brugelighed ved indførsel af 1673, 5. november, og at han derefter har forpagtet Søgård bort til jomfru Karen Lykke til Vejerslevgård sammen med fire kongetiender, nemlig af Nors, Tved, Hjardemål og Skinnerup sogne, men at tienderne ikke er blevet ydet af alle, hvorfor han forbyder alle, som tiender til Søgård her i herredet, at føre deres korn af marken, før de har tiendet og leveret kornet på Søgård. Indstævnet er bønder fra Skinnerup, der bor vesten kæret (og som derfor hører til Hundborg herred).

750

Hundborg Herreds Tingbog -1679

Borgmester Christian Mortensen Lelius, Thisted, fremlægger en indførsel af 14/4 1679 ved Jørgen Kås til Faddersbøl og Wil Orning på Nystrup, og forbød derefter Niels Pedersen Skinderup ved Klitmøller at svare til andre husbonder end ham. Ligeledes forbød han alle i Skinnerup vesten Kæret at tiende til andre end ham. Indstævnet er jomfru Karen Lykke og Jørgen Lykke. På Jørgen Lykkes vegne mødte Ubbe Christensen i Kolquod og protesterede mod stævningen, da Jørgen Lykke ikke mere er ejer af Søgård, men bør stævnes på Gudum Kloster.

23. juni.

Christen Villadsen i Skjoldborg, delefoged til Ørum, tilbyder frøgæld til alle, som har sået ulovlig i Ørum tjeneres jord, og forbød alle at høste eller afføre skaftekorn af Ørum tjeneres jord.

Ørum tjenere stævnet til påhør.

Christen Villadsen, delefoged til Ørum, irettelagde en indførselsopskrift, hvorefter Jens Salmansen i Torsted i herredsfogedens sted og fire vurderingsmænd ville gøre udlæg for restancer i den gård i Torsted som Søren Nielsen frarømte. Der var intet i gården, hvorfor Christen Villadsen begærede, at de ville gå i marken og se, om der skulle være heste, som tilhørte Søren Nielsen. De fandt omsider en hest hos Niels Tomsen i Torsted, som mændene kendte for at være Søren Nielsens hest, da han boede i gården. De forlangte, at Niels Tomsen skulle levere den i Søren Nielsens gård. Han svarede nej og sagde, at han ville skaffe hjemmel for at hesten var hans (7/7).

Christen Nielsen i Skjoldborg fremlægger vurdering i boet efter sal. Niels Tomsen i Sønder Skjoldborg og hans hustru Anne Pedersdatter, nu salig. Til stede var sønnerne Christen Nielsen og Immer Nielsen på egne og andre arvingers vegne. Boet insolvent. Intet at skifte.

Peder Nielsen Smed i Sperring fremlægger vurdering i boet efter hans sal. hustru. (Bl.a. 300 fiskekroge og 12 geddekroge). Der blev 29 sldl. 12 sk. til børnene. Deres fader lovede at forbedre deres arv, og give dem hver 10 sldl. og forsørge dem til de bliver 18 år. På børnenes vegne til stede Christen Christensen i Vixøe.

Christen Christensen Agerboe i Tilsted fremlægger vurdering af græsningen til den øde gård i Silstrup, Svend Olufsen og Just Christensen påboede.

30. juni.

Niels Mortensen i Torsted tiltaler Anders Olufsen Vig i Dollerup for penge, han skylder ham, og for penge, han skylder hans tjenestepige Maren Mikkelsdatter. Dom: Han skal betale osv.

751

Hundborg Herreds Tingbog -1679

7. juli.

(2/6). Søren Jørgensen på amtskriver Jens Hansens vegne fører vidner om øde gods i herredet, hvilke ingen proprietærer tilsvarede. Amtsskriveren lader bekendtgøre, at de der vil fæste de gårde, som ikke allerede er bortfæstet, kan fæste dem mod at udrede skatterne og få fæstebreve.

Mads Villadsen i Skårup lader ved Christen Villadsen i Skjoldborg fremkalde synsmænd, der har synet skellet mellem Mads Villadsens mark i Skårup og Dollerup mark. Det beskrives, hvor skelstenene står (marknavne). De har desuden synet et stykke hede ud for Niels Ovesens skifte i Dollerup. Der var hugget lyng, 5 skaft i bredden og 20 skaft i længden ud over stenene. Niels Ovesen indstævnet. Han vil bevise anderledes i dag 8 dage.

Peder Christensen, Skårup, har ladet syne og vurdere et øde hus i Skårup, liggende til Hospitalet i Ålborg. Tømmeret kun 11 mk. værd.

(28/4). Sune Ovesen i Klostergård har opsagt den gård i Dollerup, han iboede, og som tilhører Hospitalet i København. Morten Andersen, rådmand i Thisted, indstævnet på hospitalets vegne. (10/1 1681).

(23/6). Christen Villadsen i Skjoldborg, delefoged til Ørum, kræver igen, at Niels Tomsen i Torsted skal levere en hest, som man mener tilhørte Søren Nielsen i Torsted. Søren Jørgensen møder på hans vegne og kræver, at Christen Villadsen skal beskrive hestens udseende, hvad Christen Villadsen ikke mener er nødvendigt. Niels Tomsen møder på tinget med brun hest med 3 hvide fødder og hvide hår i panden, og Niels Mortensen i Torsted lovede at være hans hjemmel. (14/7).

14. juli.

Niels Mortensen i Torsted fører vidner på, at han har købt den brune hest med tre hvide fødder og hvide hår i panden af Peder Andersen Bagge ved Klitmøller, som Niels Mortensen havde hjemlet ældste Niels Tomsen i

Torsted. De vidner, at Peder Bagge købte hesten af Søren Nielsen Hoel i Torsted således, at Søren Hoel skulle holde hesten i foder til kyndelmisse.

(2/6). Jacob Sparre til Råstrup tiltaler Christian Henrik Peters for erstatning for brøstfældighed på Råstrup efter syn og vurdering (gentaget) og for skade på marken på grund af manglende pløjning og gødskning, efter at hans og Christian Peters vurderingsmænd har gennemgået vurderingen.

Dom: Christian Henrik Peters skal betale, og hvad ellers Jacob Sparre har af tiltale til ham, skal Jacob Sparre have sig forbeholden. (10/11).

21 juli. Intet.

752

Hundborg Herreds Tingbog -1679

28. juli.

Otte Skram til Todbøl tiltaler nogle af Todbøl tjenerne her i herredet for restancer (bl.a. Jens Morsing i Kallerup).

4. august.

Amtsskriver Jens Hansen lader forbyde alle, som har sået i det jordegods der tilhører Kronen, at føre korn hjem, før skatterne er betalt.

Peder Pedersen, forvalter af Ørum slot, tiltaler Ørum tjenerne for restancer. 11. august. Kun tre mænd mødt. Intet.

18. august. Intet. 25. august.

Tomas Sørensen i Nørhå, delefoged til Vestervig, tiltaler Vestervig tjenerne i herredet for restancer.

i. september.

Niels Pedersen af Sjørring på Margrete Pedersdatter, sal. hr. Peder Jacobsen, forrige sognepræst til Snedsted hans enkes vegne fremlægger en stævning fra herredsfogeden til Kirsten Nielsdatter, sal. Jens Fogeds i Hundborg, fordi hun på Nørhå birketing den 11. juni har transporteret, hvad der resterer på en obligation, udstedt af Margrete Pedersdatters sal. mand til hende (eller hendes mand) til hr. Holger Sørensen, præst i Snedsted, og dog den 18. maj, 24 dage før, har modtaget betalingen 110

sldl. af Margrete Pedersdatters datter i Sjørring præstegård (senere gift med Knud Lang) og deponeret dem hos hr. Poul Jensen, sognepræst i Sjørring. Hun forlanger obligationen kasseret og udleveret og erstatning for tab.

Sagen opsat 6 uger. (Se nedenfor).

Laurits Jensen i Thisted på Laurits Tomsen i Thisted hans vegne fører vidner om, hvordan der blev omgåedes med den skude, som 11/8 blev taget af en kaper. Christen Bak af Klitmøller vidner, at de efter forfølgelse blev taget af en fransk kaper, som tvang skipperen til at betale for skuden og tog 100 rdl., som skipperen havde i sin lomme, men som kaptajnen ikke agtede mere end en skilling. Skipperen måtte da købe skibet for ikke at blive slæbt til Dünkircken eller Gøteborg, og der blev ikke mere i behold end 150 rdl., som lå i skibet. Skipperen var Niels Pedersen Skinderup den yngre. (8/9).

(Se ovenfor). Mads Christensen i Hougård (= Nørhågård) i Nørhå, hr. Holger Sørensen i Snedsted og Niels Christensen Foged på Ulstrup begærer, at Niels Pedersen i Sjørring vil vise fuldmagt til at gå i rette for Margrete Pedersdatter, sal. hr. Peder Jacobsens, forhen præst i Snedsted.

753

Hundborg Herreds Tingbog-1679

Knud Lang, residerende på Kabbel (Margrete Pedersdatters »svigersøn«) giver ham fuldmagt på hendes vegne.

8. september.

Nogle mænd fra Klitmøller, hos hvem der er fundet klittag, lover lensmanden, at de ikke mere vil tage klittag, og nu vil være i hr. lensmandens vilje og minde. (Lensmanden er amtmanden).

Mag. Anders Nielsen Heeboe har ladet stævne en mængde kvinder fra Tilsted, Else Andersdatter i Torsted, Jordemoder, og Johanne Jepsdatter, som har født Barnet. Desuden har han ladet stævne Jens Svendsen og borgmester Christian Mortensen. Den sidste siger, at han ikke er kommet til tinget for denne sag og mente, at Jens Svendsen, som sagen angik, og som ikke var til stede, ikke var lovlig stævnet med 14 dages kald og varsel, som det skulle være sket, fordi hans værning ikke er Hundborg herredsting. Emmike Eriksen svarer på præstens vegne, at det må bevises, at Thisted ikke ligger i Hundborg herred, som det synes af matriklen. Borgmesteren undrer sig over, at præsten, som har været præst i Thisted i 36 år, vil tillade sin fuldmægtig ved udflugter at overile en af sine ældste og bedste borgere, thi det er herredsfogeden bevidst, at han ikke nyder flere af Skinnerup folk end dem, der bor på denne side af bækken, og at de andre svarer til Hillerslev herred. Det har også været sådan i Thisted, at de som bor på søndre side af bækken er i Hundborg herred, og de som bor på nørre side af bækken, har været regnet til Hillerslev herred, men Thisted har sit eget ting. Emmike Eriksen mente, at det ikke kunne forhindre mester Anders i at føre sine vidner. Borgmesteren siger, at disse vidner lige så godt kunne føres til Thisted byting efter lovligt varsel. (Se Thisted tingbog 12/2 1681). Dommeren erklærer, at da Thisted er en fri birk og har sit eget ting, og derfor kan han ikke tillade, at der føres vidner, før der gives lovligt kald og varsel. (15/9).

(1/9). Ubbe Christensen i Kaalby på Niels Pedersen ved Klitmøller hans vegne, irettelægger en attest fra Christen Christensen Bak og ICS, Jens

Christensen angående skuden, som en fransk kaper stoppede, og skipperen Niels Pedersen Skinnerup måtte udlevere penge og desuden købe skuden igen for 300 rdl., som de hentede i land. Indstævnet til vidnes påhør er Laurits Tomsen i Thisted, Anne Søe, Jens Christensen Skyum, Christen Pedersen til Jens Svendsens og Peder Bendixsen i Vester Vandet og gamle Mikkel Blach ved Klitmøller. (Sagen fortsætter).

Laurits Tomsen i Thisted har ladet stævne Niels Pedersen Skinnerup den yngste ved Klitmøller og kræver, at de 100 rdl., der blev i behold på skuden, skal han straks levere. De tilhører ikke alene ham, men købmændene, som har leveret godset.

Ubbe Christensen mener på Niels Pedersens vegne, at de 100 rdl. bør regnes til regnskab, eftersom de er givet til kaperen for skibet og godset.

Sagen opsat 14 dage. (22/9). ,

754

Hundborg Herreds Tingbog - 1679

Peder Bendixsen i Vester Vandet har ladet stævne Jørgen Nielsen i Vester Diernæs og tiltaler ham for skyld efter pantebrev 125 rdl. med pant i jordegods, som Jørgen Nielsen har arvet efter sin fader (Niels Jørgensen på Koustrup), nemlig hans part af en gård, Skærbæk i Sejerslev sogn på Mors, 3 td. og 14 tyboskæpper byg, som Per Skammelsen ibor, og en gård i Sønder Arup, i Hanherred, Jens Christensen ibor, skylder 4 td. byg bondeskyld, samt hans part af Diernæs mølle, nemlig en tredjedel.

Dom: pantet bør følge Peder Bendixsen herefter til det bliver indløst. 15. september.

(8/9). Emmike Eriksen i Thisted på mag. Anders Nielsen Heeboes vegne vil føre vidner om Johanne Jepsdatter (og hendes angivelse af Jens Svendsen som barnefader til hendes barn). Borgmester Christian Mortensen Lelius mener, at der efter dommen for 8 dage siden burde gives 14 dages kald og varsel, og fremlægger derefter først en fuldmagt fra Jens Svendsen, der erklærer, at han ikke forstår lov og ret, tilmed ikke kan læse eller skrive, hvorfor han overdrager sin svoger, borgmesteren at føre sagen. Derefter irettelægger borgmesteren en landstingsstævning, der nævner, at Jens Svendsen er sigtet af Johanne Jensdatter som barnefader, men også i Thisted kirke har skyldt Peder Pedersen Frøst for barnefader, hvad hendes søster har bekræftet, og at flere har underskrevet et sammensanket vidne, skønt de ikke kunne læse, meget mindre forstå, hvad der stod i dette sammensankede vidne. Jens Svendsen mener, at det kan blive ham til større pengespild, om de måtte vidne efter en skriftlig seddel og ikke mundtlig efter spørgsmål en efter den anden, eftersom sagen angår ære og lempe. Derfor indstævnes alle nævnte personer til Viborg Landsting 8. oktober for at vidne mundtlig.

Derefter mente borgmesteren, at det ikke kunne tilstedes mag. Anders at føre vidner. (Thisted tingbog 12/2 1681).

Dommeren turde ikke modtage samme vidner, men henfinder sagen for landsdommerne. (6/10).

22. september.

Jacob Sparre til Tåstrup har ladet 24 mænd syne den øde gård i Tingstrup, Niels Pedersen i boede. Jorden fandtes ganske vogt og ringe, en del senel, en del grudet (gruset) og en del lynget og ikke tjenlig til korn. Gården skatter af 14 td. hartkorn, men kan efter synsmændenes skøn kun tåle skat af 10 td. hartkorn.

(8/9). Laurits Tomsen i Thisted har ladet stævne Niels Pedersen Skinnerup ved Klitmøller og kræver ham dømt til at udlevere 100 rdl., som han havde med i land ombord på den skude, der var kapret af en fransk kaper, men blev købt igen af Niels Pedersen Skinderup for 300 rdl.

Niels Pedersen Skinderup mener, at han har købt skuden for de 100 rdl. og 200 rdl., som han selv skaffede, og derfor er skuden og godset hans, indtil han får sin betaling.

Dommeren tør ikke kende herpå imod borgmestre og råds dom (i Thisted), men henfinder sagen til landsdommerne.

755

Hundborg Herreds Tingbog -1679

30. september. Kun tre mænd mødt. Intet. 6. oktober.

(15/9). Christen Christensen Agerboe i Tilsted på mester Anders Nielsen Heeboes vegne tilspørger nogle mænd, om Emmike Eriksen ikke havde fremkaldt mester Anders's vidner for at de kunne vidne mundtligt.

Borgmester Christian Mortensen svarer, at hvis landstingsstævningen ikke var blevet fremlagt, og vidnerne måtte vidne ikke bare efter Emmike Eriksens og mester Anders's spørgsmål, men også efter hans, hvad de ikke ville tillade, kunne de have aflagt deres vidne, men nu synes det bedst, at de retter sig efter landsdommernes stævning.

Villads Hansen i Sjørring på hr. Poul Jensen i Sjørring hans vegne fremkalder 24 mænd, som vidner om, at gårde i Torsted og Skinderup står for højt i hartkorn.

13. oktober. Intet.

20. oktober.

Niels Madsen i Hornstrup får afkald fra Anders Jørgensen i Skjoldborg på arv efter hans fader Jørgen (Jensen efter kirkebogen) som boede og døde i Hornstrup.

27. oktober.

Peder Christensen Årup på Anne Christensdatter, sal. Jacob Christensen Kjelstrup hans enke, hendes vegne tiltaler Jørgen Kås til Faddersbøl efter obligation 1672 på 54 daler 2 mk. 9 sk. til Jacob Kjelstrup.

Obligationen medunderskrevet »på min broders (halvbroders) vegne S. J. Luge«.

Dom: Han skal betale. 3. november.

Anders Jørgensen udsteder.

Hr. Poul Jensen Snedsted i Sjørring lader føre vidner på, at da hans fuldmægtig og herredsfogeden, Lauge Olufsen, med flere mænd kom i Anders Olufsens gård i Dollerup for at gøre udlæg, da tog Anders Olufsen en fork og slog Villads Hansen over venstre arm, og derpå tog han en ko og løb sin vej ad marken med, som de havde tilvurderet hr. Poul for 4. sldl. Siden fik han sit udlæg på andre måder. (Sagen fortsætter).

Hr. Poul Jensen i Sjørring lader fremkalde mænd, der har synet Villads Hansen og fundet blå slag på hans venstre arm.

756

Hundborg Herreds Tingbog -1679

10. november.

(14/7). Otte Christopher Ottesen i Kærup på Christian Henrik Peters vegne tiltaler Jacob Sparre til Råstrup, som han mener skylder ham penge.

Sagen opsat. (22/12). 17. november.

Mads Christensen, foged på Todbøl, på Otte Skrams vegne lader føre vidner på, at gårde er for højt beskattet efter sandflugt osv.

Jørgen Kås til Faddersbøl fører vidner på, at gårde er sat for højt i skat på grund af sandflugt og andet.

24. November. Intet. 1. december.

Hr. Poul Jensen i Sjørring lader forbyde Mikkeltomsen i Sperring at have Sophie Christensdatter i sin tjeneste, eftersom der skal være udgået nogle rygter om deres omgængelse. Mikkeltomsen svarer, at han ikke således kan slippe sin folk. (8/12). (Sagen fortsætter).

Hr. Poul Jensen i Sjørring tiltaler Mikkeltomsen i Sperring for skyld, og bl.a. for penge, Mikkeltomsen havde fået af Christen Madsen i leje af jord. Mikkeltomsen sætter i rette, at det må bevises, at han har fået penge og korn, eller også bør han kendes fri at være.

Opsat 14 dage. 8. december. Villads Hansen i Sjørring på hr. Christen Jensen Kobberø i Vang hans vegne fører vidner om gårde, der menes for højt ansat i skat.

(1/12). Villads Hansen i Sjørring præstegård på hr. Poul Jensen Snedsted i Sjørring hans vegne fører vidne på, at da de kom til Mikkeltomsens gård i Sperring for at stævne ham og pigen Sophie Christensdatter, stod hun i laden og tærskede med en plejl.

Hr. Poul Jensen Snedsted i Sjørring på sin tjener Niels Christensens vegne lader fremkalde Mikkel Tomsen i Sperring, som vedgik, at han havde fået 8 1/2

sldl. af Niels Christensen til jordleje af noget sæd, han skulle have haft i hans jord, og 1 td. byg og 1 1/2 td. havre, som blev sået i jorden, dog han ikke beholdt afgrøden. Mikkel Tomsen forpligtede sig til at betale Niels Christensen disse penge og korn til jul.

Hr. Christen Jensen Kobberøe i Vang lader fremkalde mænd, som har synet den bolig, som Christen Olufsen frarømt. Den var ikke noget værd.

757

Hundborg Herreds Tingbog - 1679

Peder Poulsen i Øster Djernæs og medinteresserede lader fremkalde 24 mænd, der har vurderet og synet flere gårde, som er for højt ansat i skat.

15. december. Intet. 22. december.

Tomas Nielsen i Vang lod fordele Christen Nielsen Klostergård i Sperring for skyldig tiende til Vangs kirke.

Christen Madsen i Skårup fremlægger en vurderings-opskrift i boet efter sal. Else Madsdatter, som var til huse hos sin søster, Anne Christensdatter i Torsted. Til stede var Christen Madsen i Skårup og Jens Madsen, hendes brødre på hendes søn Tøger Jensens vegne, som berettes at ... Boet insolvent. Arvingerne skal betale Anne Christensdatter for hendes begravelse.

(10/11). Peder Christensen af Tømmerby på Christian Henrik Peters vegne tiltaler Jacob Sparre til Råstrup for penge, han mener at have til gode efter breve og obligationer, hvorimod Jacob Sparre mener at have krav på erstatning for Råstrups brøstfældighed m.m., og fordi Peters ikke har tilbageleveret en obligation på 400 rdl., og fordi marken til Råstrup ikke var pløjet og gødet, som det sig burde.

Dommeren finder, at der behøves bedre oplysning om en del tvivlsomme poster, men da der er gået 6 uger, og der altså skal dømmes, henviser jeg sagen til landsdommerne.

758

Hundborg Herreds Tingbog -1681

Fol. 1 autorisation ved amtmand J. S. Due. Herredsfoged: Jens Lauritsen i Thisted. Skriver: Hans Tomsen Ålborg.

10. Januar.

Christen Poulsen i Thisted på amtskriver Jens Hansens vegne har ladet vurdere det løse vrage, som er indkommet på stranden i herredet siden forleden nytårsdag 1680. Først så de en skøjte, der var indstrandet ved Klitmøller søndre strand, og som var så ubrugelig, at den næppe kunne

repareres, og de vurderede den til 6 rdl. Dernæst så andre synsmænd et stykke gammel skudemast, som var afbrudt i begge ender, som var indstrandet for Nørhå strand, og vurderede den til 11/2 mark.

Anders Sørensen ved Østerild kirke får på sin søster, Johanne Sørensdatters vegne, afkald på arv efter hendes afdøde mand, Christen Jensen Smed, som boede i Vang, fra arvingerne, hans søskende: Dorte Jensdatter, Karen Jensdatter, gift med Tomas Skrædder, Maren Jensdatter, gift med Christen Madsen, og Margrete Jensdatter.

Forrige års sandemænd (1680). Laurits Nielsen i Kallerup. Jens Nielsen i Krogsgård, Bertel Pedersen i (T?)uorup, Laust Christensen i Skinderup, Jesper Tomsen i Silstrup, Niels Tomsen i Vestergård i Sundby, Niels Madsen i Dollerup, ældste Niels Tomsen i Torsted opsiger deres hverv.

Knud Christensen, foged på Ulstrup, på Hartvig Kås's vegne har ladet mænd syne Christen Mouritsens liden (pige), som lå død under en lyngstak, som sammen med mønningstørv var faldet over hende, da hun ville tage noget deraf til hendes husbonds får. De syntes, at stakken havde kvalt hende og været årsag til hendes bane.

(7/7 1679). Christen Villadsen i Skjoldborg i Bundgård, delefoged til Ørum, lader syne Klostergårds brøstfældighed. Sune Ovesen i Kolstergård var indstævnet til syn og syns afsigelse. (se nedenfor).

Jep Pedersen Trans på Niels Kås til Bækmark hans vegne irettelægger en opsættelse af 23/11 1680 her af tinget, hvorefter Niels Kås på sin sal. søsters dattersøn, Rubech Kås, nu under militien og i kgl. Majestæts tjeneste, hans vegne har ladet indstævne Jørgen Kås til Faddersbøl angående Rubech Kås's fædrene arvelod, som Jørgen Kås, der var værge og formynder, skal have solgt, hvad Niels Kås mener, ikke burde være gjort, og at Jørgen Kås derfor med penge bør tilfredsstille og betale Rubech Kås, eller også skal der gøres indførsel i hans bedste bo og gods. Jørgen Kås stævnes til at møde med lodseddelen på jordegods og løsøre, som ved skiftet tilfaldt Rubech Kås, og som Jørgen Kås som formynder skal have modtaget. Jørgen Kås bør gøre rede for hans brodersøns arv og sit værgemål. Sagen blev opsat 6 uger.

Dernæst irettelagde Jep Trans et indlæg, som indeholder uddrag af skiftet 1670 13/11 efter afgangne Hermand Kås Iversen til Ølingsøe, hvis enke var Birgitte

759

Hundborg Herreds Tingbog -1681

Kirstine Pors, Niels Kås's søsterdatter. Deres børn er Iver Kås, Rubech Kås, Erich Kås. Sophie Kirstine Kås og Birgitte Catrine Kås. Da Rubech Kås nu er kommet til den alder, da han selv vil modtage sin fædrearv, eller lade en anden, som han betror dertil modtage den, eftersom han er i kgl. Majestæts tjeneste ved det kompagni til hest, han har givet sig under. Rubech Kås har derefter bedt Niels Kås om at modtage hans arv og givet han fuldmagt dertil. Desuden fremlægges en lodseddél på hans arv. (14/3 1687).

Dom: Da Jørgen Kås ikke er mødt, og det er 6-ugers dag, så sagen ikke kan opsættes længere, ved jeg ikke rettere at kende, end at Jørgen Kås bør gøre regnskab for arven og betale til Rubeck Kås eller hans befuldmægtigede inden 15 dage, eller også efter det forløb skal gode mænd, udnævnt af landsdommerne gøre udlæg i hans bo og gods.

Christen Poulsen i Thisted på amtskriver Jens Hansens vegne fremlægger en opsættelse her af tinget 13/12 1680, hvori Jens Hansen tiltaler Jacob Sparre til Råstrup for den bekostning, der er anvendt på den fange, Maren Jensdatter, som fandtes på Råstrup hovedgård, og der havde forset sig, og som blev henrettet med sværd d. 22. november, eftersom gerningen blev tilkendegivet i Jacob Sparres fraværelse. Irettelagt et tingsvidne af 6/12 1680, som var forkyndt for den gode mand, som selv havde kopieret den, og et tingsvidne af 2/11 1680 om, at Maren Jensdatter fødte sit barn i løn på Råstrup. Så præsenteres den specificerede regning, bl.a. på kastning af grav til barnet på Hundborg kirkegård og for graven, hvori fangen blev jordet, og til skarpretteren Hans Niemann af Ålborg for at henrette fangen ved Hundborg herredsting.

Jacob Sparre indvender, at hun ikke var fæstet til Råstrup eller hans stavn, og at hun var en løsgænger, der uden hans vilje opholdt sig på gården, gik derfra nogle dage og kom igen, da hun fødte barnet. Han fremlægger tingsvidner, om hendes egen bekendelse, og opholdssted.

Dom: Da Maren Jensdatter er grebet på Råstrup og Jacob Sparre havde da hals- og håndsret til at lade dommen eksekvere, men ikke har gjort det, og dommen skulle udføres, kan han ikke frikendes, da omkostningerne så ikke bør betales af kgl. Majestæt, Han skal derfor akkordere med amtskriveren og tilfredsstille ham. Men om der mod forhåbning skulle være andet at søge hos Jacob Sparre, da bør sagen indkomme for landsdommerne, som har magt deri videre at dispensere. Hvad angår Jacob Sparres prætention på amtskriverens tiltagne autoritet, kan jeg ikke herom kende, men Jacob Sparre kan påtale det ved lovlig proces.

(Se ovenfor). Christen Poulsen i Thisted på Jørgen Nielsen i Vester Djernæs hans vegne fremlægger en opsættelse af 20/12 1680 indeholdende, at Jørgen Nielsen har ladet stævne Sune Ovesen i Klostergård. Der irettelægges flere dokumenter bl.a. en landstingsdom 6/12 1674, der indeholdt en opsættelse af 9/3 angående Jørgen Nielsens krav til Sune Ovesen om betaling af restancer af gården i Dollerup. Sune Ovesen fremviste en kvittering, der skulle være underskrevet af Hans Zoëga, hvilken underskrift Jørgen Nielsen erklærede for at være falsk. Derefter fremlagt et lovsvide af 29. november sidst afvigte (1680, tingbogen findes ikke), hvor 12 nævnte mænd giver lov med Jørgen

760

Hundborg Herreds Tingbog - 1681

Nielsen, at han gjorde en sandfærdig ed, da han svor på, at Sune Ovesens kvittering var falsk. Sune Ovesen blev forinden spurgt, om nogen af de 12 mænd var fordelt eller af anden grund ikke måtte aflægge ed, og om han havde noget at anke på lensmanden, men han havde intet at svare. Derefter forlangte Christen Poulsen dom. Christen Villadsen i Skjoldborg begærede opsættelse, fordi omkostningerne ikke var specificeret. Sagen blev opsat

til i dag. Og nu fremlægges specificeret liste over omkostningerne, som Christen Nielsen så kræver betalt.

Herimod hævdede Christen Villadsen i Skjoldborg på Peder Pedersen, forvalter på Ørum, hans vegne, at Sune Ovesen først skulle betale den brøstfældighed, der var fundet på Klostergård, som han havde fæstet, før der kunne tages nam for restancer og omkostninger til Jørgen Nielsen.

Dom: Da lovsvidnet er indanket for landsdommerne, ved jeg ikke samme nam og eksekution at kunne ske, før landsdommerne har dømt om lovsvidnet. (Sagen fortsætter).

Christen Villadsen i Bundgård i Skjoldborg, delefoged til Ørum, tiltaler Sune Ovesen for restancer. Herimod at svare fremkom Christen Poulsen på Jørgen Nielsens vegne fremlægger hans krav og anklager Peder Pedersen, forvalter på Ørum, fordi han imod loven har indtaget Sune Ovesen i Klostergård.

Dom: Sune Ovesen bør betale sin husbond restancen, men da Sune Ovesen er under forfølgning, må der omgås med hans gods efter loven. Hvad fordring Jørgen Nielsen har til Peder Pedersen, fordi han har indtaget Sune Ovesen i Klostergård, står det ham frit for på tilbørlige steder at påtale. (5/9).

17. januar.

Christen Villadsen i Skjoldborg, delefoged til Ørum, fremstiller Anne Jensdatter af Nørre Skjoldborg, som bekender, at en karl Christen Nielsen, som sagde sig at være fra Salling, lå hos hende to nætter i hendes husbonds, Peder Pedersen i Ås hans hus, og at han er fader til hendes barn. (18/4).

24. januar.

Mikkel Pedersen i Skyum, på Anne Christensdatter, Eske Nielsens (senere flere gange: Sørensens) efterladte enke, hendes vegne (Eske »Sørensen« boede fordem i Skyum) får afkald fra Jens Nielsen i Sundby på egne og broder Peder Nielsens vegne, Christen Nielsen og Anne Nielsdatter på deres egne vegne for arv efter deres broder Eske Nielsen. Arvingerne takker sal. Eske Sørensens hustru og kvitterer for arven.

31. januar.

Niels Broch på amtmand Jørgen Skeel Due til Sønderkov hans vegne lader læse hans bestallingbrev

Tomas Sørensen i Nørgård i Nørhå på amtmandens vegne lader læse en klage fra Jens Mikkelsen og Christen Nielsen i Sundby på Mors over, at de på vej fra

761

Hundborg Herreds Tingbog -1681

Thisted blev overfaldet og pryglet med en degen af Jens Skedemand, som tjener på Øland, og Christen Laugesen i Haring, som også tog varer fra dem, en sæk med hør og hamp og en flaske brændevin (tinflaske) som røvere og stimænd. Med de to røvere var en lille dreng Niels Laugesen.

Amtmanden udsteder befaling til at pågribe dem og holde dem i forvaring, da Laurits Seefelds hustru på Øland bevidner, at der ikke er noget fængsel på Øland. Mads Mogensen ved Heltborg kirke, Jørgen Pallesen Obel på Øland, Oluf Lauritsen i Haringgård og Orm Nielsen i Haring vidner, at de har eftersøgt Jens Skedemand på Øland uden resultat, men at de derefter fandt ham i Anders Kochs hus i Haring, hvor de efter stor modstand fra Jens Skedemand og af. kvindfolk, før de fik ham ud af huset. De førte ham, hvor han var til andendagen, da de tog til Anders Kochs hus og fandt kosterne. I et forhør på rådstuen i Thisted bekendte Jens Skedemand overfaldet og røveriet og sagde, at han havde solgt kosterne til Anders Kochs datter i Haring. Han havde mest holdt til der om natten, til han blev pågrebet. Christen Laugesen havde holdt sig skjult. Maren Andersdatter, Anders Kochs datter blev sat i rådhuskælderen. (Sagen fortsætter).

På rådstuen i Thisted blev Maren Andersdatter forhørt og bekendte, at hun var frugtsommelig ved Jens Skedemand, som opholdt sig i hendes faders hus om nätterne med drik og raseri. Der aftalte han med Christen Laugesen, at de skulle køre til Thisted i slæde, og da de kom hjem, havde de en sæk med hør og hamp med sig, men hun vidste ikke andet, end at det var deres eget. De havde også en tinflaske med brændevin i, som de drak det meste af, og et stykke kårde, som de sagde, havde slået i stykker på nogle bønder norden for Silstrup. Hun købte hørret, og hampen af dem for 2 mark, men siden hørte hun, at sådan noget var blev røvet fra to bønder fra Sundby Mors, og da Christen Laugesen kom og gav hende de to mark tilbage, sagde hun, at de skulle tage deres tyvekoster med tilbage, men ingen af dem ville modtage det. Så kom »nogle karle« om natten og tog Jens Skedemand og kosterne og hende med til Øland og siden til Thisted. Hun ville ikke bekende videre, uden at hun somme tider havde fået nogle knappenåle af Jens Skedemand, når han havde været i købstaden. (7/2).

Tomas Sørensen i Nørgård i Nørhå på nole Klitmølboer, sejlingsfolk, deres vegne fører vidner på, at de altid har brugt sejlads til Norge og fiskeri.

Anders Jensen i Vestergård mindes i 40 år

Mads Pedersen i Sand 56 år -1625

Christen Andersen Foged i Hundborg 50 år

Peder Christensen på Toft 50 år

Niels Sørensen 46 år

Christen Andersen i Rysgård 50 år

Jens Salmandsen i Torsted 38 år

Niels Andersen ved kirken 38 år

Peder Lauritsen 48 år

Christen Lauritsen 50 år

Niels Tomsen 50 år

Peder Jensen Krog 50 år

762

Hundborg Herreds Tingbog - 1681

Niels Pedersen i Bangsgård i Sjørring 50 år -1631

Jens Lauritsen i Snejstrup 66 år -1615

Scharis Jensen i Tuorup 66 år -1615 som vidner, at sejlingsfolkene ved klitmøller og Hanstholm af arilds tid har søgt deres næring med små sandskuder til fiskeri i havet og undertiden på Norge enten for fragt, eller for at hente bygningstømmer og andet, som de til bøndernes fornødenhed indfører, da sådant ikke findes her vesterlands. Der er i lang tid ikke fisket andet, end hvad skuderne har taget, og i disse besværlige tider siden fjendens indfald har de været til stor hjælp for købstadmænd og andre formuende folk ved at overføre deres gods til Norge, og for det hele land, da der ikke for fjenderne kunne ske indførsel af gods og penge ad anden vej, og posten kunne i den tid ikke passere andre steder over til Norge for fjenderne. Herimod at svare mødte byfogeden Emmike Eriksen og mente, at de der handler, skal tage borgerskab og bo i Thisted eller opgive handelen og blive fiskere.

7. februar.

(31/1). Niels Broch på amtmandens vegne tiltaler Jens Skedemand for røveri. Jens Skedemand tilstår. Han blev spurgt, om han kunne stille nogen kaution for de begåede forseelser og for trusel om mordbrand på Lauge Olufsens gård i Haring og i andre måder, så og andre folks huse, og hvad dem tilhører, være ubeskadiget efterdags, om han på hans liv kunne blive pardoneret. Jens Andersen i Gjersbøl og Niels Nielsen i Sperring mødte og lovede, at hvis nogle godtfolk enten på alfarvej, ved mordbrand eller i andre måder skulle tilføjes nogen skade, da vil de svare dertil.

Dom: Jens Andersen Skedemand skal brændes med tyvsmærke i hans pande og videre at betale, hvad loven melder. Hvad angår Christen Laugesen, som skal have været med ham, da som han ikke er til stede, men berettes for samme sag at være borte, og ingen bevis fremføres andet end Jens Skedemands og Maren Andersdatters ord, og det for det andet er i Hassing herred, han har været boende, da må sagen henvises til hans værneting. (14/2).

(31/1). Niels Broch tiltaler på amtmandens vegne Maren Andersdatter såvel som hendes fader Anders Koch og hans kone og datter Karen, fordi de har holdt et ukristeligt og forargeligt levned og huset og hælet Jens Skedemand.

Dom: Maren Andersdatter forvises fra den by, sogn og herred, hvor hun har begået sin letfærdighed og udstå kirkens disciplin. Hvad angår Anders Koch, hans hustru og datter Karen, da som de bor i Hassing herred, henvises sagen til deres værneting.

14. februar.

Niels Broch, amtmandens fuldmægtig, spørger Jens Andersen Skeedemand, om han eller andre har givet amtmanden noget for at undgå sin straf, hvortil han svarede nej. (Se nedenfor).

763

Hundborg Herreds Tingbog - 1681

Peder Andersen Frost i Tilsted får afkald fra sin søn, Peder Pedersen Frost, på arv efter hans fader og moder.

Niels Broch spørger på amtmandens vegne Jens Andersen Skedemand, om han har noget at yde i gæld og tvigæld med. Han svarede nej.

21. februar.

Emmike Eriksen på Tomas Nielsen, født i Silstrup, hans vegne lader folk stævne Poul Pedersen i Silstrup. De talte med hans steddatter Anne Andersdatter. Han tiltaler Poul Pedersen for penge, 50 sldl., som Mads Nielsen havde leveret Poul Pedersen, da han blev udskrevet til soldat, og som han skulle opbevare for ham, til han kom hjem.

Dernæst fremlagde han en attest fra Jens Tomsen i Søndbjerg, forrige Captein armis under oberst von Bülow's regiment, og Søren Jensen i Fuglsang, forrige korporal ved samme regiment, om at Tomas Nielsens broder, Mads Nielsen Ulgård som soldat ved samme regiment blev bortkommanderet at svare under kaptejn Trampes kompagni, som gik til skibs 1677 og i samme år i august, da de gjorde landgang på Lanteriigen, blev død og begravet på Lanterilgen. Dateret Søndbjerg 12/2 1681.

Emmike Eriksen kræver de 50 sletdaler udleveret til Mads Nielsens arvinger. Poul Pedersens søn (stedsøn) Søren Andersen svarer, at han bør stævnes skriftligt og have kopi af stævningen, da han ikke ved, hvorfor han er stævnet. Opsat 3 uger. (14/3).

28. februar.

Christen Villadsen i Skjoldborg i Bundgård på Peder Pedersen, forvalter på Ørum, hans vegne har ladet 12 mænd syne den øde gårds mark og ejendom i Kallerup, som Tomas Sørensen sidst påboede, og som står i hartkorn 10-2-1-1. Den kan ikke tåle at stå højere end 6 td.

Jens Sørensen i Thisted på amtskriver Jens Hansens vegne lader foretage syn over forskellige øde gårde i herredet, som ingen proprietærer tilsvarede (som de har opgivet at kræve landgilde og skatter af), og tilbyder, at hvis nogen vil antage sig dem mod at betale skatterne, vil han give dem fæstebrev. (30/6).

7. marts. Intet. 14. marts.

Tomas Sørensen i Nørhå i Nørgård på amtskriver Jens Hansens vegne lader foretage syn over Jens Andersen Frøstes gård i Tinstrup efter herredsfogedens befaling. Synsmændene så, at vinduer i Lillestuen var slået ind med poster og alt, og at den ene yderdør var slået i stykker og brudt af hængslerne, og at Jens Frøsts hustru, Boel Christensdatter, havde blodige sår på kinden. Hun sagde, at hun havde fået dem, da vinduerne blev slået ind med træ og alt. Jens Frøst bekyldte Tomas Pedersen i Vandet og hans søn Laurits Tomsen for skaden. (Sagen fortsætter).

764

Hundborg Herreds Tingbog - 1681

Tomas Sørensen i Nørgård i Nørhå på amtskriverens vegne fremkalder Christen Tomsen i Nors, Niels Nielsen i Bliberig og Karen Christensdatter i Tingstrup, som vidner, at de i dag tre uger var til Jens Frøstes i Tinstrup, og ved midnatstid hørte de et bulder og larm i gården af folk. Så stod de op af deres senge og ville drage i deres klæder, og i det samme skete der anløb mod døren. Så gik de til døren og holdt den, eftersom de ikke vidste, hvem der var. Og da blev naglerne (. . . revet ud) og som de holdt døren, forlod de, der var udenfor, døren, og slog alle vinduer i lillestuen ud, og så hørte de, at Boel sagde: »Tomas Pedersen, du skal få skam for mine vinduer, du slog ind«. En mand fra Klitmøller vidner, at han og andre kom fra Thisted og ville følges med Tomas Pedersen og hans søn Laurits Tomsen, og da de kom til Jens Frøsts gård stod de to af vognen, og Tomas Pedersen sagde, at han ville til Boel Frøst og have hans søns pant. De slog og larmede på døren og sagde, at de ville slå vinduerne ud, men Anders Christensen fra Klitmøller sagde, at de skulle lade vinduerne stå, og gik så ud af gården med andre. Lidt efter kom Tomas Pedersen og sagde, at hans søn havde slået vinduerne ud. (21/3).

(21/2). Tomas Nielsen Ulgård tiltaler efter opsættelse 21/2 Poul Pedersen i Silstrup for de penge, Mads Nielsen Ulgård havde givet Poul Pedersen til opbevaring, da han blev udskrevet til soldat, og fremlægger officerernes attest om hans død. Poul Pedersen mener, at attesten burde være udstedt eller læst ved et tingsvidne, og desuden har han fået et brev fra Mads Ulgård, dateret efter den tid, da han skulle være død, og skrevet i Ålborg. Og ellers skulle der trækkes noget fra de 50 sldl., idet Poul Pedersen efter Mads Nielsen Ulgårds begæring havde leveret 1 sldl. til hans moders søster Inge Poulsdatter, og 3 mark, som Poul Pedersen leverede til Karen Andersdatter Ulgård i Skjoldborg for en hue, hun havde i pant af ham, hvilken hue, Tomas Ulgård nu har modtaget.

Dom: Så længe officerernes attest er ved magt, tilkender jeg Poul Pedersen at betale de 50 sldl. til Tomas Ulgård og hans medinteresserede, dog skal fratrækkes, hvad Poul Pedersen har udlagt af arven. (28/3).

21. marts.

(14/3). Amtmanden lader tillyse Tomas Pedersen i Vandet og hans søn en fuld gårdfred.

28. marts.

(14/3). Amtmanden lader forbyde Poul Pedersen i Silstrup at udbetale de 50 sldl. til arvingerne, før sagens uddrag. (Sagen fortsætter).

Amtmanden lader indkalde to mand fra Skyum, som bliver spurgt, om de kan kende Christen Kielgaard af Skyum hans håndskrift, og der blev forelagt dem et brev, dateret Ålborg 8/5 1678, som Christen Kielgaard skulle have skrevet, lydende på nogle penge, som var leveret Poul Pedersen i Silstrup af Mads Nielsen Ulgård. Christen Kielgaard er i kgl. Majestæts tjeneste. De svarede, at de ikke kunne gøre forskel på hans håndskrift og en andens. (Sagen fortsætter).

765

Hundborg Herreds Tingbog -1681

Tomas Sørensen i Nørgård i Nørhå på amtmandens vegne irettelægger en attest fra Peder Barfod i Brændgård, hvorefter han på to lægders vegne havde lejet Mads Nielsen Ulgård til soldat, og givet ham 30 sldl. på hånden, men da rygtet gik, at han ville rømme fra dem, lod de ham indsætte i Thisted i kælderens ved byens tjenere. Han brød ud, og Tomas Sørensen sætter derfor i rette, at han efter kongens forordning havde forbrudt sin hals, og hans gods og penge skulle tilfalde kongen.

Emmike Eriksen svarer, at Tomas Sørensen bør lovlig bevise 1) at Mads Nielsen Ulgård havde været fængslet 2) ud af hvor 3) for hvad årsag, 4) at han beviser, at Mads Ulgård har brudt kongens jern 5) at han vil forklare og bevise, hvor han er kommet hen, siden han beskyldes for at være borttrømt. Når han beviser det, vil fornemmes, af hvad årsag han på hans hals og efterladte middel angriber og tiltaler uden nogen fuldmagt, ham bevidst, og lader det indføre i tingbogen.

Sagen opsat i 4 uger. (18/4). 11. april. Intet.

18. april.

Tomas Sørensen i Nørgård i Nørhå, kgl. delefoged i Hundborg herred, lader læse patent om Højesterets holdelse 15. august, og en forordning om stodheste af 5/3 1680.

(28/3). Tomas Sørensen i Nørgård, delefoged i Hundborg herred, fremkalder Christoffer Sørensen og Jens Pedersen, tjenende i Bisgård, som vidnede, at den 10/4 kom de ind i skriverstuen på Bisgård, og da sad Poul Pedersen ved bordet, og amtmandens fuldmægtig spurgte ham, om han endnu har de 50 sldl., som Mads Ulgård betroede ham, hvortil Poul Pedersen svarede, at han havde dem, og tilbød at levere dem til dem, der havde ret til dem. Derefter blev han spurgt, om Mads Ulgård havde sit tilhold hos ham, før han blev indsat i rådhuskælderens, og dertil svarede Poul Pedersen, at han ikke kunne nægte, at han både før han kom i kælderens og brød ud af den, kom i hans hus, og at han havde sit tilhold der, indtil Poul Pedersen med sine lægdsbrødre lejede ham på ny til at være soldat for deres lægd. (11/7).

Jens Ebbesen i Sjørring fremlægger vurdering, skifte og deling 11/3 1681 efter Niels Madsen, som boede og døde i Sjørring, mellem hans hustru, Gertrud Madsdatter (på hendes vegne Christen Laustsen i Skadholm) og arvingerne: den sal. mands broder, Christen Madsen i Skjoldborg, og hans broderdatter Mette Pedersdatter (på hendes vegne Peder Laustsen i Torsted).

Mette Pedersdatter æskede sin fædrearv 35 sldl. med rente i 7 år efter sin moder 1 rdl., Anne Andersdatter æskede sin fædrearv 8 sldl. + og efter hendes broder Peder Andersen 4 sldl. + Christen Laustsen æskede på sin hustrus vegne efter deres broder Peder Andersen 4 sldl. +. Boet insolvent. Jens Ebbesen har fæstet gården og hans fæstemø er Anne Andersdatter, Søren Nielsen i Torsted, hans trolovede fæstemø er Mette Pedersdatter. Arvingerne giver afkald til Jens Ebbesen.

766

Hundborg Herreds Tingbog -1681

Christen Lauritsen i Torsted begærer på sin søn Christen Christensens vegne skudsmål, da han agter sig til andre steder. (25/4).

(17/1). Christen Villadsen, delefoged til Ørum, lader stævne Anne Jensdatter i Nørre Skjoldborg. Hun har som barnefader udlagt en karl, Christen Nielsen i Salling og kræves for lejermålsbøder.

Dom: Hun skal betale. 25. april.

Læst to forordninger, den ene om klittag, hvideris og sener, den anden om stodheste.

(18/4). Christen Laustsen i Torsted lader igen læse det skudsmål, hans søn Christen Christensen fik af herredsmænd, takker dem for det, og beder skriveren sætte sit segl under.

2. maj.

Tomas Sørensen i Nørgård i Nørhå, delefoged til Hundborg herred, lader på Kongens vegne forbyde alle her i herredet at holde kroer, og forbyder alle at huse tatere, kæltringer og løsgængere.

Hr. Oluf Nielsen Hosum i Hundborg har ladet mænd syne et jordhus Åndum kaldet, som Christen Pedersen sidst påboede.

Gertrud Mikkelsdatter i Jannerup protesterer og siger, at hr. Ouf har overladt hende huset, så længe hun lever, og at han derfor ikke har magt til at holde syn over det. (Sagen fortsætter).

Hr. Oluf Nielsen Hosum lader mænd spørge Christen Pedersen Aandum, hvorfor han var flyttet fra det hus i Janderup. Han svarede, at han ikke kunne udholde det strenge arbejde, der blev pålagt ham. Han blev spurgt, hvem der havde givet ham lov til at flytte. Han sagde Gertrud Mikkelsdatter. Niels Christensen i Trolhove og en anden vidner, at Gertrud Mikkelsdatter sluttede akkord med Christen Pedersen, så han kunne opsigte fæstet til Kyndelmisse, og det gjorde de to mænd.

9. maj.

Mikkel Jepsen i Skinderup får afkald fra Jens Christensen i Skinnerup og fra Christen Jepsen i Skinnerup på hans fæstemø, Kirsten Christensdatter, hendes vegne på arv efter deres forældre Christen Jensen i Skinnerup og Benned Jensdatter.

16. maj.

Oluf Jensen i Næstrupgård får afkald fra sine stedsønner, Christen Jellesen og Laurits Jellesen, fødte i Næstrupgård på arv efter deres fader, Jellen Christensen, som boede og døde i Næstrupgård.

767

Hundborg Herreds Tingbog -1681

30. maj.

Hans Klausen i Gytrup på Ejler Jacobsen på Nordentoft hans vegne spørger Knud Sørensen og Christen Nielsen i Tilsted, Christen Sørensen i Tinstrup, Anders Nielsen og Niels Mortensen i Torsted, om Ejler Jacobsen, da han var her i landet, ikke har forsvaret og håndhævet dem tilbørligt, og om deres ruin og fordærvelse ikke kom af, at han havde været så længe borte i København, at alting kom af sin rette orden og skik, hvortil de svarede ja, ligesom på nogle lignende spørgsmål om skat, græsningspenge, landgilde m.m.

6. juni.

Oluf Lauritsen i Harringgård har ladet synsmænd, hvorimellem Christen Nielsen i Skyum mølle, Christen Olufsen i Gunderup Mølle og Knud Pedersen i Mel-Mølle, syne Sundmølle ved Vilsund.

Hr. Jens Poulsen Påske i Skjoldborg har ladet syne græsningen til den øde gård af forrige Todbøl gods, som Svend Ibsen(?) sidst påboede.

(28/2). Christen Poulsen Koustrup på amtskriver Jens Hansens vegne fører vidner om det øde gods i herredet, som ingen proprietærer tilsvarede (= som proprietæren har opgivet at svare af). Han tilbyder fæstebrevet til hver, som vil antage de ikke endnu bortfæstede gårde, mod at udrede skatterne.

13. juni.

Mag. Anders Nielsen Heeboe i Thisted på hæderlige og vellærde Jacob Jensen Gedsted hans vegne fremlægger et pantebrev fra Valdemar Skram til Jacob Gedsted med pant i to gårde, en i Kallerup og en i Ås, samt et brev fra Valdemar Skram om, at han gerne ser, at Jacob Gedsted overtager pantet. Bønderne advares da om, at de herefter skal betale afgifter til Jacob Gedsted, så længe obligationen står ved magt.

20. juni.

Christen Villadsen i Skjoldborg på Poul v. Klingenberges vegne tilbyder frøgæld til alle, der har sået i Ørum tjeneres jord osv.

Christen Lauritsen i Elsted, kirkevæрге for Snedsted kirke, tiltaler Niels Christensen i Sundby for resterende landgilde.

Dom; Han skal betale.

27. juni. Intet. Kun fire mænd mødt. 4. juli.

Hans Klausen i Gyrum på Jacob Nielsen Sperring, hæderlige og vellærde mand, hans vegne har ladet mænd syne den gårds bygninger i Silstrup, som Poul Pedersen ibor. Brøstfældighed for 40 rdl. (18/7).

768

Hundborg Herreds Tingbog - 1681

Hans Tomsen Ålborg i Sjørring har ladet stævne Christen Jepsen Draxbech, og tiltaler ham nu for et par pistoler, han har leveret ham og træ dertil, og Christen Draxbech lovede at skæfte dem for ham, men han har ikke siden kunnet få sine pistoler. Han kræver nu pistolerne eller betaling for dem.

Opsat 14 dage. 11. juli.

(28/3). Amtmanden lader efter opsættelse 28/3 forhvervet af sal. Tomas Sørensen i Nørhå stævne Tomas Nielsen. Poul Pedersen, Peder Pedersen Ulgård, Anders Nielsen i Torsted og Jens Andersen i Sjørring og irettelægger en akkord, hvorefter Peder Barfod i Brændgård har lejet Mads Nielsen Ulgård til soldat 1676, og at han blev sat i kælderen i Thisted og brød ud (osv. efter opsættelsen). Han skulle være død på Rugen 1677, men sendte et brev fra Ålborg 1678. Der kræves, at de 50 sldl. tilfalder kongen.

Herimod at svare fremkom byfoged Emmike Eriksen og protesterede og fremlagde officerernes attest og påstod, at Mads Ulgård hverken kunne læse eller skrive, hvorfor han ikke kunne have skrevet brevet. Derfor dømte dommeren sidst, at Poul Pedersen skulle udbetale arven til Tomas Nielsen og hans medinteresserede.

Da efter tiltale, gensvar osv. Eftersom forordninger på den ene side siger, at soldater, der rømmer, kan pågribes og fængsles, og at de som bryder kongens jern, har deres liv forbrudt, men på den anden side en kgl. forordning af 11/1 1676 siger, at kongen vil benåde enhver soldat, der er undveget, hvis han inden fire uger igen indstiller sig, og da det for mig er bevist, at Mads Ulgård i kongens tjeneste har været antaget og har tjent og formenes deri at være blevet død, siden den tid han af Peder Barfod skal være lejet, fængslet og undveget, da tør jeg mig ikke understå, heri at kende, men henfinder sagen for landsdommerne.

Peder Madsen i Tilsted gav tilkende, at hans hustru Anne Pedersdatter er død, og efter gjorte overslag kan hans datter ikke tilkomme mere end 20 sldl., hendes moders gangklæder, en kiste, en seng, 1 får og et lam. Pengene skal stå uforrentet hos ham, til hun bliver 30 år, da hun er

liden og svag, men hun skal have føde, klæder og sko hos ham. Hun hedder Anne Pedersdatter.

18. juli.

(4/7). Hans Klausen på Jacob Nielsen Sperrings vegne har ladet syne den gård i Silstrup, som Poul Pedersen ibor. Brøstfældighed 40 rdl.

Nu tiltales han for resterende landgilde og for brøstfældigheden. Sagen opsat i 4 uger.

25. juli.

Erik Nielsen af Skinnerup har på Jørgen Hansens vegne af Horsens ladet syne jorden til den gård i Tinstrup, som Peder Lauritsen sidst påboede, og som nu har ligget øde på 14 års tid. Toften er skarp og grusagtig, utjenlig til rug og byg.

769

Hundborg Herreds Tingbog -1681

Stensager, som har været god byggjord, er nu kun tjenlig til havre, fordi den har ligget udyrket, og er bevokset med hægtorn og andet ukrudt. Gården står for 10 td. hartkorn, kan kun tåle at stå for 6 td. Gården blev ikke besigtiget af kommissionen, da den ikke var angivet.

1. august.

Emmike Eriksen på sin tjener Peder Ulgårds og hans medinteresseredes vegne irettelægger en kaldsseddel, hvorefter han indstævner vidner om, hvad der er dem bevidst angående Mads Nielsen Ulgårds udskrivning eller lejemål som soldat, nemlig Peder Madsen i Tilsted, Jens Andersen i Sjørring, Peder Pedersen Ulgård i Silstrup, Christen Christensen Agerboe i Silstrup, Jens Christensen i Silstrup, Mads Smed i Sinderup, Kirsten Andersdatter, som der tjente i gårde med Mads Ulgård til Jens Skyums i Thisted, alle for deres sandhed at vidne. Desuden stævnes Peder Barfod i Brændgård til vidnespår, for sin sandhed at aflægge, samt til spørgsmål at svare til Hundborg herredsting, Hassing herredsting, Refs herreds ting, Nørhå birketing og Thisted byting med 8 og 14 dages, 3, 4, 5, 6 ugers varsel. Citeres amtmanden og hans fuldmægtig, om de har noget hertil at svare 15/7 1681, Emmike Eriksen.

Peder Madsen i Tilsted vidnede, at han 1677, fredag før bodssøndag før jul var han og Mads Smed i Sinderup, Christen Bisgård i Gjersbøl og Peder Ulgård af Silstrup samlet til Mogens Nielsens i Thisted, hvor han da hørte, at Peder Barfod talte med Mads Smed om, at de ville tage Mads Nielsen Ulgård, som var til Jens Skyums, til deres soldat, og så befalede Peder Barfod ham og Peder Ulgård, at de skulle gå ned i stuen, og Mads Smed og Christen Bisgård skulle gå til porten, hvad de også gjorde, og omsider kom Peder Barfod og Poul Andersen af Bisgård, en af sal. amtmands tjenere og gik gennem stuen ud i gården. Så gik han til døren og så, at de stod og havde hænder på ham (Mads Ulgård?) i gården, og så gik han derfra. Peder Pedersen Ulgård vidnede det samme og desuden, at han så, at Peder Barfod kom trækkende med Mads Ulgård i hans hår gennem bryggeret,

lillestuen og i storstuen, og som han holdt imod i storstuedøren og ikke ville længere, slog Poul Andersen Mads Ulgård i hovedet med sin degenknop, så at bloder randt ned om hans hals, og så stødte de ham ud af døren og førte ham i rådhuskælderen efter at de havde været med ham i Bisgård, hvilket Jens Andersen i Dalgård også vidnede sandt at være. Og fornævnte mænd vidnede, at de aldrig så, at der blev udlagt eller aflagt penge til Mads Ulgård, men de tog ham med gevalt, hug og slag.

Kirsten Andersdatter, tjenende i Elstedgård, vidnede, at Peder Barfod og Poul Andersen kom i Jens Skyums gård, hvor hun da tjente, og der så hun, at de behandlede Mads Ulgård, som de andre vidner har sagt, og desuden så hun, at Poul Andersen slog ham ned en tyrepisk mange slag og derforuden med sin degen, de ville have været ud af porten med ham, men hun slog porten i lås, så de måtte gå gennem dørene.

Endelig vidnede Christen Christensen Agerboe og Jens Christensen af Silstrup, at de vidste aldrig, at Mads Ulgård har været lejet eller udskrevet som soldat for nogen, før Poul Pedersen og hans lægdsbrødre lejede ham og førte ham til Ålborg, og der for deres lægd blev enrulleret.

770

Hundborg Herreds Tingbog - 1681

Anders Nielsen i Torsted fremkalder Niels Ibsen og Niels Mortensen i Torsted, som vidner, at da Anders Nielsen 1675 kom til den gård i Torsted, han bor i, blev han enig med sine stedbørns frænder og formyndere om, at han skulle give hver af stedbørnene, nemlig Maren og Inge Moustdatter, for deres fædrene arv 20 rdl. og derforuden skaffe dem ophold, øl og mad, sko og klæder, skolegang og anden lære, til de bliver 18 år.

Og nu her for retten tilbød Anders Nielsen børnenes næste frænder de 20 rdl., om nogen dem med bemeldte børn ville modtage. Laust Pedersen og Christen Mikkelsen af Torsted bestod, at de havde stævnet Bertel Laustsen i Sønderhå, Peder Laustsen og Christen Laustsen i Torsted og Laust Christensen i Skinnerup.

8. august. Kun 5 mænd

mødt. Intet. 15. august. Kun to mænd mødt. Intet. 22. august.

Ubbe Christensen i Kolqwd på hr. Holger Sørensen, sognepræst i Snedsted hans vegne fremkalder to piger, som tjente i Snedsted præstegård og vidnede at 18/6 var Niels Christensen i Årup og hans søn Christen Nielsen i præstegården og solgte hr. Holger 5 væddere og bød ham dem til. Hr. Holger spurgte, hvad lød de havde, og de svarede, at 3 var sorte, og to var grå. Pigerne vidnede også, at Niels Christensen og Christen Nielsen tog fem øghoveder og to føl af hr. Holgers stald. Der stævnes en mængde folk. Peder Jensen på Frosthalm mødte på Jacob Sparre til Råstrup hans vegne og mente, at ingen vidner burde føres, før deres husbond var lovlig indstævnet. (Sagen fortsætter).

Hr. Holger Sørensen fører vidner på, at han ikke rørte ved de væddere(!), som stod hælfæstede på Ove Mortensens øde gårds grund. Vidner

har set, at Niels Christensen i Årup og andre har tøjret på denne gårds grund. (Sagen fortsætter).

Hr. Holger spørger en mand, om han har været fæstet og stedt af hr. Holger. Han svarer nej. Hr. Holger lader stævne mange folk.

Hr. Holger lader læse en klage, som Niels Christensen har sendt sin husbond, Jacob Sparre, og hvori han klager over, at hr. Holger har ladet tage nogle af hans øghøveder og nogle væddere og ført dem til Snedsted præstegård. Øghøvederne har han efter anmodning fået igen, men vædderne kunne han ikke få tilbage.

Amtskriver Jens Hansen har ladet syne 2 møllesten, som var udkommet af Tilsted mølle.

29. august.

Peder Christensen i Øster Vandet får afkald fra Christen Knudsen Krog i Klitmøller på arv efter Peder Christensens hustru, som hed Maren Christensdatter, og var Christen Knudsen Krogs datter.

771

Hundborg Herreds Tingbog -1681

Rådmand Henrik Jørgensen i Viborg har ladet syne en bygager ved Anne Tomasdatters hus på Møgelvang. Den stødte med enden op til en havreager, som tilhørte Jens Villadsen i Skjoldborg, men der var intet skel mellem de to agre. (Sagen fortsætter).

Rådmand Henrik Jørgensen i Viborg lader fremkalde Christen Pedersen på Møgelvang, som vidner, at for 30 år siden gav Villads Christensen i Skjoldborg Christen Pedersens fader Peder Olufsen lov til at nedbryde et dige mellem to agre, eftersom Peder Olufsens hus var bygget på Christen Villadsens gårds jord, og han gav ham lov til at så sæd på digestedet. I huset bor nu Anne Tomasdatter. Men da Villads Christensens gård dengang hørte under Øland, måtte Peder Olufsen siden svare særligt til Øland. Christen Villadsen og Klemmed Villadsen i Skjoldborg vidnede, at dette var sandt. Laurits Seefeld på Øland er indstævnet. (5/9).

5. september.

Tomas Nielsen i Sejerup, delefoged til Rydhave, på major Frederik Sehesteds vegne irettelægger en obligation fra Hartvig Kås til Ulstrup til jomfru Else Rotkierch 23/6 1680 på 1500 rdl. med pant i jordegods her i herredet, Tomas Nielsen advarede bønderne på disse gårde, at de herefter skulle svare afgifter til major Frederik Sehested, hvad de lovede.

(10/1). Christen Villadsen i Bundgård i Skjoldborg, delefoged til Ørum, fremlægger en indførsels-opskrift, hvorefter der er gjort udlæg hos Sune Ovesen i Klostergård for restancer og bygfald.

Christen Nielsen Koustrup møder på Jørgen Nielsens vegne i Djernæs og protesterer mod udlægget, da Jørgen Nielsen har søgt Sune Ovesen for

restancer i den tid, han var i den halve gård i Dollerup, som han ulovligt forlod og fæstede Klostergård. Da dette krav er ældst, mener han, at Jørgen Nielsen først burde have udlæg efter landstingsdom.

Christen Villadsen erklærer, at det udlagte korn vil blive liggende i gården til tærskning.

Christen Poulsen vil nu ikke tage udlæg, da der kun findes værdier til halv betaling. (26/9).

Christen Villadsen i Skjoldborg, delefoged til Ørum, tiltaler nogle af Ørum tjenerne i herredet for restancer.

Dom: De skal betale.

(29/8). Jørgen pallesen, residerende på Nordrup, giver til kende, at han har bragt i erfaring, at Henrik Jørgensen i Viborg vil betage ham et hus på Møgelvang; som Anne Tomasdatter påbor, og ladet stævne for Øland port, hvor ingen er, som er jorddrot til huset, uagtet sal. Harding Petersens enke i Ålborg har fået udlagt huset til gælds betaling og har overdraget huset til Jørgen pallesen, som bekendtgør dette, for at enhver, som kan have noget herpå at tale, kan rejse sag.

772

Hundborg Herreds Tingbog -1681

12. september.

Peder Pedersen i Ås på hr. Jens Poulsen Påske i Skjoldborg hans vegne fører vidner på, at den såkaldte Degnebols-jord, så længe de kan mindes, har været brugt til Skjoldborg præstegård. Amtsskriveren indstævnet.

19. september. Intet. 26. september.

Jacob Sparre til Råstrup fører vidne på, hvad der passerede ved Hassing herreds ting 11/8. Han hørte da, at hr. Holger Sørensen i Snedsted sagde til Jacob Sparre: Junker, hvor har I fået den skramme på jeres næse? Jacob Sparre svarede: Hvad kommer det jer ved, hvad jeg ærligt har fået for min fjende. Hr. Holger sagde: Jeg stod for min fjende som en ærlig mand, men du løb i busken i skovs, som du selv ved! Jacob Sparre svarede: Det skal en skælmer og ingen ærlig mand mig påsige. Jeg har tjent min herre kongen og riget som ærlig, tro mand. Dertil sagde hr. Holger: Det siger du som en løgner! - med flere ubekvemme ord. Tingsvidne. (3/10).

(5/9). Christen Poulsen Koustrup på Jørgen Nielsens vegne irettelagde en skriftlig underskrevet bekendelse af to mænd, som i herredsfogeden, Jens Lauritsen, hans overværelse havde været til amtskriverens og der påhørte Sune Ovesen i Klostergård hans bekendelse om, at den tid, han blev søgt af Jørgen Nielsen for den omtvistede restance, begærede han af dem, der den tid var rettens betjente, Lauge Olufsen og Tomas Jensen Ålborg, at de ville hjælpe ham at undgå at betale restancen, hvilket de sagde ikke kunne ske, hvis ikke han lod gøre en kvittering. Så blev han forligt med dem om, at Tomas Jensen Ålborg skulle skaffe ham en kvittering, som han sagde, nok skulle stå ved magt, både ved hjemting, landsting og for Kongens og Rigens Råd. Tomas Ålborg fik 8 sk. i skriverløn samt nogle

tørvtøj og andet småtøj, æg, smør og andet. Lauge Olufsen og Tomas Ålborg tilrådede ham desuden, at antage Klostergård for at Jørgen Nielsens lov (tolvmandsed) ikke skulle få sin fremgang, og da han fæstede Klostergård hos Peder Pedersen på Ørum, da forlangte han ikke nogen rigtighed af ham fra den husbond, han før havde været under. Peder Pedersen havde befalet ham, siden dommen faldt i Tinggård, at lade sine skatter stå, og siden havde han ydet til Peder Pedersen, men hans midler var nu ikke så gode, som da han var i Dollerup, fordi Klostergård var forskyldt.

Sune Ovesen stod nu selv for tinget og bekendte, at dette var sandt. Han blev spurgt, om Tomas Jensen Ålborg selv skrev eller underskrev den falske kvittering. Han sagde, at han skrev den ikke, men han gav ham en opskrift på, hvordan den skulle lyde, og så fik han den skrevet.

Stævningsmænd stævnedes Lauge Olufsen i Haring i hans gård, talte med enmand, som bor i hans gård ved navn Jens Laustsen, og Thomas Ålborgs hustru i Thisted med hendes lavværge (Tomas Ålborg var død).

773

Hundborg Herreds Tingbog -1681

3. oktober.

(26/9). Jacob Sparre til Råstrup fremkalder Ib Jacobsen af Thisted, som vidner, at han var til stede på Hassing herreds ting 11/8 og hørte, at hr. Holger Sørensen i Snedsted brugte mange incivile ord mod Jacob Sparre, gik frem og tilbage af tingstenene, brugte onde miner og spodsk latter, som om han ville opirre Jacob Sparre til vrede. Alt hvad han sagde, kan vidnet ikke huske, da han ikke tænkte, at han skulle vidne for retten, men han hørte, til sidst, at Jacob Sparre sagde til hr. Holger: Vig bag mig, Satan!

Hr. Holger møder og siger, at han vel måtte forsvare sin ære, men det havde nok været bedre, om de begge var blevet hjemme. Han skulle jo efterleve biskoppens befalinger (om, at han ikke selv måtte føre sager på tinget). Han har ikke selv ført sine sager, men ladet en mand gøre det, der var udnævnt af amtmanden. Jacob Sparre sagde, at hvis hr. Holger dengang havde været så høflig, som han er i dag, da havde denne sag for længe siden været ophævet, og når sagen kommer for landemodet, kan de højvise dommere kende i sagen, thi hvo ære vil vinde, skal ære vove. Hr. Holger har nægtet at have fornærmet Jacob Sparre. Han ved kun om ham. hvad godt er, og mener nu, man bør spare landemodet for mere møje!

Ubbe Christensen i Kolqvad på hr. Holger Sørensen i Snedsted hans vegne tilgiver og efterlader Salmand Pedersen i Gjersbøl alle forseelser, som han har begået imod ham, hvorimod Salmand Pedersen lover, at han ikke mere vil være opsætsig mod sin sognepræst, men yde ham hans tiende og i daglig omgængelse være, som en tilhører bør være mod sin sognepræst. (Men hvorfor er det bekendtgjort ved Hundborg herredsting?).

10. oktober.

Christen Villadsen (osv.) tiltaler Dorete Christensdatter af Sundby, og Immer Nielsen af Skjoldborg for lejermål og forlanger bøder.

17. oktober. Intet. Kun tre mænd mødt. 24. oktober.

Amtmanden har ladet stævne byfoged Emmike Eriksen for, hvad han har at tiltale ham for, og en hel del vidner, samt Villads Jepsen, der tjente i Bisgård. Salmand Pedersen i Gjersbøl vidner, at 3. september (søndag) kom amtmandens karl Villads Jepsen til ham og fik et læs sckortørv på sin vogn, der havde to sorte heste for. Han læssede dem i Gjerssbøl mose, men det var ondt og blæsende vejr, og karlen klagede sig over, at han var ilde tilpas på grund af kulden. Han kom to timer før middag.

Emmike Eriksen siger, at det var hans pligt efter hans ed at hindre al overtrædelse af helligdagslovene. Han havde derfor ladet læsset føre til sin gård, da det kom til Thisted, uden at vide, hvem læsset tilhørte. Han havde spurgt nogle folk, hvem kusken var, og de sagde, at det var Villads Jepsen, født i Kallerup, og at han tjente på Bisgård, som videre findes indført i

774

Hundborg Herreds Tingbog -1681

rådstuedommen (der ikke findes), men det forekom Emmike Eriksen utroligt, at Niels Broch (amtmandens fuldmægtig) ikke bedre skulle formå at afholde en af sine medtjenere til at holde sig fra en sådan grov forseelse i amtmandens fravær. (Se Thisted Tingbog, 29/10).

31. oktober.

Christen Villadsen (osv.) har ladet Christen Jensen på Korsbårer og Anders Sørensen i Tveder stævne Peder Ovesen og Tomas Nielsen i Vang, Poul Pedersen og Peder Poulsen i Djernæs, Sune Ovesen i Klostergård, Laurits Christensen i Trab og Jens Andersen Kokkedal i Overgård for resterende afgifter, nemlig smør.

Dom: De skal betale deres smørskyld osv. 7. november.

Poul Pedersen i Silstrup får afkald fra sin stedsøn, Christen Andersen, på arv efter hans fader, Anders Sørensen, som boede og døde i Silstrup, og at han har fået betaling for, hvad han kan tilkomme efter sin moder, Maren Terkelsdatter. Christen Villadsen (osv.) tiltaler bønder i Sjørring og Torsted for resterende smørskyld (og folk i Øster Vandet sogn).

De skal betale osv. 14. november.

Johan Adolph de Clerque til Kyø tiltaler Jørgen Nielsen for udlæg, han har gjort for mag. Hans zoëga hos Mikkel Nielsen i Skinnerup, og mener, at dette udlæg tilhører Hans Zoegas stervbo.

Christen Poulsen Kovstrup, velfornumstig karl, indvender på Jørgen Nielsens vegne, at de Clerque bør bevise, hvad udlægget er, og hvor det blev ført hen. Jacob Ulf (herredsfoged i Hillerslev herred) har oplyst, at udlægget er udlagt for skatter af amtskriveren, hvorfor denne burde været stævnet:

Opsat 4 uger. (Sagen fortsætter).

Johan Adolph de Clerque lader tiltale Jørgen Nielsen i Vester Djernæs for skyldige afgifter.

Christen Poulsen Kovstrup protesterer mod kravets størrelse og fremfører, at Store Djernæs i matrikelen er anført for 22 td. 6 sk. hartkorn, men kommissærerne har nedsat hartkornet til 18 td. 6 skp. Dernæst irettelagde han et pantebrev fra kongen til Hans zoëga med pant i Djernæs 10/9 1660. Efter pantebrevets ordlyd skulle der ikke svares arbejdspenge af gården.

Dom: Da de højvise herrers forretning ikke stemmer med de Clerques restance- og jordebog, henvises sagen til landstinget. (28/11).

21. november. Intet. Kun fire mænd mødt.

775

Hundborg Herreds Tingbog -1681

28. november.

Peder Jensen i Brund fremlægger en kontrakt om arv, efter sal. Jens Laustsen Munch i Brund. Værger og formyndere bliver enige om, at der kan blive 110 sldl. 1 mk. 3 sk. til deling mellem enken og sønnen Laurits Jensen, og om, at Peder Jensen i Brund, som nu er Laurits Jensens stedfader, skal give ham 60 sldl., som skal blive stående i boet, til han bliver 18 år, og give ham øl og mad, klæder og sko, kristelig opdragelse og skolegang. Han skal endvidere give ham, til han bliver 18 år, 4 skp. bygsæde, skaffe sædekorn dertil og lade det pløje og dyrke, og hvis boet forringes, skal det stå hans formynder frit for at forlange arven udbetalt.

Niels Nielsen i Hundborg fremlægger en skriftlig kontrakt om boet efter Jens Christensen Foged, som boede og døde i Hundborg. Enkens trolovede fæstemand er Niels Nielsen, børnene er Christen Jensen, Boel Jensdatter og Sophia Kirstine Jensdatter. Deres værge og formynder er deres morbroder Mads Christensen i Hågård i Nørhå, eftersom ingen nu lever, som er nærmere dertil. Overværende i herredsfogedens sted i hans fraværelse Christen Andersen i Rysgård. Efter vurdering og gældsbreve til ham bl.a. fra Jørgen Nielsen i Djernæs, og Iver Kås, søn af Jørgen Kås til Faddersbøl og den bortskyldige udgift er boets overskydende middel 160 sldl. 2 mk. 3 sk., enken får halvdelen. Sønnen halvdelen af resten og pigerne halv så meget.

(Viet 1668 i Nørhå: Jens Christensen i Hundborg og Kirsten Nielsdatter i Nørhågård). Arven skal stå uforrentet i boet, til børnene bliver 18 år, hvorimod børnene skal nyde øl og mad, sko og klæder, skolegang og anden kristelig opdragelse.

(14/11). Christen Poulsen Koustrup på Jørgen Nielsens vegne fremkalder vidner, der kan mindes, Scharis Jensen i Tvorup 60 år, Oluf Sørensen ved havet 50 år, Jesper Pedersen i Vang, som har tjent i Djernæs, 50 år, osv. og som vidner, at der i deres tid ikke har været ydet arbejdspenge eller er gjort arbejde til Ørum eller senere ejere. (12/12).

5. december.

Erik Nielsen i Skinnerup på Peder Christensen i Sixhøj og medinteresseredes vegne fordrer af Mads Villadsens enke i Skårup, Maren Christensdatter og hans efterladte børn rigtig vurdering og skiftebrev efter sal. Christen Madsen i Skårup og hans sal. hustru Maren Nielsdatter eller hvad andet, der kan være oprettet i den sag, som angår den forfaldne arvelod.

Hvorimod Christen Villadsen i Skjoldborg, delefoged til Ørum, svarede, eftersom sagen angik hans husbonds tjener, at dette skonings vidne ikke burde udstedes i dag, hvis det ikke var givet Mads Villadsens enke og børn til kgnde ved lovlig kaldssedel, hvad sag, de havde imod dem at føre. (17/12).

Niels Christensen i Tilsted på Dorete Jensdatter, sal. Niels Ibsens enke i Tilsted hendes vegne oplyste (fremlyste) en sort hjelmet ko, som ved mikkeldagstid kom til hendes gård og gjorde stor skade på hendes tække (tag), før hun indtog

776

Hundborg Herreds Tingbog -1681

den, og da hun nu mange gange havde ladet fremlyse den, også fra prædikestolen, beder hun nu herredsfogeden udnævne to mænd, som kan vurdere koen.

12. december.

Christen Bertelsen i Ladsgård på Peder Christensens vegne i Øster vandet tiltaler Niels Madsen i Torsted for skyld. Niels Madsen benægtede ikke skylden, men ønskede opsættelse i 8 dage, på det at han ikke skulle med retten overfiles. Opsat 8 dage.

Christen Poulsen Koustrup på Jesper Tomsen i Silstrup hans vegne fremkalder to mænd, der vidner, at de 2/4 1680 var Christen Agerboes hus i Silstrup, hvor Jesper Tomsen var kommen i tvist med Poul Pedersen i Silstrup, om nogen medgift, han skulle give Jesper Tomsens hustru. Tre mænd forligte dem, så Poul Pedersen skulle betale 2 sldl. for en dyne, han havde givet sin steddatter foruden 20 sldl., som han gav Jesper Tomsen brev på at betale.

(5/12). Erik Nielsen af Skinnerup fremlægger fuldmagt fra borgmestre og råd i Thisted til ham om at gå i rette mod sal. Mads Villadsens enke i Skårup og hendes børn. Sagen angår sal. Niels Smeds søn i Thisted, som har en arv efter sin farmoder, Maren Nielsdatter, sal. Christen Madsens hustru i Skårup, til gode. Den skal stå hos Mads Villadsens enke.

Sagen opsat til snapsmandag 1682.

(28/11). Johan Adolph de Clerque lader tiltale Jørgen Nielsen i Djernæs for det udlæg, han har gjort hos Mikkil Nielsen i Skinnerup på Hans Zoegas vegne. Tidligere tingsvidner fremlægges (og afskrives). Christen Poulsen Koustrup på Jørgen Nielsens vegne fremlægger imidlertid en

transport fra Johan Adolph zoëga på de restancer, Jørgen Nielsen skulle indkræve for hans fader, Hans zoëga, da Jørgen Nielsen har udlagt en del penge for ham og haft megen bekostning.

Dom: Så længe landsdommernes dom og Johan Adolph Zoegas transport står ved magt, frifindes Jørgen Nielsen for tiltalen.

19. december.

Peder Tomsen på Ørum slot på Mads Olesens og Christen Olesens vegne i Ørumby, har ladet stævne Jens Laustsen i Snejstrup og tiltaler ham for arv efter deres søster, hans hustru Johan Olufsdatter, og begærer vurdering og skiftebrev efter den sal. kvinde, så de kan se, hvad de kan få i arv. Jens Laustsen lod svare, at hvis de ikke var fornøjet med, hvad de havde fået, kunne de levere det ind igen, så skulle han holde skifte.

Jørgen Nielsen i Djernæs tiltaler Christen Jacobsen i Dollerup for resterende afgifter. Christen Jacobsen påberåber sig, at han har betalt noget og forlanger, at Jørgen Nielsen skal skaffe kvittering fra husbonden.

Dom: Efter den foranskrevne fuldmagt (fra Johan Adolph zoëga), som ikke bevises at være igenkaldet, skal Christen Jacobsen betale til Jørgen Nielsen.

777

Hundborg Herreds Tingbog -1681

Jørgen Nielsen i Djernæs lader tiltale Sune Ovesen i Klostergård for resterende afgifter af gården i Dollerup og fremlægger landstingsdommen, hvorefter Jørgen Nielsens 12 lovmænd har givet lov, at Jørgen Nielsen var sandfærdig (da han erklærede Sune Ovesens kvittering for falsk).

Desuden fremlægges Sune Ovesens bekendelse angående den falske kvittering og et tingsvidne af Thisted byting b. novembmer sidst om, at Sune Ovesen var flygtet fra sit fængsel i amtskriverens gård, og har brudt kongens jern. (Thisted tingbog 17/12).

Så var Jørgen Nielsen dom begærende. Sagen opsat til snapsmandag den 9. januar.

Anno 1682, 7. januar er denne tingbog af mig til amtmandens fuldmægtig overleveret.

778

Hundborg Herreds Tingbog -1686

Fol. 1 a.

Autorisation 20. marts 1686 ved amtmandens fuldmægtig Knud Pedersen Riber. Fol 1 b.

Sandemænd 1686 (samme som 1687):

Mads Christensen i Nørre Skjoldborg Peder Christensen i Kallerup
Christen Bertelsen i Tinstrup

Mads Nielsen i Øster Vandet Unge Anders Andersen i Sperring Christen
Nielsen i Torsted Anders Christensen i Hundborg Christen Tomsen i Tvorup

Tinghørere: (men det er ikke de samme hver tingdag!). Jens Jepsen i
Tanderup

Jens Christensen i Hundborg Niels Madsen i Hornstrup Jens Bak i
Skinnerup Christen Madsen i Sjørring Bertel Christensen i Skjoldborg
Anders Vig i Torsted

Jens Knudsen i Tinstrup Mandag d. 22. marts 1686. Amtmanden lader
tiltale Hans Clausen i Gyrupe (stævnet i Sundmølle ved Vilsund), og
fremkalder synsmænd, der har fundet klittag på stuehuset i Gyrupe. Hans
Clausen har indskudt sig under Hundborg herreds ting, hvormed amtmandens
fuldmægtig mener, at han har forhalet sagen, og nu kræver dom. Men da der
ikke var så mange mænd til stede på tinget, som dertil udkræves, opsatte
sættefogeden, Anders Jørgensen i Sjørring, sagen i 14 dage, til hvilken
tid der i dag er udnævnt så mange domsmænd, som behøves (de er nævnt).
(12/7).

Knud Pedersen Riber på (rektor) Claus Dalers vegne tiltaler Søren
Nielsen i Torsted for skyldig landgilde til Thisted skole. Søren Nielsen
siger, at han har kvittering for, at sidste års landgilde er betalt.

Opsat 14 dage. (12/4).

Villads Hansen i Skårup får afkald fra sine stedsønner Villads Madsen,
Niels Madsen og Mads Madsen for arv efter deres fader, sal. Mads
Villadsen i Skårup, og fra Villads Christensen i Dalgård i Hundborg for
den arv, som han og hans søskende havde arvet, og som sal. Mads Villadsen
havde haft i værgemål.

779

Hundborg Herreds Tingbog -1686

29. marts.

Christen Madsen ved Led i Hundborg fremkalder mænd, der har synet ...
(en bolig) i Hundborg. Værstedets bygning er kun 6 mk. værd, en del er
kun jord. Simon Pedersen i Nors og Mads Nielsen i Øster Vandet er blevet
enige om, at Mads Nielsen skal give sine børn 20 sldl., som skal deles
mellem dem efter loven. Det er arv efter deres moder, Maren Pedersdatter.

Peder Christensen i Hundborg fremlægger vurdering og skifte efter sal.
Ole Pedersen i Hundborg hans salig hustru Maren Christensdatter. Sønnen
Peder Olufsen var til stede på egne vegne, på døtrene Inger, Johanne og
Maren Olufsdatters vegne deres næste værge og formynder Laurits
Christensen i Søndergård, og på Anne og Mette Olufsdøtres vegne deres
morbroder Peder Christensen. Til deling 127 sldl. 2 mk. 6 sk. På hver af
de 7 søsterlodder 18 sldl. 14 sk.

Peder Christensen overtager boet, og børnene bliver hos ham. Han skal give dem øl og mad, sko og klæder, skolegang o.a.

Onsdag 7. april.

(Da mandag d. 5. april var anden påskedag). Kun 5 mænd mødt. Intet. 12. april

Amtmanden lader bekendtgøre, at enhver, som vil holde stodheste, skal fremvise dem på Bisgård, om de kan agtes dygtige, og ellers advarer enhver, at de skaffer sig dygtige heste.

Amtmanden lader taksere græsningen til den øde gård i Tinstrup, før af Christen Skeels gods, som Anders Madsen og Christen Andersen sidst påboede. (22/3). Rektor Claus Daler lader tiltale Søren Nielsen i Torsted for skyld til Thisted skole 11/2 td. byg, som reterer efter rektors mening. Søren Nielsen har fremlagt sit fæstebrev fra forrige rektor, hvorefter han kun skal yde 11/2 td. byg, da kommissionen har nedsat gården i skyld, og han fremlægger kvittering for, at ydelsen er betalt. Rektors fuldmægtig mener, at den forrige rektor ikke havde magt til at udstede et fæstebrev, som ville komme hans efterkommere til skade.

Dom: Søren Nielsen frikendes. 19. april.

Læst forordning om ekstraordinær bededag årlig 4. fredag efter påske. Læst befaling om at holde stodheste og om at holde veje og broer vedlige.

Assesor Laurits Foss til Todbøl hans fuldmægtig fører vidner på, at den brune af artillerihestene, som kom til Todbøl i foder, var af ræss ganske fordærvet, skønt

780

Hundborg Herreds Tingbog - 1686

de troede, da den kom hid, at det kunne have været krop eller kværke. For at den gode mandsheste ikke skulle blive smittet, solgte han den til en fattig mand i Elsted, som berettede siden, at det var ræss, hesten havde, og at alle hans heste nu var fordærvet. En af assessor Foss's heste var også blevet smittet og måtte skydes, skønt assessoren ikke ville miste den for 20 rdl. Et mulæsel blev også smittet og måtte skydes. De vidnede også, at en hoppe selv var løbet til hest og er afsprunget, dog ellers ved magt.

To vidner fra Ulstrup beretter, at den hoppe, der kom fra Todbøl til Ulstrup, var noget blind på begge øjne. Hartvig Kås havde gjort bekostning på den, for at den igen kunne blive seende, men det havde ikke hjulpet.

Hr. Poul Jensen Snedsted i Sjørring har ladet stævne Poul Poulsen i Dalgård i Sjørring og lader føre vidner. Christen Jørgensen i Tinggård vidner, at den ordinære bededag efter påske gik han til kirke om morgenen, så han en mand ligge på vejen. Det var Poul Poulsen i Dalgård, og han bad om en vogn, da han ikke kunne gå. Der gik bud efter en vogn, og flere folk kom til, og da drengen kom med vognen, hjalp de Poul

Poulsen op, og drengen førte ham hjem. Nogle vidner, at samme dag ved middagstid, så de, at Poul Poulsen gik og såede havre i marken.

Christen Villadsen på egne og Peder Tomsen på Ørum hans vegne tiltaler Jens Jensen i Ås for skyld.

Dom: Han skal betale osv. 26. april.

Mikkel Christensen på Nørtorp på sin husbands Hans Augusto von Povelssøn hans vegne tiltaler bønder i Hundborg og Dollerup for resterende afgifter. Christopher Christensen Smed fremviser sit fæstebrev, hvorefter han kun skal svare 4 td. byg og 3 rdl. i arbejdspenge. Han beviser, at han har ydet 3 td. byg og 3 rdl., og betale nu for den manglende tønne byg. Mikkel Christensen mener, at fæstebrevet ikke længere er gyldigt, og at han skal betale efter gårdens takst. Dom: Bønderne skal betale det resterende, undtagen Christoffer Christensen Smed, som frikendes, da han har betalt efter fæstebrevet.

Enevold Kås til Lyngholm lader tiltale Jesper Tomsen i Silstrup for et års resterende landgilde. Jesper Tomsen svarede, at han havde bud i København for at få Højesterets dom i denne sag, og mente, at han ikke skulle betale, før dommen var kommet.

Enevold Kås's fuldmægtig mener, at han skal blive ved gården og svare sin landgilde efter landstingets dom.

Dom: Jesper Tomsen skal betale restancen og blive ved gården, hvis han ikke inden 15 dage kan fremvise Højesterets dom eller bevise, at han har gjort ansøgning derom. (23/8).

Dr. Frantz Reenberg i Ålborg lader tiltale Jacob Sparre til Råstrup for en obligation fra ham til Christopher de Hemmer på 100 rdl.

Jacob Sparre vil bevise, at pengene er betalt. Opsat 14 dage. (10/5).

781

Hundborg Herreds Tingbog - 1686

Christen Villadsen i Skjoldborg tiltaler på Peder Pedersen, forvalter på Ørum, hans vegne Jørgen Nielsen i Djernæs og Anders Christensen i Ferregård for resterende kongekorntiende af Tvorup sogn. De siger, at de har betalt noget og ønsker opsættelse.

Dom: De skal betale, hvad de ikke kan forklare at have betalt.

Amtmanden har ladet nogle folk se efter klittag på og ved huse. Der er fundet klittag flere steder i herredet, ved sandodde (Klitmøller), Vang, Tvorup, Snejstrup osv.

Skøde fra Niels Jensen til Poul Christensen i Skjoldborg på den gård i Sønder Skjoldborg, som Peder Nielsens enke og Christen Nielsen Midiholm før påboede, og skylder 6 td. byg, 1 pd. smør, 1 svin, 1 fødnød, 1 gås, 2 høns, 3 snese ål og ... 6 td. havre efter det skøde, Niels Jensen har fået af Niels Nielsen Siersted på gården.

3. maj.

Niels Pedersen Frøst i Tilsted tiltaler Christen Agerboe i Silstrup for resterende løn.

Dom: Han skal betale. 10. maj.

(26/4). Dr. Frantz Reenberg lader efter opsættelse tiltale Jacob Sparre for en obligation på 100 rdl., som han har arvet med sin kone efter hendes fader, Christopher de Hemmer. Jacob Sparre tilbyder at betale med jordegods. Han har før sagt, at han ville bevise, at han har betalt.

Dom: Jacob Sparre skal betale.

Amtmanden lader tiltale folk, hos hvem der er fundet klittag, bl.a. Poul Skrivners enke i Vang.

17. maj: Intet. 24. maj. Intet. 31. maj.

Mag. Anders Nielsen Heeboe, sognepræst i Thisted, har ladet syne græsningen til annekspræstegården i Tilsted, som står øde.

Jens Bodsens i Nørhågård på amtsforvalter Jens Hansens vegne tiltaler kgl. Maj.s bønder i Hundborg herred for restancer. Anders Christensen i Feregård beviste med kvittering, at han havde betalt 1 ½ pd. flæsk, Christen Christensens enke i Tilsted siger, at hun ikke har brugt gården i 1685, og græsningen var lejet bort. I de forrige åringer havde øvrigheden taget fra hende, alt hvad hun havde.

782

Hundborg Herreds Tingbog -1686

Hans Tomsen fremlagde sit fæstebrev, som gav ham et års frihed fra martini 1682 til martini 1683.

Dom: De skal betale, hvad de ikke med kvitteringer eller fæstebreve kan kendes fri for.

7. juni.

Læst forordning om opgæld af dem, som har forskrevet sig til at betale in specie. Syn over en kvinde, Kirsten Bertelsdatter af Tilsted, som blev fundet druknet i fjorden sønden Dragsbæk. Hun havde været syg og forvildet i hovedet, og man skønnede, at hun havde druknet sig.

Laurits Jensen i Thisted på egne og Mads Christensen i Nørhå hans vegne møder for retten og spørger, om nogen har tiltale til dem, eftersom hr. Holger Sørensen i Snedsted har stævnet dem.. Ingen svarede, hvorfor Laurits Jensen begærede af herredsfogeden, at han ikke ville udstede efter samme 8 dages varsel, om måske mag. Holger en anden tid ville fremkomme om sagen (14/6).

Christen Villadsen i Skjoldborg tiltaler Maren Poulsdatter i Skjoldborg for lejermålsbøder, og tilbyder frøgæld til alle, som har sået i Ørum tjeneres jord. (21/6).

Borgmester Enevold Nielsen Bjerregård i Thisted tiltaler Jacob Sparre til Råstrup for skyld efter regnskabsbog og for en obligation på 150 rdl., som var lånt af Ingeborg Christensdatter Søe, sal. Poul Jacobsens i Thisted, og skulle være betalt 1664 med pant i en gård i Tinstrup, som Niels Pedersen brugte. Jacob Sparre tilbyder at afstå den halve gård, som er pantsat og give skøde, samt at betale skylden efter regnskabsbogen til martini, da han ikke har penge før.

Dom: Jacob Sparre skal betale med renter og omkostninger, både obligation og skyld inden' 15 dage, osv.

Enevold Nielsen på Peder Nielsen på Kjærgård hans vegne tiltaler Hartvig Kås for tre års rostjeneste for hans gods i Riberhus amt, som Peder Nielsen har udlagt vederlag for 1670. Hartvig Kås erklærer, at han ikke kender den kgl. forordning, hvorefter Peder Nielsen har betalt, og tilbyder at betale efter en anden forordning.

Dom: Hartvig Kås skal betale Peder Nielsen inden 15 dage osv. 14. juni.

(7/6). Magister Holger Sørensen, sognepræst til Snedsted har ladet stævne Mads Christensen i Nørhågård (birkefogeden i Nørhå birk) m.fl. samt skriveren Laurits Jensen i Thisted, fordi han ikke mødte en tingdag med tingbogen. Mag. Holger ville have haft kopi af et skudsmål, men birkefogeden svarede, at her ikke var nogen tingbog og ingen skriver og stod straks op fra tingstokkene, så mag. Holgers mænd ikke kunne aflevere papir og skriverpenge.

783

Hundborg Herreds Tingbog -1686

21. juni.

Jens Ebbesen i Sjørring på Poul v. Klingenberg til Ørum hans vegne tilbyder frøgæld til alle, som har sået i Ørum tjeneres jord, og forbyder dem at føre korn, hø, lyng og tørv af Ørum tjeneres jord.

Amtmanden har ladet foretage efterforskning af klittag, som folk har slået og brugt. Der er fundet klittag hos mange (nævnte), og kræver dom. En del af det fundne klittag var efter synsmændenes opgivelse gammelt.

Kendelse: De, hos hvem der er fundet nyt klittag, dømmes efter loven, men da klittag kan ligge længe uden at rådne, så det ikke kan ses, hvornår det fundne gamle klittag er er slået, skal der andre oplysninger til, før der kan kendes i deres sag.

Amtsskriver Jens Hansens fuldmægtig Christen Poulsen har ladet stævne på det sandflugtede gods i herredet, for at beboerne kan møde og sige deres sandhed, om de ikke 1679 skattede efter afslag fra kommissionen, og derefter har skattet efter kommissionens taksering.

Christen Villadsen i Skjoldborg på sin husbonds vegne tilbyder (igen) frøgæld til dem, der har sået i Ørum tjeneres jord osv.

(7/6). Christen Villadsen tiltaler Maren Povlsdatter i Skjoldborg for lejermål, begået i Peder Pedersens gård i Ås 1684, og kræver bøder.

Dom: Hun skal betale osv. (8. juli).

(Thisted tingbog 3/7 1686. Mag. Anders Nielsen Heeboe i Thisted har ladet stævne Elisabet Pedersdatter i Heboe til syns påhør angående det (af ham) tilbudte bøndergods, som er velbesat, dets dygtighed og godhed. Stævningmændene talte med hende i borgmester Christian Mortensens hus i Thisted. Synsmændene finder gårdene (nævnt) vel ved magt, og bønderne siger, at de intet resterer af afgifter eller skatter.

12. juli.

Læst forordning om skatteoppebørsel.

(22/3). Christen Lauritsen i Hørsted fremkalder på kongens vegne folk, der har stævnet Hans Clausen i Sundmølle, fordi der var fundet klittag på hans huse i Gyrupe ved et syn, hvorefter der på tagene var klittag blandet med andet tag. Hvis taget skulle rives ned og andet tag lægges op, ville det koste 16 læs tag. Hans Clausen ikke mødt.

Kendelse: Da der ikke er så mange ved tinget, som der bør at kende i en sådan sag, hvori jeg ikke ene kan være dommer, opsættes sagen i 14 dage. (26/7).

784

Hundborg Herreds Tingbog -1686

19. juli.

Christian Helverschou til Irup lader lyse efter en hest, som tilhørte landsdommer Christopher Bartolin og blev stjålet i Viborg mark 8. juli.

26. juli.

(12/7). Amtmanden lader igen efter opsættelse tiltale Hans Clausen i Vilsund mølle for klittag, fundet på hans huse i Gyrupe. Jens Ebbesen i Sjørring begærer på Hans Clausens vegne opsættelse, da han agter at erelere for lov og ret. Kendelse: Da der ikke er så mange mænd på tinge, som behøves (osv. som 12. juli). (11/10).

Amtmanden har ladet syne græsningen til nogle gårde: Lyngbjerggård i Tilsted, som er udlagt fra Vestervig, og en gård i Torp, som Niels Tomsen påboede, og som før tilhørte Christian Mortensen, men er udlagt til Kronen for skatter.

Gertrud Mikkelsdatter f Jannerup (præsteenke) er blevet synet for skader, som Laurits Christensens hustru Anne Nielsdatter skulle have forvoldt. Hun klager over, at Anne Nielsdatter har kaldt hende en kæltring og sagt, at hun var af kæltringpak. Årsagen var en pude, som

Gertrud Mikkelsdatter kendte for sin, og som hun sagde, var lokket fra hendes søn. Desuden havde Anne Nielsdatter truet hende, m.m. (9/8).

2. august.

Tomas Mortensen i Nordentoft fører vidner på, at Knud Andersen Kjærgårds søn Anders Knudsen af Næstrup havde været på Nordentoft mark for at flytte en hest, og at han havde slået den med en kølle. Han kom og sagde, at hesten var syg, men nægtede ikke, at han havde givet den et slag. Tomas Mortensen og nogle andre prøvede at rejse hesten, men den kunne ikke stå. (6/9).

Peder Tomsen på Ørum tiltaler alle Ørum og Peder Pedersen, forvalter, hans tjenere, der resterer med afgifter.

9. august.

(26/7). Gertrud Mikkelsdatter i Jannerup gav til kende, at hun var blevet forligt med Laurits Christensens kone Anne Nielsdatter, og de førte vidnesbyrd skal være døde og magtesløse.

16. august. Kun 3 mænd mødt. Intet.

785

Hundborg Herreds Tingbog -1686

23. august.

(20/4). Enevold Kås til Lyngholm lader kundgøre, at han er blevet venlig og vel forligt med hans bonde Jesper Tomsen i Silstrup, således at Jesper Tomsen skal udrede de resterende skatter, men være fri for de andre krav om landgilde, bygfold m.m. Han skal dog betale Hartvig Kås 30 sldl. i 3 terminer, nemlig 10 til mikkelsdag 1687, 10 til mikkelsdag 1688, og 10 til mikkelsdag 1689, hvorimod Jesper Tomsen skal være kvit og fri for samme gård og forlovet i vilje og minde fra Enevold Kås.

30. august.

Amtmanden og amtsskriveren har gjort arrest på et skib, som først lå og red for anker ved Vorup ør, men som siden strandede og blev vrag, og som besætningen havde forladt. Jørgen Kås til Faddersbøl havde bemægtiget sig skibet og hentet varer derfra, allerede mens det lå for kysten. Siden havde han solgt skibet og tømmerlasten til borgmester Enevold Bjerregård i Thisted. Amtmanden (henviser senere til en højesteretsdom, som fradømte Iver Kås strandretten) forlanger, at Jørgen Kås skal fremvise adkomstbreve til forstrandsretten.

(Fortsat i mange senere retsmøder). (6/9).

Anders Christensen i Feregård fremkalder folk, der vidner om, at et skeldige ikke er holdt ved lige.

6. september.

(30/8). Amtmanden har ladet forbyde nogen at bjerge gods fra det skib der lå på havet ved Vorup ør på kongens strøm og vand. Forbudet forkyndt for Jørgen Kås og Enevold Bjerregård. (20/9).

Amtmanden indskærper forbudet mod at slå klittag og andre afgrøder i klitbakkerne, og anmoder herredsfogeden om at lade sætte skel, så man kan se, hvad der hører til hvert enkelt sogn.

Amtmanden lader advare proprietærerne, at de holder dygtige hopper og heste efter forordningen. Almuen i sogne, hvor kongen eller strøgods er største lodsejer skal indkomme for amtmanden, så der kan gøres ligning om stodhestenes indkøb og fourage.

(2/8). Christen Villadsen på Poul Nielsens vegne har ladet stævne Tomas Mortensen i Nordentoft til syn og vidner angående den beskadigede plag, som Poul Nielsen havde i græs på Nordentoft mark. (13/9).

13. september.

Anders Salmandsen i Vang på egne og medinteresseredes vegne har ladet folk syne græsningen til Nystrup gårds mark, som de vurderede til 10 sldl. (Altså er Nystrup vel øde).

786

Hundborg Herreds Tingbog - 1686

(6/9). Christen Villadsen i Skjoldborg, delefoged til Ørum, på Poul Nielsens vegne fremstiller folk, der har synet en plag, som lå på Nordentoft mark og ikke kunne rejse sig. Der var ikke nogen skade at se på den. Den tilhørte Poul Nielsen, som havde den i græs på Nordentoft mark. (4/10).

Christen Christensen i Binderup på Johan Adolph de Clerques vegne har ladet mænd syne brøstfældighed på Store Djernæs. (27/9).

20. september.

Amtmanden og amtsskriveren har ladet foretage vurdering af skibsdele og redskaber, som var bjerget fra det skib, der strandede ved Vorup ør. (Specificeret). Der nævnes bl.a. et stort skonfærsejl, merssejl, krydssejl, læsejl, stangsejl, bådsejl, mesan, fok, foremerssejl m.m., og af tømmer. (Sagen fortsætter).

Samme sag om skibet. Enevold Berregård advares af amtmanden, at han ville forholde sig med det opbjergede efter loven. Amtmanden havde tilbudt borgmesteren, at dersom han ikke havde vogne nok til at føre det bjergede op fra stranden, ville amtmanden sørge for assistance, så det kunne lægges op. Enevold Nielsen svarede, at han ikke vidste af noget oplæg at sige, men han havde købt godset for hans egne penge og mente, at han kunne gøre sig det så nyttigt, han ville. Selv om godset vel skulle oplægges, så kunne det dog ikke stoppe omkostningerne derved. Vidner siger, at amtmandens fuldmægtig ikke havde nogle vogne, da han gjorde det tilbud. (Sagen fortsætter).

Om skibet vidner folk, der var ombord, mens skibet endnu flød på vandet, hvad de bjergede derfra efter Jørgen Kås's befaling. Skibet var indkommet mellem Vorup ør og Nårhå strand. De kunne ikke sige, hvor mange favne, det lå fra stranden. Enevold Nielsen havde budt dem 200 rdl., hvis de kunne få skibet under sejl og sejle til Norge eller til næste havn, men de turde ikke prøve, da skibet lå så skævt i vandet, og de ikke vidste, hvor meget vand der var i det. Hvis vinden havde været østlig, og skibet var ubeskadiget, kunne de nok være kommet til sejls, men vinden var i vest og blev stærkere og stærkere, og på grund af storm og havets brus kunne ingen komme til skibet, før det stødte mod land. Amtmanden bød dem også 200 rdl., hvis de kunne få skibet ud, da kongen havde præntioner. Enevold Nielsen sagde, at han havde solgt en del på stranden og mente, at han havde god hjemmel og rettighed til det. (Sagen fortsætter).

Jørgen Kås til Faddersbøl har ladet stævne amtmanden med 6 ugers varsel. (11/10).

Amtmandens fuldmægtig, Knud Pedersen Riber, har ladet stævne Christen Bollesen i klitten til dom, fordi han har opsat en vede på havbakken imod loven. Intet bevis fremført.

Opsat 14 dage. (4/10).

787

Hundborg Herreds Tingbog -1686

Villads Hansen i Skårup på hr. Poul Jensen Snedsted i Sjørring hans vegne har ladet stævne Tomas Mortensen i Nordentoft og fører Mikkell Tomsen i Sperring, født i Nordentoft, som vidne på, at hans forældre og Jens Gregersen hvert år havde givet præsten i Sjørring to læs hø som præsten lod hente på sin egen vogn og heste. Det samme vidner flere.

27. september.

(20/9). Jørgen Kås til Faddersbøl spørger nogle folk nær have ved Vorup, om der var strandet noget skib på Vorup strand, siden han ved mortensdagstid 1662 kom til Faddersbøl, før dette skib indkom. De sagde, at det var der ikke. Amtmandens fuldmægtig begærer, at Jørgen Kås vil fremvise hans adkomst til vrag og toldrettighed på Vorup strand. Jørgen Kås svarer, at når han bliver lovlig stævnet, vil han fremvise sin adkomst. Amtmandens fuldmægtig fremlægger en højesteretsdom 9/4 1638, hvorefter Iver Kås har afstået sin forstrandsret til Kronen, men må beholde, hvad der hidtil er bjerget. Jørgen Kås spurgte sine vidner, om sal. Jørgen Friis (forrige amtmand) eller nogle af dem, der havde haft forstranden i forpagtning, havde gjort noget forbud mod ham om bjergning af vrag. Imod dette spørgsmål fremlagde amtmandens fuldmægtig, Knud Pedersen Riber, en missivve fra generalkommissariatet til amtmand Jørgen Friis 19/10 1678 om, at forstranden ved Vorup tilhører Kronen under Ørum slot, og han indvender, at Jørgen Kås's vidner er hans egne tjenere og bjergefolk og derfor kan anses for vildige.

Dommeren kender derpå, at da sagen om rettigheden til vrag ved Vorup er af Landstinget henvist til Kongen, må vidner føres. Vidnerne vidner da, at Jørgen Kås har taget det vrag der indkom, også da Christian Henrik

Peters havde stranden i forpagtning. Knud Riber spurgte, om han havde det i Christian Peters minde og vilje, han havde fået lov til at tage vraget, eller det var fri. Vidnerne siger, at det ved de ikke.

Amtsskriver Jens Hansen fører vidner om, at en gård i Tinstrup, som Anders Madsen iboede og før tilhørte Christen Skeel til Ejstrup, en gård i Torp, som beboedes af Niels Tomsen, og var af Berte Vinds gods, en tredjedels gård ibid., før beboet af Niels Tomsen, en gård i Tilsted, udlagt til Kronen af Vestervig gods, før beboet af Christen Christensen, og en gård i Torsted, før af Øland gods og beboet af Peder Jensen, har ligget øde 1688 og før, og jorden er ikke brugt. Han udbyder gårdene om nogen vil antage dem.

Niels Jensen Toftum har ladet stævne Niels Olufsen i Harring og hans broder, Laurits Olufsen til vidnepåhør og dom. Anders Nielsen, tjenende Niels Toftum, var på vej til Nordentoft sammen med Niels Toftums søn Jens Nielsen (født 1669) for at hente 3 kvier, da Niels Olufsen overfaldt Jens Nielsen og jog ham frem og tilbage på vejen og slog ham med en svøbe.

Niels Olufsen var til hest og på hesten var også en liden dreng (hans broder), som bad ham holde op, det var kun galenskab. (11/10).

(13/9). Christen Christensen Binderup på Johan Adolph de Clerque hans vegne tiltaler Jørgen Nielsen for restance, brøstfældighed på hans gård m.m. Christen

788

Hundborg Herreds Tingbog -1686

Poulsen på Jørgen Nielsens vegne beråber sig på en kontrakt, som han mener kunne komme Jørgen Nielsen noget til befrielse, og begærer opsættelse, til han kan fremskaffe kontrakten.

Opsat 14 dage. (11/10). 4. oktober.

(20/9). Amtmandens fuldmægtig, Knud Pedersen Riber har efter opsættelse 20. sept. ladet stævne Christen Bollesen i Klitten, og fremlægger tingsvidne af Nørhå birketing 15. sept., hvorefter vidner har set en stage, opsat på klitbakken for Vorup strand, 3 favne lang og så tyk som et syvalens træ, hvorpå var bundet en kærvis med klittag i. Christen Bollesen tilstod, at han havde rejst stagen efter begæring af Jens Ennersen af Norge ved assessor Foss's foged på Todbøl, som havde betinget en andel tømmer af ham. Desuden sagde Christen Bollesen, at han og de andre fiskere brugte samme vede som tegn, når de skulle lande. Han vidste ikke, at den var imod loven, og den havde stået der i 30 års tid ulast af alle før nu. Knud Pedersen Riber, amtmandens fuldmægtig, begærer dom, fordi stangen er sat op, og fordi der er brugt klittag (!) Christen Bollesen begærer opsættelse for at fremskaffe oplysninger.

Opsat 4 uger. (13/12).

(13/9). Christen Villadsen i Skjoldborg på Poul Nielsen i Ås hans vegne, tiltaler Tomas Mortensen i Nordentoft for plagen, der var blevet skadet, mens den var i græs hos Tomas Mortensen.

Opsat 14 dage. (18/10).

Anders Nielsen i Hov (= Hove, Vang sogn) får afkald fra Christoffer Christensen Smed i Hundborg og Christen Knudsen i Vorring for den arv, deres hustruer Dorete og Karen Nielsdøtre er tilfaldet efter deres sal. forældre Niels Poulsen, som boede og døde i Hove og hans hustru, Maren Jensdatter. Desuden erklærer Poul Christensen i Sperring på sin moders (= Maren Jensdatters) sine egne og søskendes vegne, at hans fader (Christen Poulsen) har fået den arv, han kunne tilkomme efter hans forældre.

11. oktober.

(20/9). Amtmanden og amtskriveren har igen begæret, at Jørgen Kås til Faddersbøl vil vise sine adkomstbreve til stranden ved Vorup. Der fremlægges forpagtningsbrev til amtmanden på kgl. Maj.s forstrande, 11/3 1682, hvori der står, at da forpagteren egentlig ikke kan vide, hvilke strande, det drejer sig om, skal alle proprietærer, som tilholder sig nogen forstrandsrettighed, anmelde det inden 4 uger, så det kan ses, hvor skellene går. Jørgen Kås svarer, at dette brev er ham ganske ukendt før nu, og han henviser til adelens privilegier.

Herimod fremlægges Højesterets dom 1638, og da det ikke af privilegierne ses, at Iver Kås eller andre har fået oprejsningsbrev, har dommeren ment, at Jørgen Kås ikke kunne føre vidner imod dommen. Jørgen Kås fremlægger et gammelt skøde fra kongen til Stalder Kås på Faddersbøl. Amtmandens og amtskriverens fuldmægtig begærer, at Jørgen Kås fremlægger sin andre breve

789

Hundborg Herreds Tingbog -1686

og dokumenter. Jørgen Kås svarer, at han har dem ikke hos sig, men han ville fremvise dem om 8 dage, om lejligheden sig ville begive.

Opsat de 8 dage. (18/10, Thisted tingbog 16/10).

(27/9). Niels Jensen Toftum i Thisted har ladet stævne Niels Olufsen i Harring til dom. Han var ikke mødt.

Opsat 14 dage. (25/10).

(27/9). Johan Adolph de Clerque har ladet tiltale Jørgen Nielsen i Djernæs og sagen blev opsat 14 dage, som er til i dag, men Gregers Andersen i Nørklit (herredsfoged i V. Han herred) møder nu på Jørgen Nielsens vegne og beretter, at Jørgen Nielsens søn, Niels Jørgensen, er rejst til sin husbond på akkord og har den omtvistede kontrakt med sig. Så er sagen igen opsat 14 dage. (25/10).

Ubbe Christensen i Koldby på Maren Jensdatters vegne i Skjoldborg har ladet stævne Niels Andersen i Silstrup i Østergård til sigtelse og dom. Hun sigter Niels Andersen for at have lovet hende ægteskab og derefter besvangret hende, hvorfor Ubbe Christensen begærer, at han dømmes til at give hende en hæderlig hjemfærd.

Opsat 14 dage. (25/10).

(26/7). Amtmanden lader tiltale Hans Clausen i Sundmølle for klittag, som er fundet på hans huse i Gytrup og fremlægger synsvidne samt et tingsvidne af Hassing herreds ting, som melder, at Mads Jensen i Gytrup har vidnet, at Hans Clausen har ladet tække med klittag, siden han kom til Gytrup. Hans Clausen fremlægger et andet synsvidne, hvori synsmændene erklærer, at klittaget på husene er over 20 år gammelt, og et vidne, hvori hr. Holger Sørensen Schandorph erklærer, at han har været i Gytrup og da prøvede at forlige Mads Jensen i Gytrup og Hans Clausen, men Mads Jensen sagde, at Hans Clausen var hans åbenhare fjende, så han ville ikke forliges med ham. Hans Clausen beviste derefter med sit fæstebrev, at han ikke havde været i Gytrup i fuldkommen 11 år. Desuden et tingsvidne af Hassing herreds ting 23. sept. sidst, hvori synsmænd fremlægger deres syn over taget på Gytrup, hvad slags tag der er, og om det er nyt eller gammelt.

Dom: Da Hans Clausen beviser, at han kun har boet i Gytrup i knap 11 år, og det sidste tingsvidne, der melder om tagets alder, må gå frem for det andet, der ikke nævner noget om alderen, og det altså bevises, at taget er over 20 år, frikendes Hans Clausen.

' (Det nævnes i tingsvidnet, at Oluf Ejlersen nu bor i den gård, Hans Clausen boede i).

18. oktober.

(11/10). Amtmand og amtskriver begærer igen, at Jørgen Kås til Faddersbøl vil fremvise sine adkomstbreve. Jørgen Kås har henvist til en højesteretsdom, men siger, at den er kommet fra ham, og at han ikke ved, om den er hos skriveren i Viborg, hvor sagen var for landstinget. Derimod fremlægger han nogle gamle dokumenter og pergamentsbreve, »som er så ulæselige, at man

790

Hundborg Herreds Tingbog -1686

ikke kan fatte meningen«, men de er også ældre end højesteretsdommen af 1638. Jørgen Kås siger, at de angår skel mellem Faddersbøls og kongens grund. Han vil prøve at finde den højesteretsdom, han mener at have fået. (2/11).

(4/10). Poul Nielsen i Ås har ladet stævne Tomas Mortensen angående den skadede plag, men som Christen (Christen Villadsen?) er i dag i husbondens ærinde, begærer han sagen opsat.

Opsat 8 dage. (25/10).

Ebbe Andersen i Sjørring på herredsfogedens og skriverens vegne har ladet hidstævne Jens Lauritsen i Snejstrup og tilbyder ham nu en kvindekåbe, som han har pantsat til dem, om han vil indløse den. Han svarer, at det kan han ikke. De får at beholde kåben.

25. oktober.

Læst plakat om forpagtning af konsumtions- og folkeskat.

(11/10). Peder Fjerritslev i Thisted på Niels Jensen Toftum hans vegne tiltaler Niels Olufsen i Harring for overfald på hans søn. Niels Olufsens fader, Oluf Lauritsen i Harringgård, begærer opsættelse, til Niels Jensen Toftum kommer hjem.

Opsat 14 dage. (8/11).

Christen Villadsen på Enevold Kås til Lyngholm hans vegne opbyder en gård i Silstrup, om nogen vil antage den, kan de handle med den gode mand om det. (18/10). Christen Villadsen på Poul Nielsen i Ås hans vegne har ladet stævne Tomas Mortensen. Men som intet nyt er fremlagt i sagen, er parterne forelagt at møde i dag 8 dage og da tage med sig, hvad der tjener til sagens oplysning. Opsat 8 dage. (2/11).

(11/10). Ubbe Christensen i Kaalbye på Maren Jensdatters vegne i Skjoldborg har ladet stævne Niels Andersen i Silstrup. Han er ikke mødt.

Opsat 8 dage. (2/11).

Amtmanden lader foretage inddeling af adelvejen mellem Thisted og Vilsund. Det bestemmes, hvilke sogne, der skal vedligeholde bestemte stykker. (De er specificeret).

(11/10). Johan Adolph de Clerpue lader tiltale Jørgen Nielsen for resterende landgilde m.m. og lader fremlægge syn over gården. Desuden fremlægges hans fuldmægtig et fæstebrev, hvori de Clerpue fæster halvdelen af gården til Christopher Jørgensen, da hans fader, Jørgen Nielsen har erklæret, at han ikke på grund af alderdom og svaghed kan forestå hele gården. Fæstebrevet dateret Kyø 5/12 1683. Men Christopher Jørgensen ville ikke modtage fæstebrevet, der pålagde ham at opbygge bygninger og holde de andre ved magt. De Clerpue forlanger, at Jørgen Nielsen skal kvittere gården og gøre den ryddelig.

791

Hundborg Herreds Tingbog -1686

Hvorimod Gregers Andersen i Nørklit, herredsfoged i Vester Han Herred, på Jørgen Nielsens vegne irettelægger en kontrakt af 23/11 1683, hvorefter de Clerpue modererer sine krav således, at Jørgen Nielsen skal afstå til ham de restancer og omkostninger, Jørgen Nielsen kan søge hos Sune Ovesen og andre, og andre fordringer, Jørgen Nielsen kunne til de Clerpue. Han lover at give en af hans sønner fæstebrev, og modererer sit krav om genopbygningen af Djernæs.

Dom: Jørgen Nielsen skal betale sin resterende landgilde, og han skal reparere bygningerne mest muligt efter hans husbonds moderation og stille sin husbond sikkerhed derfor. Imodsat fald skal han have forbrudt sit fæste.

2. november, (da 1. november var allehelgens dag).

(18/10). Sagen om det skib, der strandede ved Vorup Strand, fortsat. Amtmandens fuldmægtig, som er amtskriver Jens Hansens fuldmægtig, Christen Poulsen tiltaler på deres vegne Jørgen Kås til Faddersbøl. Det oplyses, at kgl. Maj.s fæstebonde Mikkel Stenbjerg var den første, der så skibet torsdag morgen ved solopgang d. 19. august, da det lå for anker, med beslagne sejl, og som folkene fradrukne ved en ulykkelig hændelse, til lørdag, da nogle folk besøgte skibet. Et tingsvidne om denne sag 27/10 på Nørhå birketing behøves til sagens oplysning, hvorfor sagen er opsat 14 dage. (15/11).

Christen Pedersen Bødker i Sjørring får afkald på arv efter hans hustru Anne Poulsdatter fra Poul Klemmedssøn i Sjørring på sin kones Karen Poulsdatters vegne, Niels Poulsen i Stagstrup på egne og søskende, Jens Poulsen i Bedsted, Maren Poulsdatter, Karen, Zidsel, Anne og Kirsten Poulsdøtre, samt sal. Peder Poulsens børn af Vibberstoft (Vibetztofft), Poul Pedersen, Maren og Kirsten Poulsdøtre, deres vegne.

(25/10). Ubbe Christensen i Kolbye på Maren Jensdatter af Snedsted præstegård hendes vegne tiltaler Niels 'Andersen i Silstrup for brudt ægteskabsløfte. Han havde besvangret hende, og nu kræves han for en hæderlig hjemfærd efter loven.

Herimod at svare fremkom Jep Christensen, foged på Todbøl, og formente, at Niels Andersen burde frikendes, da der nu er gået flere år, og Niels Andersen i mellemtiden var blevet gift efter lovlig lysning, og der ikke var nogen, som havde noget at indvende, som kom frem og gjorde krav eller forbud gældende. Dom: Da lejermålet er begået for 9 år siden, og Niels Andersen for mere end 5 år siden er kommet i ægteskab, uden at Maren Jensdatter har gjort forhindring, og da der heller ikke i søgsmålet nævnes noget om, hvor stor hjemgiften skulle være, og dette er sket før loven trådte i kraft - så bør Niels Andersen efter sin tilstand på de tider give Maren Jensdatter 6 sldl.

(25/10). Christen Villadsen, delefoged til Ørum, på Poul Nielsens vegne i Ås tiltaler efter opsættelse Tomas Mortensen i Nordentoft for den skadede plag, han havde i græsning for Poul Nielsen og kræver, at plagen skal vurderes og Tomas Mortensen betale Poul Nielsen erstatning. Tomas Mortensen mener, at

792

Hundborg Herreds Tingbog -1686

plagen skulle have været synet, før den blev leveret til ham, da man ikke kunne vide, om den da havde nogen vansk.

Dom: Da det af vidneførsel kan sluttes, at plagen er skadet ved håndgerning, bør Poul Nielsen have erstatning, men da det ikke kan sluttes, hvor stor skadeerstatningen bør være, skal parterne opnævne 4 uvildige dannemænd, som skal afgøre sagen, enten ved at forlige parterne i mindelighed eller ved endelig slutning.

8. november.

(25/10). Niels Jensen Toftum i Thisted tiltaler Niels Olufsen i Søgård i Harring efter opsættelse for overfald på hans søn Jens Nielsen på

alfarvej og for skældsord og trusler. Niels Olufsens fader Oluf Lauritsen i Harringgård fremlægger på Niels Olufsens vegne et indlæg, der går ud på, at der ikke kan dømmes efter et enligt vidne, og der er heller ikke foretaget syn over skade.

Dom: Da Niels Olufsen har været til stede for retten, og han ikke selv har fremført noget til sit forsvar, skønt sagen er opsat 2 gange, og ikke har villet forklare sig ved skudsmål eller i andre måder, og hans fader kun beråber sig på, at der kun var et vidne, og der ikke er foretaget syn, da ved jeg ikke efter sagens beskaffenhed at svække vidnets forklaring, og jeg tør ikke understå mig at frikende ham for den i loven fastsatte bod, 3x40 lod sølv for brud på vejfred.

For de øvrige beskyldninger bør han derimod at være fri. 15. november.

Assessor Laurits Foss til Todbøl lader tiltale nogle af hans bønder for restancer (specificeret). Jep Nielsen af Tved fremkom og begærede efter sandkommissionens afgørelse at være fri.

Dom: Alle de tiltalte skal betale, dog kan jeg ikke tilkende nogen at betale landgilde udover, hvad sandflugtskommissionen har bestemt.

(2/11). Amtmanden og amtskriveren lader igen tiltale Jørgen Kås til Faddersbøl og borgmester Enevold Nielsen angående det skib, der strandede ved Vorup øre. Mange dokumenter irettelægges igen. Borgmesteren skyder sig ind under sit værneting, og ellers begærer opsættelse, da han er i kgl. Maj.s forretning.

Opsat 3 uger. (6/12). 22. november.

Læst missive om penge for proviantkorn. 29. november.

Frands Vogt på Tage Høgs og Adam Andreas Voss's vegne tiltaler Jørgen Kås til Faddersbøl og kræver, at han enten leverer de 500 sldl., han har fået for skibet og ladningen, efter at det var strandet på Vorup Strand, eller også fremviser sin adkomst til strandrettighederne for ham, som fuldmægtig for

793

Hundborg Herreds Tingbog -1686

ovennævnte strandforpagtere. Der fremlægges et tingsvidne af Thisted byting 9. oktober, hvorefter borgmester Enevold Nielsen erklærer overfor Jørgen Kås, at han vel har købt skib og ladning for 500 sldl., men da amtmanden har forbudt ham at befatte sig med skibet, som efter de engelske bøger menes at være et engelsk skib, opsiger han kontrakten mellem ham og Jørgen Kås.

Frands Vogt fremlægger også sine principalers forpagtningsbrev på de kgl. forstrande m.m.

Sagen opsat 8 dage, da amtmanden har tiltalt Jørgen Kås i samme sag. (6/12). 6. december.

(5/11). Amtmand og amtskriver tiltaler igen efter opsættelse Jørgen Kås, fordi han har bemægtiget sig skibet, der strandede ved Vorup strand. Jørgen Kås fremlægger mange gamle ulæselige dokumenter, adelens privilegier og en højesteretsdom 1678, hvorefter Højesteret ikke tør tage stilling til, om adelens privilegier gælder stranden ved Nørhå og Vorup, der var fradømt Iver Kås 1638, og henskyder sagen til kongens afgørelse. Amtmandens og amtskriverens fuldmægtig, Christen Poulsen fremlægger den gamle Højesteretsdom og andre tidligere irettelagte dokumenter.

Sagen henvist til Landstinget, hvad borgmester Enevold Nielsen angår, henvises sagen til hans værning, Thisted byting.

(29/11). Tøger Jensen på Frands Andersen (Vogt) hans vegne efter fuldmagt på strandforpagternes vegne tiltaler efter opsættelse Jørgen Kås for skibet ved Vorup strand.

Henvist til Landstinget. 13. december.

Peder Marchussen, tolder i Thisted, lader vurdere noget løst vrage, som er indkommet for Vang Strand.

Amtmandens fuldmægtig, Knud Pedersen Riber har ladet syne klitten for Hundborg herred, nemlig fra Sønder Klitmøller og til Nystrup Klit var en del klittag afhugget og bortført, men i landklitten var ingen skade sket, uden hvad der kunne være afbidt af kreaturer. I Nystrup klit fandtes ingen skade. I Vang klit fandtes et stykke tag? nordest for Søren Tveders, som ingen vedkendte sig. I landklitten i dette sogn fandtes ingen skade, men alene i havklitten, hvor noget var afhugget og borte. For Hundborg og Jannerup sogn fandtes ingen skade i klitten.

Amtmandens fuldmægtig fremlægger syn over klittag, fundet på huse, og lader tiltale beboerne. Sagen opsat til Snapsting næste år.

(4/10). Amtmandens fuldmægtig tiltaler Christen Bollesen i klitten, fordi han har opsat en stage med kost på en klit ved havet, som fuldmægtigen kalder en vede. Der fremlægges et tingsvidne om stagen af Nørhå birketing (tidligere nævnt), hvor stagen beskrives, og det siges, at stagen er opsat for fiskernes

794

Hundborg Herreds Tingbog - 1686

skyld, men da også efter begæring fra Assessor Foss til Todbøl efter begæring af Jens Ennersen af Norge, som havde betinget noget tømmer til assesoren og ville lande der. Christen Bollesen ikke mødt.

Sagen opsat 8 dage. (20/12). 20. december.

Christen Villadsen på Peder Pedersen Brønnsdorf hans vegne lader læse et tilbud, der lyser på, at eftersom han har fået foretaget udlæg hos Christen Poulsen Resen i Thørupgaard (Tøttrupgaard), tilbyder han hver, som vil give penge for de udlagte efter vurdering, at de kan købe det, eller om de ikke vil give så meget, da vil tingene blive solgt til den højstbydende, men de, der vil handle, skal så sige, om de vil hente varerne, eller de skal leveres i deres hus. Ingen bød sig til som køber.

Jep Andersen i Hundborg fremlagde vurdering, skifte og deling i sal. Christen Jensen Vilde hans bo i Hundborg. Enken er Anne Pedersdatter, og arving er også den sal. mands fader, Jens Knudsen i Villerslev.

Boet insolvent, men Jesper Andersen efterlader enken en tredjedel af det, hun skylder ham, hvis hun vil betale noget af det øvrige. Enken vil blive i boet og betale kreditorerne lidt efter lidt. Jep Andersen er nu hendes fæstemand. (20/6 1687).

(13/12). Christen Jørgensen i Tinggård tiltaler på amtmandens vegne Christen Bollesen i klitten for en »væede«, som er fundet opsat på havbakken. På Christen Bollesens vegne og i hans nærværelse svarer Jørgen Kås til Faddersbøl, at han ikke har foretaget sig noget imod loven, eftersom det er ikke bevist, at han har opsat stagen og haft ild derpå ved nattetide, og det heller ikke er bevist, at nogen har fået nogen skade ved denne stages opsættelse.

Dernæst fremlagde Christen Bollesen et svar, hvori han siger, at stagen kun er opsat, for at han og hans brødre (de andre fiskere), kunne finde landingspladsen. Hen henviser til et tingsvidne af Nørhå birketing, som er usvækket. Knud Pedersen (amtmandens fuldmægtig) skælder samme træ for en væde eller varre, men om det også var det, så er det enhver bevidst, at ingen mand enten om lys dag eller nat løber sit skiberum på land, når han ser enten vede eller varre, som er gjort til at ledsage ham fra fare og ikke til ulykke.

Stagen kan dog hverken være vede eller vare, thi en vede flyder på vandet, og vare er vel 20 favne høj og derover. (Vede er da formodentlig en bøjle med flag eller kost, se Feilberg Ordbog over jyske almuesmål; bd. 3: vide). Hvis samme træ ikke måtte have stået der, burde Knud Pedersen som en lovkyndig mand have advaret mig i venlighed om, at det var mod loven, og ikke sådan overfaldet mig fattige, vankundige mand, som ellers kun lever af fiskeri og hverken forstår mig på trøtte eller rettergang. Han havde også tidligere, den 2/11 fremstillet ærlige og troværdige vidnespersoner, som tilbød at vidne, men da Knud Pedersen ikke var mødt, afviste herredsfogeden mine vidnesfolk og ville ikke tilstede dem at vidne sandhed, og da jeg ikke har midler til at stævne dem igen og føre dem som vidner, mener jeg, at Knud Pedersen bør lade dem indkalde, hvis han ikke med min ed vil være fornøjet, som jeg tilbyder at aflægge. Dateret Vorup Klit 20. december 1686. CCS.

795

Hundborg Herreds Tingbog -1686

Christen Bollesen aflagde derpå ed på, at han ikke havde rejst stagen til skade for nogen, men til nytte for fiskerne under deres fiskeri.

Derefter fremstod Niels Pedersen i Vorup og Søren Jensen i Sjørring og vidnede, at så længe de kan mindes har samme tegn stået på klitbakkerne for fiskeriets skyld.

Dom: Christen Bollesen kendes i denne sag fri at være. Ende på dette år.

796

Hundborg Herreds Tingbog -1687

Af Hundborg herreds tingbog marts 1686 til marts 1688 fra fol. 54 b til fol. 90. Herredsfoged: Jens Lauritsen.

Skriver: Hans Tomsen Aalborg. Fol. 54 b.

Sandemænd 1687 (samme som 1686):

Mads Christensen i Nørre Skjoldborg Peder Christensen i Kallerup
Christen Bertelsen i Tindstrup Mads Nielsen i Øster Vandet

Unge Anders Andersen i Sperring Christen Nielsen i Torsted Anders
Christensen i Hundborg Christen Tomsen i Tvorup.

Tinghørere (men tinghørerne er forskellige fra tingdag til tingdag).
Poul Knudsen i Sundby

Anders Jørgensen i Skjoldborg Klemmed Pedersen i Sjørring Søren Olufsen
i Sperring Jens Knudsen i Tindstrup Jens Jensen i Brunshove Niels Olufsen
i Torsted

Niels Pedersen Trå i Hundborg Snapsmandag 10. januar.

Amtmanden lader fremlægge synsvidne om klittag og tiltaler folk, hos
hvem der er fundet klittag. To, hos hvem der er fundet klittag, dømmes,
fordi klittaget er nyt, men dommeren vil ikke dømme dem, hos hvem der er
fundet gammelt klittag.

17. januar.

Amtmanden lader indskærpe, at loven påbyder alle kongens bønder her i
landet, at de hver årlig skal lægge 5 humlekuler, 3 ymper, abild, pærer
eller andre gode træer og plante 30 pilestager. Hver helgård skal så i
skp. hampefrø og hver halvgård 1/2 skp. Han forbyder desuden hver mand at
fiske i sin gårds tilliggende sø eller mølledam uden amtmandens
tilladelse og forbyder al tørveskæring på kongens grund.

Christen Jensen i Hundborg fremlægger registrering og vurdering i boet
efter sal. Jens Jensen. Boligen kaldes Hald. Boets midler er 29 sldl. 2
mk. 12 sk. Brøstfældigheden vurderes til 3 dl. i mk. 8 sk.

797

Hundborg Herreds Tingbog -1687

24. januar.

Jens Christensen Skyum tiltaler Anders Olufsen Vig, Niels Christensen og
Peder Krogs datter Anne i Torsted for skyld.

Dom: De skal betale. 31. januar. Intet.

7. februar. Intet. 14. februar.

Læst plakat om Højesterets holdelse. 21. februar.

Mikkel Christensen, ridefoged på Nørtorp, fremlægger skifte efter sal. Mads Madsen i Dollerup. På enken, Kirsten Nielsdatter, hendes vegne var mødt hendes broder Mads Nielsen i Sjørring. På de tre børn, Niels Madsen, Mogens Madsen og Mads Madsen, deres vegne var mødt den sal. mands brødre Peder Madsen i Tilsted og Christen Madsen i Sjørring. Hvis Christen Christensen, der nu er i gården, vil ægte enken, og han vil have børnene hos sig, til de kan tjene andre, uden betaling, og når de ikke vil være længere hos ham, og de fylder 18 år, skal han give hver af dem 10 sldl., og han vil give husbonden skyld i rette tid, holde gården ved lige og betale skatterne, eftergives ham al restance, og han nyder gården uden indfæstning og få stedsmålsbrev. Han skal inden 8 dage meddele, om han vil, og han skal da straks få fæstebrev.

Jens Lauritsen i Kåstrup lod læse en instruks fra regimentsskriveren under det Stürckske regiment, hvorefter han skulle forholde sig.

28. februar.

Christen Knudsen i Sundby får afkald fra Niels Andersen, født i Sundby, på arv efter hans fader, sal. Anders Nielsen i Sundby og hans moder, Else Nielsdatter. Christen Knudsen er Niels Andersens svoger.

7. marts.

Læst en restance fra amtskriveren 5/3 1685 om kornskatter. 14. marts.

Læst forordning om forskellige mønters forhøjelse.

Amtmanden har ladet foretage syn over de forbedringer, der er gjort på Bisgårds bygninger. (Specificeret).

798

Hundborg Herreds Tingbog -1687

(10/1 1681). Jørgen Kås til Faddersbøl har ladet stævne Niels Nielsen i Hundborg for resterende landgilde til hans myndlinge, som er sal. Herman Kås's børn, nemlig Iver Kås, Erik Kås, jomfru Sophie Kirstine Kås, og jomfru Birgitte Catrine Kås.

Dom: Han skal betale.

Amtmanden lader advare alle om at holde deres stutteri i beredskab og fremvise det til st. Jørgens dag.

Iligemåde aflyste amtmandens fuldmægtig alle usædvanlige og umanerlige veje, som er ført over Bisgårds jord.

21. marts.

Amtmanden har ladet stævne Niels Nielsen i Grønberg i Sperring for lejermål med to kvinder i hans ægteskab, nemlig med Maren Christensdatter

i Sperring og Boel Jensdatter, nu tjenende i Thisted. Maren Christensdatter har fået 2 børn med ham, en dreng for 8 år siden, og en pige for 6 år siden. Boel Jensdatter har også fået 2 børn med ham, en dreng for 6 år siden, som er død, og en dreng for 3 år siden, som lever. De sagde, at han havde lovet dem begge ægteskab, når hans kone var død. Niels Nielsen nægtede intet, men beklagede sig over Boel Jensdatter, at hun gik i seng til ham.

Knud Pedersen (Riber) tiltaler Anders Olufsen i Vig i Torsted for skyld. Anders Vig begærer dilation, at han kunne betale i mindelighed. Knud Pedersen lod det og bestå.

4. april.

Læst forordning om kop- og kvægskat.

Jens Christensen Skyum af Thisted lader læse Jørgen Kås til Faddersbøl hans udgivne obligation på 40 sldl. til Jens Skyums stedsøn Mads Nielsen Tinstrup, med pant i to boliger i Hundborg sogn i Førby og i Grønkjær i Jannerup sogn. (10/10).

11. april.

Hans August von Pagelsen til Nørtorp lader stævne og tiltale nogle af hans bønder i Hundborg og Dollerup for restancer.

Dom: De skal betale osv, 18. april. Intet.

25. april.

Hans Tomsen i Fredskild på amtskriver Jens Hansens vegne tiltaler nogle af kgl. Maj.s bønder i herredet for restance.

Dom: De skal betale osv.

799

Hundborg Herreds Tingbog -1687

2. maj. Intet. 8. maj.

Laurits Olufsen i Thisted tiltaler Isach Pedersen i Tilsted og Salmand Madsen i Torsted for skyld. Opsat 8 dage.

23. maj.

Læst forordning om handelen på St. Tomas i Vestindien.

Læst forordning om fremmed småmønts afskaffelse, og forskellige holstenske mønters reduktion.

Hans Clausen i Sundmølle på Christian Herman Helverschou til Irup hans vegne tiltaler Mikkel Pedersen i Skjoldborg, Niels Sørensen i Sundsgård, Christen Tomsen Vinter i Sundby og Niels Christensen ibd. for resterende afgifter.

Dom: De skal betale osv. 30. maj.

Hans Tomsen i Fredskild fremviste 3 ulveunger, som han berettede at have udrøget af en sandbanke i klitterne, og Salmand Andersen i Tvorup fremviste en levende ulveunge, som han havde grebet i klitten. Tingmændene så og synede dem at være ulveunger, hvorfor de formodede at få deres løn af herredet.

Christen Villadsen i Skjoldborg på husbondens vegne tilbyder frøkorn til alle, som har sået i Ørum tjeneres jord.

Christen Villadsen forbyder Christen Mortensen i Tvorup at føre tørv af det stykke grønjord, østen for Niels Christensens gård i Tvorup, hvor han skal have lavet grave, før loven derom havde adskilt dem. (13/6).

Jens Villadsen i Skjoldborg tiltaler Peder Madsen for resterende kongetiende, og fremlægger en obligation til ham fra Peder Madsen.

Dom: Han skal betale osv.

Poul Nielsen i Ås tiltaler Niels Madsen i Hornstrup for et skrin, som hans hustru Margrete Jørgensdatter havde lånt hendes fader i Hornstrup, men som hun ikke siden har kunnet få igen. Vidner siger, at de har været hos Niels Madsen og begæret skrinet, men han svor, at Poul Nielsen ikke skulle få den. Dog ville han give ham en korsost, som han kune fornøje præsten med. Niels Madsens kone bekender, at skrinet er Poul Nielsens kones.

Dom: Han skal aflevere skrinet. 13. juni.

(30/5). Niels Christensen (Hede) i Tvorup har ladet folk syne et stykke jord, grønjord, østen Niels Christensens gård i Tvorup. De så, at der var gravet

800

Hundborg Herreds Tingbog -1687

omtrent 2 læs fladtørv. Christen (Mortensen) Kløvborg i Tvorup er indstævnet. (Sagen fortsætter).

Christen Villadsen på Niels Christensens vegne fremstiller vidner, bl.a. Poul Klemmedsen i Sjørring og Peder Klemmensen i Torsted (som havde tjent hos sin søster i Tvorup 14 år for 28 år siden) de vidner, at det omtalte stykke græs jord har været brugt til fælles græsning. Nogle siger dog, at der har været gravet digetørv og mønttørv. (Sagen fortsætter).

Laurits Jensen i Thisted på Christen Mortensens vegne i Tvorup fremkalder folk, der vidner, at der har været gravet digetørv og våttørv og møntørv, men ingen fladtørv. Dog vidner to mænd, at Niels Christensen har gravet fladtørv. (20/6).

Christen Villadsen i Skjoldborg, delefoged til Ørum, tilbyder 2. gang frøkorn til dem, som har sået i Ørum tjeneres jord og gjorde forbud mod afførsel.

20. juni.

Emmike Eriksen i Thisted på sin svoger Laurits Nielsen hans vegne har ladet stævne Jens Krogsgård i Hundborg og sr. Anders Brønsdorf til vidnespårør og Jens Andersen i Borregård, Jep Christensen i Brunshove m.fl. til at vidne om et stk. jord, som Jørgen Kås skal have lagt til Faddersbøl Mølle, hvilken mosejord ligger vest for Borregård. Jens Andersen Borregård vidnede, at både Krogsgård og Faddersbøl Mølle har hørt til Jørgen Kås til Faddersbøl i mere end 24 år. Desuden vidner han, at sal. Iver Kås til Ulstrup og derefter Jørgen Kås har ejet begge boliger, og at de har brugt Krogsgård Mose i fællig til tørvegrøft, indtil Jørgen Kås skilte et stykke fra, som alene Faddersbøl Mølle skulle bruge, så der ikke mere var noget fælles. . . . Herimod fremkom sr. Peder Tomsen på sine principalers vegne og spurgte vidnerne, om de ikke vidste, om de tørv, mølleren havde gravet i Krogsgård mose, var gravet på bevilling af sal. Iver Kås og senere af Jørgen Kås. De svarede, at de ikke vidste, om det var købt, lånt eller givet mølleren. Han spurgte, om den jord, mølleren tilholder sig i Krogsgård Mose, ikke tilhører Krogsgårds endels ejendom inden kastet. De svarede, at jorden har ligget til Krogsgård, indtil Jørgen Kås afdelte den ved en grøft. (Sagen fortsætter).

Peder Tomsen på sin principals tjeners vegne har ladet stævne Peder Christensen i Faddersbøl, Mølle til syns afsigelse angående Krogsgård Mose. Synsmændene så en del skottørv, som lå i bredsel, og mølleren vedkendte sig, at han havde ladet dem grave. Jens Nielsen Krogsgård vedkendte sig ejendommen, som tørvene var gravet i, at ligge til hans gård. Mølleren viste dem en lang grøft, som skulle være skel mellem Møllens og Krogsgårds del af mosen. (1/8).

(13/6). Christen Villadsen i Skjoldborg på husbondens vegne sætter i rette, at som vidner siger, at jorden østen Niels Hedes gård i Tvorup kun har været brugt til græsning og ikke til tørvegrøft undtagen den ringe del, der blev gravet til at

801

Hundborg Herreds Tingbog -1687

reparere digerne med, bør jorden ligge under horn og have til hver mands nytte og gavn til græsning og ikke til tørvegrøft, så længe til hver får sin anpart efter loven. Han tiltaler Christen Kløvborg og begærer dom.

Ingen mødt til genmæle. Sagen opsat 8 dage.

(27/6). Christen Villadsen tilbyder 3. gang frøkorn og gør forbud.

Jep Andersen i Hundborg tiltaler Jesper Andersen ibd. for nogle sække, han har lånt. Jesper Andersen svarer, at han kan få dem, om han vil hente dem, eller også få betaling for dem.

(20/12 1686). Jesper Andersen i Hundborg tiltaler Anne Pedersdatter, Christen Halds enke i Hundborg, fordi hun ikke har betalt, hvad hun efter egen bekendelse ved skiftet efter hendes mand, skylder Jesper Andersen,

skønt han havde efterladt hende en tredjedel af gælden. Jep Andersen siger, at han intet har fået og derfor ikke vil betale.

Dom: Jep Andersen skal betale. 27. juni.

(20/6). Christen Villadsen i Skjoldborg, delefoged til Ørum, har ladet stævne Christen Mortensen i Tvorup og tiltaler ham for 2 læs fladtørv, han har gravet i et stk. fælles grøn jord, og irettelægger tingsvidne og synsvidne af 13. juni. Herimod fremlagde Christen Mortensen først et tingsvidne af 13/6 og et indlæg, lydende på, at den jord er en fri fælled af alders tid både med tørveskær og andet brug, og da han har sin ejendom i sognet, må han også have ret til at bruge jorden. Det er bevist, at der før er skåret fladtørv og hvad mere er, møntørv, våttørv og digetørv, hvad der er værre og slemmere skær end tørveskær. Han mener da, at han har samme ret som andre, indtil der anvises ham andet sted til tørveskær og fornøden ildebrand, eftersom de steder er nu af sand øde og fordærvet, hvor bymændene før har haft fornøden ildebrand. Da andre har brugt jorden til tørvegrøft, forstår han ikke, hvorfor man har udvalgt »mig fattige, gamle mand«, påført ham trætte og jaget med ham med stævninger ... Det bør først bevises med grandebrev eller andre kontrakter, at jorden alene er til græsning. (Underskrevet af) Christen Mortensen Kløubore. Dom: Christen Mortensen bør nyde sit arbejde og beholde de 2 læs fladtørv, og i så måder for tiltale fri at være. Dog herefterdags at forholde sig efter loven og grandernes vedtægt med fælles brug.

4. juli.

Niels Nielsen i Hundborg tiltaler Niels Ovesen i Dollerup for penge, som hans fader, Ove Sunesen, har lånt af Niels Nielsens formand, sal. Jens Christensen Foged, nemlig 10 rdl. Niels Ovesen begærer at se obligationen. Niels Nielsen svarer, at den var forvildet for ham, men efter skiftebrevet efter Jens Foged var hans krav lovligt.

Opsat 8 dage. (25/7).

802

Hundborg Herreds Tingbog - 1687

Peder Madsen og Christen Nielsen, kirkeværgere til Torsted kirke, tiltaler Niels Christensen og Niels Tomsen i Torsted og Niels Christensen og Klemmed Pedersen i Sjørring for resterende landgilde til Torsted kirke.

Dom: De skal betale. 11. juli.

Hr. Poul Jensen Snedsted i Sjørring tiltaler ved sin svoger og sognemand Villads Hansen i Skårup, Tomas Mortensen i Nordentoft for 2 læs hø, som præsten hvert år har ladet hente med egne heste og vogn i Nordentoft eng, og som han efter sin tiendebog har nydt siden 1654. Tomas Mortensen klager over, at præsten har hentet så store læs på sin vogn, at de måtte have 4 heste til at trække det og endda ikke kunne køre ad den rette vej, som er kirkevejen, men kørte gennem et andet sogn. Han mener, at præstens krav er mod loven og hans fæstebrev.

Dom: Da det bevises, at præsterne i Sjørring har nydt årlig 2 læs hø af Nordentoft, og kgl. forordninger tilholder præsterne at nyde deres tiende

og anden rettighed, som de før har nydt, så bør Tomas Mortensen give sin sognepræst samme rettighed, som han før har haft, og til gengæld nyde samme rettigheder af præsten, som hans formænd har nydt.

18. juli.

Læst forordning om opgæld af dem, som har forskrevet sig in specie at betale, og forordning om degneløn, indkomst og degneboliger.

Amtsskriver Jens Hansen lader tiltale Jacob Sparre til Råstrup for resterende skatter, tilsammen 1019 sldl. 13. sk. foruden kontributioner. Jacob Sparre lader anmode om udsættelse, da han er rejst til København for at søge benådning hos kongen.

Opsat 6. uger. (29/8).

Niels Mortensen i Torsted har ladet stævne Mads Christensen i Skjoldborg til syns afsigelse. Synsmænd vidner, at de var på Nordentoft Mølle-eng og så, at nogle øghøveder havde gjort skade for et halvt læs hø. Niels Mortensen (broder til Tomas Mortensen i Nordentoft) skyldte Mads Christensens øg for skaden.

25. juli.

(4/7). Niels Ovesen i Dollerup stævner Niels Nielsen i Hundborg til opsigelsesvidne og opsiges det forlig, han havde indgået med Niels Nielsen angående betaling af hans faders skyld. Forliget var indgået i drukkenskab. (8/8).

Mads Laursen, degn i Hundborg, tiltaler Jens Lauritsen i Jannerup og Jens Nielsen Krogsgård for skyldig degnerente.

Dom: De skal betale.

803

Hundborg Herreds Tingbog - 1687

1. august.

Peder Tomsen på Ørum tiltaler nogle af Ørum tjenere her i herredet for restancer, og kræver, at de skal betale, hvis ikke noget er dem efterladt, eller afkortet, eller er øde.

Dom: De skal betale osv. (Sagen fortsætter).

Peder Tomsen spørger, om nogen har noget at indvende mod den restanceliste, der er oplæst. Ingen af de mødte kunne indvende noget.

Peder Tomsen har ladet stævne samtlige Ørum tjenere i herredet for hvad de skylder Peder Brønsdorf (specificeret).

Hans Tomsen svarer, at han har 7 skp. havre til bedste hos Peder Brønsdorf. Dom: De skal betale, hvad de ikke med kvitteringer kan bevise at være betalt osv.

Niels Christensen i Bangsgård tiltaler Klemed Pedersen og hustru Anne Offersdatter i bem. Bangsgård for deres løgnagtige ord om hans datter Maren Nielsdatter. De har før vedgået deres forseelse og tilbudt at udstå kirkens disciplin, men de fortsætter. Senere har de igen i Sjørring præstegård i nærværelse af sognepræsten og to mænd indgået en forpligt, men fortsætter.

Jens Nielsen Busk og min datter Maren Nielsdatter tilbyder at gøre deres benægtelsesed, at de aldrig har haft legemlig fælle i løsagtighed.

Klemed Pedersen, siger, at han ikke har sagt helt sådan, som forpligten lyder og tilbyder at gøre ed på, hvad han har set og talt og sagt, men Jens Nielsen Busk og Maren Nielsdatter får lov at aflægge deres ed.

Dom: Da Klemed Pedersen og hans hustru har underskrevet en forpligt, skal de holde den, og de bør her for retten Jens Busk og Maren Nielsdatter at erklære, såfremt de ikke efter lovlige proces vil lide efter loven.

(20/6). Peder Tomsen på Ørum på Anders Brønsdorf, forvalter på Randerup, hans vegne har ladet stævne Peder Christensen i Faddersbøl Mølle for dom, forbud og påfølgende lovmål om et stk. mosejord af Krogsgårds ejendom, som han havde ladet grave Skottetørv (schottørfue) i. Derefter forbyder han Peder Møller at grave tørv der.

Laurits Nielsen af Thisted fremlægger et brev fra Jørgen Kås til Faddersbøl om, at han har undt Peder Rysgård i Faddersbøl Mølle et stykke af Krogsgård mose, da hans fader Iver Kås havde givet ham lov at grave der, og derfor har han afdelt et stykke til mølleren brug, så han ikke skulle grave i Krogsgård mose, hvor han selv ville. Laurits Nielsen mener derfor, at stykket nu skal tilhøre Faddersbøl Mølle.

Peder Tomsen protesterede på Anders Brønsdorfs vegne og irettelægger Jens Nielsen i Krogsgård hans fæstebrev, udgivet af Hartvig Kås til Næstrup 15/10 1662, hvori der står, at hans fader havde tilladt Mølleren i Faddersbøl at nyde nogle dages tørvegrøft i Krogsgård Mose, men herefter skal mølleren ikke have denne ret, og Jens Krogsgård skal herefter være fri for denne besværing.

Dernæst fremlagde Peder Tomsen et skøde til Peder Pedersen Brønsdorf fra Jørgen Kås, hvorefter alt, som fra arilds tid har ligget og endnu ligger til Krogsgård, skal følge gården.

804

Hundborg Herreds Tingbog - 1687

Endnu fremlagde han en attest fra Jørgen Kås om, på hvad måde han havde undt mølleren det stykke mose. Han svarer, at mølleren, sal. Anders Bojsen af hans fader havde fået lov at grave tørv i mosen 12 dage, men deri gjorde Jørgen Kås den forandring, da han selv lod grave sine skottørv der, at han overlod et stykke af mosen til mølleren, for at han kunne grave der og ikke videre. Men nu, da både møllen og Krogsgård er kommet fra hans hånd, vil han ikke have mere med det at bestille, men mølleren havde haft tørvegrøften i Iver Kås's minde og vilje.

Endelig fremlagde Peder Tomsen et synsvidne af 20/6 om nogle skottørve, som Peder Møller vedkendte sig at have ladet grave i det omtvistede stykke mose, mens Jens Nielsen i Krogsgård vedkendtes ejendommen, som tørvene var gravet i, at høre til Krogsgård.

Dom: Ejendommen bør tilhøre Krogsgård, men da Peder Møller indtil nu har nydt tørvegravningen påtalt, bør han have betaling for sit arbejde for dette års gravede tørv og ellers være fri for tiltale.

8. august.

(25/7). Niels Nielsen i Hundborg lader stævne Niels Ovesen i Dollerup til vidnespår. Seks mænd vidner, at de har for 5 uger siden forligt Niels Nielsen og Niels Ovesen sådan angående den gæld på 10 rdl., som Niels Ovesens fader skyldte sal. Jens Christensen Foged i Hundborg, at Niels Ovesen skulle betale Niels Nielsen 4 sldl., halvparten efter tilstundende høst og halvparten til Vor Frue dag. Niels Ovesen svarer, at han vil efterkomme forliget. Niels Nielsen svarer, at Niels Ovesen har brudt forliget og efter deres akkords ordlyd vil han nu have sig forbeholdt at kræve den fulde sum, medmindre Niels Ovesen ville betale ham omkostningerne ved denne sag. (3/10).

15. august.

Læst regimentskriverens forbud mod sæd og afførsel i rytterbønders jord.
22. august.

Matthias From, forvalter på Dueholm Kloster lader tiltale Dueholm tjenerne i herredet for restancer, nemlig Isach Pedersen i Tilsted og Jens Christensen i Silstrup. De svarer, at det ikke har været dem muligt i disse besværlige tider at yde deres landgilde, hvis ikke de skulle gå fra gårdene. Tingsvidne.

Niels Jensen af Sundby har ladet stævne Anne Christensdatter i Skjoldborg, fordi hun har udlagt ham som barnefader til et barn, som hun ventede, under en absolution i Stagstrup kirke. Han kræver, at hun skal bevise sin beskyldning. Niels Andersen i Sundby mødte på hendes vegne og krævede, at Niels Jensen skulle aflægge ed. Sagen opsat 14 dage for yderligere oplysning. (12/9).

805

Hundborg Herreds Tingbog - 1687

29. august.

(18/7). Amtsskriver Jens Hansen lader tiltale Jacob Sparre til Råstrup for resterende skatter efter opsættelse. Med Kammerkollegiets tilladelse igen opsat 14 dage. (12/9).

Sr. Anders Kierulf lader tiltale Jacob Sparre efter obligation på 100 rdl. Da den gode mand er udenlands er sagen med bevilling opsat 14 dage. (12/9).

Peder Marchussen i Thisted tiltaler Jørgen Kås til Faddersbøl for gæld. Sagen opsat 14 dage, da Jørgen Kås ikke kunne møde.

Niels Andersen i Sønderhå tiltaler Niels Nielsen i Hundborg for en del af hans gårds skyld. Niels Nielsen siger, at han ikke nu har rede penge, men hvis Niels Andersen vil følge med ham hjem, vil han tilfredsstille ham af hans midler. Niels Andersen svarer, at han har ikke noget at gøre i hans gård før efter 15 dage.

Dom: Niels Nielsen skal for de to år, han skylder for, nemlig afgift af 1 td. 6 skp. hartkorn, betale Niels Andersen inden 15 dage.

5. september.

Jens Christensen Skyum i Thisted tiltaler Jørgen Kås for gæld efter obligation - 63 rdl. med pant i Førgård i Hundborg sogn. Han beder Jacob Sparre til Råstrup og Hartvig Kås til Ulstrup, som har forvaltet skiftet efter hans salig hustru, om at medunderskrive.

Dom: Da Jørgen Kås ikke har betalt efter tidsfristerne, bør Jens Skyum tiltræde pantet.

12. september.

Læst kgl. forordninger.

Niels Poulsen i Hørdum tiltaler Tomas Tomsen i Tinstруп og Niels Sørensen i Hundborg for, hvad han på deres vegne har udgivet til soldaterpenge.

Dom: De skal betale.

(22/8). Niels Andersen i Sundby på sin broderdatter Anne Christensdatter hendes vegne tiltaler Niels Jensen af Sundby og fører to vidner på, at Niels Jensen har budt Anne Christensdatter 12 sldl. for at hun ikke skulle udlægge ham som barnefader. Niels Jensen siger, at han ikke har haft med hende at gøre, siden det første barn blev til, og han bød hende kun penge for at blive fri for hende for det beliggelsesmål han dengang stod skrifte for i Stagstrup kirke. (19/9).

(29/8). Amtskriverens sag mod Jacob Sparre for skatterestancer opsat 3 uger. (29/8). Peder Marchussens sag mod Jacob Sparre anlangende, hvad denne skylder Morten Kjerulf, opsat 3 uger. (3/10).

806

Hundborg Herreds Tingbog - 1687

19. september.

Forordning om magasinkorn og flæskeskatter oplæst.

(12/9). Niels Jensen i Sundby har stævnet Anne Christensdatter i Skjoldborg for den beskyldning, hun gjorde Niels Jensen sidste gang, hun stod skrifte.

Opsat 8 dage, da Niels Andersen vil føre vidner. (Sagen fortsætter).

Niels Andersen i Sundby fører vidner, der siger, at Niels Jensen er i rygte for letfærdig levned med Anne Christensdatter. Hun har været i huset hos et par kvinder og klagede sig, og de spurgte, hvad der var i vejen. Hun svarede, at hun var frugtsommelig ved Niels Jensen. Desuden sagde hun, at Niels Jensen havde haft omgang med hende, siden det første barn blev født, og derfor vidste hun ikke andet, end at hun var frugtsommelig ved ham. Attest fra sognepræsten i Stagstrup om, at hun er blevet absolveret 2 gange for synd med Niels Jensen, Jens Christensens søn af Sundby, fremlægges. Tingsvidne. (26/9).

Hr. Christen Mikkelsen, sognepræst til Marie-Magdalene (og Skarresøe) får afkald fra sin søstersøn Mikkell Lauritsen i Janderup for arv efter hans fader
sal. hr . Laurits Madsen i Hundborg.

26. september.

Læst kgl. privilegier til dem, som vil optage og fortsætte Kobber- og jernværker i Norge.

(19/9). Niels Jensen af Sundby tiltaler Anne Christensdatter af Skjoldborg, fordi hun har udlagt ham som barnefader, skønt der ikke er fulgt kendsgerninger. Hans husbond Hartvig Kås kræver, at hun skal fremvise barnet eller fortælle, hvorledes hun er blevet skilt ved det foster, hun påstår at have været med, eller bevise, at hun intet barn har fået. Ellers bør hun lide som en løgner og bøde sine 3 mark, og dømmes til spinde huset.

Niels Andersen søger at forsvare hende med, at hun ikke vidste andet, end at hun var frugtsommelig

Dom: Da Anne Christensdatter ikke har født noget barn, bør Niels Jensen for hendes beskyldning fri at være.

3. oktober.

Christopher Stephani, badskær, i Thisted hans bestalling 21/12 1686 oplæst. (8/8). Niels Nielsen i Hundborg har ladet stævne Niels Ovesen i Dollerup angående den gældsfordring, som før har været i proces.

Tomas Sørensen i Hundborg er blevet forligt med sine tre søstre tillige med deres broder Christen Sørensen i Damsgård i Sønderhå om deres fædrene og mødrene arv. Han skal give dem, nemlig Anne, Mette og Maren Sørensdøtre 7 sldl. og beholde deres gamle moder hos sig, og svare til skatter, landgilde og anden gæld. (Sagen fortsætter).

807

Hundborg Herreds Tingbog -1687

Tomas Sørensen i Hundborg får afkald fra sine tre søstre på arv efter deres fader, sal. Christen Sørensen og deres moder.

Peder Marchussen i Thisted tiltaler Jørgen Kås til Faddersbøl for 5 rdl. soldaterpenge, som han trods skriftlige og mundtlige løfter ikke har betalt. Dom: Jørgen Kås skal betale osv.

(12/9). Peder Marcussen på Anders Kjerulf på Bjørnsholm hans vegne tillader, at sagen mod Jacob Sparre for gæld opsættes 8 dage. Opsat.

10. oktober.

(4/4). Jens Christensen Skyum tiltaler Jørgen Kås til Faddersbøl for gæld efter obligation til Jens Skyums stedsøn, Mads Nielsen Tinstrup, med pant i nogle boliger i Hundborg sogn og i Grønkjær i Jannerup sogn. Jørgen Kås har ikke betalt.

Dom: Jens Skyum bør tiltræde pantet.

Tomas Nielsen af Silstrup tiltaler Maren Jensdatter, sal. Hans Mikkelsens af Norge, fordi hun havde lånt hest og vogn af ham og beholdt den i flere dage uden tilladelse.

Hun lader en liden dreng af Tisted, som sagde sig at hedde Jens Mikkelsen fremlægge svar, hvori hun siger, at hun havde lånt vognen på grund af en sag om gæld vedrørende sal. Peder Olufsen i Thisted. Hun skulle til Sejerslev, og det varede flere dage. Hun skal nu rejse til stranden, da skipperen ikke vil vente længere, og beder dommeren henvise sagen til hendes værneting.

Dom: Maren Jensdatter bør betale Tomas Nielsen 1 sletmark for hver dag, hun har lånt hesten og vognen, og desuden processens omkostninger.

17. oktober.

Læst forordning om adskillige landgilders mål og vægts ligning efter den ny anordnede vægt og mål.

Christen Villadsen i Skjoldborg lader læse en obligation til ham fra Emmike Eriksen på 98 rdl., med pant i Tomas Nielsen Ulgårds gård i Silstrup, som han har i forlening af fru Elisabeth Termo, sal. Niels Harboes til Hegnetgård på Langeland. Emmike Eriksen beder sin fader, Erik Pedersen på. Skibstedgård og Tomas Nielsen om at medunderskrive.

24. oktober.

Jørgen Falsen af Gyrum på amtskriver Jens Hansens vegne lader fremlægge syn over øde gårde og udbyder dem, at hvis nogen vil dem antage, kan de melde sig og få fæstebrev.

Niels Tomsen i Øster Vandet får afkald fra Jesper Andersen, hans stedsøn, på arv efter hans moder Maren Jensdatter, når hun dør, og fra Peder Madsen i

808

Hundborg Herreds Tingbog - 1687

Torsted på sin kones, Maren Andersdatters, vegne for den arv, hun kunne få, når hendes moder Maren Jensdatter døde.

Jørgen Falsen af Gytrup på sine principalers vegne tiltaler Christen Bertelsen i Tinstrup og Anders Nielsen Ulgård i Torsted for restancer.

Dom: De skal betale osv. 31. oktober.

Amtmanden lader lyse efter en karl, Laurits Sueniche, som er rømt af hans tjeneste førende med sig et gehæng med messingbeslag på, hvorpå en hel jagt var udstukket, en hirschfænger og en liden sort hund. (7/11).

Poul Olufsen ved Klitmøller lader tiltale Mikkeltomsen i Sperring efter obligation på 12 sldl. 8 sk. af 8/1 1675.

Dom: Han skal betale osv.

Anders Salmandsen i Vang og Sune Ovesen i Klostergård tiltaler Peder Ovesen i Vang for resterende kirketienende, og Sune Ovesen tiltaler ham for 1 sldl., som han har udlagt for ham til kongens anpart korntiendes indfæstning i Vang sogn. Dom: Han skal betale osv.

Peder Pedersen i Førgård leverede her for retten 1 sldl. efter skiftebrevs indhold efter Christen Svendsen i Førgård, som Christen Jørgensen i Tinggård på Mads Nielsens vegne i Sjørring annammede i myndlingens nærværelse.

7. november.

(31/10). Amtmanden lader igen lyse efter sin skytte Laurits Sueniche. Han er en ung person med stakket, gult, krøllet hår, har en liden sort hat på hovedet. Han er i en gammel grå vadmel skjortel og har et par sorte karstøvler på benene. Da mortensdag snart er for hånden, anmoder amtmandens fuldmægtig alle proprietærer, præster, fogeder, forpagtere og andre, som har nogle staldøksne på deres eget indavlede foder opsat, at de angiver deres øksne for amtmanden. Tomas Mortensen i Nordentoft tiltaler Jens Frøst i Tinstrup, Niels Skarrissen ibd., Niels Mortensen, Jens Salmandsen og Niels Andersen ved Kirke i Torsted for 11 mk. som de på sognemændenes vegne havde lovet ham for foder til deres indskrevne stodhest.

Dom: De skal betale. 14. november. Intet. 21. november. Læst kgl. forordning.

809

Hundborg Herreds Tingbog -1687

Hr. Poul Jensen Snedsted i Sjørring, provst i Hundborg herred lader tiltale Peder Madsen og Christen Nielsen Knudgård, før kirkeværger i Torsted, for hvad de efter kirkens bog er kommet til at skylde kirken, nemlig 18 sldl.

Dom: De skal betale osv.

Jep Christensen Ref på sin husbonds, assessor Laurits Foss til Todbøl hans vegne tiltaler Todbøls tjenerne i herredet for restancer. (Specificeret liste). Dom: De skal betale osv.

28. november.

Ubbe Christensen i Koldby på sin husbonds Otte Krabbe til Visborggård hans vegne tiltaler Jørgen Kås til Faddersbøl for gæld og irettelægger en transport fra Erik Pedersen til fru Eva Unger, Gjerd Galts til Viumgård på et gælds-brev fra Jørgen Kås på 100 sldl. af 25/1 1671 til Erik Pedersen, som da var forvalter på Råstrup.

Dom: Han skal betale osv. 5. december.

Jens Christensen i Holler tiltaler Jens Salmandsen i Torsted for 1 sldl. 4 sk., som Jens Salmandsen skyldte hans sal. formand Enevold Poulsen. Jens Salmandsen svarede, at han havde leveret Enevold Poulsen 3 læs halmfoder å 1 mk. 4 sk., og derforuden havde sal. Enevold Poulsens kone en af hans heste og hans dreng, som kørte for hende til Ørum. Betaling herfor 1 mk., hvorpå han gjorde sin ed, at det var sandfærdigt.

Dom: Jens Christensen og Jens Salmandsen bør gøre rigtig afregning med hinanden, og hvad de så bliver hinanden skyldig, skal straks betales.

12. december.

Peder Christensen på Toft i Hundborg har ladet stævne Bertel glarmesters kone og søn Christen Bertelsen, som skylder ham 3 mk. pløjeløn og ness (næse?) på et par sko, og tiltaler Maren Sørensdatte, Jens Jepsens kone i Jannerup, for 3 ½ mk., som resterer på en ko, som hendes mand købte for 3 år siden, og som hun endnu har. De tiltalte var ikke mødt.

Dom: De skal betale.

Jens Lauritsen, heredsfoged, lyste efter sin sædvanlige jernsignet, som havde en spids på enden til at sætte i en nøgle, og som blev borte for ham den 6. december. Hvis nogen finder den og vil forskaffe ham den, vil han sådan umage forskyldte og give ham så meget, som den var værd, og ellers aflyser han den efterdags ikke at agtes eller i nogen måde anses.

19. december.

Læst forordning om politimesters embede af 5/11 1687. Ende på dette år.

810

Hundborg Herreds Tingbog - 1688

Fra 9. januar til 26. marts. Herredsfoged: Jens Lauritsen. Skriver: Hans Tomsen Ålborg. Snapsmandag, 9. januar.

Amtmanden advarer om, at hvert sogn skal holde en forsvarlig stodhest.

Tolder Peder Marchusen i Thisted fremlagde vurdering på indkommet vrag. Fire mænd fra Klitmøller har 10. august 1687 vurderet noget vrag, som natten før var kastet i land sønden for Bodberg, nemlig vrag fra en krejer, som efter skipperen Erik Knudsens beretning var hjemmehørende i Frederikshald i Norge og var kommet ballastet med sand fra Düncherchen. Der er storsejl, mesansejl, fok og topsejl og ankere. Vraget af det sønderslagte skib vurderedes til 6 rdl. 4 mk., båden, som kan repareres til 2 rdl.

Peder Madsen i Skjoldborg begærer af sine grander og naboer, at de vil vidne om hans fattigdom. Fire af hans naboer bevidner, at han er så fattig, at han ikke kan give sin landgilde dette år, hvis han skal blive ved gården og svare skatterne.

Christen Andersen Huas i Skinnerup får afkald fra Peder Pedersen Tverborg i Vester Vandet på den arv, som hans hustru Kirsten Christensdatter kunne tilkomme efter hendes sal. fader Christen Mikkelsen og hendes moder Johanne Andersdatter.

(20/12 1687). Erik Nielsen i Skinnerup lader stævne Hans Lauritsen i Lemming anlangende Erik Christensens rygte og Hans Lauritsens hjemmel og tilståelse. Desuden stævnes hans ubenævnte dreng, hans stedsøn Niels Jensen og Christen Nielsen alle i Lemming, og Morten Laursen i Niset. Stævningerne forkyndt af Niels Eriksen og Anders Mikkelsen af Tinstrup. Desuden stævnes og tiltales Erik Christensen og Jens Huas af Skinnerup, og stævnes Christen Andersen Huas og hans kone i Skinnerup og Christen Tomsen Skinnerup i Tilsted til at vidne om Erik Christensens rygte. (16/1).

16. januar.

Amtsforvalteren opbyder kreaturer, som han har fået ved udlæg hos Jacob Sparre til Råstrup 20/12 1687, om nogen vil købe dem.

Gunde Jacobsen Ulf på amtsforvalter Jens Hansens vegne tiltaler Jacob Sparre til Råstrup for resterende skatter og mener, at hovedgården Råstrup med tilliggende ejendom bør tilhøre kongen.

Dommeren udsætter sagen i 8 dage, da Jacob Sparre ikke er mødt for at gøre nogen erklæring, og da dommeren ikke egentlig erindrer forordningen om eksekution. (23/1).

811

Hundborg Herreds Tingbog -1688

Christen Jepsen i Skinderup på sal. Anders Ibsens enke, Maren Mikkelsdatter, hendes vegne får afkald fra Maren Ibsdatter for arv efter hendes broder Anders Ibsen.

Morten Jensen og Kiold Christensen i Hundborg tiltaler Jens Andersen i Borregård og Jens Jensen i Brunshove for gæld og løn.

Dom: De skal betale inden 15 dage.

(9/1). Erik Nielsen af Skinderup fremæsker Christen Andersen Huas af Skinnerup og Christen Tomsen i Tilsted. De tilbyder at vidne, og Christen Huas gør undskyldning for sin kone, at hun ikke kunne komme til tinget for et spædt barn. Erik Nielsen er ikke fornøjet med de to vidner og forlanger, at herredsfogeden skal forelægge dem og Christen Huases kone at møde om 8 dage, og at hun dømmes for udeblivelse.

Herredsfogeden forelægger Christen Huases kone at møde om 8 dage.
(23/1). 23. januar.

(16/1). Amtsforvalteren tilbyder Jacob Sparre det kvæg til indløsning, som er udlagt for skatter. Han var ikke mødt, hvorpå amtsforvalteren lod udbyde kvæget til salg. (Se nedenfor).

Læst forordning om kop-, kvæg- og ildstedskat og om matrikelskatter. Amtsforvalteren tiltaler efter opsættelse Jacob Sparre for resterende skatter. Efter Jacob Sparres tjeners begæring og med tilladelse opsat 4 uger. Amtsforvalteren lader tiltale Anne Christensdatter i Tinstrup og Christen Andersen Overgård ibd. for lejermål.

Jens Christensen Skyum i Thisted tiltaler unge Niels Pedersen Skinnerup ved Klitmøller for skyld efter regnskabsbog og for nogle sække.

Dom: Han skal betale, hvad ikke med kontrabog kan bevises at være betalt. Sækkene bør han levere tilbage uskadt eller betale dem efter uvildige mænds skøn.

(9/1 og Hillerslev tingbog 10/1, 17/1). Erik Nielsen i Skinderup spørger sine vidner, hvad de har at sige om Erik Christensens slagsmål og skælderri, men de vidner ikke efter hans ønske og har ikke set, hvad han spurgte dem, om de havde set, og ikke hørt ordene, som han spurgte om, på samme måde.

Simon Markussen tiltaler Jørgen Kås til Faddersbøl for gæld til sal. Mads Jensen Krog efter dennes regnskabsbog. Simon Markussen er gift med Mads Krogs enke.

Dom: Han skal betale. 30. januar. Intet.

812

Hundborg Herreds Tingbog -1688

6. februar.

Amtsforvalteren tiltaler Jørgen Kås til Faddersbøl for resterende skatter., Opsat 6 uger.

Anders Jørgensen i Skjoldborg begærer af Niels Madsen i Hornstrup, at der holdes skifte og deling efter hans moder, sal. Kirsten Jespersdatter i Hornstrup. Niels Madsen svarer, at dersom Anders Jørgensen vil lade sig nøje, ville han hellere give ham et lidet unghød end koste noget på trætte. (13/2).

13. februar. Intet. 20. februar.

Læst forordning om Højesterets holdelse, og om forbud på fremmede silkestoffer og tafter at handle eller i klæder bære.

Amtmanden indskærper forordningen om stodheste.

Christen Villadsen i Skjoldborg på sin husbonds vegne efterlyser Jesper Mikkelsen af Vang, som en tid lang har haft en halv gård i brug, men han er nu borttrømt og samtidig er kreaturer og boskab blevet borte, uden en gl. hest. Der mangler en ko og en plag.

(6/2). Niels Madsen i Hornstrup og Anders Jørgensen i Skjoldborg er blevet forligt om arven efter Kirsten Jespersdatter, Anders Jørgensens moder.

27. februar.

Læst forordning om defensionsskat.

Amtmanden har ladet indstævne jomfru Dorte Kruse, som ejer Thisted Bisgård, til syn over de forbedringer, amtmanden har ladet udføre på gården siden sidste syn (specificeret).

Amtmanden har ladet stævne Jesper Andersen i Hundborg for det udlæg, han har gjort hos Jep Andersen i Hundborg. Der var udlagt en stud, som tilhørte Christen Nielsen i Hørsted, men som Jep Vilde havde lånt, fordi han ellers var plovlam. Der kunne ikke udlægges andet, da Jep Andersen sagde, at alt det andet var kongens. (Sagen fortsætter).

Christen Andersen i Thisted tiltaler Jep Andersen for en gæld, som sal. Christen Vilde skyldte sal. Christen Pedersen i Thisted, og som var krævet ved skiftet efter Christen Vilde. Jep Andersen siger, at Christen Vilde har betalt noget deraf, og at Christen Andersen bør gøre regnskab med ham.

Opsat 14 dage.

Christen Villadsen lyser 2. gang efter Jesper Mikkelsen fra Vang. (5/3).

813

Hundborg Herreds Tingbog -1688

5. marts.

(27/2). Christen Villadsen har ladet stævne Jesper Mikkelsen af Vang, og de talte med hans moder Benned Jespersdatter, og alle Vang bys mænd. En vidner, at Jesper Mikkelsen havde brugt den halve gård, som Mikkell Poulsen boede i en tid lang, men han brugte den for sin moder som en anden tjenestekarl, og han havde ikke gjort noget uden hans moders minde eller tilladelse. De havde ikke haft redskaber, som kunne bruges, men havde lånt af deres naboer. De havde kun avlet lidt korn, og hvad der ikke var fortæret, var udgivet til skatter og tiende. Koen og hesten var solgt til skatters betaling. De havde kun armod og elendighed, og Benned Jespersdatter havde betlet det korn, der var sået.

12. marts.

(27/2). Knud Pedersen Riber på Jep Andersens vegne i Hundborg, som siger, at han aldrig har lovet at betale Christen Vildes gæld, at Jesper Andersen har fået et par sække før skiftet, som sækkene ikke blev nævnt i, og at Jesper Andersen skar den kos bindsel over med en kniv, som han fik udlagt.

Jesper Andersen svarer med at fremlægge udlægsforretningen og siger, at enken lovede ham hans forstrækning, og forlanger, at Jep Andersen skal bevise, at studen tilhørte Christen Nielsen. Han siger, at han ikke skar bindslet over, før studen lovlig var tilvurderet ham. Han måtte have lov at tage til udlæg, hvad der blev ham forevist, og der blev ikke forevist andet. Jep Andersen har antaget Christen Jensen Vildes enke og midler, og derfor bør han betale.

Sagen opsat 14 dage. (26/3). 19. marts.

Kgl. maj.s delefoged Gunde Ulf har på amtsforvalterens vegne tiltalt Jørgen Kås for restancer. Sagen blev opsat, men Jørgen Kås har nu begæret sagen opsat igen til amtsforvalterens hjemkomst, så han kunne gøre afregning med ham.

Opsat i *14. dage.

Peder Mortensen i Thisted på Jens Huas hans vegne i Skinderup har ladet stævne Christen Madsen i Tindstrup til at vedgå eller fragå en kontrakt om en arvelod efter sal. Anders Nielsens hustru i Hiarmål mellem Jens Huas, Mads Madsen Sinnerup og Christen Madsen.

Christen Madsen aflægger ed på, at han og hans broder kun har solgt den halve broderlod til Jens Huas, og han fik det, de var forenet om.

Christen Villadsen i Skjoldborg har ladet stævne Søren Pedersen i Tvorup Kær, som er fraveget fra sin bopæl. Vidner siger, at da han drog derfra, var en del af huset faldet ned, og resten siden, og tømmeret er borte. Christen Villadsen lod lyse efter Søren Pedersen. (25/4).

814

Hundborg Herreds Tingbog -1688

26. marts.

Læst kgl. bestallingsbrev for Emmike Eriksen på Hillerslev og Hundborg herreders fogderi af 26. november 1687.

(12/3). Sagen om Jesper Andersens udlæg hos Jep Andersen i Hundborg. Herredsfogeden og skriveren er også indstævnet, hvorfor Christen Villadsen udsteder tingsvidnet. Jep Andersen vedgår, at han har fået sækkene for 14 dage siden, og to piger havde leveret ham en halvtønde.

Vidner kan ikke huske i enkeltheder, hvad der passerede på skiftet men henviser til tingbogen. Andre siger, at de har vidnet før, om denne sag og ikke vil vidne igen. (10/4).

(21/2). Amtmanden har ladet eftersøge klittag, brugt til huse, og lade syne klittens tilstand. Der er fundet klittag hos nogle nævnte personer.

Sag mod Bertel Jensen Krabe og Karen Christensdatter for lejermål, de har begået i Fredskild 1686. Han havde stået skrifte i Nørhå kirke.

Dom: Han skal betale 12 rdl.

Ende på denne tingbog.

Derefter er Hundborg og Hillerslev herreders ting samlet, og retshandlingerne findes beskrevet i Hundborg-Hillerslev herreders tingbøger.